

Møte fredag den 16. juni kl. 10

President: K i r s t i K o l l e G r ø n d a h l

D a g s o r d e n (nr. 95):

1. Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg av et varamedlem til styret for pensjonsordningen for stortingsrepresentanter (Innst. S. nr. 221 (1999-2000))
2. Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg av varamedlemmer til Norges Banks representantskap (Innst. S. nr. 255 (1999-2000))
3. Innstilling fra finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2000 (Budsjett-innst. S. II (1999-2000), jf. St.meld. nr. 2 (1999-2000))
4. Innstilling fra finanskomiteen om omprioriteringer og tilleggssbevilgninger på statsbudsjettet 2000 (Innst. S. nr. 220 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 61 (1999-2000))
5. Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Terje Knudsen om salg av statens eierandeler i AS Olivin (Innst. S. nr. 244 (1999-2000), jf. Dokument nr. 8:67 (1999-2000))
6. Innstilling fra finanskomiteen om Statsrekneskapen medrekna folketrygda for 1999 (Innst. S. nr. 199 (1999-2000), jf. St.meld. nr. 3 (1999-2000))
7. Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Per Erik Monsen, Vidar Kleppe, Øyvind Korsberg, Per Sandberg og Lodve Solholm om å gjeninnføre ordningen med at selskapskatten skal tilfalle de kommunene hvor selskapene er etablert (Innst. S. nr. 198 (1999-2000), jf. Dokument nr. 8:40 (1999-2000))
8. Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Bjørn Hernæs og Kjellaug Nakkim om å frita kabelkraner for investeringsavgift (Innst. S. nr. 197 (1999-2000), jf. Dokument nr. 8:61 (1999-2000))
9. Innstilling fra finanskomiteen om statens eierskap i Kreditkassen (Innst. S. nr. 245 (1999-2000), jf. St.meld. nr. 38 (1999-2000))
10. Forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 84):
«Stortinget ber Regjeringen fremme lovforslag om å likestille børsnoterte og unoterte opsjoner når det gjelder den skattemessige behandling.»
11. Forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 84):
«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner i arbeidsforhold slik at fordelene av tildelte aksjeopsjoner beregnes ved utøvelse. Det gis imidlertid adgang til å utsette beskatningen til aksjene selges.»
12. Forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 84):
«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner slik at fordelene av opsjonen beregnes forholdsmessig over den perioden den opparbeides. Dette innebærer at arbeidsgiveravgift og skatt beregnes som om fordelene av opsjonen ble utbetalt jevnt over opsjonens løpetid og ikke bare i det inntektsåret opsjonen utøves.»
13. Forslag fra stortingsrepresentant Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 84):
«Stortinget ber Regjeringen fremme ny sak om opsjoner i arbeidsforhold, der de samfunnsmessige og bedriftsmessige forhold belyses.»
14. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 84):
«Stortinget ber om at Regjeringa, i samband med statsbudsjettet for 2001, legg fram ei vurdering av eventuell endring i opsjonsskattlegginga for ytterlegare å forsterke opsjonar som verkemiddel for å fremje sunn næringslivsutvikling og medeigarskap.»
15. Innstilling fra utenrikskomiteen om samtykke til tiltredelse til Europarådets avtale av 1. mai 1999 som oppretter gruppen av stater mot korrupsjon (GRECO) (Innst. S. nr. 240 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 56 (1999-2000) (Endret konklusjon))
16. Forslag fra stortingsrepresentant John I. Alvheim på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 88):
«Stortinget ber Regjeringen medvirke til en om-dannelse av alle offentlige sykehus til aksjeselskap.»
17. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 88):
«Stortinget ber Regjeringen utarbeide forslag til endringer i lov om fylkeskommunale sykehusselskaper slik at tilknytningsformen fylkeskommunalt sykehusselskap også kan benyttes for sykehus som har to eller flere fylkeskommuner som eiere.»
18. Forslag fra stortingsrepresentant Per Sandberg på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 97):
«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en melding hvor en lik utbetaling erstatter dagens lovgivning vedrørende fødsels- og adopsjonspenger.»
19. Forslag fra stortingsrepresentant Ågot Valle på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 97):
«Stortinget ber Regjeringa fremme forslag til endringer i folketrygdlovens kapittel 14, slik at mor og far likestilles i forhold til retten til fødselspenger. Dette innebærer at en yrkesaktiv far skal ha rett til fødselspenger ut fra egen opptjent rett etter folketrygdloven, uavhengig av mors disposisjoner før og etter fødselen.»

20. Forslag fra stortingsrepresentant Trond Helleland på vegne av Høyre oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 98):
«Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til å gjøre om de offentlige tjenstepensjonsordningene til nettoordninger slik at eventuelle endringer i folketrygden får betydning for alle.»
21. Forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):
«Stortinget ber Regjeringen utarbeide og iverksette et tilbud til domfelte seksualforbrytere under soning/sikring om frivillig kjemisk kastrering, og gi retningslinjer for hvordan slik behandling kan skje.»
22. Forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):
«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at overgrep mot barn skal medføre tap av stilling som innebærer kontakt med barn.»
23. Forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):
«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som medfører at det for personer som er dømt for alvorlige seksuelle overgrep mot mindreårige kan stilles krav om medisinsk behandling (kastrering) før de slipper ut fra fengsel etter endt soning/forvaring.»
24. Forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):
«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om nødvendige lovendringer eller gjennomføre forskriftsendringer slik at personer som er dømt for alvorlige seksuelle overgrep mot mindreårige mister adgangen til permisjoner fra fengsel dersom de ikke er underlagt medisinsk behandling.»
25. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):
«Stortinget ber Regjeringen legge fram resultatet av utredningen om behovet for behandling av personer som er dømt for grovere seksuallovbrudd, og herunder foreta en evaluering av forsøk med frivillig hormonbehandling for seksualforbrytere som er dømt for de mest alvorlige formene for seksuelle overgrep.»
26. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):
«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at overgrep mot barn som hovedregel skal føre til tap av stilling som innebærer kontakt med barn.»
27. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):
«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om forbud mot i ertervsøyemed offentlig å stille ut nakenbilder eller kjønnslige skildringer, som er egnet til å vekke anstøt.»
28. Forslag fra stortingsrepresentant Arne Lyngstad på vegne av Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):
«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til korreksjonsordning med sikte på å skape større forutsigbarhet for kommunen ved etablering av privatskoler.»
29. Forslag fra stortingsrepresentant Ursula Evje på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):
«Stortinget ber Regjeringen legge frem en melding om endringer i lærerutdanningen. Endringene skal omhandle kunnskap om å forebygge uro ved bruk av forskjellige metoder ut fra det enkelte barns egenart. Det skal også utarbeides metodekunnskap om å løse uenigheter som fører til bruk av voldelige metoder i skolen. Det forutsettes at de nye fagdimensjoner er av en slik beskaffenhet at de ved enkle midler kan evalueres og endres dersom evalueringen åpenbarer svakheter i forhold til legitimitet basert på etikk og troverdighet.»
30. Forslag fra stortingsrepresentant Ursula Evje på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):
«Stortinget ber Regjeringen om snarest å implementere menneskerettighetene i norsk lovgivning om opplæring, for på den måten å ivareta Norges internasjonale forpliktelser og Grunnlovens § 110 c.»
31. Forslag fra stortingsrepresentant Ursula Evje på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):
«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om en samlet opplæringslov som hjemler frihet og likestilling ved å kunne etablere og benytte alternative kvalitative opplæringstilbud uavhengig av livssyn og alternativ pedagogikk. Det bærende element må være Norges ønske om å etterleve og implementere Menneskerettighetene i all norsk lovgivning.»
32. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):
«Stortinget ber Regjeringen legge til grunn at staten skal fullfinansiere merkostnadene for fylkeskommunene knyttet til voksnes rett til videregående opplæring.»
33. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):
«Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak der en drøfter årsakene til og konsekvensene av skolenedleggelse. I denne saken bør det fremmes tiltak for å støtte opp under grendeskolen i livskraftige lokalmiljø.»
34. Referat
- Presidenten:** Presidenten tillater seg å ønske alle god morgen!
Representanten Jørn L. Stang vil fremsette et privat forslag.
- Jørn L. Stang (Frp):** På vegne av Vidar Kleppe, Terje Knudsen, Steinar Bastesen, Torbjørn Andersen og meg selv vil jeg fremlegge forslag om et landsdekkende værardarnett.
- Presidenten:** Representanten Øystein Hedstrøm vil fremsette et privat forslag.

Øystein Hedstrøm (Frp): På vegne av Kenneth Svendsen, Ulf Erik Knudsen og meg selv har jeg den glede å fremsette et forslag om å redusere skjemaveldet lagt på næringslivet av det offentlige.

Presidenten: Representanten Lars Sponheim vil fremsette et privat forslag.

Lars Sponheim (V): I dette fasjonable selskap vil jeg få legge fram et forslag på vegne av Einar Steensnæs, Johan J. Jakobsen og meg selv om større åpenhet og innflytelse i EØS-arbeidets beslutningsprosesser.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at formiddagsmøtet om nødvendig fortsetter utover den reglementsmessige tid, kl. 15, til dagens kart er ferdigbehandlet.

Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag. – Det anses vedtatt.

S a k n r . 1 .

Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg av et varamedlem til styret for pensjonsordningen for stortingsrepresentanter (Innst. S. nr. 221 (1999-2000))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3860)

S a k n r . 2

Innstilling fra valgkomiteen om suppleringsvalg av varamedlemmer til Norges Banks representantskap (Innst. S. nr. 255 (1999-2000))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3860)

Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 3-8 behandles under ett. – Det anses vedtatt.

S a k n r . 3

Innstilling fra finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2000 (Budsjett-innst. S. II (1999-2000), jf. St.meld. nr. 2 (1999-2000))

S a k n r . 4

Innstilling fra finanskomiteen om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2000 (Innst. S. nr. 220 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 61 (1999-2000))

S a k n r . 5

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Terje Knudsen om salg av statens eierandeler i AS Olivin (Innst. S. nr. 244 (1999-2000), jf. Dokument nr. 8:67 (1999-2000))

S a k n r . 6

Innstilling fra finanskomiteen om Statsrekneskapen medrekna folketrygda for 1999 (Innst. S. nr. 199 (1999-2000), jf. St.meld. nr. 3 (1999-2000))

S a k n r . 7

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Per Erik Monsen, Vidar Kleppe, Øyvind Korsberg, Per Sandberg og Lodve Solholm om å gjeninnføre ordningen med at selskapskatten skal tilfalle de kommunene hvor selskapene er etablert (Innst. S. nr. 198 (1999-2000), jf. Dokument nr. 8:40 (1999-2000))

S a k n r . 8

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Bjørn Hernæs og Kjellaug Nakkim om å frita kabelkraner for investeringsavgift (Innst. S. nr. 197 (1999-2000), jf. Dokument nr. 8:61 (1999-2000))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 3 timer og 10 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 75 minutter, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Høyre 25 minutter hver, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen 10 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra hovedtalerne fra hver partigruppe og etter parlamentariske ledere samt fem replikker med svar etter innlegg fra finansministeren og statsministeren innenfor den fordelte taletiden.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Dag Terje Andersen (A) (komiteens leder og ordfører for sakene nr. 3–6): Det er nå omtrent tre måneder siden vi hadde regjeringsskifte. Derfor er det nå en annen regjering som legger fram forslag til revisjon av budsjettet, enn den regjeringen som satt da budsjettet ble vedtatt. Samtidig er det slik at de som stod bak den som var, og de som nå har regjering, i fellesskap fullt ut har stemt for det budsjettet som ligger til grunn. Vi har altså sånn sett et felles utgangspunkt.

Det er mange ting som har forandret seg siden budsjettet ble vedtatt. Og ganske snart etter at vår regjering kom inn i regjeringkontorene, ble vi klar over at det lå mye udekkede regninger der. De største regningene gjaldt økningen i folketrygdens utbetalinger til uføretrygd og sykelønn. Det var utgiftene til vårt internasjonale engasjement i Kosovo, og det var ikke minst det etterslep vi har i forhold til sykehusenes mulighet til å gjøre en skikkelig jobb for befolkningen. Til sammen 3,5 milliarder kr skulle dekkes inn i revidert nasjonalbudsjett.

Derfor var det denne gangen behov for store forandringer i revidert, selv om jeg er helt enig i det Trygve Bratteli en gang sa, at revidert egentlig bare skal være gjennomføringsmeldingen, altså de justeringer som er nødvendige for å få til den politikken det var flertall for ved starten av året. Sånn sett er jeg for så vidt enig med Fremskrittspartiet, som finner å ville påtale nettopp det, at det ikke skal være store endringer i budsjettet gjennom året hvis det ikke er tvingende nødvendig, selv om jeg kanskje synes det er noe påfallende at de er nødt til å gjenta den påstanden 75 ganger i innstillingen.

Med den bakgrunn jeg her nevnte, var det naturlig for oss å spørre sentrumpartiene om de var villige til å gå inn i forhandlinger for å finne en helhetlig løsning for å føre videre det vi hadde stått sammen om, spesielt på bakgrunn av at sentrumpartiene gav uttrykk for at vi måtte holde rammene for det budsjettet som var lagt, og at det som skulle dekkes inn, måtte dekkes inn innenfor de rammene. Det var derfor skuffende at det fra sentrums side ikke var vilje til å finne sånne forhandlingsløsninger. Dermed ble det det som kalles slalåmkjøring i revidert. Og det er jo for så vidt den mest vanlige måten å takle revidert på – det har i hvert fall vært det de siste årene, og sånn sett ingen ukjent øvelse.

Resultatet av behandlingen her i Stortinget har gitt at vi har fått igjennom det som var utgangspunktet for revidert, nemlig å få på plass at Norge fremdeles skal bidra internasjonalt i Kosovo. Vi har fått på plass inndekning for økte utbetalinger til folketrygden uten å redusere tjenestene til innbyggerne i Norge. Vi betaler regningen. Og vi har ikke minst fått på plass et løft for sykehussektoren i forhold til det utgangspunktet vi hadde for et halvt år siden.

I tillegg til det har det blitt en god del forandringer i Stortinget, forandringer med reell inndekning. Og ikke minst synes jeg det er bra at vi har klart å gå enda lenger enn det løft Regjeringen alt hadde lagt opp til for sykehusøkonomien, altså et ytterligere løft der. Vi har fått inn igjen noen midler på samferdselssektoren, vi har fått inn tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, diverse ting både på Næringsdepartementets, Miljøverndepartementets og andre departementers budsjett som i sum gjør at det er også positive endringer etter behandlingen i Stortinget. Først og fremst er det positivt fordi det har vært reelle prioriteringer, for vi har gjort det vi nå satser på, istedenfor å gjøre andre ting, altså ikke i tillegg til å gjøre andre ting.

Da statsministeren hadde sin tiltredelseserklæring, sa han at Norge var mulighetenes land. Og det er det. Det er det bl.a. på grunn av resultatet av at alle tar et samfunnsansvar gjennom solidaritetsalternativet. Pengepolitikken skal være grunnlaget for at vårt veldig eksportorienterte næringsliv skal ha muligheter til å ha stabile rammebetingelser ved å vite hva de får betalt for det de produserer, når de selger det ute. Heldigvis er det i revidert nasjonalbudsjett heller ingen forslag om å endre kursen på det området. Den ligger fast.

Lønnspolitikken skal sørge for at vi klarer å holde full sysselsetting uten å få kraftig pris- og kostnadsvekst, og vi som har ansvaret for finanspolitikken, skal sørge for at vi gir etterspørselen impulser sånn at aktiviteten passer

til å gi folk full sysselsetting og til å få gode tjenester fra fellesskapet. Derfor har vi også fått til unike resultater. Vi har fått til full sysselsetting. Det har blitt reallønnsvekst, men ikke med så store nominelle tillegg, og vi har fått flere i offentlig sektor som kan hjelpe syke og pleietrengende og gi et likt tilbud til hele befolkningen. Det er positivt.

Det som kan være negativt og litt truende i forhold til den linjen nå, er f.eks. hvis vi skulle gått inn for det som sentrumpartiene har foreslått om en skattelette til dem som har mest fra før. Det overrasker meg at sentrumpartiene, sammen med høyresiden, går inn for det midt i året i et vedtak med pålegg til Regjeringen.

Det er også skuffende at våre samarbeidspartnere fra budsjettet nå går inn for å kutte i arbeidsmarkedstiltak. Bare noen få dager etter at vi har diskutert utjamning i Stortinget, blir altså et av de beste virkemidlene for å få til utjamning, for å få folk ut i arbeid, foreslått kuttet fra sentrumpartiene. Jeg synes ikke det henger helt i hop.

I sum er solidaritetsalternativet i noen grad under press. Og da vil jeg referere Trygve Bratteli, som en gang i tiden skal ha sagt at nå gjelder det å ikke miste hodet, vi kan komme til å få bruk for det! Og det har jeg følelsen av er situasjonen vi er i akkurat nå, at det står og bevrer litt i forhold til om vi skal klare å videreføre de mulighetene som nå ligger så klart i dagen på grunn av de gode resultatene vi har.

Det mest vanlige spørsmålet jeg får om dagen, er: Hvorfor kan vi ikke bruke mer oljepenger? Det spørsmålet får jeg stadig vekk – på partimøter, hjemme, uansett hvor jeg er. Vi har prøvd før å bare legge oljepenger oppå budsjettet. Etter løftepolitikken til sentrumpartiene forrige gang de var i opposisjon, ble det et frislepp høsten 1998. Og det var vanlige innbyggere, det var kommuner og det var næringslivet i Norge som betalte regningen ved umiddelbart økende renter. Vi har akkurat prøvd det opplegget.

Men vi kan bruke mer penger på sykehus – selvfølgelig kan vi det hvis vi er i stand til, sånn som vi gjør i denne innstillingen, å bruke mer penger på sykehus istedenfor andre ting, og ikke bare pøse dem oppå. Da får vi nemlig resultater uten å få prisstigning. Det er den linjen vi må følge når vi vet at vi har store utfordringer foran oss på vedtatte reformer som kommer til å koste mer og mer, men som skal gjennomføres, i eldreomsorgen, helsesektoren osv., når vi vet at det blir økte trygdeutgifter framover, og når vi vet at vi har store oppgaver å løse for næringslivet, fordi vi skal ha et næringsliv som skal betale våre pensjoner når vi blir pensjonister. Summa summarum er det store løft som vi alt har bestemt oss for, eller må gjøre uansett. Da er det viktig at vi holder den orden i økonomien som vi nå har, for å få dette til å skje på en sånn måte at vi ikke nok en gang mister muligheten på grunn av ukontrollert pris- og kostnadsvekst.

Det er et gammelt uttrykk som sier at det skal sterk rygg til å bære gode tider. Nå har vi gode tider, og nå har vi unike muligheter til å følge opp gode velferdspolitiske saker, en god næringsutvikling i Norge – hvis vi har rygg til å prioritere og sette det ene foran det andre, og vise

den nødvendige, tradisjonelle norske nøysomheten som gjør at vi kan få en reell og stabil forbedring. Da trenger vi en robust økonomi som tåler svingninger i oljeprisen, for svingningene kommer til å komme. Vi må ha økonomi som tåler de svingningene. Vi må ta et tak for at de gode tidene skal vare. Og jeg vil påstå at det reviderte budsjett vi nå behandler, gir et positivt bidrag til det.

Jeg tar for øvrig opp våre forslag i de nevnte saker, også der Arbeiderpartiet er medforslagsstiller.

Presidenten: Dag Terje Andersen har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Siv Jensen (Frp): Komiteleder Andersen innledet med å henvise til det store etterslepet som han mente lå etter den forrige regjeringen. Han nevnte at dette var et beløp på ca. 3,5 milliarder kr, og at det var helt avgjørende at man nå dekket dette inn for å bevare stramheten i økonomien. Samtidig kom dette lille sleivsparket om at vi fant det nødvendig å gjenta 75 ganger i innstillingen at det faktisk er en budsjettrevisjon vi driver med. Det er jo fordi dette ikke er en budsjettrevisjon fra Regjeringens side, men et forsøk på utallige omkamper, et forsøk på å foreslå kutt på utallige områder som ligger langt utover den definisjonen av revidert som Dag Terje Andersen nå kom med. Men i og for seg nok om det.

Disse «småtingene» som beløper seg til 3,5 milliarder kr i en økonomi på over 500 milliarder kr, kunne vi f.eks. ha dekket inn gjennom de økte skatte- og avgiftsinntektene som staten har fått i samme periode som disse utgiftene har påløpt. Det er et beløp på 5,5 milliarder kr. Men de pengene later Regjeringen som om ikke er kommet inn, eller ikke skal brukes, eller ikke skal hensyntas i denne inndekningslogikken. Jeg synes det kunne være interessant å høre komitelederens forklaring på hvorfor alt annet som har skjedd i økonomien i denne perioden, skal hensyntas og dekkes inn uavhengig av om det påvirker norsk økonomi eller ikke. Her dekker man jo i og for seg også inn penger som på en måte har vært brukt, og som man ikke kan definere som en ren vekstøkning eller aktivitetsøkning i økonomien. Men at vi har fått 5,5 ekstra skattemilliarder inn, de skal vi altså late som ikke er der, og heller gjøre livet surere og vanskeligere for barnefamiliene, for næringslivet og for en rekke andre som blir berørt av de smålige kuttene som Regjeringen har foreslått.

Dag Terje Andersen (A): Det var i grunnen godt ment da jeg viste til at det var riktig som Fremskrittspartiet sa, at revidert skal være en gjennomføringsmelding. Det er mulig hun var litt overrasket, at det var derfor jeg fikk replikken tilbake på den måten som jeg nå gjorde.

Når det gjelder omkamper, mener jeg at det er direkte feil. Poenget er at vi mener at de 3,5 milliarder kr er *netto* utgiftsøkning, for vi snakker egentlig om 5,5 milliarder kr. Jeg snakket om det nettobeløpet som stod igjen etter f.eks. økte avkastninger og andre inntektsøkninger som

har kommet, og vi mener ut fra erfaring som er gjort før, så sent som i 1998, at det er viktig at vi holder oss til den rammen som vi har sagt er forsvarlig. Derfor er det ikke omkamper som ligger i budsjettet. Det er noen nødvendige kutt som ligger der for å få til denne inndekningen. Det er faktisk sånn at jeg den dagen revidert ble lagt fram, sa at vi kommer til å legge stor vekt på å holde den samme orden som Regjeringen har lagt opp til, men vi er villige til å diskutere hvert eneste kutt i forhold til andre alternative kutt. Da er det ikke snakk om politiske omkamper, det er snakk om noen nødvendige inndekningsbehov som vi har satt oss helt åpne for å diskutere alternative til.

Så er det et paradoks, eller litt pussig, at Anders Langes gamle parti nå faktisk har lagt seg på et høyere forbruk enn SV i revidert. Det er litt av en prestasjon egentlig av et parti som er skeptisk til offentlig sektor, i budsjettsammenheng å klare å legge seg så høyt at de får SV til å framstå som relativt moderat. Det er godt gjort. Men det betyr ikke at vi ville fått til et ansvarlig økonomisk opplegg hvis det Fremskrittspartiet har lagt fram, skulle vært i nærheten av å bli vedtatt.

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): Eg la merke til at leiaren for finanskomiteen uttrykte at det ikkje var vilje i sentrumspartia til å forhandla. Ein kan vel kanskje spørja seg om det var vilje frå Arbeidarpartiet til å strekka seg – det kjem vel an på korleis ein ser det.

Det som både leiaren i finanskomiteen og mange andre òg frå Arbeidarpartiet – regjeringspartiet – seier, er at det låg mange ubetalte rekningar. Det vart gjentatt gong på gong og har blitt det etter at Arbeidarpartiet gjekk inn i regjeringskontora.

Då er mitt spørsmål til representanten Andersen: Trur representanten Andersen at ei eventuell arbeidspartiregjerung ville ha vore framsynt nok til å ha budsjettet inn alle desse ekstraavgiftene dersom dei hadde lagt fram eit budsjett for år 2000? Dersom det er slik at dei har andre kjelder å henta stoff frå enn det vi har hatt, ville det vera interessant for Stortinget å veta at Arbeidarpartiet ville ha lagt inn alle desse påplussingane allereie i haust.

Så seier representanten Andersen vidare at han er glad for at vi her i Stortinget kan gå endå lenger når det gjeld investeringar i sjukehussektoren, enn det Regjeringa kunne gjera. Då har eg lyst til å minna representanten om at det Regjeringa gjorde, var å kutta i sjukehussektoren, og det til og med parallelt med at statsministeren var i Bergen og lovde at om to år skulle alle problema innanfor sjukehussektoren vera rydda opp i. Eg spør då Andersen om han føler at det er ein parallell mellom dei kutta som reelt låg frå Arbeidarpartiet si side, og den oppryddinga som skal skje innan to år. Vi veit at det er store utfordringar innanfor sjukehussektoren, og eg synest det er ambisiøse mål statsministeren har sagt at han vil innfri.

Så seier òg Andersen at sentrumspartia og høgrepartia i budsjettet kjem med skatteforslag midt i året. Representanten veit at desse forslaga ikkje skal gjelda for inneverande år. Men det Arbeidarpartiet gjer, er at dei midt i

året legg ekstra byrder på næringslivet i forhold til sjuke-lønnsperioden. Kva er framsynt i den måten å arbeida på?

Dag Terje Andersen (A): Jeg skal være forsiktig med å komme inn på det som Svarstad Haugland nå kalte forhandlingene, som vi vel var enige om var samtaler, ut fra sentrums ønske om begrepsbruk. Jeg skal absolutt ikke komme inn på de samtaleene vi hadde, fordi nesten det eneste vi egentlig ble enige om, var at vi ikke skulle rapportere noe særlig fra de samtaleene. Men når det blir antydning at det ikke var vilje hos oss til å strekke seg, så er det relativt langt fra den virkeligheten vi opplevde som forhandlet. Vi strakk oss allerede i utgangspunktet mye lenger enn det som var startpunktet for forhandlingene om det ordinære budsjettet. Da sier jeg ingen tall, ingen detaljer, men det viser hvem som har vist forhandlingsvilje.

Selv om jeg har sagt at vi har kjørt slalåm, så er jo det et begrep om skiftende flertall i revidert. Men jeg må nok si at jeg i lange perioder i langt større grad hadde følelsen av å drive forfølgelsesritt, at jeg på en måte syklet etter sentrum med sjekkheftet for å prøve å finne felles inndekninger på en del gode ønsker. Jammen klarte vi det til slutt, slik at vi kunne slutføre denne idrettsøvelsen med slalåm.

Når det gjelder ubetalte regninger, bruker vi begrepet «ubetalte regninger» på regninger som ligger der og ikke er betalt. Det er ikke dermed sagt at de regningene ikke ville ha vært der med andre regjeringer.

Når det gjelder sykehusøkonomien, var det noe den forrige regjeringen burde ha visst om da de la fram sitt budsjett. Stortinget påtalte det, og en skulle komme tilbake til det i revidert.

Når det gjelder Kosovo, var det også slik at det var budsjettert for et halvt år. Det er jo én måte å gjøre det på, og det gjorde for så vidt Stortinget. Men der visste vi at det kom tilleggsregning.

Når det gjelder folketrygden, er det rett og slett anslagene som har vært for lave, og det kan vi ikke kritisere den forrige regjering for.

Jeg presiserte for øvrig at skatteforslaget var ment å skulle virke fra neste år, så jeg tror den delen av replikken rett og slett var en misforståelse.

Per-Kristian Foss (H): Det er nesten sårt å gripe inn i denne godblunkingen mellom sentrum og Arbeiderpartiet, også kalt forfølgelsesritt – forstår jeg – i all vennskapelighet.

Jeg oppfattet finanskomiteens nye leders tale som kanskje mer rettet til eget parti – f.eks. til Oslo Arbeider-samfunn – enn til denne forsamling. Det er vel et uttrykk for at Arbeiderpartiets problemer for tiden mer er å forklare overfor eget parti hva de gjør, enn overfor andre.

Vi kan f.eks. ta fatt i dagens leder i Dagsavisen – også kalt Arbeiderbladet, iallfall i gamle dager – som peker på at nå kan ikke lenger finansminister og statsminister «plassere seg» – som det heter – «på sidelinjen i den valutapolitiske debatten». De må nå forklare «LO og andre

forvirrede observatører hvilke mål som gjelder for pengepolitikken». Jeg vet ikke om finanskomiteens leder, fra samme parti, kan bidra til å opplyse de «forvirrede observatører» om pengepolitikken.

Jeg har også lyst til å hitsette et sitat fra nåværende statsminister, og det er ikke lenger tilbake enn til 11. mai i år, hvor statsministeren får spørsmål fra Finansavisen om hva man vil gjøre hvis man må stramme inn i økonomien. Journalisten stiller spørsmål om man skal gjøre det gjennom finanspolitikken eller pengepolitikken. Statsministeren svarte:

«Jeg mener det er finanspolitikken, og at det bare er finanspolitikken som kan gjøre det over tid, på grunn av hensynet til konkurranseutsatt sektor.»

Da er mitt andre konkrete spørsmål til finanskomiteens leder: Hvorfor gjør man da det motsatte? Det er det som nå faktisk skjer. Innstramming skjer i dag via renteøkninger. Den rammer dem som har høyest gjeld, ferskest gjeld, men den rammer ikke dem som har penger på bok – for å si det slik. Er det en bevisst sosial strategi for urettferdighet? Eller er det et utslag av andre ting, som ikke jeg helt kan forklare?

Dag Terje Andersen (A): Når det gjelder å forklare ting for «forvirrede observatører», som representanten Foss kalte det, er jeg noen ganger litt i tvil om hvorvidt enkelte – da tenker ikke jeg på de miljøene som Foss nevnte, men enkelte debattanter i diskusjonen om pengepolitikken i Norge – egentlig nødvendigvis er så «forvirrede observatører». Jeg tror noen av dem er observatører som ønsker å forvirre, og noen ønsker rett og slett et annet system enn det solidaritetsalternativet vi har stått for, og som det har være bred dekning for i Stortinget. Sitatene fra statsministeren var gode. Jeg berørte akkurat det samme i mitt innlegg når det gjaldt pengepolitikken og de signaler som ligger i revidert på det – altså ingen nye signaler på det området.

Men det er klart at noen mener noe annet. Det fins selvfølgelig folk på den ytterste høyrefløy, f.eks., som gir jamt rakkern i hvordan arbeidsledigheten utvikler seg. Det overordnede målet med solidaritetsalternativet er å holde høy sysselsetting og klare å gjøre det uten at vi får inflasjonspress. Det er vanskelig. Men når høy sysselsetting er det overordnede målet, må vi prøve å få til såne ting. Det er klart at noen heller vil la humla suse, rente flyte og la ledigheten bli det den blir. Men det er noe annet enn det vi står for, rett og slett.

Så kan det knapt overraske noen at Foss mener at vi strammer inn for lite i revidert. Hadde vi strammet inn en milliard til, hadde Foss antakeligvis allikevel ment at vi strammet inn for lite. Men jeg har konstatert – og jeg må innrømme med noen grad av tilfredshet – at sentralbanksjef Gjedrem faktisk påpekte at man i finanspolitikken i denne omgangen hadde gjort jobben sin. Det syns jeg er en viktig tillitserklæring. Han er jo ikke akkurat kjent som noen uansvarlig ramp, den samme Gjedrem.

Presidenten: Carl I. Hagen har bedt om få ordet for å oppklare en misforståelse.

Carl I. Hagen (Frp): I sitt svar på replikken fra Siv Jensen sa komiteens leder at de 3,5 milliarder kr som de vil dekke inn, er et nettotall, altså en netto svekkelse av budsjettbalansen. Det må være en åpenbar misforståelse. Det fremgår av tabell 1.3 på side 7 i St.prp. nr. 61 at brutto økninger er 5,2 milliarder kr. Minus økte renteinntekter og økt aksjeutbytte blir det netto 3,544 milliarder kr i utgiftsøkning. På side 9 fremgår det at skatte- og avgiftsinntektene for Fastlands-Norge er økt med 5,6 milliarder kr. Nettotallet er en styrking av overskuddet i statsbudsjettet på 2 milliarder kr. Det er ikke noen netto, slik som komiteens leder sa. Tvert om, tar man med skatte- og avgiftsøkningene, blir det en netto overskuddforbedring på 2 milliarder kr.

Presidenten: Dag Terje Andersen til misforståelsen.

Dag Terje Andersen (A): Jeg er usikker på om det egentlig var en misforståelse. Det første som representanten Hagen nå refererte til, var akkurat det samme som jeg sa. Så jeg er litt usikker på hva som var misforståelsen i det. Det var det nettobeløpet jeg snakket om.

Så har jeg brukt en del andre replikker til å si at jeg ikke tror det er bra at vi nå heller mye mer penger i tillegg inn i økonomien. Det var det vi ville gjort hvis vi i tillegg skulle tatt justeringer i skatteinntektene og lagt inn på toppen. Men netto inndekningsbehovet var det jeg nevnte som 3,5 milliarder kr, og for så vidt var representanten Hagens gjennomgang en bekreftelse på nettopp det.

Presidenten: Da er replikkordskiftet avsluttet.

Siv Jensen (Frp): Hensikten med revidert budsjett er å justere det vedtatte stats- og nasjonalbudsjettet i forhold til endringer i de økonomiske rammebetingelsene eller ved helt spesielle behov for endringer i bevilgninger som har oppstått etter at det ordinære budsjettet ble vedtatt. Det har Fremskrittspartiet forholdt seg til, noe som igjen vil innebære at vi på enkelte områder faktisk kommer til å stemme mot forslag som vi i ordinær budsjettbehandling ellers ville vært for eller fremmet selv.

Grunnlaget for en slik tilnærming til revidert er selv sagt statsbudsjettet fra i høst. Det er nødvendig at de rammene som legges av Stortinget, i størst mulig grad får gjelde i et budsjettår av gangen. Det har mye med forutsigbarhet å gjøre, og det har å gjøre med alle de som skal forholde seg til de vedtak Stortinget gjør, slik at de også kan budsjettere og planlegge for et år av gangen.

Da Regjeringen la frem sitt reviderte budsjett, måtte det anses for å være en tilnærmet fullt ut ny budsjettbehandling, noe som etter mitt skjønn er i strid med Stortingets budsjettreform, og som i tillegg gir finanskomiteen unødvendig mye ekstraarbeid, særlig når det bare er begrunnet fra Regjeringens side med at de trenger pengene til andre formål, eller at det såkalt er et ledd i den generelle innstrammingsøvelsen som Regjeringen bedriver.

Men hva slags øvelse er det, da? Man kutter i sykehusutstyr, i veibevilgninger, lar være å gi politihøgskole-

studentene jobb, kutter i forsvar, kutter i overføringene til sykehusene, vil stramme inn byggingen av sykehjemsplasser – og dette gjør man midt i året, uten noen god begrunnelse. Og som om ikke det er nok, klarer Regjeringen på toppen av det i sin sedvanlige argumentasjon for behovet for stramhet å foreta krone for krone-inndeknninger som ikke henger på greip. Det betyr at Regjeringen ikke evner å tilpasse finanspolitikken til den faktiske situasjonen.

Både Regjeringen og flere sentrale stortingspolitikere har understreket at det viktigste er stramheten. Men det er feil. Det viktigste ved budsjettet er hvordan finanspolitikken innrettes i forhold til ulike deler av økonomien. Men langsiktig tenkning og overordnede grep får stadig mindre plass til fordel for kniving om småpenger. Da kan man av og til føle seg litt hensatt til tiden som kommunepolitiker, hvor man satt og forholdt seg til forslag om budsjettendringer på noen hundre tusen her og noen hundre tusen der. For det er altså det vi gjør innenfor en statsbudsjetttramme på over 500 milliarder kr. Men det ligger ikke så mye dramatik i dette reviderte budsjett, og det er antakelig også grunnen til at de store overskriftene har uteblitt eller turbulensen i det politiske miljø ikke er til stede.

Revidert budsjett burde heller ikke være anledningen for å drive politiske omkamper. Men det har også Regjeringen gjort flere forsøk på. Man må på en måte akseptere at de kampene man tar under høstens budsjettbehandling, noen av dem vinner man, og noen av dem taper man. Og så får man akseptere det gjennom ett år, og så ta de nye kampene igjen når neste budsjett skal behandles.

Vi har lagt vekt på en ansvarlig og balansert håndtering av revidert, og vi har prioritert å legge en del føringer frem mot neste års statsbudsjett. Men vi har også tatt ansvar for å følge opp vedtak og flertallsmerknader fra budsjettbehandlingen i høst, som Regjeringen elegant hoppet bukk over. Og det første gjelder situasjonen for politiet.

I høst var det et helt sentralt tema, og man lovet at alle de nyuteksaminerte politihøgskolestudentene skulle få jobb. Så kommer revidert budsjett, og da har man altså glemt å legge inn de nødvendige 60 mill. kr for at dette skulle kunne tas hensyn til. Det er det nå flertall for, til tross for Regjeringen. Og noen av oss har faktisk forsøkt å prøve å rette opp i kutt i rammen til Forsvaret, men det er det altså ikke flertall for.

Vi kan heller ikke akseptere det som blir vedtatt i kveld, nemlig et foreslått kutt på 760 mill. kr i sykehusinvesteringer. De pengene skal man bruke for å dekke inn denne såkalte ubetalte regningen i Kosovo og en rekke andre ting. For 760 mill. kr kunne det vært kjøpt ganske mye sykehusutstyr, men det vil altså ikke det politiske flertallet gjøre, på tross av at det bare har fordeler for Norge. Vi får behandlet flere pasienter, noe som igjen betyr at vi får ned sykepengeutbetalingene og får flere i jobb. Og det må jo være bra.

Så sa sosialministeren i en debatt i Stortinget i går at det var like greit at vi kuttet, for pengene ville jo ikke bli

brukt – og henviste til at kommunene har dårlig økonomi. Hvorfor har ikke Regjeringen tatt konsekvensen av det gjennom å sikre at fylkeskommunen faktisk har råd til å kjøpe sykehusutstyr? Det spilte ingen rolle.

Det er også all mulig grunn til å være lei den unyanserte finanspolitiske debatten som oppstår som en konsekvens av at økte utgifter på ett område skal dekkes inn krone for krone på et annet område, uavhengig av hvordan den kronen virker i norsk økonomi. Budsjettbalansen og den såkalte stramheten har altså blitt viktigere for flertallet og Regjeringen enn de reelle utfordringer og problemer som er rett foran øynene på oss på flere områder av samfunnet. Og det har Regjeringen illustrert på en særdeles god måte når den tror at den kan bruke u-hjelpspenger på å saldere i innenlandsøkonomien uten at det skal få konsekvenser for stramhet og budsjettbalanse. En krone brukt til investeringer virker annerledes på økonomien enn en krone brukt til drift. En krone brukt i utlandet virker helt annerledes enn en krone brukt i innenlandsøkonomien. Men den økonomiske debatten i Norge er preget av det totale fravær av evnen til å diskutere hvordan pengene virker forskjellig i økonomien. Finansministeren har sågar sagt at de prioriteringene tar vi i Regjeringen, men når dere i Stortinget skal begynne å jobbe med dette, er det ikke så nøye, for krittstreken er satt. Så bare fortsett å prioritere, dere, og slåss om de politiske tingene uten å ta hensyn til hvordan det virker på økonomien. Det er ikke noe rart at vi får en forflatet økonomisk debatt, som også får den konsekvens at vi ikke prioriterer de tingene vi virkelig trenger å prioritere.

Så litt om pengepolitikken. Vi har nettopp fått en ny renteheving fra Norges Bank. Etter mitt skjønn er det også Regjeringens ansvar, fordi Regjeringen har hatt alle muligheter til å forhindre denne renteøkningen gjennom å drive en mye mer aktiv og nyansert finanspolitikk, noe den har valgt ikke å gjøre. I februar, da sentralbanksjefen holdt sin årstale, sa han at skatte- og avgiftstrykket i Norge nå var så høyt at det i sin tur ville få konsekvenser for lønnsoppgjøret fordi man ville komme til å kreve store oppgjør. Og da trakk sentralbanksjefen som en logisk konsekvens av det at hvis man ikke gjorde noe med den onde sirkelen, ville renten komme til å gå opp. Regjeringen satt helt passiv gjennom hele lønnsoppgjøret og valgte ikke å gjøre noen forsøk på å sette ned skatte- og avgiftstrykket for å kompensere for dette, og så fikk man altså renteøkning.

Det som er problemet med norsk pengepolitikk i dag, er at mandatet for pengepolitikken er høyst uklart. Det kommer særlig godt til syne gjennom LOs noe forvirrede tilnærming til det som nå har skjedd. LO tror fortsatt at pengepolitikken styres slik den ble styrt under den forrige sentralbanksjefen, hvor man holdt målsettingen om en stabil kronekurs høyere enn målsettingen om å holde lav inflasjon i Norge. Sentralbanksjefen har gjentatte ganger sagt at det nå er den innenlandsøkonomiske situasjonen som står i høysetet for pengepolitikken og ikke kronekursens utvikling. Da har vi jo fått et skifte i pengepolitikken. Men det har ikke Regjeringen tatt innover seg gjennom å informere Stortinget på en egnet måte om at

vi nå har fått et skifte, og de har i hvert fall ikke tatt konsekvensen gjennom å endre mandatet for Norges Bank og endre valutaforskriften, slik at det blir klart for alle som skal forholde seg til dette, og da blir jo konsekvensen at vi betaler en risikopremie for et uklart mandat gjennom høyere rente.

Jeg syns at økonomen og statsministeren Stoltenberg burde se at et slikt uklart mandat faktisk får de forvirrende konsekvenser som det gjør, og bidra til å rydde opp i det gjennom en klargjøring av mandatet for Norges Bank.

La meg også til slutt informere om at Fremskrittspartiet kommer til å gi tilslutning til forslag nr. 27, som gjelder kap. 463, og som er et mindretallsforslag fra sentrum knyttet til Datatilsynet. Det har skjedd ting siden vi avgav innstillingen som gjør at vi finner det nødvendig å slutte oss til det forslaget.

For øvrig vil jeg ta opp alle Fremskrittspartiets mindretallsforslag som vi enten står alene eller sammen med andre om.

Presidenten: Siv Jensen har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Ottar Kaldhol (A): Representanten Siv Jensen og Framstegspartiet sin retorikk kan verke logisk, men eg lurer av og til på om den heng saman, om den heng på greip. I Finansavisen frå i går er det eit relativt stort oppslag om at auksjonsvinden rundt UMTS-auksjonane på kontinentet no kan ha snudd:

«Tele Danmark trekker seg fra auksjonen i Tyskland og Frankrike avblåser hele auksjonen.»

Det er grunn til å tru at Frankrike har teke EU sine innvendingar mot auksjonsforma på alvor. EU meiner at auksjonen tappar aktørane for så store beløp at det vil slå svært negativt ut på vilkåra overfor kundane, dvs. forbrukarane, i desse landa.

Det naturlege spørsmålet til representanten Siv Jensen må då bli: I innstillinga om tildeling av mobiltelefonkonsesjonar som Stortinget behandla i går, var Framstegspartiet bekymra for den meirkostnad som ei konsesjonsavgift på 100-200 mill. kr ville medføre for forbrukarane. Men så er det slik at det same Framstegspartiet i dagens innstilling til revidert salderer eller dekkjer inn med at desse teleselskapa gjennom auksjon skal punge ut med ufattelege 10 milliardar kr. Kven andre enn forbrukarane er det som skal betale dette?

Siv Jensen (Frp): Man må jo ikke tro, enten man auksjonerer bort disse lisensene eller tar inn avgifter, at det til syvende og sist ikke vil være noen som måtte betale for det. Det tror jeg er noe enkelt.

Så henviser man til Finansavisen i går. Jeg vil gjerne henviser til Finansavisen i dag hvor dette igjen er et tema, og hvor det sies:

«Det er tydelig at europeiske myndigheter har lært av den britiske auksjonen hvor verdifulle UMTS-lisensene er for selskapene.»

Det sier noe om at dette er en het debatt i de fleste andre land, bare ikke her. Så har jeg et spørsmål tilbake til Arbeiderpartiet. Hvis vi i denne situasjonen har eksempelvis fem stykker som er interessert i å delta i dette, men hvor en av dem er villig til å betale mer enn de andre, hvordan har Arbeiderpartiet tenkt å løse det? Jeg må jo minne om at dette er på en måte et knapphetsgode som det er opp til myndighetene å legge rammebetingelsene for at skal virke.

Det er riktig at vi har kalkulert med betydelig større inntekter enn de andre partiene hva gjelder UMTS-auksjoner, men i henhold til disse dyrebare budsjettindikatorerne som alle partiene forholder seg til, og som de klapper seg på brystet for, og som skal vise hvem i klassen som er flinke til å være stram, er det vi som kommer ut som strammest i klassen – på tross av at det ikke er riktig. Vi har erkjent for lenge siden at vi bruker mer penger enn de andre. Men i henhold til budsjettindikatoren som alle partiene bruker og legger til grunn for å definere stramheten i budsjettet, er vi strammest. Det sier noe om at budsjettindikatoren ikke lenger er et egnet virkemiddel for å vurdere effekten for norsk økonomi av de grepene vi gjør.

Lars Gunnar Lie (KrF): Kristeleg Folkeparti er opptekte av å gje næringslivet gode vilkår for utvikling og vekst. Derfor ser eg på felles standpunkt med Framstegspartiet på desse områda som positive, m.a. at vi står saman om å tilbakevisa arbeidarpartiregjerings sine framlegg om å ta bort refusjonsordninga for sjøfolk og den ekstrakostnaden Regjeringa ville leggja på næringslivet ved å utvida arbeidsgjevaransvaret for sjukeløn. Dette er bra.

Representanten Siv Jensen var i sitt innlegg også svært oppteken av at revisjon av budsjettet skal konsentreres om justeringar i det gjeldande budsjettet, noko eg kan vera samd i. Men det må vera høve til å gjera dei endringar som er naudsynte ut frå den utviklinga som har skjedd, og då har eg lyst til å spørja Framstegspartiet om dei har vore heilt konsekvente i si tilråding til vedtak i denne saka, t.d. ved å rekna med ei inntekt, som representanten Kaldhol no var innom, på 10 milliardar kr ved auksjon av rettane til mobiltelefon. Eg har lyst til å spørja representanten Siv Jensen: På kva grunnlag har Framstegspartiet kome fram til det talet, og er det berre justeringar? Kva konsekvensar vil eit slikt vedtak ha for næringslivet, for forbrukarane? Eg er interessert i å få svar på dette.

Siv Jensen (Frp): Hele denne budsjettrevisjonen kan oppsummeres i standpunkttabellen her. Jeg tror aldri den har vært så tykk. Her er det forslag om kutt på 900 000 kr, på 1 mill. kr, på 2,5 mill. kr, men alle de forslagene som Regjeringen har fremmet i hvert fall, er ikke kommet fordi vi har en vanskelig økonomisk situasjon i denne nasjonen. De er kommet fordi man feilaktig prøver å fremstille det som om vi har et inndekningsbehov på 3,5 milliarder kr, noe vi ikke har. Vi har fått 5,5 milliarder kr ekstra i skatteinngang som er blitt holdt

utenfor, og hvis de hadde blitt tatt med på lik linje med alle andre ting som Regjeringen finner helt nødvendig å ta med, hadde vi hatt et overskudd siden budsjettet ble vedtatt. Man later gjennom talltriksing som om vi er i en dramatisk situasjon, og vi må kutte og gjøre ting vanskeligere for de aller fleste, for å holde denne stramheten. Det er jo ikke riktig!

Hva gjelder dette spørsmålet om UMTS-auksjoner og beløp, har vi fått svar fra Samferdselsdepartementet på det, hvor man bl.a. har vist til den runden man hadde i Storbritannia. Det vil ikke være urimelig å anta at det beløpet er svært nær det vi kunne fått inn i Norge ved å gjennomføre slike auksjoner.

Børge Brende (H): Representanten Siv Jensen gjen-
tar her i dag det hun sa til Aftenposten på torsdag:

«Statsminister Jens Stoltenberg har skylden for at Norges Bank igjen øker renten. Stoltenberg ble advart av sentralbanksjefen allerede i februar mot at lønnsoppgjøret kunne føre til renteøkning.»

Jeg antar at det representanten Jensen sikter til, er at da lønnsoppgjøret ble dyrere enn planlagt, burde Stoltenberg ha kompensert med en finanspolitisk innstramming, dette for å unngå at sentralbanksjef Gjedrem skulle sette renten kraftig opp. Jensen liker ikke økt rente. Den eneste muligheten da til å unngå det for lønnsoppgjørets ramme, er det verken Jens Stoltenberg eller Stortinget som vedtar, det ville som kjent ha vært å redusere den offentlige utgiftsveksten. Ettersom representanten Jensen advarte mot en forflatning av den økonomiske debatten, tror jeg vi raskt kan bli enige om at avgiftsnedsettelse er vel og bra, men det fører iallfall ikke til noe lavere temperatur i norsk økonomi.

Men hva er det Fremskrittspartiet gjør i sitt reviderte budsjett? Utgiftsveksten i budsjettet ville ha økt med nesten 1 prosentpoeng med Fremskrittspartiets opplegg, mer enn med noe annet partis opplegg, og til og med nesten dobbelt så høy økning i veksten i de offentlige utgiftene som SV foreslår. Hovedtrenden i Fremskrittspartiets budsjett ser ut til å være å gå mot utgiftskutt, støtte utgiftsøkninger og foreslå egne utgiftsøkninger i tillegg. Da forstår jeg godt at man avviser budsjettindikatoren til Stortinget, som fungerer utmerket.

Men det blir en høy pris å betale for Fremskrittspartiets politikk. Med Fremskrittspartiets reviderte budsjett ville man gått fra et nøytralt budsjett til et langt mer ekspansivt et, og det er også om man holder sykehusinvesteringer utenfor. Mitt spørsmål til representanten Jensen blir derfor: Hvis hun mener at det blir høyere rente som en følge av Jens, hvor mye høyere rente mener hun det blir som en følge av Jensen?

Siv Jensen (Frp): Ja, den prøvelsen har jo ikke det norske samfunn blitt satt på ennå, så foreløpig er det litt vanskelig å se det for seg.

For det første prøver jeg gjennom mine resonnementer å påvise at budsjettindikatoren ikke virker etter planen. Men hvis det er slik at budsjettindikatoren er så glimrende som representanten Brende gir uttrykk for, må

vi jo samtidig få den kreditten for at vi er best i klassen. Det henger jo ikke på greip det representanten Brende sier når han først sier at vi øker utgiftene mest og gjør en masse grep som representanten Brende synes er aldeles hoderystende, og at vi i neste øyeblikk kommer ut som bestemann i klassen. Det viser jo hvor ubrukelig hele budsjettindikatoren er.

Så til dette med underliggende utgiftsvekst. Det kommer som en naturlig følge av at vi reviderer budsjettet og ikke driver med politiske omkamper. Når Fremskrittspartiet lager sitt alternative statsbudsjett om høsten, har vi en negativ underliggende utgiftsvekst fordi vi evner å kutte betydelig i de offentlige utgiftene som vi mener det er unødvendig at staten driver med.

Så til dette med økt rente. Det dreier seg ikke om jeg liker at renten går opp eller ikke. Dette dreier seg om samspillet mellom pengepolitikken og finanspolitikken. Men la nå også det være sagt at det er ikke sikkert at det riktige og beste for norsk økonomi nå vil være å fortsette å føre en kontraktiv finanspolitikk. Kanskje vi burde begynne å føre en ekspansiv finanspolitikk, nettopp fordi vi nå ser tegn til kraftig økning i ledigheten. Det synes jeg er mer overraskende. Siste prognoser indikerer 90 000 arbeidsledige. Sist vi var på det nivået, var det store bannere på Youngstorget, hvor Arbeiderpartiet gikk til frontalangrep mot den politikken som ble ført, og ville gjøre hva de kunne for å få ledigheten ned. Nå sitter de stille og ser på, og det synes jeg er mye mer foruroligende.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): Sentrumspartia har fått fleirtal for mykje i dette reviderte budsjettet. Eg er difor freista til å skriva om noko finansministeren opna sitt innlegg med i ein budsjettdebatt då han var leiar av finanskomiteen for nokre år sidan. Då sa han at han var glad for at det vart fleirtal for hovudtrekka i regjeringa sitt framlegg. Eg har lyst til å seia det slik: Eg er glad for at Arbeidarpartiet, Høgre og Framstegspartiet, dels saman, dels kvar for seg, sikrar fleirtal for hovudlinene i sentrumspartia sine forslag knytte til revidering av nasjonalbudsjettet. For det er heilt sant som komiteleiaren sa, at det var Arbeidarpartiet som kom springande etter bl.a. sentrumspartia sine kuttforslag for å få ei god inndekning på nye prioriteringar.

Eg har merka meg at det blir gjennomført endringar på noko over 1 500 mill. kr både på utgiftssida og inntektssida. Sentrum utgjer ein del av fleirtalet på så godt som alle desse endringane. Det er berre fleirtalet for å flytta 2 mill. kr under Miljøverndepartementet vi ikkje er med i. Men for å retta opp det skal vi stemma for forslaget her i dag. Ikkje minst med tanke på å finna betre alternativ til Regjeringa sine eigne forslag til inndekning har altså sentrumspartia fått gjennomslag.

Budsjettet vi i dag vedtar er eit ansvarleg budsjett. Opposisjonen har i år opptært ansvarleg, og tatt medansvar for å sikra inndekning for auka utgifter, ja store utgifter. Eg kan ikkje seia at eg opplevde opposisjonen i fjor som like konstruktiv.

Dette budsjettet legg eit godt grunnlag for ei god utvikling i norsk økonomi. Budsjettet er minst så stramt som ein kunne venta. Difor skulle det heller ikkje vera grunnlag for å skulda finanspolitikken for ikkje å gi sitt bidrag til ei stabil utvikling av norsk økonomi.

Men om rammene for budsjettet er ansvarlege, er det likevel mykje vi gjerne skulle sett annleis. Det mest skuffande med Regjeringa sitt framlegg til revidert nasjonalbudsjett var reduksjonen på nesten ein halv milliard i midlane til bistandsformål. Dette var eit skuffande forslag. Etter at statsministeren i eit utal intervju før og etter at han vart statsminister, la stor vekt på kor opptatt han var av internasjonale solidaritet, var det òg eit ganske overraskande forslag. Så langt er det einaste Regjeringa har funne rom for innanfor bistandsrammene, eit løfte om midlar til WHO sin vaksinekampanje, og dei fekk det òg frå ei skikkeleg regjering, ifølgje sjefen. Vaksine til alle born i verda er sjølvsagt eit svært godt formål. Men eg spør meg om ikkje akkurat denne kampanjen i stor grad kunne ha skaffa seg dei naudsynte midlane frå private gjevarar. Vi ser jo f.eks. at Bill Gates er ein stor bidragsytar til denne kampanjen.

Regjeringa Bondevik måtte gå fordi stortingsfleirtalet ville pålegga Regjeringa ein miljøpolitikk vi ikkje kunne ta ansvaret for. Regjeringa Stoltenberg har følgd opp dette i sitt framlegg til revidert budsjett. I strid med det Arbeidarpartiet sa då Stortinget handsama energimeldinga, reduserer dei satsinga på energiøkonomisering og nye fornybare energikjelder. Denne satsinga skulle heller vore auka. Arbeidarpartiet var jo med på å seia at det skal settast av 5 milliardar i løpet av ti år til satsing på fornybare energikjelder. Revidert nasjonalbudsjett er ein dårleg start, og dessverre er Høgre og Framstegspartiet med på dette.

Men innanfor miljø er det òg ting ein kan gleda seg over, ikkje i Regjeringa sitt eige framlegg, men i det fleirtalet har fått på plass. Regjeringa ville satsa mindre på kalking. Det ville ha ramma innsatsen i mange vatn og vassdrag. Det har vi forhindra. Regjeringa ville òg redusera innsatsen for Lokal Agenda 21 og tilskotet til utvikling av lokale klimatiltaksplanar. Vi har fått regjeringspartiet med på å retta opp dette.

Regjeringa sitt forslag til budsjett var eit angrep på norsk næringsliv. Framlegget om å utvida sjukelønsperioden ville påføra næringslivet ekstra utgifter på om lag 300 mill. kr. I tillegg ville det kosta kommunane 100 millionar i auka utgifter midt i året.

Norsk næringsliv treng stabile og langsiktige rammevilkår. Konkurranssevna vår er ikkje tent med uvisse om slike saker. Regjeringa sitt forslag kom berre månader før Sandman-utvalet skal leggja fram rapporten sin om sjukelønsordninga. Eg trur arbeidet i dette utvalet er tent med at det ikkje blir gjort endringar no like før innspurten. Eg trur òg det ville ha blitt vanskelegare å finna gode kompromiss om vi no like før utvalet skal avslutta arbeidet sitt, la ekstra kostnader på den eine av partane i arbeidslivet, nemleg arbeidsgjevarane, medan arbeidstakarane vart skjerma heilt.

Eg er glad for at fleirtalet i Stortinget har lagt til rette for at vi framleis kan rekruttera norske sjøfolk til norske

båtar. Sentrumspartia står saman med Høgre og Framstegspartiet og avviser forslaget om å kutta ut refusjonsordninga for sjøfolk. Innanfor delar av den same bransjen har dei òg grunn til å gleda seg over at fleirtalet avviser forslaget om auka CO₂-avgift for innanlands gods-transport til sjøs samt for supplyflåten. For supplyflåten kunne auka CO₂-avgift ført til at ein valde å gå til hamn i andre land der ein ville utføra bunkring og andre innkjøp. For kystfraktflåten ville ei auka CO₂-avgift gjera gods-transport til sjøs mindre konkurransedyktig. Når vi på same tida set ned avgifta på diesel, ville det forskyva konkurranseforholdet mellom vegtransport og sjøtransport i feil retning. Vi ynskjer å legge til rette for at gods-transport skal flyttast frå bil til båt, ikkje andre vegen.

Sjukehusa sin økonomiske situasjon har vore gjenstand for fleire debattar, seinast i Stortinget tysdag. Det er ingen tvil om at sjukehusa treng eit løft. Men det er òg innanfor sjukehusa naudsynt å sjå på organisering og ressursbruk.

Eg er glad for at vi med vedtak tysdag og i dag til saman sikrar sjukehusa 520 millionar meir til drift i inneverande år. Det vil koma godt med. Departementet har i brev til komiteen forsikra oss om at det er mogleg å redusera løyvingane til sjukehusutstyr i år, fordi det reint teknisk er lagt opp slik at neste utbetaling til fylka er i mars 2001. Vi har lagt vekt på dette og ventar at Regjeringa kjem tilbake med nok ressursar i framlegget til budsjett for 2001. Elles finn eg òg grunn til å spørja kvifor dei svara komiteen fekk på same spørsmålet om investeringane i sjukehusutstyr, var så ulike frå Kristeleg Folkeparti stilte spørsmålet i startfasen av komitearbeidet til Arbeidarpartiet sitt spørsmål noko seinare, nemleg i sluttfasen.

Eg vil trekka fram nokre av dei andre punkta vi har sikra fleirtal for i dette budsjettet.

Den fornorskingspolitikken som vart ført mot samane i tidlegare tider, har ført med seg store problem for mange av dei som fekk skulegang på den tida. Eg er difor glad for at vi har fått fleirtal for å oppretta eit samefond på 75 millionar.

Mange utanlandsstudentar har fått forverra den økonomiske situasjonen sin etter at kursen på den norske krona i høve til valutaen i landet der dei studerer, er endra. Eg er òg glad for at vi har fått fleirtal for å retta opp dette. Eg er òg glad for at vi har fått inn midlar som kan sikra utanlandsstudentar frå Nord-Noreg stipend til å reisa innanlands.

Innan samferdselssektoren er det mange tiltak som treng meir midlar. Eg er difor glad for at vi har fått fleirtalet med på 120 mill. kr til viktige tiltak. Ikkje minst er det viktig for Kristeleg Folkeparti å sikra at ikkje ferjetilbodet i distrikta blir svekt. Auken i løyvingar til drift og vedlikehald er difor veldig gledeleg. Eg er òg glad for at vi har funne rom for å leggja tilbake noko av det Regjeringa foreslo i kutt på legging av fast dekke på riksvegar.

Vi har òg fått fleirtal mot dei fleste av Regjeringa sine kutt i overføringane til barnefamiliane. Det blir ikkje forkorting av perioden for kontantstøtte. Det blir heller ikkje forkorting i perioden for småbarnstillegget. Dess-

verre sikrar Høgre fleirtal for å korta ned perioden for barnetrygd med ein månad.

Sentrumspartia sine forslag til revidert nasjonalbudsjett er ei klår prioritering av viktige formål. Vi styrkjer sjukehussektoren. Vi skjermar næringslivet ved å avvise auka sjukelønsperiode og reduserer Regjeringa sine kutt i SND. Vi skjermar barnefamiliane mot reduserte overføringer. Vi går imot store delar av, og alle dei vanskelegaste, forslaga om kutt i bistanden. Vi aukar satsinga på miljø i høve til Regjeringa sitt framlegg. Slik sett er sentrumspartia sine forslag ei vidareføring av sentrumsregjeringa sin politiske profil.

Eg tar opp alle forslaga frå sentrumspartia og der sentrumspartia er forslagsstillarar saman med andre parti.

Presidenten: Valgerd Svarstad Haugland har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Dag Terje Andersen (A): Jeg synes at det etter at representanten Svarstad Haugland og andre herværende gikk ut av regjeringskontorene, i hvert fall en god stund var slik at vi kunne konstatere at det var en del felles forståelse mellom oss og de som hadde gått ut av regjeringskontorene, om hva som er de reelle politiske og økonomiske utfordringene. Det har bl.a. kommet til syne ved at både Svarstad Haugland og andre tidligere regjeringsmedlemmer har understreket behovet for å finne brede, samlende løsninger f.eks. på folketrygdens framtid, fordi det er viktige fordelingspolitiske spørsmål.

Nå er det nok slik at vi i de siste dages diskusjon om utjammingsmeldingen, kommuneopplegget og slikt kanskje har hatt litt inntrykk av at den forrige regjeringens mest ekspansive periode åpenbart har vært etter at den gikk av. Det begynner å komme løfter langt utover de rammer den forrige regjeringen selv fant forsvarlig tidligere, men la nå det ligge i denne omgangen. Jeg vil heller spørre Svarstad Haugland om de fordelingsmessige virkningene av de få forskjellene som faktisk er mellom oss og sentrumspartiene i revidert nasjonalbudsjett. For eksempel vet vi at mange nye landsmenn har tilpassningsvansker på arbeidsmarkedet, det blir ofte sagt de er de svakeste i samfunnet, i hvert fall de svakeste i forhold til det å komme inn på arbeidsmarkedet. Hvordan kan det forsvares at de som har det vanskeligst på arbeidsmarkedet, nå skal rammes av at sentrumspartiene faktisk vil kutte i arbeidsmarkedstiltakene bare noen få dager etter at vi har diskutert utjaming? Hvordan kan Svarstad Haugland på samme grunnlag forsvare at det samtidig for neste år blir lovet 2,5 milliarder kr i skattelette til de som har mest fra før? Er dette god fordelingspolitikk?

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): Det er flere ting ein kunne gripa fatt i i representanten Andersen si spørsmålsstilling til meg. Eg skal prøva å svara på iallfall dei to spørsmåla som eg følte var viktigast. Det fyrste gjekk på dette med utjammingsmeldinga i forhold til arbeidsmarknadstiltak. Då har eg lyst å minna representanten om at vi i haust auka den posten ganske mykje. Det vi

ser, er at det ikkje akkurat er arbeidsløysa som er den store utfordringa i det norske samfunnet i dag, og det ville vera tilstrekkeleg med midlar igjen i arbeidsmarknads-etaten til å kunna hjelpa dei som er hardast ramma i forhold til arbeidsløysa, etter dei kutta som vi foreslo. Vi ser jo av dei prognosane som kjem, at den auken i arbeidsløysa som enkelte spådde i fjor, har blitt mykje mindre enn det som vart spådd. Vi veit òg at på mange område er det faktisk press på arbeidsmarknaden for å få fleire arbeidstakarar, og vi snakkar jamvel om å få fleire innvandrare til landet fordi vi treng arbeidsstyrke. Så det forslaget føler eg heller ikkje er så vanskeleg å forsvara ut frå eit utjæmningsstandpunkt.

Så til desse 2,5 milliardane i skattelette som representanten seier vi har foreslått neste år. For det fyrste er det skattelette innanfor næringslivet for å trygga arbeidsplassar så vi kanskje kan bruka mindre statlege midlar for å få folk ut i arbeid. For det andre ser eg jo at det næringspolitiske utvalet til Arbeidarpartiet brukar i storleiksordenen 1,5 milliardar kr på forslaget om å ta vekk formuesskatten på arbeidande kapital. Vi veit jo at Finansdepartementet har ein tendens til å rekna ut «worst case» om det er noko dei ikkje er einige i av det dei får spørsmål om, og det vi ser frå Opseth og ein del andre arbeidartarfolk, er at dei foreslår det same som vi har foreslått. Eg er ikkje alltid like einig i det Opseth foreslår, men denne gongen er eg einig med han.

Per Erik Monsen (Frp): Fremskrittspartiet har lenge hevdet at bruk av pengar virker ulikt i økonomien, at f.eks. pengar brukt i utlandet på sykehusutstyr, nye biler til politiet e.l. virker annerledes enn pengar brukt i Norge. Dette har stort sett blitt avvist av de andre partiene, inkludert Kristelig Folkeparti. Nå har mange fremtredende økonomer gått ut i pressen og støttet Fremskrittspartiets syn, og i en debatt i Stortinget for kort tid siden om drivstoffavgifter slapp egentlig finansministeren katten ut av sekken. Han sa at grunnen egentlig er frykt for endring i offentlige budsjettrutiner – dvs. frykt for at Stortinget vil fokusere for mye på visse poster fremfor andre. For å si det med terminologien fra slankeindustrien: Vi får ja-penger og nei-penger i budsjettbehandlingen. Når statssekretæren i Finansdepartementet, Vidar Ovesen, i et innlegg i Dagens Næringsliv sier nærmest ord for ord det samme, da kan en spørre hvem som kom først, høna eller egget, eller hvem som styrer hvem. Spørsmålet er: Hvordan reagerer representanten Svarstad Haugland på en slik total mangel på tillit til Stortingets evne til å prioritere mellom ulike utgifter fra Finansdepartementet og finansministerens side? Vil Kristelig Folkeparti etter disse opplysningene være mer villig til å se på ulik bruk av penger videre fremover?

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): Det er interessant å få eit slikt spørsmål frå ein representant frå Framstegspartiet, for den måten dei mest brukar å saldera budsjettet på, er å ta av dei pengane som verkeleg går ut av landet, nemleg dei som går til bistand. Og det er ikkje berre 0,5 milliardar kr dei brukar å saldera bistandsbud-

sjettet med, men veldig ofte 1,5. I revidert nasjonalbudsjett i år har dei ikkje gjort det, men eg vil ikkje bli veldig forundra om ei slik saldering kjem når Framstegspartiet skal leggja fram sitt alternative budsjett ved budsjettbehandlinga til hausten.

Så til spørsmålet. Eg skal ikkje kommentera utsegner frå Finansdepartementet, det trur eg finansministeren eventuelt kan få lov til å gjera. Men det Dokument nr. 8-forslaget som Framstegspartiet fremma, gjekk ut på eit eige utanlandsbudsjett som då kunne gi veldig skeive prioriteringar i forhold til vårt totale budsjett og på ein måte ville framheva alt det vi kunne fått produsert i utlandet som positivt. Det kunne igjen gått ut over f.eks. norske arbeidsplassar, som kanskje kunne produsert det same. Men vi ville få ein annan påverknad på norsk økonomi om vi gjorde dette. Eg er likevel ikkje ukjend med å sjå på budsjetttrutinane og veginga.

Vi veit at i Finansdepartementet blir det foretatt veging i høve til utanlands- og innanlandsprioriteringar. Vi gjer ikkje den same veginga når vi jobbar med budsjett her i Stortinget, og frå Kristeleg Folkepartis side er vi ikkje uvillige til å gå inn og sjå på detaljane i høve til dette. Men eg vil minna Framstegspartiet om at ein av dei verkeleg gode postane – dersom ein vil bruka pengar utan at det skal få store verknader for norsk økonomi – er å gi pengane til dei som treng dei mykje meir enn nokon av oss, nemleg dei fattigaste i u-landa.

Annelise Høegh (H): Jeg var spesielt glad over å høre at Kristelig Folkepartis leder nå sa at de var glad for å kunne styrke sykehussektoren, for det er ikke mer enn noen måneder siden deres egen helseminister, Dagfinn Høybråten, faktisk mente at det ikke var nødvendig, og det er jo hans budsjett vi nå reviderer.

Vi er alle opptatt av at vi skal få økt behandlingsskapiteten, slik at vi får behandlet flere pasienter. Men til tross for at vi får stadig flere leger og bruker flere penger, ser vi at køene vokser. Derfor har Høyre lenge påpekt at med pengene til sykehusene må det også følge endringer i organisasjon og i finansiering. Vi må få et nasjonalt ansvar for sykehusene, kombinert med stor lokal frihet for sykehusledelsen til å drive sykehusene slik som de ser det er mest fornuftig. Og så må vi snart se å få innført denne retten til behandling, slik at pasienter får behandling innen en medisinsk forsvarlig frist.

Jeg synes derfor det var svært positivt at vi kunne lese i Aftenposten, i forrige uke var det vel, at Bondevik åpnet for at Kristelig Folkeparti nå vil se på fylkeskommunen på samme måte som Høyre og Fremskrittspartiet – at det er blitt et nødvendig forvaltningsnivå. Så jeg vil spørre Valgerd Svarstad Haugland om vi nå kan håpe på at Høyre og Fremskrittspartiet får følge i hvert fall av Kristelig Folkeparti og Venstre i å kvitte seg med fylkeskommunen, slik at vi faktisk får bruke mindre penger på byråkrati og mer penger på direkte pasientbehandling.

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): Eg vil ta avstand frå at tidlegare helseminister Dagfinn Høybråten sa at det ikkje var nødvendig med meir pengar i sjukehus-

sektoren. Det var faktisk han som sette ned utvalet, som var breitt samansett, for å sjå på den totale økonomiske situasjonen i helsesektoren. Det kom då fram til at ein eigenleg trong over 2 milliardar kr meir. Kva vi eventuelt ville lagt inn i vårt reviderte budsjett, blir ein løyndom fordi vi ikkje fekk lagt det fram, men det er opplagt at sjukehussektoren er eit av dei områda som vi hadde prioritert i vårt reviderte budsjett. Og eg er glad for at vi fekk noko påplussing på det som vart vedtatt tysdag, og får noko i dagens vedtak som blir gjort.

Så over til diskusjonen om fylkeskommunen og utspelet til Bondevik. Det er faktisk ganske lenge sidan vi i Kristeleg Folkeparti sa vi kunne tenkja oss å sjå på dei ulike forvaltningsnivåa. No vil nok dette bli ein ganske lang diskusjon i vårt parti, og vi skal ha programbehandling og eit landsmøte til våren som vil ta det endelege standpunktet til om vi ynskjer å leggja ned fylkeskommunen. Eg skal ikkje forskuttera det, for eg veit òg at det er stor motstand i organisasjonen vår, men samtidig føler eg nok òg at det er fleire og fleire som er meir positive til det enn det var for nokre år sidan.

Det som er eit viktig argument i den diskusjonen, er iallfall kva vi kan gjera for å styrkja kommunane sin situasjon. Og om det blir midlar igjen etter ei slik eventuell nedlegging, er det litt for seint for sjukehussektoren, for den skal jo Stoltenberg rydda opp i på to år. Men kor dei midlane som ein eventuelt sparer på det, skal gå, veit eg ikkje. Det er mange område innanfor samfunnssektoren som treng auka midlar, det trur eg vi alle er smerteleg klar over. Problemet i dag er at vi har stor auke i privatøkonomien og ikkje så stor auke i den offentlege. Der tar eg òg gjerne ein diskusjon med Høgre om korleis vi kan forvalta ressursane våre på ein betre måte.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Per-Kristian Foss (H): Siste taler kom til å si at det den forrige regjeringen hadde tenkt å legge frem, er hemmelig, men det er tydelig at man kan leve lenge på disse hemmelighetene. Og hvis jeg kan formulere meg slik, må jeg si at regjeringen Bondevik nok var best på de forslagene den aldri fremmet, men som den i ettertid sa den hadde tenkt å fremme. Men slik kan det jo ofte være i livet. Denne debatten har også utviklet seg til å bli en debatt om vi ikke kan endre spillereglene litt mens vi er i gang. Jeg tror nok at mangt et lag som deltar i EM i fotball, kunne tenkt seg det, eller eventuelt å skifte ut dommeren – det kan bli linjemenn eller andre.

Nå er det nok slik at budsjettindikatorer skal brukes med vett, og det er helt rett at det ikke finnes et entydig svar, én budsjettindikator som gir det absolutt fullendte svar. Ja, det går sågar an å bruke indikatorene på en rent paradisk måte. En av dem er f.eks. å måle stramheten ved å øke varig driftsutgiftene og finansiere dette med en engangsinntekt, men det er virkelig å skyve problemene foran seg. Det gjør Fremskrittspartiet. Engangsinntekten på 10 milliarder kr har de funnet ut ved å våkne, putte fingeren i luften og tenke på et tall, og de er kommet til det eksakte beløp 10 milliarder kr. Det er et bruttotall for

det første, for det følger en utgift med det, altså en utgift som er den del av det UMTS-nettet som ikke lar seg bygge ut på kommersielt grunnlag, men det skal jeg la ligge. Det viktigste ved det er at dette ikke er et uttrykk for en reell stramhet i budsjettet, derfor har Høyre heller ikke brukt den stramheten som indikator og sannhetssvar tidligere. Men vi har pekt på at det viktige med et budsjett er hvordan det virker i økonomien også på lengre sikt, altså det som kalles den underliggende utgiftsveksten, det er en relativt objektiv måte å måle faktiske utgifter på. Så kan man måle utgiftene i forhold til veksten i økonomien, og da er det slik at hvis statsbudsjettets utgifter vokser sterkere enn veksten i økonomien, blir offentlig sektor gradvis større, og da blir privat sektor mindre. Så kan man selvfølgelig diskutere om kaken ikke også kan økes. Likevel blir det slik at det blir mindre igjen på privat sektor hvis offentlig sektor også øker innenfor denne voksende kake.

Så kan man si at dette er et budsjett som bare er en revisjon. Jo, det er det. Men det er nå engang slik at en revisjon av et budsjett skal ta hensyn til utviklingen i økonomien. Statsbudsjettet ble skrevet i fjor høst, relativt tidlig på høsten. Da var prognosene for veksten i økonomien at BNP for Fastlands-Norge ville vokse under presenten. Nå har faktisk indikatorene – dette er da de makroøkonomiske, som også Fremskrittspartiet tror på sånn i hovedsak – justert seg slik at veksten i innenlandsøkonomien har blitt over dobbelt så stor som forutsatt. Veksten i prisstigningen øker mer enn forutsatt, veksten i lønninger øker mer enn forutsatt. Kort sagt: Temperaturen i økonomien er blitt høyere, mangelen på arbeidskraft er blitt større.

Det er ikke ulovlig, ja det er sågar et pålegg for både storting og regjering å ta hensyn til disse forhold når man justerer budsjettet. Derfor er ikke en justering av budsjettet bare å sette på autopiloten og late som ingenting har skjedd, da kan man få en buklanding. Man skal ikke ha overdreven tro på finstyring av økonomien midt i et år, men det er lov å se seg om og justere det som er mulig å justere. Ikke alt er mulig å justere, men ganske mye er det.

Det er heller ikke slik at budsjettssystemet vårt er slik at man ikke kan få frem en politisk mening i budsjettet. Fremskrittspartiet har faktisk nå fått frem den oppfatning at de er det partiet som er tilhenger av den største offentlige utgiftsvekst ved revideringen av budsjettet. Det høres jo ikke ut som det fyller politiske forventninger, for å si det forsiktig, og det er ikke teknikk som tilsier at man må gjøre det slik, altså et system som skulle tvinge partier som er for lavere offentlige utgifter, til å bli tilhengere av høyest offentlige utgifter. Det vil være et ganske tåpelig system. Slik er det selvfølgelig ikke. Dette er et uttrykk for politisk latskap, ikke noe annet enn det.

Så kan man jo bli i tvil når man hører representanten Siv Jensen – jeg antar det var en misforståelse – ta til orde for en mer ekspansiv økonomisk politikk for å møte det hun kaller en voldsom økning i arbeidsledigheten. Siste del av resonnementet minner meg litt om hva noen økonomer i LO har uttalt ved jevne anledninger, men jeg

var kanskje litt overrasket over at denne voldsomme veksten i budsjettet skulle gi seg utslag i at man lar offentlig sektor vokse. Det er gode grunner til f.eks. til neste år å se på om man ikke kan foreta vekststimulans i økonomien til det konkurranseutsatte næringsliv, det lar seg høre. Men å ta til orde for en sterkt ekspansiv budsjettpolitikk på offentlig sektor er kanskje ikke i dag særlig velegnet i økonomien.

Allerede i fjor høst var Høyre inne på litt av den samme advarselen om at budsjettet som da ble vedtatt, var for ekspansivt. Det har vi vel sånn sett fått ganske mye rett i. Det budsjettet som ble lagt til grunn i fjor høst, baserte seg på en relativt kreativ kalenderbudsjettering. Både sentrum og Arbeiderpartiet så at det lå udekkede regninger. De skjøv regningene foran seg. Alle visste at Kosovo-styrkene ikke skulle ut i juli, men budsjettet lot som om de skulle ut i juli. Det er ikke noen budsjettindikatorer som tvinger en til slikt noe, det er bare kreativ budsjettering. Når man f.eks. skyver iverksettelsen av avgiftsreduksjoner ut til 1. desember, da er det kreativ budsjettering, og det er ikke noe i systemet som tvinger en til sånt. Det er et uttrykk for politisk nød eller latskap.

Når både sentrum og Arbeiderpartiet i fjor høst med andre ord skjøv problemene foran seg, ble ryddejobben utsatt til nå i revidert nasjonalbudsjett. Det man da kanskje kunne forvente ut fra dette felles farskap til budsjettet – man har byttet side av bordet riktignok, regjeringen har blitt opposisjon, og opposisjonen har blitt regjering, men felles om det er de iallfall – er at man hadde lært av feilene fra i fjor, nemlig å skyve problemene foran seg. Det har man ikke gjort. Denne gang skyver man også problemene fortsatt foran seg. En bevilgning på 764 mill. kr på budsjettet til sykehusutstyr – altså investeringer – skal kuttes med 760 mill. kr, det gjenstår altså 4 mill. kr. Dette er ikke et uttrykk for at man vil investere mindre i sykehusutstyr. Nei da, men det skal gjøres senere. Med andre ord: Man skyver problemene foran seg.

Når man kutter i forsvarsbevilgningene med 500 mill. kr, så forsikrer alle – iallfall nesten alle – at det ikke er et uttrykk for en bevisst nedbygging av Forsvaret, men man skyver jo også problemene foran seg på denne måten. Når man ikke foretar en gjeldsslette i forhold til faktiske tap i Lånekassen for studenter i år, så gjør man det neste år. Dette betyr ganske enkelt bare én ting: Problemene for dem som skal lage budsjettet neste år, er blitt større. Det trengs friske penger i milliardklassen for å få det i hop neste år. Det er vel ingen trøst for dem som sitter med regjeringsmakt. Det eneste strategiske jeg kan se i det, er de som sitter med opposisjonsansvaret for dette, med andre ord sentrum. Enkelte har vel antydning at det er en form for hevngjerrighet i dette. Det skal jeg la ligge. Det er pressen som antyder slike ondsinnede tanker.

Vi har fra Høyres side søkt å finne frem til et budsjett som faktisk reduserer presset i økonomien noe, men ikke voldsomt. Det er ikke alt man kan gjøre ved revideringen av et budsjett, men vårt budsjett sikrer altså en noe bedre balanse, noe lavere vekst i de underliggende utgifter enn både flertallet og sentrum gjør. Det er som sagt ikke all verden man skal gjøre i et budsjett, men det viktige er på

mange måter de signaler budsjettet gir om politikken som kommer. Derfor har jeg lyst til å rette oppmerksomheten mot de mer langsiktige grepene, det som vi kalte strukturpolitikk, og som under regjeringen Harlem Brundtland ble kalt tiltak for å bedre økonomiens virkemåte.

Jeg har lyst til å oppsummere grepene, Strukturpolitikken, i fem punkter. For det første å gjennomføre en systematisk forenkling av hele vårt forvaltningsapparat. Nå er det på tide at man slutter å se på forvaltningsnivåene, men gjør noe med det. Her er det interessante signaler, ikke minst fra sentrum, senest i siste replikkrunde fra representanten Svarstad Haugland. Det er penger å hente ved å avskaffe fylkeskommunen, delegerer mer til primærkommunen og la sykehusene styres direkte av staten. Vi trenger ikke så mye til å administrere, vi trenger mer til service direkte ut til brukerne.

Ved at man gjennomfører på forvaltningsnivåer en pliktig anbudsrunde og klart skiller mellom det offentliges rolle som produsent, og som bestiller, er det midler å hente også på en stor offentlig sektor i Norge.

Økonomer peker gjennomgående på – og her er økonomene helt enige – at et av de områder Norge sakker mest akterut på nå for tiden, er i samlet økonomisk produktivitet. Det kan vi ikke tillate oss i en situasjon hvor presset i økonomien er så sterkt som det er.

For det andre: Vi må øke tilgangen på arbeidskraft. OECD peker i sin rapport veldig klart på at mangelen på arbeidskraft er den største pressfaktoren i norsk økonomi. Gjør man ikke noe med det, får man svar: Man får renteøkninger, som har en urettferdig fordelingsvirkning. Vi må øke både produktiviteten og tilgangen på arbeidskraft, vi må få færre reguleringer, mindre byråkrati og bedre mulighet for arbeidsinnvandring, og vi må være villig til å se kritisk på noen av de ordninger som gjelder støtte under arbeidsledighet.

For det tredje: Det statlige eierskapet i næringslivet må profesjonaliseres og reduseres. I dag er det som er knyttet til statlig eierskap, i altfor stor grad en sovepute. Her kan det offentlige få mer ut av pengene ved profesjonell forvaltning og ved privatisering.

For det fjerde: Vi kommer heller ikke utenom at skatte- og avgiftssystemene må endres. Vi har et for høyt nivå på enkelte områder. Skal vi på lang sikt klare å øke veksten når oljesektoren reduseres, må det bli mer attraktivt både for norske og utenlandske bedrifter å etablere virksomheter i Norge. Det er i dag en enorm skattedynamikk i hele Europa. EU-landene kappes om å kutte avgifter og skatter for å tiltrekke seg nye virksomheter. Vi kan ikke delta i dette fullt og helt, men vi kan heller ikke lukke øynene for at det påvirker Norge ganske direkte og effektivt.

For det femte: Alle som har sittet i regjering, er oppatt av ett hovedproblem, nemlig den automatiske økningen i folketrygdens utgifter. Jeg registrerte at *statsminister* Bondevik ikke talte om dette mens han var statsminister. Da han ble opposisjonsleder, tok han til orde for et bredt forlik om å gjøre noe med dette. Det hadde vært et verdig utspill for en statsminister.

Høyre gjør noe med det. Når vi gjør noe med det, får vi kritikk av Bondevik. Vi har gjort noe med, og ikke

bare sett på, sykelønnsutgiftene. Senest i dag fikk vi tall som klart dokumenterer behovet for å gjøre noe med uføretrygdingen. Når vi kan oppleve undersøkelser som viser at 56 pst. av dem som er uføretrygdet, ikke føler seg dårlige – altså faktisk mener at de kan gjøre noe – da er det noe med regelverket og med attføringstilbudet som åpenbart kaller på politisk handling.

Man kan lese mye interessant i budsjettet. I debatten i dag og i en forutgående debatt har det vært fokusert på hvorfor vi ikke kan bruke mer penger, når vi har så mye. Jeg har lyst til å henvise, særlig pressen, til side 43 i meldingen. I dette budsjettokumentet står det å lese at statens forpliktelser i form av allerede opptjent pensjon, altså rettigheter, var 2 633 milliarder kr pr. 1999. Det er mer enn to ganger hele det norske bruttonasjonalprodukt.

Ved utgangen av dette året – samme skjæringspunkt, 1999 – var petroleumsfondet på 220 milliarder kr, ikke engang en tiendedel av statens forpliktelser. De som sier at det er en overflod av penger, ser ikke at det er et stort underskudd i dette pensjonsregnskapet. Finansministeren har beregnet underskuddet. Hvis vi skulle ført budsjettet etter de samme regler som for en kommune når det gjelder avsetning til fremtidige pensjoner, ville underskuddet beregnes til i underkant av 30 milliarder kr.

I budsjettet er det beregninger som peker på at om budsjettet skulle vært ført i det vi kaller en generasjonsmessig balanse, med avsetning til dem som skal betale fremtidens pensjonsforpliktelser, burde budsjettet vært et sted mellom 5 og 20 milliarder kr strammere enn det er i dag.

Det er med andre ord mulig å se budsjettet som noe mer enn bare en konjunkturregulator på kort sikt – se på de langsiktige virkningene av budsjettet, generasjonsrettferdigheten, og gjøre noe med hensyn til de langsiktige grepene.

Det haster med å starte det arbeidet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Signe Øye (A): Høyres bidrag til utjamning mellom fattige og rike her i landet i debatten om utjamningsmeldingen, som vi behandlet i Stortinget for et par dager siden, var skattelettelse. Bare vi gav mer skattelettelse, ville det virke utjamnende.

Arbeiderpartiet er ikke like sterke i troen som Høyre på at skattelettelse er de politiske grepene som skal til for å få en bedre utjamning. Riktignok mener Arbeiderpartiet også at det er mulig å få til en utjamning gjennom skattesystemet, men da må lettelsen komme til dem som tjener minst og eier lite. Det er ikke det Høyre mener. Og det er det motsatte av dette Høyre går inn for, når de vil senke formuesskatten med 2,5 milliarder kr til neste år.

Høyre vil som kjent beholde et stramt budsjett. Med andre ord: Skattelettelsene skal dekkes inn. Derfor er det interessant å spørre representanten Foss: Hvem er det som skal betale inntektstapet på 2,5 milliarder kr? Er det de samme gruppene som dem Høyre foreslår i revidert budsjett i år?

Jeg skal nevne noen eksempler. Er det arbeidstakerne som skal betale, og kun få 50 pst. i lønn de første dagene de er syke, og deretter 90 pst.? Er det bstanden til de fattigste det skal skjæres ned på? Eller er det arbeidsmarkedsetaten og -tiltakene, som får flere inn i de ledige stillinger og reduserer antall nye uføretrygdede? Er det utdanningsstønaden til den enslige? Er det tekniske hjelpemidler for funksjonshemmede? Hva er det? Alle disse tiltakene gir mer arbeidskraft – som representanten Foss etterspurte.

Per-Kristian Foss (H): Jeg er ikke helt sikker på om læreprosessen for Arbeiderpartiet i opposisjon har vart lenge nok. Dette er jo en replikk som fra gamle dager, for en rekke av de tiltak representanten spør om det skal kuttes på, har faktisk også Regjeringen kuttet på. Noe må man gjøre, hvis man skal gjøre budsjettet strammere. Hvis man ikke er villig til å ta noen store og langsiktige grep, som jeg brukte halvparten av mitt innlegg på å skissere – før replikken ble skrevet – er man nødt til å gjøre med de kortsiktige, men jeg anbefaler å gjøre noe med de langsiktige grepene. Det virker mer sosialt rettferdig og er lettere å forutse virkningen av enn bare å ta de kortsiktige.

Så til det andre. Hvis man lar være å gjøre noe over budsjettet, er det ikke sånn at ikke noe skjer. Da kan representanten Øye hilse hjem til sine velgere og fortelle følgende: Denne regjering vil ikke kutte på budsjettet. Isteden skal du betale mer for boliglånet ditt. Og det er veldig rettferdig, skal representanten fortelle, fordi det rammer dem som har høyest lån, og det rammer ikke dem som har mye penger på bok. Man kan gjerne snakke om formuesskatt, men det er da virkelig en langt skjevare fordeling man her snakker om, hvis man lar innstramningen bare skje gjennom renten. Jeg synes at man i LO og Arbeiderpartiet kanskje bør ta en intern debatt på om dette er en riktig politikk.

Til slutt formuesskatten. Vi har fremmet et forslag om at formuesskatten generelt skal trappes jevnt ned med sikte på å fjernes. Jeg er enig med representanten i at bare å gjøre noe med formuesskatten for dem som setter penger i næringskapital, og ikke gjøre noe med formuesskatten for dem som f.eks. setter penger på bok, i banken, det er ikke sosialt rettferdig, derfor er det heller ikke Høyres syn. Høyres syn er at formuesskatten skal trappes ned likt enten pensjonisten setter sine penger inn i AMS-fond, i fond av andre typer, eller setter penger på bok, i bank.

Presidenten: Presidenten kan ikke huske at Per-Kristian Foss har tatt opp de forslagene som han bl.a. nå refererte til. Det hadde kanskje vært greit om det ble gjort.

Per-Kristian Foss (H): Takk for denne betimelige påminnelse, president!

Jeg tar opp de forslag der Høyre er forslagsstiller – alene eller som største parti blant flere.

Presidenten: Per-Kristian Foss har tatt opp de forslagene han refererte til.

Siv Jensen (Frp): Det er mulig at representanten Foss brukte halvparten av sitt innlegg på å snakke om Høyres politikk. Den andre halvparten brukte han på å snakke om Fremskrittspartiet og meg. For så vidt er jeg vant til hr. Foss' noe sjikanøse, nedlatende og bedrevitende måte å opptre på, så jeg skal ikke la det gå spesielt mye inn på meg.

Et av de forholdene som hr. Foss ikke berørte, men som han tok opp i forbindelse med replikkvekslingen med komiteens leder, Dag Terje Andersen, var norsk pengepolitikk, hvor han ønsket at Arbeiderpartiet skulle klargjøre sitt syn på norsk pengepolitikk, fordi det etter Foss' syn var en del forvirrede observatører i markedet som ikke helt forstod hva norsk pengepolitikk nå gikk ut på. Jeg er enig i det. Men det jeg da lurer på, er hva Høyre mener om dagens norske pengepolitikk, fordi det har vært tatt opp forslag i Stortinget, bl.a. av Fremskrittspartiet, om å tydeliggjøre mandatet til Norges Bank, om å endre mandatet til Norges Bank, ja om å gjøre noe med uavhengigheten til Norges Bank, og jeg husker ikke at det fikk Høyres støtte.

Så er det et annet forhold som er sentralt i debatten, og det er oppnevningen av hovedstyret, som i dag er politisk oppnevnt av de ulike politiske partiene, og ikke nødvendigvis sammensatt av profesjonelle aktører som kanskje på en bedre måte er egnet til å vurdere behovene for norsk økonomi. Så jeg vil gjerne høre hva Høyre nå mener om norsk pengepolitikk, om mandatet er klart nok eller om det faktisk er et behov for at de politiske myndigheter nå endrer mandatet, klargjør og tydeliggjør pengepolitikken, slik at det ikke lenger er forvirrede observatører ute i markedet.

Per-Kristian Foss (H): Det er ikke lett med Fremskrittspartiet. Tidligere ble vi beskyldt for at vi aldri tok Fremskrittspartiet på alvor. Nå tar vi Fremskrittspartiet på alvor – det har vi faktisk gjort ganske lenge – og omtaler deres politikk og undres kanskje litt over at et parti til sterk nedsettelse av skatter og avgifter og offentlige utgifter er blitt et parti til sterk økning av offentlige utgifter. Det er mulig at det er sjikanøst, men det er iallfall å ta partiet på alvor. Og at det å ta partiet på alvor oppfattes som sjikanøst, synes jeg må mange måter maner til ettertanke og en viss refleksjon, om ikke fra denne talerstol.

Når det gjelder pengepolitikken, er vår oppfatning om den uttrykt i flere nasjonalbudsjetter. Vi har sett at det har vært en endring. For å bruke det litt diplomatiske uttrykket til Statistisk sentralbyrå: Fokus i pengepolitikken er noe flyttet. Det er en fokusforskyvning som vi er fornøyd med. Det er faktisk et stortingsflertall som har uttrykt det, og med skiftende regjeringer er det også et bredt flertall for at den fokusendringen er vi fornøyd med. At LO ikke har fått det med seg, får vi omtale som et internt problem i arbeiderbevegelsen. Jeg forsøkte å utfordre partiet til kanskje å bruke denne talerstol til å forklare det noe bedre. Hittil har ikke det ført til noen stor begeistring. Representanten Andersen var faktisk så drøy at han sa at når noen sier de ikke skjønner norsk pengepolitikk, er det vel kanskje mer et uttrykk for at de

er uenig i pengepolitikken. Det er mulig at det var rettet mot LO – jeg skal ikke ha sagt det.

Jeg ser altså ikke det store behovet for en ny forskrift. Men er det slik at Regjeringen føler at praksis nå er noe endret, og at forskriften bør justeres i forhold til praksis, er vi åpne for å motta forslag om det gjennom nasjonalbudsjettet til høsten. Jeg har uttrykt en rekke ganger til avisene, senest i dag, at jeg er svært åpen for en endring av måten vi oppnevner hovedstyret på, med større vekt på faglig uavhengighet og den åpenhet som vil følge av det – en noe modifisert britisk modell.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF): Det er brei tverrpolitisk bekymring for den sterke auken i utbetaling av sjukepengar og uførepensjon. Dette var bl.a. bakgrunnen for Sandman-utvalet, som i eit samspel med partane i næringslivet skal vurdere moglege tiltak for å snu denne utviklinga.

Kristeleg Folkeparti har tru på ein slik framgangsmåte, for me er overtydde om at dei beste løysingane som regel vert funne i eit konstruktivt samspel mellom ulike aktørar og med ulike innfallsvinklar. Dette er ein av grunnane til at me oppfattar Regjeringa sitt forslag om å auke arbeidsgjevarperioden som ein provokasjon, og mot Sandman-utvalet sitt arbeid.

Høgre er oppteke av å betra vilkåra for næringslivet, og eg vil tru at Høgre ser det som viktigare å oppnå konkrete resultat enn å flagga sterke standpunkt som kanskje kan medverka til at gode løysingar ikkje vert oppnådde. Eg stiller meg derfor noko undrande til Høgre sitt forslag om å innføra eigendel på sjukepengar nett i denne perioden. Og utan å kommentera realitetane i Høgre sitt forslag har eg følgjande spørsmål: Ser ikkje Høgre at dette forslaget kan verka negativt på den prosessen som gjennom Sandman-utvalet sitt arbeid er i gang mellom partane i næringslivet, og på ein slik måte indirekte kan medverka til at gode løysingar ikkje vert oppnådde? Det er vel slik at konkrete, gode løysingar betyr meir for Høgre enn sterke partipolitiske markeringar, for, som representanten Foss sa i innlegget sitt, det kan vera nyttig å justera etter å ha sett seg rundt. Ikkje alt er det mogleg å justera, men mykje er det mogleg å justera, sa Foss.

Ville det ikkje vore nyttig om ein hadde justert litt i denne situasjonen, for dermed å medverka positivt til eit godt resultat av Sandman-utvalet sitt arbeid?

Per-Kristian Foss (H): Jo, det er viktig å se seg omkring, men samtidig er det viktig at man ikke gjør det til en så sterk livsanskuelse at man blir sittende der og glo! Det blir ikke noe politisk handling av å sitte og glo på ting; noen må gå foran og gjøre noe.

Kristelig Folkeparti har ved flere anledninger gitt uttrykk for at de vil «se på» formuesskatten. I den forbindelse har Jan Petersen brukt et uttrykk som jeg synes er meget treffende, nemlig at formuesskatten snart må være Norges mest beglodde skatt. Det blir ikke noe politisk handling av å sitte og glo på formuesskatten, noen må gjøre noe med det og gå foran, gjerne, som replikanten kalte det, flagge – altså gå foran og gjøre noe med det.

(Foss)

Nå kommer Kristelig Folkeparti etter. Etter at de har gått ut av regjering, har de begynt å handle.

Det samme gjelder fylkeskommunen, som var oppe i et tidligere replikkordskifte. Noen må gjøre noe med det. Høyre har talt om det lenge. Nå sier Kristelig Folkeparti at ja, det er interessant – kanskje vi skal begynne å se på det. Riktignok er de ute av regjeringsposisjon, men dog.

Sykelønnsordningen – vel, det fins flere måter å redusere utgiftene på. Vi har pekt på noen, vi er åpne for alle andre forslag. Ja, når vi faktisk har omfavnet Kristelig Folkepartis program hvor det står positive ting om sykelønnsordningen, da får vi høre at vi forhaster oss! Men er det slik at politiske programmer er skrevet for å gjøre noe med det *etter* at man hadde makt til å gjøre noe med det? Jeg har ikke oppfattet det slik, men det er tydeligvis blitt en ny slags verdi, det også. Jeg har lyst til å oversende det til Verdikommisjonen til vurdering, uten at jeg har veldig sterke håp om raske, entydige svar.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Odd Roger Enoksen (Sp): Jeg må innrømme at da jeg hørte replikkordskiftet mellom Per-Kristian Foss og Ingebrigt Sørfonn, hørtes det nesten ut som om fornuften i forslagene er avhengig av om man sitter i regjering eller ikke – i så måte er det jo mye som tyder på at det er lenge siden Høyre har framlagt fornuftige forslag i denne salen.

For sentrum har det vært viktig å gjøre helt klare prioriteringer i forhold til revidert nasjonalbudsjett, som vi har til behandling i dag. Jeg er glad for at det har vært mulig å få flertall for økt satsing på helse, med 520 mill. kr. Jeg er glad for at det har vært mulig å få et flertall mot å velte økte kostnader over på næringsliv og kommuner gjennom økning i arbeidsgiverperioden, slik som Regjeringen har foreslått.

Jeg er også glad for at det er flertall mot å fjerne tilskuddsordningen til sysselsetting av sjøfolk, med til sammen 110 mill. kr. Vi kan gjerne diskutere innretningen på tilskuddsordningen til sysselsetting av sjøfolk, om den i sterkere grad bør brukes til rekruttering framfor som et rent lønnstilskudd. Men denne ordningen er viktig for rekrutteringen. Og når vi i Dagens Næringsliv i dag ser at verftsindustrien går bedre enn på lenge, skyldes det bl.a. at vi har en sterk maritim næring med norske sjøfolk om bord som også utgjør en viktig del av kompetansen i resten av de maritime næringene, også innenfor verftsindustrien. Uten at vi klarer å få til en rekruttering, uten at vi klarer å ta vare på de mange ungdommene som nå har valgt å ta utdanning innenfor dette området som vi her snakker om, vil heller ikke verftsindustrien i framtida kunne ha den utviklingen som man nå heldigvis igjen ser.

Jeg er også glad for at det er flertall mot noen av kuttene som var lagt inn på samferdselssektoren, med til sammen 120 mill. kr.

Dessverre er det derimot ikke flertall i komiteen for å øke bevilgningene – eller rettere sagt reversere kuttene – til nyskaping i næringsutviklingen. Jeg tenker da først og fremst på kuttene i bevilgningene til SND, som etter min

oppfatning rammer SND katastrofalt hardt, midt i et år hvor man sitter igjen uten bevilgninger og mer eller mindre kan komme i en situasjon uten meningsfylte arbeidsoppgaver i andre halvår, og dermed ikke er i stand til å gjøre den offensive satsingen på nyskaping som er helt nødvendig.

Det er også beklagelig at det ikke er flertall for å øke distriktssatsingen, og at sentrum heller ikke har fått flertall for forslaget om økning i frie midler til kommunene. I likhet med representanten Valgerd Svarstad Haugland må jeg si at jeg synes det er oppsiktsvekkende at det er de fattigste blant oss i verden som skal betale for budsjettbalansen her hjemme.

For oss har det vært viktig å vedta et revidert nasjonalbudsjett som sikrer sysselsetting, som sikrer en god renteutvikling, og som sikrer konkurransedyktige betingelser for næringslivet. Men selv om disse forhold er viktige, må vi aldri glemme at vi også har et ansvar for å sikre en rettferdig fordeling og sikre at alle har de grunnleggende tilbud som det offentlige skal gi, uansett hvor man måtte bo, og det vi vedtok i går i forbindelse med kommuneøkonomiproposisjonen, er i så måte et skritt i gal retning. Flere representanter gjorde seg i går til talsmenn for at det måtte til en omfordeling fra distriktskommunene til vekstkommunene for å unngå privatisering i vekstkommunene. Det er viktig å unngå privatisering i vekstkommunene, det er jeg helt enig i, og jeg er en av talsmennene for en sterk offentlig sektor, men det er umoralsk å skulle la distriktskommunene betale prisen så hardt som det nå legges opp til fra flertallet i kommunalkomiteen i den innstillingen som i går ble vedtatt.

Vi har nå i flere år hatt sterk vekst i norsk økonomi. Vi har særlig hatt sterk vekst i privat forbruk og i private investeringer. Av hensyn til den totale aktiviteten i norsk økonomi har vi hatt et stadig strammere statlig pengeforbruk. Resultatet av dette er at man snart ikke treffer en tolvåring som ikke har mobiltelefon, eller som ikke har det mest moderne innenfor data hjemme, samtidig som skolen ikke har råd til viskelær og blyanter, og slett ikke mulighet til å tenke på å investere i moderne datautstyr. Skolene mangler selv det mest grunnleggende innenfor vedlikehold. Altfor mange skoler gjør det. Vaktmestrene på skolene har problemer med å fylle arbeidsdagen sin med noe meningsfylt, rett og slett fordi kommunene mangler penger til å kjøpe maling, plank og spiker, slik at arbeidsdagen kan fylles med arbeidsoppgaver som er meningsfylte, og en kan ivareta nødvendig vedlikehold.

Vi hørte på nyhetene i dag morges at Haukeland Sykehus skal spare 35 mill. kr og si opp 30 leger – 30 leger som kommer til å bli sluset rett inn i det private helsevesen. Det betyr 1 000 færre behandlede pasienter på Haukeland Sykehus. Er dette en utvikling som vi er tjent med? Og hvor lenge klarer vi å slå ring om en sterk offentlig sektor dersom utviklingen går i den retningen også i tiden framover?

Finansministeren har en artikkel på side 3 i Dagbladet i dag, hvor han sier at Regjeringen vil «vurdere å dempe veksten i det private forbruket for å gi rom for økt vekst i

fellesforbruket». Det er ikke nok å vurdere dette. Det er nødvendig å handle i det nasjonalbudsjettet som legges fram i høst.

Dersom Arbeiderpartiet vil, er det et flertall i Stortinget for å innføre skatt på aksjeutbytte – ikke en ren dobbeltbeskatning, men en modell hvor man deler beskatningen mellom beskatning på selskap og beskatning på aksjonærs hånd. Jeg mener det er en fornuftig utvikling. Det bør legges til rette for en noe høyere kapitalskatt i sum. Men en slik deling av beskatningen vil gi en stimulanse til sparing i bedrift, det vil gi stimulanse til sparing i nyskaping og næringsutvikling, og det er det vi trenger for å sikre vår framtidige velferd. Samtidig vil man bli beskattet når man tar ut utbytte fra bedriften og bruker avkastningen på sydenreiser eller til å bygge hytte i millionklassen, mens derimot sparing i næring blir stimulert. Jeg forventer at Regjeringen tar et krafttak for en slik omfordeling fra dem som har mest, til dem som har minst, og at man velger en profil som gjør at man stimulerer til sparing der vi trenger å spare, og også stimulerer til mindre privat forbruk.

Jeg ser for meg hva som blir replikken på dette: Sentrum gir millioner i skattelette til dem som har mest, gjennom forslag om fritak fra formuesskatt på arbeidende kapital. Dette er et fornuftig forslag, og det er i veldig liten grad snakk om å gi skattelettelse for de rike på Oslos vestkant, som jeg ser SVs representant har argumentert med, det er derimot å gi skattelettelse for gründerne på Sunnmøre, som pløyer overskuddet tilbake i sin egen bedrift, som investerer i trygge og langsiktige arbeidsplasser framfor å ta ut utbyttet og bruke pengene på andre ting. Det er nemlig slik at formuesskatten er en urettferdig form for beskatning i forhold til næringsdrift, nettopp fordi en faktisk må øke utbyttet fra bedriften for å betale formuesskatt. For de aller fleste som driver næringsaktivitet, er ikke formuen plassert i penger, men i maskiner og bygninger – høyst nødvendige verktøy for å få bedriften til å fungere og tjene penger. Det er nødvendig både for å ivareta arbeidstakernes trygge arbeidsplasser og for å få til en sunn utvikling innenfor næringslivet.

Jeg skulle gjerne ha sett at det allerede i dag hadde vært flertall for å kombinerte fritak fra formuesskatt på arbeidende kapital med innføring av skatt på aksjeutbytte, men jeg registrerer at det flertallet ikke fins. Det er kun Senterpartiet og SV som i dag ønsker å innføre skatt på aksjeutbytte. Jeg håper at vi til høsten får se flere slå følge.

Så litt om budsjettbalansen, diskusjonen om underliggende utgiftsvekst og debatten om press i økonomien. Dette er en viktig del av debatten, men også her må vi bruke sunn fornuft. Vi er kommet dit i dag at det er viktigere om en bevilgning skaper press i økonomien og økt aktivitet enn om den dekker grunnleggende behov hos folk flest. Og vi ser at det er en økende kreativitet i måten man argumenter på. Kroneksempelen på dette er statsministerens pressemelding om en bevilgning på 1 milliard kr ekstra til kommunene for å dekke kommunenes avsetning til feriepenger i år. Det sies i pressemeldingen at dette er en tvungen avsetning, så den gir ingen økt aktivitet i økonomien. Dette er med respekt å melde ren svada!

Kommunene får 1 milliard kr mer å bruke. Kommunene må foreta en tvungen avsetning uavhengig av om de får denne milliarder ekstra eller ikke. Så kommunene får 1 milliard kr ekstra til å bruke i år.

Det er bedre å erkjenne at det ikke er mulig å kutte 1 milliard kr på kommunene. Det er bedre å erkjenne at det verken er mulig eller fornuftig å gjøre dette enn å bruke den type fiktive argumenter, for å argumentere med at stramheten opprettholdes når den reelt sett ikke gjør det. For det eneste vi oppnår, er at vi undergraver tilliten til oss som politikere, og vi undergraver tilliten til måten vi bruker budsjettet på.

Til slutt: Arbeiderpartiet gjentar også i dag argumentasjonen om ubetalte regninger. Jeg skulle ønske man kunne slutte med den tøvete bruken av begrepet. Senterpartiet stilte finansministeren spørsmål om vi kunne få en oversikt over hva de ubetalte regningene innebar. Vi måtte purre på svaret for å få det. Og i det svaret sies det at det særlig er utgiftene til sykepenge som øker, og det er særlig utgiftene til fødselspenge som øker mer enn det beregningsgruppen for folketrygden anslo da budsjettet ble fremlagt i fjor høst. Vi er blant dem som har slått ring om sykelønnsordningen. Det forutsetter jeg at Arbeiderpartiet setter pris på er blitt gjort, og at den utgiftsveksten som derigjennom er kommet, ikke kunne forutses da budsjettet ble fremlagt i fjor høst.

Jeg kunne gjerne ha tenkt meg å si litt om utgiftene til Kosovo, men det får jeg komme tilbake til.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Berit Brørby (A): Den tidligere kommunalministeren gjør tydeligvis mye mer for kommunene utenfor regjeringskontorene enn innenfor, og det er grunn til å hevde at medlemmene av sentrumspartiene aldri har vært så aktive som etter at de kom ut av regjeringskontorene. De pengene de da ikke hadde, har de nå, og det er i seg selv verdt en studie, synes jeg.

Senterpartiet og dets leder har sikkert fine motiver for ikke å ville ha en budsjettavtale med Arbeiderpartiet eller følge opp den avtalen de har inngått, men hvorfor ser vi kanskje tydeligere til høsten.

Senterpartiet vil gjerne fremstå som en avtalepartner som er til å stole på, men underskrevne budsjettavtaler har ikke lenger gyldighet, når en nå ser på hva Senterpartiet bl.a. vil ta vekk, f. eks. tiltaksplasser og driftsmidler i arbeidsmarkedsetaten, som betyr 340 stillinger vekk, og samtidig gjør det vanskelig å få flere folk i arbeid, noe som også representanten Enoksen vet vi sårt trenger. Og det er ikke bare for den enkeltes skyld vi trenger å få flere i arbeid, men fordi det rett og slett er mangel på arbeidskraft i en rekke sektorer, og mange av de ledige trenger kvalifisering for å komme seg videre. Eller sagt på en annen måte: Senterpartiet lar de langtidsledige, sosialhjelpsmottakere og innvandrere være med og betale for de utgifter statsbudsjettets utgiftsside har vokst med. Dette står etter min vurdering i skarp kontrast til det Senterpartiet har gått inn for, bl.a. ved behandlingen av utjammingsmeldinga.

Derfor vil jeg gjerne høre fra Senterpartiets leder Enoksen hvorfor de nå tilsynelatende har mye penger til likt og ulikt, samtidig som de uten å se særlig ned i bakken lar de svakeste være med og betale regningen – og særlig når representanten Enoksen nettopp nå avsluttet med å si at vi er opptatt av rettferdig fordeling.

Odd Roger Enoksen (Sp): Med tanke på den debatten som fant sted her i 04-tiden i natt, hvor det fra Senterpartiets side ble sagt at vi for ettertiden ville måtte forlange tinglysing av avtaler inngått med Arbeiderpartiet, må jeg si at jeg finner det oppsiktsvekkende at Arbeiderpartiets representanter i det hele tatt tar sjansen på å snakke om avtalebrudd. Jeg tenker da selvfølgelig på jordbruksoppjøret og det som skjedde 9. mai, hvor det ble inngått en avtale her i denne sal mellom sentrum og Arbeiderpartiet om utviklingen i landbrukspolitikken i tiden framover, en avtale som Arbeiderpartiet behendig gikk bort fra noen få uker etterpå.

For å svare på noen av de spørsmålene som representanten Brørby tok opp: Det er definitivt ikke slik at vi har mer penger å bruke i opposisjon enn i posisjon. Sentrum har lagt fram et balansert forslag til revidert nasjonalbudsjett. De aller fleste av de kuttforslagene som er vedtatt, og som gjør at vi nå har et budsjett som er 8 mill. kr strammere enn det Regjeringen har lagt fram, er forslag som ble lagt fram fra sentrums side. De aller fleste av de forslagene har fått flertall, og da går det ikke an å komme og snakke om at vi har så mye mer penger å bruke.

Jeg er enig med representanten Per-Kristian Foss, som i et tidligere innlegg sa at det er lettere å fortelle hva slags forslag man hadde tenkt å fremme, enn faktisk å fremme dem.

Men jeg vil påpeke at jeg allerede som kommunalminister gjentatte ganger sa: Situasjonen for kommunene i 1999 og i 2000 kommer til å bli særdeles vanskelig, og det er nødvendig med et betydelig løft i overføringene til kommunene i 2001. Jeg tallfestet det også mens jeg satt som kommunalminister, før det var mulig å legge fram kommuneøkonomiproposisjonen på grunn av regjeringsskiftet. Jeg sa som kommunalminister at det var nødvendig å øke overføringene med minst 5 milliarder kr. Vi har stått fast på, også i opposisjon, at det er det nødvendige beløpet å øke overføringene med. Det er sannsynligvis også litt i minste laget i forhold til det store underskuddet som vi nå ser bygges opp hvert eneste år i kommunal sektor. Men det var det vi så var mulig å få til mens vi satt i regjering, og det er det vi også har holdt fast på i opposisjon.

G u n n a r B r e i m o hadde her overtatt presidentplassen.

Per Erik Monsen (Frp): Representanten Enoksen tok i sitt innlegg bl.a. for seg kommunenes situasjon.

Senterpartiet presenterer seg i ulike sammenhenger som distriktpartiet og sier at de ønsker større overføringer til kommunene, og særlig da til distriktskommunene. Nå er det i dag slik at det stort sett er distriktskommune-

ne som får de største overføringene pr. innbygger. Inntektsforskjellen kommunene imellom er faktisk ganske formidabel og varierer fra ca. 20 000 kr pr. innbygger til ca. 100 000 pr. innbygger, og da snakker vi om inntekter. Da har vi ikke tatt hensyn til det faktum at det er forskjellig arbeidsgiveravgift i kommunene, og det betyr også store summer for kommunene.

Det er ikke vanskelig å se fraflyttingskommunenes problemer, men tilflyttingskommunenes spesielle problemer blir betydelig mindre omtalt. Dette er oftest kommuner med lave inntekter pr. innbygger, og som ikke får kompensert tilflyttingen før over et år senere, fordi antallet innbyggere pr. 1. januar året før blir lagt til grunn for overføringene.

I tillegg har disse kommunene svært ofte problemer med fylkesmannens miljøvernavdeling og Miljøverndepartementet i forbindelse med tilrettelegging for ny boligbygging.

Er Senterpartiet i det hele tatt opptatt av disse kommunenes spesielle problemer? Mener Senterpartiet at disse presskommunene skal kunne ha et like godt tjenestetilbud som resten av landets kommuner?

Odd Roger Enoksen (Sp): Svaret på spørsmålet om vi er opptatt av vekstkommunene, er ja, og jeg kan for så vidt godt gjenta hva jeg sa fra denne talerstolen for nokså nøyaktig ett år siden, da jeg var kommunalminister og snakket om innretningen på kommuneøkonomiproposisjonen for 2001, som flere av representantene i salen den gang stilte spørsmål om. Jeg står fortsatt fast på det. Etter vår oppfatning og etter min oppfatning er det ikke mulig å avvikle den tapskompensasjonen som fraflyttingskommunene og småkommunene har fått som følge av Rattsøutredningen, uten at det får dramatiske konsekvenser for denne typen kommuner. Det har flertallet nå vedtatt at man skal gjøre.

Samtidig sa jeg også at det er nødvendig å gjøre noe med inntektssystemet for i større grad å kunne møte de spesielle utfordringene som vekstkommunene står overfor. Det Regjeringen og stortingsflertallet har gjort nå, er at man innenfor for knappe rammer har omprioritert fra småkommunene til vekstkommunene. Man har altså latt småkommunene betale prisen for at man ikke er villig til å tilføre nok midler til kommunesektoren, slik at man kunne gi vekstkommunene et løft, uten at det behøver å gå på bekostning av de aller minste kommunene. Det står fast fra vår side.

Det er nødvendig å ivareta begge typer kommuner. Og når vi snakker om store inntektsforskjeller mellom ulike typer kommuner, må vi ikke glemme at det selvsagt har sin bakgrunn i at også driften av ulike typer kommuner har vidt forskjellige kostnader, og det har ikke så mye sammenheng med størrelsen på kommunen som det har sammenheng med geografi. Vi har kommuner som består av ti-tolv øyer hvor det bor folk, og hvor det av hensyn til barna som skal gå på skolen, er nødvendig å ha skoler på samtlige av disse øyene hvor det bor folk. Det gjør at man må ha et utjevningssystem med hensyn til inntekter som gjør at man kan gi det samme tilbud uavhengig av

geografi, uavhengig av bosettingsmønster og uavhengig av hvor i landet man er bosatt. Det skulle vel være nok å minne om situasjonen i Finnmark i vinter, hvor man hadde enorme utgifter til snørydding, og situasjonen på Sørlandet hvor man knapt nok på flere år har sett snø, for å skjønne at her er det en viss forskjell.

Øystein Djupedal (SV): Representanten Odd Roger Enoksens innlegg var på mange måter ganske illustrerende, fordi han velger å bruke halvparten av sin taletid til å berede grunnen for en replikk han antok kom. Jeg kan berolige hr. Enoksen med følgende: Ja, den kommer. Grunnen til det er rett og slett følgende: Sentrumsregjeringen har i et og et halvt år sittet og styrt med budsjetter og lagt fram forslag for Stortinget, men har ikke fremmet forslag til endringer i formuesskatten. Og grunnen til det er selvfølgelig åpenbar: Gudmund Restad så at det å bruke 2,5 milliarder kr hovedsakelig på de som har mest, ikke nødvendigvis kan forsvares av sentrumsregjeringen. I dagens utgave av Dagens Næringsliv advarer de to kjente SV-erne Ole Gjems-Onstad og Terje Hansen mot gjeld til de rike, og sier videre at det å fjerne skatten på næringsaktiva er totalt meningsløst og hjelper stort sett bare de som har mest fra før. En og annen traktor, en og annen Massey Ferguson, kommer selvfølgelig også inn i dette. Jeg antar at det er grunnen til at Senterpartiet så helhjertet nå støtter forslaget.

Men mitt spørsmål går ikke på det. Selv om Senterpartiet nå har en retorikk om at man ønsker å fjerne forskjeller og utligne forskjeller, så la nå det ligge. Poenget mitt er: Hvordan i all verden skal man dekke inn 2,5 milliarder kr? Det er mitt spørsmål til Odd Roger Enoksen.

I går diskuterte vi kommuneøkonomi. Det vi diskuterer i dag, revidert nasjonalbudsjett, er også kommuneøkonomi. Det er økonomi til fellesskapet, eller Samholds-Norge, som Senterpartiet på et tidspunkt likte å kalle den velferdsstaten vi har. Her skal man gi 2,5 milliarder kr til Norges rikeste mennesker. Og det må dekkes inn. Det må også Odd Roger Enoksen være med og dekke inn. Og mener han virkelig at hvis man hadde hatt 2,5 milliarder kr i hånda, er det i kommunene det skal kuttes for at vi skal kunne gi mer i skattelettelse til dem som de to kjente SV-erne Gjems-Onstad og Hansen, kaller Norges rikeste. Dette henger ikke på greip. Og min utfordring er: Hvis man skal ta forskjellsmeldingen og Senterpartiets holdning der på alvor, hvis man skal ta på alvor det som står i kommuneøkonomiproposisjonen, så har egentlig Senterpartiet bare én ting å gjøre i dag, og det er å si: Sorry, vi glapp, vi skulle ikke ha vært med på det forslaget, vi skal ikke pålegge Regjeringen å gi de rikeste i Norge en skattelettelse på 2,5 milliarder kr.

Odd Roger Enoksen (Sp): Anslaget på 2,5 milliarder kr baserer seg på helt feilaktige forutsetninger. Det sannsynlige beløpet ligger et sted mellom 1 og 1,5 milliarder kr dersom man gjennomfører fritak for formuesbeskatning på arbeidende kapital etter den modellen som jeg ønsker, og som er den modellen som man har valgt i Sve- rige. Det ekskluderer f.eks. børsnoterte aksjer, og det

ekskluderer en del andre aktiva i bedriftene som det rett og slett ikke er mulig å fritta for formuesbeskatning dersom man skal klare å få til en avgrensning mellom det som kan beregnes som privat formue i et selskap, og det som er reell arbeidende kapital eller næringsformue. Så beløpet er langt lavere. Finansdepartementets svar til finanskomiteen baserer seg på helt andre forutsetninger enn det vi har lagt til grunn for en modell for fritak for arbeidende kapital. Men dette vil vi få rikelig anledning til å komme tilbake til.

Som jeg sa i mitt hovedinnlegg, skulle jeg gjerne ha sett at vi allerede i dag kunne ha kombinert grepet med å fritta arbeidende kapital for formuesskatt med å innføre skatt på aksjeutbytte. Det ville faktisk ha bidratt til økt verdiskaping, det ville ha bidratt til å bygge opp mer kapital i næringslivet, og det ville faktisk også ha bidratt til å øke statens inntekter gjennom at man innførte skatt på aksjeutbytte. Det ville ha blitt en rettferdig fordeling. Det ville samtidig ha stimulert til nyskaping og næringsutvikling.

Så er det også slik at det ikke bare er snakk om å dekke inn utgifter. Det å fritta næringsformue for formuesskatt er også utgifter til inntekts ervervelse. Jeg er helt overbevist om at det er denne type bedrifter vi vil trenge mer av i framtiden. Det er nyskappingsbedrifter, det er gründerne på Vestlandet, som har bygd opp store deler av den velferden vi har i dag, og vi vil stimulere til at vi skal spare i næring framfor å kunne bygge hytte i en kommune – man bygger hytte til 25 mill. kr, man kjøper båter til titalls millioner, for ikke å si hundretalls millioner, det er en meningsløs bruk av penger. Det er ikke der vi skal bruke pengene – de skal vi bruke til å spare i næring.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Øystein Djupedal (SV): Behandlingen av revidert nasjonalbudsjett – det første nasjonalbudsjettet i det nye århundret – kan best oppsummeres med misbruk av muligheter. Regjeringens løfte til det norske folk ved tiltredelsen var å bruke mulighetene. Norge er mulighetenes samfunn, sa statsministeren. Men det finnes dessverre ikke spor av dette i budsjettet, eller for å si som representanten Rune Kristiansen i VG forrige dagen:

«Det er vanskelig å finne noen Ap-profil på revidert nasjonalbudsjett og forslaget til kommuneøkonomi.»

Og han sa videre at Arbeiderpartiets hovedprofil er «budsjettbalanse» og «inndekning», og fortsatte:

«Disse to ordene går som en rød tråd gjennom alt Regjeringen synliggjør ut til folk. Det er umulig å forklare folk at vi bor i et land med så mange penger, og så oppfører vi oss som om vi bestyrer et konkursbo.»

Og i så måte var vel det ganske presist og godt sagt.

Det viktigste misbruket av muligheten, sett fra SVs ståsted, er dette: Norge har aldri vært rikere enn i år, vi skal sette av minimum 150 milliarder kr på oljefondet, og ingen generasjon før oss har hatt den samme muligheten, den økonomiske handlefriheten, som vår generasjon. Og ikke noe land rundt oss har den samme muligheten til å

gå løs på viktige velferdsoppgaver som vår nasjon har. Staten flyter over av melk og honning, mens vi lar kommunene gå på vann og brød. Og det finnes verken økonomiske eller politiske grunner til at det skal være slik. Jeg antar at de fleste av mine medrepresentanter kontinuerlig får spørsmål om hvorfor vi ikke kan bruke mer penger både på sykehus, skoler og andre viktige velferdsoppgaver. Og jeg antar også at de fleste har blitt svar skyldig, slik komiteens leder redegjorde for her tidligere i et innlegg.

Nå er det ikke noe mål for SV å bruke mest mulig penger, og det gjør vi da heller ikke. Vi har et meget nøkternt budsjett. Men det er et mål å bruke pengene riktig, og det er et mål at vi skal omfordele. SVs alternative statsbudsjett har vist at det er mulig å omfordele, og vist at det er mulig å bygge ut velferdsstaten videre – ikke bygge den ned, som resultatet av dette budsjettet dessverre vil bli.

Vi har vist at det er mulig å satse på barnehager, vi har vist at det er mulig å satse på kultur, vi har vist at det er mulig å satse på videre oppbygging av sykehus og helse, vi har vist at det er mulig å satse på miljøtiltak, og ikke minst har vi vist at det er mulig å satse på barn og unge, satse på skolene, istedenfor å satse på bygging av fregatter, ta penger fra u-hjelp eller for den saks skyld også kontantstøtte. SVs budsjett er primært et budsjett for barn og unge, et budsjett for å bevise at det finnes handlingsrom, selv innenfor stramme økonomiske rammer.

Det som er trist, er at det i dag vil bli vedtatt et budsjett som er nesten helt uten politisk vilje og uten politisk prioritering – uten å ønske og ville et eller annet overhodet. Kort sagt: Revidert nasjonalbudsjett er stort sett administrasjon, og slik skal ikke viktige budsjettforhandlinger være. Det landet trenger, er politisk vilje, og det landet trenger, er politisk kurs.

Og det som kanskje har blitt det mest parodiske med budsjettet, er at det altoverskyggende har vært budsjettindikatorer og budsjettbalanse. Resultatet av det er at man skyver regningen foran seg og kaller det budsjettbalanse. La meg bare ta et par morsomme eksempler på hvordan finanskomiteen kan opptre i den forbindelse: Statens lånekasse har tapt 176 mill. kr på lån som det ikke er mulig å drive inn. Disse pengene var egentlig tenkt avskrevet i år. Pengene er tapt, men vi velger å avskrive dem til neste år. Dermed inngår de som et pluss i budsjettbalansen. Ingen andre kan budsjettere på en slik måte. Dette er bare liksom penger og tull, men det er angivelig ansvarlig.

Vi skal bruke 431 mill. kr ekstra på flyktninger i Norge, istedenfor å bruke pengene på u-hjelp. Det skal vi gjøre for, som det angivelig heter, «å dempe presset» i norsk økonomi. Vi skal altså dempe presset og temperaturen i norsk økonomi ved å ta penger fra u-land og bruke dem i Norge, istedenfor å bruke dem der de åpenbart ikke hadde ført til presstendenser.

Og det mest alvorlige eksemplet er selvfølgelig at vi avskriver 6,7 milliarder kr til Gardermobanen med et pennestrøk, fordi de ikke har virkning i årets budsjett.

Ingen andre enn Stortinget kan opptre på en slik måte, og resultatet blir jo derfor også relativt komisk. Det betyr

altså at budsjettbalanse i denne forstand som økonomisk uttrykk ikke har noen mening.

Men noe av det som er mest tragisk med budsjettet, er at man helt på tampen fikk inn et flertallsforslag om å redusere formuesskatten, som jeg har vært inne på i flere tidligere innlegg. Det viser at Stortinget ikke har tatt på alvor den streiken som vi hadde i privat sektor mot grådighetskulturen, eller for den saks skyld det som ble debattert i Stortinget for to dager siden, nemlig utjæmningsmeldinga. Det betyr at det er bare munnhell. Når man kommer til de faktiske vedtak, har ikke Stortinget mot til å gå i riktig retning, men gir tvert imot skattelettelse til dem som har rikelig fra før.

Jeg vil med dette ta opp SVs forslag som er referert i innstillingen, og tar også opp det forslaget fra Karin Andersen på vegne av SV som ved en forglemmelse ikke ble tatt opp under debatten sist natt.

Presidenten: Presidenten vil bemerke at ordet «tull» ikke er et parlamentarisk uttrykk.

Representanten Øystein Djupedal har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Torstein Rudihagen (A): Det er riktig, som representanten Djupedal seier, at dei har greidd å vise ei omfordeling innafor relativt ansvarlege, nøkterne rammer. Det skal eg rose SV for. Men samtidig pratar representanten om at landet vårt flyt over av mjølk og honning, og ein skriv òg i innstillinga at eigentleg er det rom for ei langt større satsing dersom ein kanaliserer satsinga mot dei områda som ikkje fører til press i norsk økonomi. Eg oppfattar da at SV på mange måtar er på linje med Framstegspartiet, at vi bør operere med ei todelt budsjettering. Spørsmålet mitt blir da: Korleis blir da dei rammene vi skal operere innafor på budsjettet?

Sjølvsagt er det slik at det støtt vil vere mogleg å peike på enkeltpostar som har avgrensa verknad på presset i norsk økonomi. Men det er for enkelt å bruke dette som argument for ein generell auke i løyvingane, anten til kommunane, som representanten var inne på, eller til bistand, for det er jo slik at staten ikkje detaljstyrer innkjøpa, korkje i kommunane eller i anna verksemd.

Ser ikkje SV at eit slikt budsjettssystem i så fall ville bli nokså meiningslaust og samtidig stort sett føre til byråkrati og auka administrative kostnader?

Øystein Djupedal (SV): Jo, jeg er enig med representanten Rudihagen, og derfor har SV heller ikke støttet et utenlandsbudsjett. Men samtidig er det også slik at penger brukt i utlandet, har en annen virkning enn penger brukt i Norge.

La meg bare ta ett eksempel som viser at det finnes rom i norsk økonomi, som ingen egentlig tar hensyn til: Bare i løpet av ett år har investeringene i oljesektoren sunket med nesten 30 milliarder kr. Fra å være på et nivå på over 70 milliarder kr er prognosen nå at vi skal ligge på 40 milliarder kr. Dette er investeringer som ligger i

statsbudsjettet, delvis fordi staten gjennom både SDØE og Statoil har en betydelig andel av disse investeringene.

Det fallet på 30 milliarder kr har vi jo merket fordi det har vært lavere aktivitet i verkstedindustrien. Men det er altså mulig for en økonomi som den norske plutselig å tape et investeringsvolum på 30 milliarder kr i løpet av ett år, selv om det selvfølgelig skaper uro i verftene. I en slik situasjon er det klart at det er fullt mulig for det norske samfunn å si at vi ønsker å satse på barn og unge, at vi ønsker å bygge ut utdanningssystemet vårt, at vi ønsker å ha ungdomsskoler som lyser, istedenfor de vi dessverre har i dag. Og det er jo dette handlingsrommet SV ønsker og etterlyser, fordi det kan ikke være slik at det er «økonomismen» i alle sammenhenger som skal styre samfunnsutviklingen. Hvis vi ønsker å prioritere ungdomsskolen, er det fullt mulig. Bare dette fallet i oljeinvesteringene viser jo med all mulig tydelighet at det finnes en mye større grad av fleksibilitet i økonomien enn det enkelte later til å tro.

SVs hovedpoeng er egentlig som følger: Vi latterliggjør ikke budsjettbalansen, men veldig mye av det som nå kommer inn som viktige komponenter i budsjettbalansen, er med respekt å melde ikke riktig. Det å måtte avskrive et lån i år eller neste år har ingenting med budsjettbalanse å gjøre. Pengene er tapt for den norske stat – en eller annen student har drukket øl for de pengene for mange år siden. Vi får ikke de pengene inn. Dermed har altså budsjettbalansen – at det skal trekkes inn slik – ingen mening. Det er derfor SV sier at det finnes et betydelig rom for å satse på det viktigste. Det har vi etterlyst i denne sal, og jeg inviterer gjerne representanten Rudihaugen til å være med på det løftet for ungdomsskolen som ligger i SVs alternative statsbudsjett.

Kenneth Svendsen (Frp): SV har ved flere anledninger forsøkt å framstille seg som et parti som ønsker å legge til rette for at folk skal kunne bosette seg i hele landet, men det er mer pene ord enn handling. Bensin- og dieselprisene er kostnader som rammer den delen av befolkningen som bor ute i distriktene, spesielt hardt. I løpet av forholdsvis kort tid har prisene på diesel og bensin steget dramatisk. Bakgrunnen for det er jo de skyhøye markedsprisene på råolje og høy dollarkurs, noe som gjør at statskassen fylles med penger.

Derfor har Fremskrittspartiet ved flere anledninger foreslått å senke disse avgiftene, men fånyttet. SV er et av de partiene som konsekvent stemmer imot lavere avgifter på bensin og diesel. Dette synes jeg er underlig, når jeg vet at disse avgiftene er kostnader som rammer den delen av befolkningen og næringslivet hardest. Selv små produksjonsbedrifter som er etablert eksempelvis i Nordland, har på grunn av de høye dieselavgiftene hundretusenvis av kroner høyere transportkostnader enn tilsvarende bedrifter som er etablert nord i Sverige.

SV gir også inntrykk av å være opptatt av at innbyggerne skal få et godt kulturtilbud og bevilger millioner på millioner for å legge til rette for det. Problemet er at selv om det bygges opp et kulturtilbud, så har ikke folk som

er avhengig av bil, råd til å sende barn på leikarring, fotballtrening eller selv å kjøre fire-fem mil for å gå på kino.

SVs politikk henger enkelt og greit ikke på greip. Med den ene hånden bruker de millioner på å bygge opp et tilbud, mens de med den andre hånden legger så mange avgifter på befolkningen og næringslivet at de ikke har råd til å benytte seg av de tilbudene SV har bygd opp. Eller er det slik at SV nå har tenkt å gå inn for Fremskrittspartiets forslag om å senke bensinavgiften med 1,50 kr og dieselavgiften med 1 kr pr. liter, slik at næringsliv og folk kan få etablere seg der de selv ønsker?

Øystein Djupedal (SV): Når Fremskrittspartiet beskylder SVs politikk for ikke å henge på greip, da føler jeg meg relativt bekvem. Da vet jeg at jeg er omtrent der jeg bør være. Jeg må vel også si at hadde det vært Fremskrittspartiet som skulle styrt landet, hadde man ikke hatt bruk for bil. Da hadde man ikke hatt noe sted å kjøre til, verken kulturtilbud eller andre tilbud – så i så måte føler jeg meg ganske bekvem.

Men la meg likevel ta replikken seriøst, for det er to momenter som representanten helt overser.

Det første momentet er det som kalles grønne skatter, og det er SV opptatt av. Det betyr at forurenser skal betale, og det betyr at det er riktig at bensin som en forurensningskilde skal betale. Nå skyldes hovedsakelig de siste 3 kr i påslag på bensinprisen markedet og ikke Stortinget, og det vet representanten Svendsen godt. I løpet av de siste år er det ikke mer enn 23 øre av denne prisøkningen som skyldes Stortinget. Men la det ligge. SV forsvarer høye drivstoffavgifter rett og slett fordi det er riktig at forurenseren skal betale. Begrepet «grønne skatter» er jo ikke noe som Fremskrittspartiet er opptatt av. De mener i grunnen at det bare er å slippe ut den forurensningen som er, og la samfunnet betale kostnadene, ikke den enkelte som faktisk forurenser.

Det andre poenget som man helt ser bort fra, er at vi i Norge har den laveste statlige subsidiering av kollektivtrafikk i Europa. Det er klart at veldig mange plasser i Norge er det ikke mulig å drive kollektivtrafikk, det er SV fullt innforstått med. Derfor har vi også valgt å gå inn for lavere årsavgift for å eie bil i de distriktene i Norge der det ikke er kollektivtrafikk. Men hvis man er opptatt av at folk skal komme seg effektivt og smart fram der det finnes grunnlag for kollektivtrafikk, er det egentlig et paradoks at Norge bruker minst i Europa på det – lavere enn Polen, lavere enn Spania og Italia. For eksempel i den byen vi befinner oss i, burde det vært et langt større statlig bidrag til kollektivtrafikk. Det hadde også hjulpet hr. Svendsens velgere. Da kunne de kjørt fortere, for da hadde flere folk benyttet seg av kollektivtrafikk. Og Svendsen kan godt prøve å tenke gjennom disse resonnementene, fordi disse resonnementene holder vann også overfor næringsliv og privatfolk. Det er samfunnsmessig og bedriftsmessig klokt at man kjører kollektivt og ikke i privatbil, ikke minst forurenser det mindre, men det vet jeg at hr. Svendsen er mindre opptatt av.

Jan Sahl (KrF): Da jeg lyttet til representanten Øystein Djupedal, kom det for meg at SV er et parti av, som vi bruker å si på bedehuset, «de gode viljer» i et land som flyter over av melk og honning, som det ble sagt her. SV har flotte formuleringer i sitt alternative budsjett – som godt kunne ha stått i Kristelig Folkepartis – det er barn og unge først, kommune- og distriktssatsing og en styrket miljøprofil.

Men av og til er det slik at det gode kan bli det godes fiende. Det er dyrt å være godvillig, og her er det en viktig balansegang. Av SVs særmerknader går det tydelig fram at selv om man har valgt en stramhet omtrent på samme nivå som sentrum, så peker de på at det er rom for å redusere overføringene til petroleumsfondet. Og videre: Denne balansen representerer ikke nødvendigvis grensen for hvor mye penger som kan brukes. Da kunne det vært greit å stille spørsmålet om hvor balansepunktet går for SV. Men siden det spørsmålet allerede er stilt, vil jeg heller stille et spørsmål som går på SVs sterke miljøprofil, som er god, og som Kristelig Folkeparti også vil stille seg bak.

Å oppnå en god miljøprofil kan man bl.a. gjøre ved å legge på avgifter, men når SV vil øke CO₂-avgiften for innenlands godstransport til sjøs, samtidig som de ønsker å overføre mer av godstransporten fra vei til båt og bane, er det et typisk eksempel på at det gode kan bli det godes fiende.

Og mitt spørsmål til representanten Øystein Djupedal blir da om han kan gi en forklaring på hvorfor SV vil øke avgiftsbelastningen på miljøvennlig transport til sjøs. Er ikke det nettopp å føre mer av transporten tilbake på veien?

Øystein Djupedal (SV): Jeg takker for en god replikk.

Det er selvfølgelig slik at god miljøpolitikk består av mange komponenter. Avgifter er én viktig komponent, fordi avgifter kan få folk til å endre atferd. Det som ligger bak SVs tankegang om grønn beskatning, er et ønske om endret atferd hos enkeltpersoner, men selvfølgelig også når det gjelder strukturen i samfunnet, at vi f.eks. kan få endret på hvordan gods beveger seg gjennom landet vårt. Når vi går inn for grønne skatter, som også Kristelig Folkeparti i prinsippet er enig i, er det nettopp av den grunn, i tillegg til det følgende: Vi synes ikke det er noe mål at man skal gjøre alt man kan for å uthule de forpliktelsene som følger av Kyotoprotokollen. Hvis man stadig vekk fra Stortingets side sier at dette er et så viktig samfunnsområde at det skal vi unndra for grønn beskatning, slår vi hele prinsippet i hjel, og det er SVs ene poeng. Det andre er at den type beskatning på ferjetrafikken og båttrafikken ellers langs kysten som etterlyses her, selvfølgelig i sin tur også vil føre til teknologiframskritt som gjør at motorene forurenser mindre. Det er i dette samspillet, dialektikken, eller hva vi ønsker å kalle det, mellom at myndighetene går foran med avgifter for å stimulere atferd, og at markedet reagerer der ute for å unngå den belastningen av avgiftene, vi er i stand til å få et bedre og mer miljøriktig samfunn.

Amerika er det samfunnet som i så måte har gått desidert lengst. Der har man vedtatt ting som industrien har protestert mot. Ta noe så enkelt som flystøy, som jo er et kjempeproblem for veldig mange mennesker. Der stilte man krav til flyselskapene som var så strenge at flyselskapene ikke var i stand til å innfri dem. Men så går det bare ett år, og så er man faktisk i stand til å lage flymotorer som støyer mye mindre, selv om industrien sa at det var helt håpløst. Det er akkurat dette samspillet som gjør at SV er konsekvent på dette. Og for de næringene og andre som rammes spesielt hardt, går SV, i likhet med hva det som heter Grønn skattekommissjon gjorde, inn med kompensatoriske tiltak. Det er på den måten vi greier å få et mer miljøvennlig samfunn, og det er på den måten vi greier å oppfylle de forpliktelsene som følger av Kyotoavtalen.

Presidenten: Replikkordskifte er dermed omme.

Terje Johansen (V): Revidert nasjonalbudsjett for 2000 har fått en fornuftig løsning. Det er i all hovedsak en oppfølging av budsjettavtalen mellom sentrumspartiene og Arbeiderpartiet. Sentrumsregjeringens hovedprioriteringer videreføres i budsjettet, samtidig som de fleste av Arbeiderpartiets uheldige kuttforslag avvises.

Vi i Venstre er fornøyd med at budsjettbalansen er bevart på samme nivå som i sentrumsregjeringens forslag til budsjett for 2000. Dette har sentrumspartiene bidratt aktivt for å få til. Av inndekningen er de fleste forslag fremmet av sentrum, som så de andre partiene inkludert Arbeiderpartiet har sluttet seg til.

Arbeiderpartiet har i årets forhandlinger om reviderte budsjett møtt en opposisjon som har stilt opp og bidratt til et budsjett i balanse. Dette er en helt annen vilje til å finne løsninger enn sentrumsregjeringen ble møtt med fra den daværende opposisjonen.

Vi har hørt påstander fra arbeiderpartistatsråder om at det lå igjen såkalte ubetalte regninger fra sentrumsregjeringen. Men på direkte spørsmål har ikke Finansdepartementet gitt noe klart svar på hva disse regningene er. Det eneste de peker på, er endrede anslag for regelstyrte ordninger, noe som vil være usikkert for enhver regjering.

Det er i årets behandling av revidert flyttet på i overkant av 1 500 mill. kr på henholdsvis inntekts- og utgiftsiden. Av dette er det bare to små millioner der ikke sentrum er med. Dette vitner om at sentrumspartiene igjen har satt et tydelig stempel også på dette budsjettet.

Venstre kan peke på at vi innenfor et stramt finanspolitisk opplegg har funnet plass til en rekke forbedringer i forhold til Regjeringens forslag. Sentrums alternative budsjettforslag i revidert er en videreføring av sentrumsregjeringens politiske profil.

Det er sikret flertall for 520 mill. kr mer til drift av sykehusene, både gjennom innsatsstyrt finansiering og gjennom fylkeskommunene.

Venstre og sentrum vil videre gi kommunene ca. 120 mill. kr mer i frie midler, noe som vil hjelpe til med å opprettholde et godt velferdstilbud. I tillegg går sentrum mot forslaget om utvidelse av arbeidsgiverperioden i sy-

kelønnsordningen, noe som sparer kommunene for hundrede mill. kr i økte utgifter.

Sentrum får gjennomslag for 120 mill. kr mer til samferdsel enn det Regjeringen foreslår. Dette vil bidra til en bedre satsing på trafikksikkerhet, vedlikehold, fast dekke og å opprettholde ferjetilbud. Sentrum går også inn for 30 mill. kr mer til jernbanen, slik at vi unngår å redusere investeringsnivået.

Venstre er glad for at komiteen står samlet om forslaget om å støtte utenlandsstudentene, som har tapt på grunn av store endringer i valutakursene. Det er også bevilget ekstra midler for at ikke studenter fra Nord-Norge skal komme dårligere ut enn andre utenlandsstudenter på grunn av dyre innenlandsreiser.

Det er også flertall for Venstre og sentrums forslag om til sammen 6,5 mill. kr til Kunsthøgskolen i Oslo og Bergen.

Vi skulle ønske det hadde vært mulig å rette opp de store kuttene Arbeiderpartiet foreslo på bistandsbudsjettet. Kutt på 431 mill. kr går ut over verdens fattigste. Det er trist at ikke vi, et av verdens rikeste land, kan bidra mer til den fattige del av verden og de enorme uløste oppgavene som venter der. I tillegg må det bemerkes at å kutte i bistanden har minimal inndragende effekt på norsk økonomi. Derfor øker sentrum bevilgningene til bistand med 212 mill. kr i forhold til Regjeringen forslag. Dette vil gjøre det mulig for Norge å opprettholde aktivitetnivået på bistanden.

Venstre går mot forslaget om å utvide arbeidsgiverperioden i sykelønnsordningen til tre uker. Forslaget ville påført næringslivet en ekstra utgift på 310 mill. kr, og kommunene 100 mill. kr. Dette står en samlet komite, bortsett fra Arbeiderpartiet, sammen om.

Sentrum øker videre bevilgningene til næring og distriktsutvikling med nærmere 190 mill. kr. Dette innebærer bl.a. at vi går mot de aller fleste forslagene om kutt på SND. Og det er gledelig at sentrum har fått flertall for å opprettholde bevilgningene til Eksportrådet, Norges Turistråd, Teknologisk Institutt og Veiledningsinstituttet i Nord-Norge.

Venstre går også inn for 85 mill. kr mer til barnefamiliene, i og med at vi avviser forslaget om å korte ned perioden for kontantstøtte, barnetrygd og småbarnstillegget i barnetrygden.

Det blir også forbedringer på miljø. Vi får flertall mot kuttene i kalking, Lokal Agenda 21, Aksjon Jærvassdraget og internasjonale miljøtiltak. Det er også flertall for å be Regjeringen legge fram forslag om å frita produsentene av fjernvarme for elavgift. Sentrum går videre mot det store kuttet på 57 mill. kr til energiøkonomisering.

Det er gledelig at en samlet komite følger opp løftene om å sikre politihøgskolestudentene arbeid i politiet. Videre er det gledelig at Venstre og sentrum har fått flertall for 5 mill. kr til å sette i gang rådet mot organisert kriminalitet allerede i år. Det er også positivt at det i salen i dag blir flertall for 2,5 mill. kr mer til Datatilsynet til oppfølging av personopplysningsloven, med støtte fra sentrum, Høyre og Fremskrittspartiet.

Et krafttak for næringslivet vil det være at sentrum, sammen med Høyre og Fremskrittspartiet, sikrer flertall for å fjerne formuesskatten på arbeidende kapital. Formuesskatten er en uheldig beskatningsform som rammer uavhengig av om det er overskudd i bedriften, eller ikke. En fjerning av formuesskatten på arbeidende kapital er derfor en håndrekning til norsk næringsliv. For Venstre er dette et første skritt på veien mot å oppheve formuesskatten helt, men dette må skje som en del av en større skatteomlegging.

Norge er et velferdssamfunn. Velferdsstaten sikrer de fleste, men det er ikke gode nok tilbud til alle. Det er mennesker som faller utenfor, og etter Venstres mening er et samfunn ikke bedre enn det de svakeste opplever.

Venstre vil hjelpe de svakeste, og det krever omfordeling. Jeg stiller spørsmål ved om dagens velferdsstat og våre ordninger er målrettet nok i forhold til å heve livsstandarden for dem som trenger det mest. Det brukes i dag for mye penger på dem av oss som i all hovedsak har det bra, ressurser som kunne vært målrettet mot dem som trenger det mer enn oss.

Vi må overføre større ressurser til skole, helse, omsorg, forskning, nyskaping og samferdsel. Selv om de ressurser vi allerede tilfører disse områdene, som skal gjøre samfunnet varmere, tryggere og mer fremtidsrettet, aldri har vært større, klages det likevel fra nær sagt alle hold. Derfor mener vi i Venstre at den aller viktigste reform dette storting må enes om, er en radikal omstilling av det offentlige apparat. Jeg ser små muligheter til å tilføre offentlig sektor større andel av verdiskapingen i Norge enn det vi allerede gjør. Vi må omfordele innenfor de rammer vi har, uten å bruke mer av oljefondet, både av hensyn til fremtidige generasjoner og for ikke å skape dyrtid i en økonomi som jobber langs sine kapasitetsgrenser.

Det er min overbevisning at Norge er overadministrert, og at fremtidige og nødvendige overføringer til omsorg, til skole og til helse bare oppnås ved at vi flytter mennesker og ressurser fra byråkratiets indre kontorer og ut der hvor borgerne trenger dem. Oppgavefordelingsutvalget vil forhåpentligvis legge grunnlag for en bred debatt om disse problemstillingene.

Den store utgiftsveksten hvert år ligger i lovfestede ordninger, spesielt innenfor trygdesystemet. Disse automatiske utgiftsøkningene binder opp det meste av handlefriheten for oss politikere og hindrer oss i å skaffe nok ressurser til tiltak for dem som trenger mer. Derfor må vi ta en grundig revisjon av disse ordningene. Vi kan ikke fortsette å smøre velferden tynt utover dem av oss som har det godt nok, når noen lider nød.

Norge har på grunn av oljeinntektene ikke gjennomført nødvendige reformer av velferdsstaten, slik de fleste andre land har vært gjennom. Dette bør ikke fortsette. Det taler til fordel for Stortingets flertall at vi har vist beherskelse og avsatt deler av vår oljerikdom for å ha forråd i trangere tider. Vi må isteden søke å få mer velferd ut av de kroner vi i dag bruker. Det er nødvendig å reformere overføringsordningene våre for å utvikle og bevare velferdssamfunnet.

På denne bakgrunn nedsatte sentrumsregjeringen Sandman-utvalget, for å søke å nå fram til at partene i arbeidslivet sammen med deltakere fra staten og fra forskningsmiljøene i fellesskap skulle kunne foreslå løsninger som er mer solidariske enn dagens ordninger. Det er derfor underlig at arbeiderpartiregjeringen foreslo å skyve regningen for veksten i sykelønnsordningen, en såkalt ubetalt regning, over fra eget bord og til kommunenes og bedriftenes, uten å vente på Sandman-utvalgets innstilling, som vil være ferdig 15. august, mens de samtidig bruker Sandman-utvalget som påskudd for å vente med forslag til endringer i uføretrygden.

Venstre er enig i at det er nødvendig å reformere disse ordningene, men vi ønsker at partene skal få være med og legge premissene for de nye løsninger. Vi ser fram til forslagene fra de to nevnte utvalgene, og vi ser fram til debatter som kan avføde gode løsninger for å utvikle velferdsstaten videre.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Grethe Fossli (A): Representanten Terje Johansen har som finanspolitisk talsmann for Venstre gått inn for å fjerne formuesskatten på arbeidende kapital, som han også sa i sitt innlegg.

Terje Johansen er selv en høyt kvalifisert økonom, som følgelig forstår økonomiens og finansens forunderlige verden. Nå er det vel slik at næringsdrivendes kapital allerede verdsettes lavt. Avstanden mellom skattebelastningen for arbeidende kapital og kapital som bankinnskudd og børsnoterte aksjer vil etter Venstres forslag bli enda større. Nå kan antakelig representanten Johansen hevde at den arbeidende kapital står direkte i produksjonen og derfor bør behandles så spesielt, men vi må vel anta at også bankinnskudd og kapital i aksjer står i produksjonen.

Mitt spørsmål blir da: Hvorfor ønsker Venstre å forsterke denne forskjellen ytterligere?

Terje Johansen (V): Som økonom kan jeg iallfall si at det som er ulempen ved formuesskatten er at den skal betales uansett om man har overskudd eller ikke. Og siden vi i Venstre har vært opptatt av nyskapingen i næringslivet og vet hvilke kapitalbehov som eksisterer der, og hvor viktig det er at den smule kapital man måtte ha, ikke forsvinner ut av bedriften, synes vi at dette med å fjerne formuesskatten på arbeidende kapital er et skritt i riktig retning.

Så har representanten Fossli innvendinger mot vår definisjon av dette, og i de innvendingene tror jeg hun faktisk har mange gode poenger. Nå er det jo ikke slik at sentrum, Høyre og Fremskrittspartiet er enige om alle detaljer i dette. Derfor har vi bedt Regjeringen om å komme tilbake med et forslag, og, som jeg sa i mitt innlegg, dette forslaget må også inneholde definisjoner på arbeidende kapital, slik at vi kan få en skikkelig drøfting av det.

I tillegg har jeg på Venstres vegne sagt at vi ser dette som et skritt i retning av å fjerne formuesskatten helt. Men vi ser også på dette som et ledd i omleggingen av

hele skattesystemet vårt. Det som har stått Venstres hjerte nær i 20 år, er jo en skatteomlegging som påvirker folks adferd og som styrer samfunnsutviklingen i riktig retning. Det har vi kalt grønne skatter, og vi skal se grønne skatter og formuesbeskatning sammen med de øvrige deler av skattesystemet i en helhet. Dette ønsker vi å komme tilbake til.

Kenneth Svendsen (Frp): Venstre har i flere år prøvd å fremstille seg som småbedriftenes parti. Det er selvfølgelig ikke riktig. Det har Venstre fått bekreftet fra de små bedriftene i hele perioden de satt i regjering, da de kom med flere forslag om å forverre situasjonen for de små og mellomstore bedrifter. Det er bare å se på forslag fra den tidligere regjeringen – som Venstre var med i – om å påføre arbeidsgiver i små og mellomstore bedrifter ansvaret for en lengre sykelønnsperiode, skjerpning av delingsmodellen etc., noe som heldigvis Fremskrittspartiet og Høyre klarte å stoppe i budsjettforhandlingene. De fleste protestene mot disse forslagene som ble fremmet, kom nettopp fra dem som Venstre hevdet å representere, de små og mellomstore bedriftene. Det beviser at Venstre ikke er et parti for små og mellomstore bedrifter.

Det er interessant å registrere at når Venstre er ute av regjering, går de mot å øke arbeidsgiverperioden for sykelønn og tar til fornuft. Det burde kanskje tilsi at Venstre burde holde seg utenfor regjering.

Fremskrittspartiet har i forslag til revidert budsjett foreslått å redusere kostnadene for lastebileiere og bedrifter over det ganske land med 1 kr pr. liter for diesel. Dette er noe som vil monne, og som vil gjøre at prisnivået begynner å nærme seg svenske og danske nivåer. Lastebileiere er virkelig små bedrifter med trange arbeidsvilkår. Hvor er Venstres hjelp til dem? Er det å øke dieselavgiften med 25 øre i desember og etterpå redusere den med 20 øre? Er representanten Johansen klar over at hvis to produksjonsbedrifter etablerer seg henholdsvis i Bodø og rett over grensen til Sverige, må bedriften i Bodø betale flere hundre tusen kroner mer enn den i Sverige bare i dieselavgift for å få produktene til markedet i Oslo. Det bekymrer tydeligvis ikke småpartiet Venstre, det bekymrer derimot Fremskrittspartiet.

Mitt spørsmål til representanten Johansen er: Når skal Venstre begynne å foreslå lettelser til små og mellomstore bedrifter, istedenfor til stadighet å fremme forslag som forverrer situasjonen for disse bedriftene?

Terje Johansen (V): Ja, det er riktig som representanten hevder, at Venstre har vært en forkjemper for småbedriftenes kår i Norge. Derfor har vi i dette reviderte budsjettet også vært veldig bekymret over de anslag Arbeiderpartiet har gjort mot akkurat nyskaperne. Men vi har faktisk klart å få tilbake igjen, som jeg nevnte i mitt innlegg, ca. 190 mill. kr av de kuttene som Arbeiderpartiet ville påføre særlig småbedrifter.

Når det gjelder sentrumsregjeringens forslag om å forlenge sykelønnsperioden ved forrige korsvei, tør jeg minne om at det var ledsaget av en balanse. Vi foreslo også å ta bort en ekstra fridag, slik at bedriftene faktisk ville

komme like godt ut. Dette var et forsøk på å stramme inn i en overopphet økonomi, som vi hadde i 1998.

Så gir representanten det råd til Venstre at vi skal holde oss utenfor regjering. Til det kan jeg bare si at Fremskrittspartiet jo vet veldig lite om hvordan det er å være i regjering. Vi synes det har vært bra for Norge at Venstre har vært i regjering, fordi vi har klart å samle flertall for mange små skritt i riktig retning, mens Fremskrittspartiet med sin store gruppe faktisk ikke oppnår noe som helst med sine demonstrasjonsforslag.

Når det gjelder representanten Svendsens harping på diesel- og bensinavgifter, må jeg si at hvis han følger med så godt som han tilsynelatende liker å gi uttrykk for, vil han vite at i resten av verden og særlig i Sverige kommer de nå etter med prisene. Det vil si at behovet for å redusere slik som Svendsen vil, ikke er til stede i samme grad.

For øvrig vil jeg henlede oppmerksomheten på at vårt forbud mot svovelinnhold over 50 p.p.m., gjør at vi kan fjerne svovelavgiften.

Børge Brende (H): I en replikkrunde tidligere kom Senterpartiets Odd Roger Enoksen med en oppsiktsvekkende avgrensning av forslaget om avskaffelse av formuesskatt på arbeidende kapital; det er bare ikke-børsnoterte selskaper som skal unntas fra denne særnorske beskatningen. Det var nytt for meg, og det er nytt i forhold til det svarbrevet vi fikk fra finansministeren, som faktisk hadde beregnet det slik at også formuesskatten for arbeidende kapital skulle avskaffes for børsnoterte selskaper. Det er ganske vanskelig å foreta en god avgrensning der, for eier man en masse børsnoterte aksjer, kan man selv sagt legge dem inn i et ikke-børsnotert selskap etterpå.

Men grunnen til at jeg ønsker å ta opp dette med representanten Terje Johansen er at dette blir en meget viktig debatt fremover, for finansministeren får trolig i løpet av kvelden et konstitusjonelt bindende pålegg om at han i statsbudsjettet skal foreslå en avskaffelse av formuesskatten på arbeidende kapital. I løpet av dagen er det imidlertid skapt uklarhet fra sentrums side om hva det er som ligger i begrepet arbeidende kapital. Skal finansministeren bare gå inn for de ikke-børsnoterte selskapene, eller skal han også ta med de børsnoterte selskapene? Det må sentrum avklare i løpet av dagen for at finansministeren skal ha et greit utgangspunkt for sitt arbeid.

Etter mitt syn er det slik at kapital også arbeider om den er i børsnoterte selskaper. Er det slik at dersom et selskap går veldig bra, trenger mer kapital og skal børsnoteres, slipper eierne formuesskatt når selskapet ikke er børsnotert, men må betale formuesskatt når det blir børsnotert, som f.eks. Rieber-konsernet i sin tid? Det kan jo ikke være fornuftig. Men kjenner jeg Terje Johansen rett, greier vel han å oppklare dette, slik at vi får et klart signal om hva finansministeren skal arbeide med.

Terje Johansen (V): Jeg takker for tilliten.

Jeg kan i hvert fall si så mye som at det faktisk ikke er formuesskatt på AS-er. Det er ingen aksjeselskaper, børsnoterte sådanne, som betaler formuesskatt. Og vi

har ikke snakket om at det er de som eier aksjene, som skal fritas for formuesskatt, vi har snakket om arbeidende kapital i bedrifter. Men jeg forstår på representanten Brendes spørsmål at dette er enda vanskeligere for noen enn jeg hadde trodd, og det betyr at jeg ser fram til den utgreiing som jeg mener må ledsage gjennomføringen av forslaget i neste års budsjett.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Signe Øye (A): Revidert er snart i havn uten noen form for dramatikk, og ganske snart kan Stortinget ta ferie.

Det er likevel grunn til å spørre om hvilke motiver sentrumspartiene hadde for ikke å gå inn i reelle forhandlinger med Arbeiderpartiet om revidert budsjett. Vi ser av innstillingen at avstanden mellom sentrumspartienes og Arbeiderpartiets opplegg bare er i overkant av 1 milliard kr på utgiftssiden. Holder vi arbeidsgiverperioden, kontantstøtten og barnetrygden utenom, hvor alle visste at det var et borgerlig flertall, er avstanden minimal. Derfor må ønsket om ikke å samarbeide med Arbeiderpartiet ha vært sterkere enn ønsket om å få igjennom sin egen politikk. Jeg nevner f.eks. økte bevilgninger til bistand. Det er bare å konstatere at viljen fra sentrumspartiene ikke var til stede.

Alle er vel enig i at revidert budsjett ikke skal være et helt nytt budsjett og innebære en helt ny politikk. Derfor er det helt uforståelig for Arbeiderpartiet at sentrumspartiene kutter 3 000 tiltaksplasser og 340 stillinger i A-etaten, og at de et halvt år etter at de inngikk en budsjettavtale med Arbeiderpartiet om 2000-budsjettet, løper fra sine forpliktelser overfor de arbeidsledige. De langtidsledige, yrkeshemmede, sosialhjelpsmottakere og innvandrere må nå være med på å betale regningen for de utgifter som Stoltenberg-regjeringen har vært nødt til å dekke inn i revidert budsjett.

Denne uken har Stortinget også behandlet utjammingsmeldingen. I meldingen slås det ganske klart fast at de største skillene i dagens Norge går mellom dem som er i jobb, og dem som faller utenfor arbeidsmarkedet, for faller man utenfor arbeidsmarkedet, faller man utenfor det meste. Da blir det ganske påfallende at sentrumspartiene den ene dagen går inn for en rekke tiltak for å få flere folk i arbeid, mens de et par dager etterpå kutter i arbeidsmarkedstiltakene og i bemanningen i A-etaten, i de virkemidlene som gjør at vi virkelig kan få flere i arbeid. Et kutt på 340 stillinger i år vil også bety nedleggelse av mange arbeidskontor, spesielt i distriktene. Er det dette som er god distriktpolitikk?

Arbeiderpartiet mener det var riktig å styrke pasientbehandlingen ved fylkessykehusene med 520 mill. kr istedenfor å la penger til sykehusutstyr stå ubrukt i inneværende år. Det betyr ikke at planen for sykehusutstyr utvides eller forlenges. Utstyrsplanen følges som planlagt og avsluttes i år 2003, slik det var forutsatt. Det er også viktig at 220 mill. kr av disse pengene går til fylkeskommunenes rammetilskudd, slik at fylkeskommunene gis midler til å dekke sine egenandeler.

I går hadde vi debatt om kommuneøkonomien for 2001, og svært mye av debatten gikk på den vedtatte eldreplanen. I innstillingen til kommuneøkonomiproposisjonen ber et flertall, som også inkluderer sentrumpartiene, om at reformen skal videreføres uten innskrenkninger. Arbeiderpartiet er enig i at eldresatsingen skal gå som planlagt, og at det skal bygges 5 800 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger i år. Da blir det et paradoks at sentrumpartiene i henhold til NTB den 3. juni i år ville kutte i eldreplanen i inneværende år med 200 mill. kr, noe som ville betydd et drastisk kutt i antall omsorgsboliger eller sykehjemsplasser i inneværende år. Det er derfor grunn til å spørre sentrumpartiene, som for bare noen uker siden kom ut av regjeringskontorene, om eldreformen har vært helt ute av kontroll og styring.

Arbeiderpartiet synes det er bra at SNDs tapsfond og prosjektutviklingsfond får til sammen 20 mill. kr mer etter behandlingen i Stortinget, slik at også de fylker som har liten tilgang til distriktsvirkemidler, får midler til å utføre de oppgavene de er pålagt resten av året.

Steinar Bastesen (TF): Jeg vil her slå fast at Norge er en kystnasjon, selv om revidert budsjett ikke bærer preg av det.

Det er noen få hederlige unntak i budsjettet. Vi klarte f.eks. å bevare refusjonsordningen for sjøfolk, men dessverre er den spist opp av CO₂-avgift. CO₂-avgiften er en skatt, og skatt er skatt enten den er rød, blå eller grønn. Rent personlig synes jeg de grønne skattene er verst, for de lurer folk. NOR-flåten, altså den norskregistrerte kystfrakteflåten, er med vedtak som blir gjort i dag i Stortinget, ferdig. Den er konkurs eller flagget ut, så det er slutt. Det er kun en veldig kortsiktig utsettelse med refusjonsordningen.

Det er en annen merkverdighet jeg vil peke på akkurat i den forbindelse. Kystfrakteflåten må betale losavgift, mens passasjerfartøy på kysten ikke betaler losavgift. Forstå det den som kan! Det er flere hundre tusen kroner i ekstra utgifter for en flåte som er pint ned av grønne skatter og høye lønninger, i konkurranse med utenlandske fartøy som seiler på kysten med utlendinger som mannskap og kanskje en norsk skipper, men ikke nødvendigvis, for de får farledsbevis og kan seile på kysten. NIS-flåten kan ikke seile på kysten på samme måte. Det er merkverdig – det er underlig at dette går an! Vi legger ned norsk fraktenæring og overlater den til utlendinger.

Fjerning av sjømannsfradraget for loser har ført til kaos for cruiseflåten som kommer til Norge. Det er kaos! De nekter å arbeide overtid, og jeg forstår dem godt. Å miste 30 000-40 000 kr i inntekt er betydningsfullt. Hvem ville ha akseptert det? Jeg tror ingen i denne salen ville akseptert å få lønnen sin vesentlig redusert, slik losene har fått. Men det løses galant med dispensasjon fra losforskriftene, så her er det bare å seile fritt inn og ut av norske fjorder for utenlandske cruise fartøy. Hva slags sikkerhet er dette? – Dette er også en del av dette budsjettet.

Budsjettet bærer ikke preg av at vi har en maritim næring og er en kystnasjon. Havneinvesteringene mangler

det penger til. Vi har fått en liten merknad i budsjettet der en enstemmig komite ber om at farledene nå må prioriteres og få bedre oppmerking, også tverrforbindelsen mellom ytre og indre hovedleder. Det er positivt, og jeg går ut fra at Regjeringen tar det ad notam og kommer fram med en plan i forbindelse med ordinært budsjett, som vi har bedt om.

For øvrig er det ikke stor satsing på maritime næringer. Vi bruker ikke vår økonomiske handlefrihet til bygging av samfunnet og investering i framtiden for bedre å ivareta langsiktig planlegging og for bedre utnyttelse av våre naturressurser.

Det er etter min oppfatning feil å plassere Norges overskudd i utlandet i usikre papirer som er helt avhengig av børskonjunktorene.

Jeg har skrevet en merknad om Stad-tunnelen for å sikre tryggere ferdsel på kysten forbi Stad. Det er bare ett eksempel. Det er mange slike prosjekter, både veier og havneutbygginger, som kunne vært brukt for å bygge opp for framtiden, for å investere i våre naturressurser. Men vi er mer opptatt av å selge naturressurser – bit for bit. Alt skal omgjøres i penger – akkurat som vi ikke har penger nok. Vi kan jo ikke bruke de pengene her i Norge! Hva skal vi investere alle de pengene i? Jo, vi sender dem til utlandet, vi kan ikke ha dem her! Vi selger banker, vi selger oppdrettsselskap, vi selger fiskeriselskap med kvoter, kraftselskap, vannkraft, mineralressurser, verftsindustri og industribedrifter generelt – og arbeidsplasser. Selg det! Få det omgjort til penger! Hva skal vi bruke pengene til? De sender vi også til utlandet.

Statlig og offentlig eierskap behøver ikke å bety dårlig eierskap. Det er et spørsmål om å opptre som profesjonelle eiere. Det er et spørsmål om å ha profesjonelle styrer. Slutt å velge politikere inn i de statlige og offentlige eierbedriftene! Få inn profesjonelle folk som vet hva det dreier seg om, næringslivsfolk i stedet for å velge politikere, som stort sett har gått lærerhøyskolen. Det er stort sett der de fleste har gått, og så kommer de inn i styrene og skal utøve profesjonelt eierskap i industribedrifter. Det går jo ikke – det ser vi jo gang på gang!

Jeg snakket i går litt om patentdirektivet. Det er et ekstremt frekt forsøk på å få kontroll med maten vår! Jeg snakket litt om det i går. Det er utrolig at folk greier å være så utrolig frekke. Og det verste er at det holder på å skje uten politisk debatt. Statsministeren og den tidligere statsministeren, han som nå er utenriksminister, går inn for at dette skal skje. Det eneste landet i Europa som protesterer, er Holland. Det blir et tankekors for meg når de samme organisasjonene som slåss *imot* – ikke alle av dem, men «protestindustrien» generelt – samtidig slåss for å få hånd om og frede mesteparten av ressursene i havet, som er ren mat. Det er et tankekors. Kan det være en forbindelse mellom dem og de som står bak og får kontroll med maten som produseres i land? Jeg bare kaster fram tanken.

Jeg har fremmet et forslag om å kutte 29,5 mill. kr som brukes til å sende penger til IUCN og WWF, som konsekvent motarbeider norsk ressursforvaltning. Det er greit at det dreier seg om hval når vi er i utlandet, og det

det henvises til, men det dreier seg ikke bare om det. De har hatt kampanjer på gang mot vanlig fiskeri, vanlig trålfiske, vanlig garnfiske, internasjonalt. Og til dette gir vi 29,5 mill. kr! Forstå det den som kan! Jeg har forslag i budsjettet om å kutte det, og jeg håper at det er enkelte som kan være med på det. Vi er i ferd med å miste kontrollen over vårt eget land. I Odelstinget for et par kvelder siden besluttet vi at andre EØS-land kan innvilge visum for å reise inn i Norge. Der Norge ikke har representasjon, skal andre EØS-land kunne utstede visum til utlendinger som vil til Norge. La oss se det i sammenheng med arbeidsdirektørens forslag om 40 000 nye innvandrere hvert år. Vi snakker ikke om 40 000, vi snakker om 200 000–300 000, inklusiv familien, for hvert år i ti år. Hva da? Det er for å skape arbeidskraft. Ja vel! De samme menneskene vil kreve flere arbeidsplasser, barnehager, skoler, norskopplæring, morsmålsopplæring, sosiale ytelser, boliger, helsevern, sykehus, politi- og ordensmakt, og etter hvert eldreomsorg.

Hva skal vi gjøre med våre vernepliktige soldater som ikke skal i militæret? Ungdommen skal ikke i militæret lenger, men hva skal de gjøre? Vi skal redusere tilbudet til de unge som ikke avtjener verneplikten, hva skal de da brukes til? Og hva med våre uføretrygdede som gjerne skulle ha kommet seg i arbeid, slik som jeg sa for noen dager siden?

Vi må ikke stille oss i en slik situasjon at Norge mister kontrollen over vår industri og våre naturressurser. Distriktene er fraflyttet, helsevesen, omsorgssektor, undervisningssystem og politi fungerer dårlig, Forsvaret svekkes, og sunn mat er mangelvare. Det hjelper lite å ha penger i utlandet hvis vi er husmenn i vårt eget land.

Jeg tar opp forslagene mine, som er referert i innstillingen.

K j e l l E n g e b r e t s e n hadde her tatt over presidentplassen.

Presidenten: Representanten Bastesen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Kenneth Svendsen (Frp): Det er forunderlig at hver gang en avgift skal reduseres, kreves det kompliserte utredninger, vurderinger og lang behandlingstid, derimot når det gjelder å øke avgiftene, klarer flertallet i Stortinget å gjøre dette over natten og uten begrunnelse. Nå har alle partiene på Stortinget, selvfølgelig med unntak av Fremskrittspartiet, bestemt seg for å øke omregistreringsavgiften på personbiler med 10 pst., uten begrunnelse og uten lange vurderinger – når det gjelder hvor mye bilistene skal betale til det norske samfunn, er det ingen grenser.

Når Fremskrittspartiet foreslår å senke bensinavgiften med 1,50 kr fordi prisene i markedet har eksplodert og er over 12 kr pr. liter i enkelte deler av landet, da rister de øvrige partiene, inklusiv Høyre, oppgitt på hodet og synes tydeligvis avgiftsnivået på bensin er passelig for verdens rikeste land som produserer oljen selv.

Den gledelige nyheten mener de øvrige partiene i salen er en reduksjon i diesellavgiften med 20 øre pr. liter. Jeg synes ærlig talt at en reduksjon med 20 øre pr. liter ikke er så imponerende, spesielt når vi vet at for fem måneder siden økte de samme partiene, med unntak av Høyre, den samme diesellavgiften med 25 øre. For meg blir det slik at når man først øker avgiften med 25 øre, for så å komme med den gledelige nyheten at den samme avgiften skal reduseres med 20 øre, hopper ikke jeg i taket av glede, enkelt og greit fordi det fremdeles blir en økning i diesellavgiften for 2000 med 5 øre, og det er ikke gledelig, spesielt når det burde vært en reduksjon på 2 kr pr. liter, slik at vi kom på linje med Sverige og Danmark.

Jeg hadde håpet at debatten i dag skulle kunne gi meg svar på hvorfor det er slik at når nasjonen Norge tjener grovt på høy oljepris, så skal befolkningen lide gjennom skyhøye bensin- og dieselpriiser. Det burde vært kurant for Stortinget å gjøre som Fremskrittspartiet har foreslått, bruke noe av de ekstra oljeinntektene til å redusere avgiften på bensin og diesel, slik at prisene i det minste kom ned på et normalt nivå. Men nei, også her står tydeligvis Fremskrittspartiet alene.

Jeg skal gå over til et annet og minst like viktig emne, nemlig presset i økonomien og sykehus. Jeg er i tvil om partiene i salen her, med Arbeiderpartiet og Høyre i spissen, ser spøkelse på høylys dag – eller om de driver et kynisk spill for å unngå at det brukes penger på et godt helsetilbud i dag, slik at de kan spare penger til sin egen alderdom.

Norge er et av verdens rikeste land, men når det kommer til å bruke penger på å gi dem som trenger det, et godt helsetilbud ved å oppgradere sykehuset med nytt sykehusutstyr, skaper det altså ifølge de øvrige partiene i denne salen press i økonomien. Jeg trodde i min enfoldighet at det var det motsatte som skjedde hvis vi moderniserte sykehusene med nytt utstyr fra utlandet. For det er vel slik at hvis man skifter ut gammelt sykehusutstyr mot nytt, går vedlikeholdskostnadene for sykehusene ned. I tillegg er det vel slik at nytt utstyr i stor grad fører til en effektivisering i form av at nytt og moderne sykehusutstyr er lettere å betjene og derved frigjør ressurser ved sykehuset, ressurser som kan brukes til annen pasientbehandling.

Dette viser at kjøp av nytt sykehusutstyr fra utlandet ikke skaper press i norsk økonomi, snarere tvert imot letter det presset i økonomien fordi det frigjør arbeidskraft som kan brukes til andre ting. Men dette er ikke et viktig emne for Fremskrittspartiet. Det som derimot er viktig for Fremskrittspartiet, er å hjelpe de tusener som lider i helsekø i dette rike landet, enkelt og greit ved å vise medmenneskelighet i praksis gjennom bevilgninger og ikke med fine ord i festtaler og løfter om at om to år skal alt bli så mye bedre. De som trenger hjelp for å komme ut av sykehuskøen, trenger hjelp i dag og ikke om to år, som statsminister Stoltenberg lover.

Jeg kan ikke med min beste vilje forstå hvilken umenneskelig tankegang som gjør seg gjeldende når partier i denne salen får seg til å skylde på press i økonomien for å unngå å bevilge penger til sykehusene, når man vet at

bl.a. Kirkenes sykehus er tvunget til å si opp 30 ansatte, Rikshospitalet i Tromsø sier ifra om at de må si opp personell, og flere og flere sykehus rundt omkring i landet kutter i behandlingstilbudet.

Jeg var nede i gaten på Fauske på lørdag og snakket med noen eldre som stod ved et gatehjørne der. Beskjeden fra dem var klar: Stopp med å pumpe opp olje fra Nordsjøen, for vi har ikke råd til å bli rikere nå, for jo rikere vi blir i dette landet, jo mindre råd har vi. Disse personene hadde et godt poeng.

Kjell Magne Bondevik (KrF): Norsk økonomi er i hovedtrekkene sterk og sunn. Det gledeligste av alt er at vi har lav arbeidsledighet og høy sysselsetting. Men det er faresignaler. Det er sterke presstendenser i norsk økonomi, og det ligger en truende økt prisstigning på lur. Et varsel om presstendensene og i seg selv et uheldig tiltak er jo at vi nå igjen har fått en ny renteøkning. Dette legger også et ansvar på oss som utformer finanspolitikken, altså regjering og storting. Vi må derfor holde igjen på bevilgninger også til gode formål.

Jeg er glad for at vi i Stortinget i dag på tross av dette makter å tilgodese viktige formål bedre enn Regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett gjorde, men innenfor de samme ansvarlige rammene.

Sentrumspartiene og Kristelig Folkeparti får gjenomslog for flere viktige saker innenfor våre politiske hovedprioriteringer. Det gjelder

- arbeidet for økt sysselsetting, bl.a. ved en aktiv næringspolitikk og ved å tilbakevise næringsuheldige forslag, som f.eks. å kutte refusjonsordningen for sjøfolk
- en sterkere innsats innenfor helsepolitikken, særlig i sykehussektoren, hvor vi i Stortinget har måttet forsterke Regjeringens forslag
- en mer aktiv distriktspolitikk, bl.a. ved sterkere innsats på samferdselssektoren og gjennom SND enn det Regjeringen foreslo
- en aktiv familiepolitikk, bl.a. ved at en har avvist nedskjæringsforslag i støtteordningene som Regjeringen kom med
- en mer offensiv miljøpolitikk – innsatsen etter Stortingets behandling i dag vil være større enn Regjeringens forslag, og
- økte ressurser til politietaten ved at ferdigutdannede politihøgskolestudenter skal få jobb

Revisjonen av 2000-budsjettet blir vedtatt med vekslende flertall. Det er nokså vanlig, som også komitelederen sa, og egentlig en grei ordning. Sluttresultatet blir også ansvarlig. Men det er ikke bare i budsjettpolitikken arbeiderpartiregjeringen søker vekslende støtte. Det har jo nå blitt Arbeiderpartiets hovedlinje. I viktige saker vi har drøftet de siste dagene, f.eks. i kommuneøkonomien, i jordbruksoppkjøret og i gasskraftverksaken, får Arbeiderpartiet støtten fra Høyre.

Vi fra sentrumspartiene har alltid sagt, også da vi var i regjering, at vekslende støtte fra ulike partier på begge sider i norsk politikk, er en grei linje og kan gi et bra og ansvarlig sluttresultat. Men Arbeiderpartiet har inntil i dag ment noe helt annet.

Da Arbeiderpartiet var i opposisjon, krevde de gjentatte ganger av sentrumsregjeringen at nå måtte vi velge side. Det ville gi mangel på styring, og det ville bety vingling om vi ikke gjorde det. Vi måtte foreta et klart sidevalg. Men nå har jo Arbeiderpartiet slått inn på samme linje, nemlig å hente vekslende støtte fra ulike partier. I går stod kommunalminister Sylvia Brustad her og fremhevet det som veldig bra at arbeiderpartiregjeringen kunne hente støtte hos ulike partier, der den er å hente. Har Arbeiderpartiet nå på tre måneder glemt fullstendig hva de sa i opposisjon om kravet om sidevalg? Er det som var så galt under den forrige regjering, nå plutselig blitt alldeles utmerket? Stiller Arbeiderpartiet andre krav til andre regjeringer og andre partier enn de gjør til seg selv?

Voteringen her i Stortinget i kveld vil vise at arbeiderpartiregjeringen går på en rekke nederlag i revisjonen av statsbudsjettet. Det er faktisk bra. Det blir nemlig en bedre budsjettrevisjon ut av dette. Men såkalt sidevalg blir det ikke ut av det Arbeiderpartiet nå har gjort. Og uklareheten og usikkerheten blir jo enda større av at regjeringspartiet i tillegg åpenbart har store interne stridigheter. Vi har sett det i debatten om Statoil, om kommuneøkonomien og nå om EUs patentdirektiv.

Sentrumspartiene har påvirket også denne revisjonen av budsjettet i betydelig grad. Det er vi glade for, for da blir revisjonen bedre.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hill-Marta Solberg (A): Da regjeringen Bondevik var gått av i mars, ble den avgåtte statsministeren gjentatte ganger intervjuet i media og bl.a. stilt spørsmål om hvilken rolle han ville innta som opposisjonspolitiker. Bondeviks svar var i alle sammenhenger at han ville være en konstruktiv leder for sentrumsgruppen i opposisjon. Sist høst forhandlet Arbeiderpartiet og sentrumspartiene om statsbudsjettet for år 2000. Det ledet til en undertegnet avtale.

Da regjeringen Stoltenberg i mars tok over makten, viste det seg at det var betydelige utgiftsøkninger på budsjettet for år 2000 – alle disse utgiftsøkningene vel kjent for Bondevik, meget velkjent for den forhenværende statsministeren, fordi dette var utgifter som hadde påløpt, de fleste av dem, i sentrumsregjeringens tid.

Nå har vi sett i Stortinget at sentrum likevel har unndratt seg å forhandle med den nye regjeringen om revisjon av det samme budsjettet. De ønsket ikke å ha en avtale med Arbeiderpartiet om revideringen av det budsjettet vi sammen har stemt for for år 2000. Dette til tross er det – hvilket er lett å påvise – meget små politiske forskjeller mellom det som blir vedtatt i salen i dag med Arbeiderpartiets stemmer, og det som sentrum står for ved siden av. Det er meget små forskjeller. Så det er vanskelig å se noen reell politisk begrunnelse for at man ikke ønsket denne avtalen.

Mitt spørsmål til representanten Bondevik blir da: Er det egentlig slik at når sentrum ikke ønsket en avtale i forhandlinger med Arbeiderpartiet denne våren, så var det fordi at hadde en avtale ligget på bordet i dag i revi-

dert, da hadde ikke representanten Bondevik kunnet drive den argumentasjonen mot Arbeiderpartiet som han nettopp gjorde i sitt innlegg for få minutter siden?

Kjell Magne Bondevik (KrF): Spørsmålet var vel egentlig om det var slik at sentrumpartiene ikke ønsket forhandlinger og en avtale om det reviderte nasjonalbudsjettet. Svaret på det er at vi hadde ikke noe ønske om å unngå en slik avtale hvis det hadde vært et saklig grunnlag for det. Men de innledende samtalene som ble ført, viste at avstanden var så stor at vi ikke så et grunnlag for en slik omfattende avtale i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, og at vi faktisk også så mulighetene for i større grad å påvirke sluttresultatet ved at arbeiderpartiregjeringen måtte drive såkalt slalåmkjøring.

Når vi nå ser sluttresultatet, er vi i grunnen blitt bestyrket i det. Det er riktig at sentrum nå har fått gjennomslag for veldig mange av sine forslag, både der vi setter inn en økt innsats, og ved inndekning. Det skyldes at Arbeiderpartiet til slutt har gått med på mange av våre forslag også på inndekningssiden. Jeg vil anta at Arbeiderpartiet følte seg tvunget til det for å få budsjettet i havn med en ansvarlig balanse. Sluttresultatet har blitt ganske bra, selv om det er skuffende på noen punkt.

Vi så ikke grunnlag for en omfattende avtale med Arbeiderpartiet om dette. Det er jo, som komiteleder Dag Terje Andersen sa ved starten av debatten i dag, den helt vanlige måten å behandle revidert nasjonalbudsjett på. Skulle det ha vært en omfattende budsjettavtale mellom Arbeiderpartiet og sentrumpartiene, ville det faktisk vært utenom det som er det vanlige, utenom hovedmønsteret.

Sentrumsregjeringen måtte også ved de to reviderte nasjonalbudsjett vi la fram, satse på såkalt slalåmkjøring, og vi kom i mål. Det er altså ikke uvanlig når arbeiderpartiregjeringen gjør det samme. Det viktige er sluttresultatet. Det synes vi nå har blitt rimelig bra, ikke minst fordi Arbeiderpartiet har gått med på så mange av sentrumpartiernes forslag.

Carl I. Hagen (Frp): Jeg har først et enkelt spørsmål til Kjell Magne Bondevik. Det gjelder behovet for å dekke inn de såkalte økte utgifter. Det er jo de økte anslag på de regelstyrte utgifter i folketrygden som man hevder skal dekkes inn. Hvorfor synes ikke Kristelig Folkeparti det er helt forsvarlig og naturlig å dekke dem inn med endrede anslag på skatte- og avgiftsinntektene? Hvis man hadde satt det opp slik – jeg har tillatt meg å lage en korrekt budsjetttabell, slik den skulle ha vært – ville det ha vært en netto økning i overskuddet på budsjettet med 2 milliarder kr helt nøyaktig. Hvorfor i all verden bruker man ikke de uventede skatte- og avgiftsøkningene til å dekke inn de utgiftsøkninger som er kommet? Det er det ene spørsmålet.

Det andre spørsmålet går litt fremover – til høsten. Kjell Magne Bondevik er jo også statsministerkandidat for de tre tidligere regjeringspartier ved neste års stortingsvalg. Da vil det være interessant å vite, basert på erfaringene fra vårsesjonen, hvorledes han ser på mulighe-

tene for en budsjettavtale og forlik med arbeiderpartiregjeringen til høsten. Da nytter det som kjent ikke å kjøre slalåm, da må man ha en helhetsavtale som omfatter absolutt alt. Basert på det som har skjedd i vårsesjonen, er statsministerkandidat Bondevik optimist når det gjelder å inngå en helhetlig budsjettavtale med regjeringen Jens Stoltenberg, som han så senere hen skal være et alternativ til? Hvorledes vurderer statsministerkandidaten mulighetene for til høsten å få til en bred budsjettavtale, enighet om alt i budsjettet, med regjeringen Jens Stoltenberg?

Kjell Magne Bondevik (KrF): Vi får vel først gjøre unna vårens budsjettrevisjon før vi starter debatten om høstens budsjett, som vi ennå ikke kjenner forslaget til. Men såpass mye må jeg vel kunne si etter det som har skjedd på tampen av denne vårsesjonen, at spesielt optimistisk med tanke på et eventuelt budsjettforlik mellom arbeiderpartiregjeringen og sentrum, er jeg ikke, ikke bare på grunn av det som har skjedd under behandlingen av revidert nasjonalbudsjett, men vi har også sett andre viktige saker hvor arbeiderpartiregjeringen har søkt støtte – og fått den – fra høyresiden og i stor grad fra Høyre. Det var jo også de to partiene som utløste regjeringsskrisen i vår, så på en måte er ikke det så unaturlig.

Jeg synes ikke det Arbeiderpartiet har gjort på tampen av vårsesjonen, har lagt noe spesielt godt grunnlag for et mulig budsjettsamarbeid mellom arbeiderpartiregjeringen og sentrum til høsten.

Sentrumpartiene er ansvarlige partier, som opptre konstruktivt, som også søker innflytelse på politikken fra opposisjon, så jeg skal selvsagt ikke avskrive enhver mulighet til å finne løsninger, og et budsjett må landet ha. Men siden Hagen spurte: Spesielt optimistisk med tanke på at løsningene skal finnes med sentrum, er jeg for tiden ikke.

Når det så gjelder utgiftsveksten i folketrygden i forhold til skatter og avgifter, tror jeg ikke at en bare kan se på folketrygdveksten i forhold til skatter og avgifter. Vi må se på det totale, både på budsjettets balanse, stramhet og utgiftsvekst. Det er en totalvurdering av faktorene i budsjettet som gjør at vi har ment at en burde opprettholde om lag samme stramhet som det Regjeringen la opp til, og at man derfor ikke uten videre kunne bruke den automatiske skatte- og avgiftsveksten vi har fått, uten endringer av satser, direkte mot folketrygden, fordi det også har vært så mange andre utgifter som skulle dekkes inn gjennom budsjettrevisjonen.

Per-Kristian Foss (H): Det var en edruelig representant Bondevik som nå talte i sitt hovedinnlegg – og med fare for å bli misforstått får jeg da si *økonomisk* edruelig – når han understreket faren for overoppheting av økonomien, fare for økt inflasjon og et rentepress som de facto allerede har manifestert seg, og han brukte bl.a. uttrykket at det var nødvendig å «holde igjen på bevilgninger også til gode formål». Det tiltredes.

Jeg deler Bondeviks glede over at arbeiderpartiregjeringen lider nederlag i næringsfiendtlige forslag som

f.eks. å utvide sykepengeperioden for bedriftene. Det skal dog legges til at det er et forslag statsminister Bondevik fremmet to ganger og led nederlag på begge ganger. Vi gledet oss da også, vi!

Jeg har et spørsmål til statsministerkandidat Bondevik, om han fortsatt står fast på det syn som han gav uttrykk for i fjor høst i forbindelse med budsjettarbeidet og i vår, nemlig om et godt samarbeidsklima mellom sentrum og Arbeiderpartiet. Det ble også brukt uttrykk som at tyngdepunktet i politikken ligger nettopp i skjæringspunktet mellom Arbeiderpartiet – jeg er ikke helt sikker på hvilket, men iallfall et arbeiderparti – og sentrum. Dette har vi vært forsikret om mange, mange ganger nettopp har vært en begrunnelse for ikke å ville samarbeide med Høyre bl.a. Jeg vil ikke gå så langt som til å be statsministerkandidaten filosofere over muligheter for å bli enige om et budsjettopplegg til høsten, men å beskrive samarbeidsklimaet nå for tiden i forhold til hva han tidligere har sagt. Jeg kan bare hitsette den lille erfaring fra finanskomiteens arbeid at jeg ikke har følt forholdet mellom sentrum og Arbeiderpartiet der som preget av noe veldig godt kameratskap. Jeg har heller ikke følt at mange egentlig trodde at det ville bli noen avtale. Ja, det trodde vi lenge før forhandlingene startet, om jeg så tør si, som satt og så på dette litt fra utsiden under komiteens arbeid.

Kjell Magne Bondevik (KrF): Siden representanten Foss berømmet meg for økonomisk edruelighet, får jeg vel for ordens skyld føye til at jeg pleier å være edruelig også i andre og i alle forhold, ikke bare i disse.

Til historieskrivningen når det gjelder belastningen på næringslivet og også på kommunene ved å øke arbeidsgivernes ansvar for sykelønnsperioden: Når sentrumsregjeringen fremmet et slikt forslag, var det kombinert med andre forslag, som gav næringslivet og kommunene en tilsvarende lettelse, som representanten Foss sikkert vil huske – et lite populært forslag, riktignok, som gikk på antall feriedager, men det ville gitt en tilsvarende lettelse. Derfor var det balanse i vårt opplegg, og derfor kunne det forsvares. Denne gangen var det ikke det, det var en ensidig belastning på arbeidsgiveren, inklusiv kommunene, og derfor var det god grunn til å avvise forslaget. Så de to tilfellene er overhodet ikke sammenlignbare.

Når det gjelder klimaet mellom de ulike politiske grupperingene i Stortinget, bekrefter for så vidt Foss det som jeg sa i mitt forrige replikk svar, nemlig at mellom Arbeiderpartiet og sentrum er det for tiden ikke spesielt godt. Jeg har av og til lurt på om det har blitt stadig bedre mellom Arbeiderpartiet og Høyre, fordi de jo har funnet sammen i flere viktige saker nå i de aller siste dagene. Jeg skal ikke overdrive betydningen av det heller. Det kan vel være litt etterakst etter det som skjedde ved regjeringsskiftet også, hvor de to stod sammen. Men dette illustrerer vel bare at i norsk politikk har vi flere politiske tyngdepunkt. Det er ikke den gamle, enkle todeling og blokkpolitikken som særlig Arbeiderpartiet og Høyre har vært så glad i. Den tid er over. Her er ulike tyngdepunkt, og disse tyngdepunktene må en lære seg å leve

med og å samarbeide i de sakene hvor det er naturlig. Vi har sett et visst mønster for det nå i vår. Dette gjør at høstens budsjettbehandling er åpen og usikker. Utfallet av den er det ikke mulig å forutse i dag.

Presidenten: Replikskordskiftet er avsluttet.

Hill-Marta Solberg (A): Da arbeiderpartiregjeringen tiltrådte i mars, lå det mange udekkede regninger og ventet. Merutgifter på trygdebudsjettet, helt nødvendige ekstrabevilgninger til sykehusene og underbudsjettering på vår deltakelse i Kosovo utgjorde de største regningene – totalt hele 5,2 milliarder kr i økte utgifter.

Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett har vi sikret at statsbudsjettet for 2000 holdes innenfor de rammer som Regjeringen la opp. Det sier vi oss tilfreds med, først og fremst av hensyn til sikkerhet for sysselsetting og velferd.

Hovedpunktene fra budsjettavtalen mellom sentrums-partiene og Arbeiderpartiet står ved lag. Her var det bl.a. viktig med et mer rettferdig skattesystem med skattelette til de med lave lønnsinntekter, økt satsing på kommuneøkonomien og økt satsing på utdanning og boligpolitikk. Dette føres videre.

Den økonomiske politikken over de siste ti årene har bidratt til en sterk økning i sysselsettingen og kraftig reduksjon i ledigheten. Lønnstakerne har fått merkbar reallønsvekst. Fra 1992 har antallet sysselsatte personer økt med om lag 250 000. Veksten fordeler seg på om lag 160 000 personer innenfor næringsvirksomhet og om lag 90 000 i offentlig sektor.

Yrkesdeltakelsen i befolkningen mellom 16 og 74 år er nå om lag 74 pst. Det er en rekordhøy yrkesfrekvens både historisk sett og også i internasjonal sammenheng. Norge har nå en svært lav arbeidsledighet. Det betyr at den viktigste ressursen i økonomien, arbeidskraften vår, er så godt som fullt utnyttet.

Politikken har bidratt til en økonomisk handlefrihet som har blitt benyttet til å bygge ut offentlig velferd, bl.a. til barnehager, til skolefritidsordning, til utdanning, helse og omsorg.

Det betyr likevel ikke at alle målsettinger er nådd. Behovene øker stadig. Offentlig sektor vil i årene som kommer, bli større og få flere ressurser. Vi vil trenge flere offentlig ansatte til å løse oppgavene innen undervisning, helse, eldreomsorg og kriminalitetsbekjempelse.

Vi står også foran andre utfordringer. Oppgavene innen helse og utdanning skal vi greie samtidig som folketrygdens utgifter er i kraftig vekst. Sykefraværet øker nå med opp mot 10 pst. årlig, noe som tilsvarer at om lag 10 000 årsverk hvert år tas ut av økonomien. Også utviklingen innenfor uførepensjoneringen er sterkt foruroligende.

Dette er utfordringer som vi ikke kan løse uten bred politisk enighet. Det vil kreve politisk samarbeid og at vi evner å løfte oss ut av politisk småkrangel som vi til dels nå bedriver.

Representanten Bondevik har invitert til samarbeid med Regjeringen og med andre partier for å møte nettopp

disse utfordringene. Det er prisverdig. Det er en invitasjon som vi skal ta vel imot. Målet må være å skape bred oppslutning om nødvendige tiltak for fortsatt å sikre folketrygden som grunnpilar i vårt velferdssystem, samtidig som vi skal løse økende behov innen utdanning og helse.

Arbeiderpartiet og sentrumspartiene stod sammen om å få vedtatt årets budsjett. Ved revisjon av budsjettet valgte sentrumspartiene å si nei til forhandlinger med Arbeiderpartiet. Avstanden mellom sentrumspartienes og Arbeiderpartiets prioriteringer er likevel ikke stor.

Legger vi standpunktene ved siden av hverandre, ser vi følgende: Sentrumspartienes utgiftsvekst er om lag 256 mill. kr høyere enn det Arbeiderpartiet går inn for. I forhold til Arbeiderpartiets standpunkt vil sentrumspartiene flytte på om lag 1,1 milliarder kr på utgiftssiden. Sett i forhold til statsbudsjettet er på om lag 550 milliarder kr, blir dette meget små størrelser, og de foreslåtte om-disponeringene er på om lag 0,2 pst. Sentrumspartiene foreslår å styrke kommunesektoren for inneværende år med 57,1 mill. kr mer enn Arbeiderpartiet. Sett i forhold til kommunesektorens samlede inntekter på nær 220 milliarder kr, blir dette direkte beskjedent. Grunnlaget for å si nei til reelle forhandlinger med Arbeiderpartiet om revideringen av budsjettet er derfor ikke lett å finne i sentrumspartienes faktiske standpunkter og prioriteringer. Tvert imot burde vi stått sammen om å finne rom for å prioritere viktige områder.

Gjennom samarbeid og forhandlinger vil det normalt være mulig for alle parter å finne rom for sine fremste prioriteringer innenfor rammen av en stabil økonomisk utvikling. Det går fram av innstillingen at sentrumspartiene fremmer 20 mindretallsforslag, forslag til bevilgninger som ikke vil få flertall ved voteringen her i salen i kveld. For sentrumspartiene må det være et tankekors at dette blir resultatet når de har valgt å stille seg utenfor den innflytelse en framforhandlet avtale ville gitt. Tallene viser jo at avstanden ikke er stor.

Da sentrumsregjeringen la fram utjamningsmeldingen i fjor, ble det klart uttrykt at sentrum bare kunne sikre en bedre fordelingspolitikk i samarbeid med Arbeiderpartiet. Sosialkomiteens innstilling og Stortingets behandling for to dager siden bekrefter for så vidt de tradisjonelle skillelinjene i fordelingspolitikken. Høyrepartiene har på en rekke områder sin egen tilnærming, mens sentrum og Arbeiderpartiet gjennomgående står sammen. Skattepolitikken, boligpolitikken og en rekke enkelttiltak rettet mot svake grupper, er tydelige eksempler på nettopp dette.

Nå blir det avgjørende framover at sentrum, ikke minst i skattepolitikken, virkelig er villig til å drive fordelingspolitikk. Når de samme partiene i dag går sammen med høyrepartiene om å fjerne deler av formuesskatten, er det dessverre et steg i motsatt retning. Det er personer med de aller høyeste inntektene som får den desidert største skattelettelsen ved en slik omlegging. Det er det ingen tvil om. Også framtrepende professorer i økonomi står i dag fram og hevder det samme. I praksis kan slike endringer gjøre at formuesskatten fort framstår som en skatt utelukkende på bankinnskudd og bolig.

Det er sannsynligvis bare i et fredelig velstandssamfunn som vårt at vi i nasjonalforsamlingen kan bygge konflikter på så små motsetninger som de vi finner i innstillingen til revidert nasjonalbudsjett.

Jeg tror vi er tjent med ikke å se oss blinde på de mange relativt beskjedne forskjellene mellom forslagene som fremmes av ulike partier. Og om jeg må få si det: Når sårene etter regjeringsskiftet forhåpentligvis er grodd i løpet av sommeren, bør vi kunne ta mål av oss til å håndtere de mindre uoverensstemmelsene gjennom forhandlinger og samarbeid. Det ville vært naturlig. Og så kan vi ta ut uenigheten der hovedskillene i politikken i virkeligheten går.

Selv om det har vært vanskelig å oppnå forhandlingsløsninger med opposisjonen, får Arbeiderpartiet denne våren gjennomslag for alle viktige saker. Det er vi naturligvis tilfreds med.

Men med henvisning til det jeg har berørt i innlegget mitt om den kraftige økningen vi ser i utbetalinger over folketrygden, samtidig som behovene for velferdstjenester stadig er økende, vil jeg understreke at det er en utfordring i norsk politikk som påkaller politisk samarbeid. Og det er en utfordring som ingen kan stille seg utenfor.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Carl I. Hagen (Frp): Det var interessant å høre Hill-Marta Solberg snakke mye om samarbeid. Når det gjelder retorikken, er den grei fra regjeringspartiets side når det gjelder dette, men i praksis ser det ut til at den gjør hva den kan – den har kanskje lært av Jan Petersen fra tidligere av – for å skaffe seg uvenner.

Jeg har et par spørsmål til Hill-Marta Solberg. Hva er årsaken til at regjeringspartiet når et opposisjonsparti eller flere ønsker en påplussing på budsjettet for 2000, sier at det må dekkes inn? De tidligere regjeringspartier forsøkte seg på noe, og fikk beskjed om at det bare var 8 mill. kr igjen på ymseposten. Hvorfor gjelder ikke det samme for regjeringspartiet når de har lovet 1 milliard kr til kommunene i 2000? De forskyver regningen til høsten – de har ikke engang mot til å legge den frem for Stortinget. Hvorfor må ikke denne regningen dekkes inn?

Når det gjelder neste års kommuneoppgjør, har jeg også lyst til å få vite hva som har skjedd med den milliard som Arbeiderpartiets gruppe presset Regjeringen til å øke kommuneøkonomien med for neste år, altså for 2001. Der ligger det jo også 1 milliard kr i regning for de to siste dagene av ferieøkningen i forbindelse med tariffoppjøret. De to første dagene er den første milliarder jeg snakket om. Den har Regjeringen lovet å dekke, men hva med den milliard som i tillegg kommer neste år? Vil Regjeringen og regjeringspartiet også dekke inn den, eller er realiteten at Regjeringen akter å ta tilbake den milliard som Arbeiderpartiets gruppe presset frem i forbindelse med kommuneøkonomiproposisjonen?

Og til slutt: Vil Regjeringen og regjeringspartiet fortsatt kunne påregnes å være passiv hvis vi fortsetter å få de avismeldinger om Sykehus-Norge som vi nå får? Hvilken innstrammende virkning har det på norsk øko-

(Hagen)

nomi? Og hvorfor er det nødvendig å kutte sykehusutstyr med 760 mill. kr, når sykehusene roper på nytt utstyr?

Hill-Marta Solberg (A): Det som først og fremst preger Fremskrittspartiet og deres deltakelse i revisjonen av statsbudsjettet for år 2000, er at de er blitt det fremste utgiftspartiet i Stortinget og faktisk konkurrerer med SV om å øke utgiftene. Det er for så vidt verdt å legge merke til, ikke minst ut fra den forhistorien vi kjenner til når det gjelder Fremskrittspartiet. Men de har i hvert fall ikke kommet på bedre tanker når det gjelder å tenke helhet i budsjettet, for bl.a. er deres inndekning for økte utgifter først og fremst en stor engangsinntekt.

I lys av det er det litt spesielt at Carl I. Hagen i sin replikk mener at Arbeiderpartiet nå skal gjøre rede for hvordan vi skal dekke utgifter på neste års budsjett, når Fremskrittspartiet er det partiet som framfor noen andre bruker engangsinntekter i voldsomme beløp, som disse 10 milliarder kr på mobillisenser, i sitt budsjettopplegg.

Når det gjelder sykehusutstyr, tillater jeg meg å antyde at kanskje representanten Hagen snakker mot bedre vitende. Det er et faktum at det utstyret som er kjøpt inn på sykehusene, og som staten skulle gjøre opp for i år, allerede er betalt for. Så sykehusene får til fulle følge sine planer på utstyrssiden, og de investeringer som skal gjøres til neste år, skal dekkes til neste år. De omdisponeringer som skjer i revidert nasjonalbudsjett, påvirker ikke sykehusenes planer om å investere i utstyr. Faktum er at hadde ikke Stortinget disponert de pengene til drift som vi gjør ved revisjon av budsjettet i dag, hadde det vært penger som hadde blitt overført til neste års budsjett, altså ikke hatt noen direkte betydning for aktiviteten når det gjelder å kjøpe inn utstyr.

Når det gjelder det som Regjeringen har sagt om kostnader knyttet til lønnsoppgjøret, er det bebudet en egen proposisjon til Stortinget til høsten på det punktet.

Einar Steensnæs (KrF): Jeg merket meg blandingen av sårhet og anklager overfor sentrumpartiene for mangel på avtale under revidert nasjonalbudsjett. Det svarte Kjell Magne Bondevik på i en replikk til Hill-Marta Solberg.

Vi merker oss selvfølgelig disse åpne formuleringene og denne heftige invitasjon til samarbeid, men det må bli en bedre sammenheng mellom det som verbalt uttrykkes når det gjelder disse samarbeidsønskene, og det Arbeiderpartiet reelt legger inn i sine dokumenter når det gjelder dette samme samarbeidet. Det kan ikke være mye troverdighet i en slik invitasjon når Arbeiderpartiet går til Høyre for å skaffe flertall for kommuneøkonomien, som berører viktige grunnleggende tjenester ute i kommunene, helse, skole osv., når de går til Høyre for å få flertall for en jordbruksavtale som ikke bare har med næringens vilkår å gjøre, men også med distriktsutbygging, som er viktig for sentrumpartiene, og når de også går til Høyre for å skaffe flertall for bistandsrammen. Når Arbeiderpartiet så i tillegg blåser i luren til omkamp for viktige rammetiltak for næringslivet, f.eks. refusjonsordningen for sjøfolk, og omkamp når det gjelder kontantstøtten,

har jeg vanskelig for å se hvor realismen ligger i den invitasjonen Hill-Marta Solberg kom med.

Regjeringen foreslår 431 mill. kr i økte utgifter for flyktninger og asylsøkere dekket inn i bistandsrammen. Det er rett at sentrumsregjeringen også brukte av bistandsrammen til å dekke slike utgifter, men aldri i det omfanget Arbeiderpartiet nå gjør, og aldri i et revidert nasjonalbudsjett, som skaper store problemer. Det at en gir økte bevilgningsfullmakter, kan ikke dekke over det faktum at en her bruker stadig større midler til slike utgifter, midler som var forbeholdt de fattigste i verden.

Hill-Marta Solberg (A): Det er egentlig ikke særlig vanskelig å forstå det behovet som sentrumpartiene har for å markere avstand til Arbeiderpartiet etter regjeringsskiftet. Man trenger ikke være spesielt innsiktsfull analytiker for å skjønne at et slikt behov er til stede. Men når det skal fremkomme gjennom politisk uenighet i stortingssalen, må det i hvert fall basere seg på reell uenighet. Mitt poeng i mitt innlegg i dag var å vise at den saklige uenigheten mellom partiene i Stortinget, spesielt mellom sentrumpartiene og Arbeiderpartiet, er meget liten, så liten at det bare er her på berget, i denne idyllen vi egentlig lever i, at vi kan tillate oss å strides om slike bagateller. Det er min oppfatning.

Så vi er ikke såre, slett ikke. Tvert imot tror jeg det er andre steder hvor det enda ikke har lagt seg skorpe på sårene, men da kan forhåpentligvis sommeren være et godt bidrag til det.

Vi er tvert imot fornøyd med at vi får gjennomslag for sakene i Stortinget, for det har vi fått. På alle viktige punkter har Arbeiderpartiet fått det i år. Vi skal godt orke at sentrumpartiene påpeker at Arbeiderpartiet og Høyre stemmer sammen når det gjelder kommuneøkonomien. Det skal vi meget godt orke, for det er et opplegg som er fire ganger bedre når det gjelder rammen for kommunesektoren, enn det regjeringen Bondevik la fram for år 2000. Vi skal godt orke det. Vi mener det er et godt opplegg. Til forskjell har sentrumpartiene i sin raushet de siste ukene funnet en milliard til til kommunene til neste år. Så de har en ramme på 5 milliarder kr. Det er forskjellen. Så nok en gang illustrerer det at forskjellene som vi forsøker å blåse opp til visse størrelser i de politiske debattene, i realiteten er ganske små.

Når det gjelder bruk av bistandsrammer, synes jeg at Kristelig Folkeparti er ganske dristig, for de har gjort nøyaktig samme øvelser før.

Jan Petersen (H): Det er litt underlig å tenke tilbake på budsjettbehandlingen i høst, da kjærligheten mellom Arbeiderpartiet og sentrum var så intens at de ikke bare ble enige om budsjettet. De ble så enige at de uttrykte primærstandpunktet for de to partnene, og de erklærte at tyngdepunktet i norsk politikk nå var i skjæringspunktet mellom sentrum og Arbeiderpartiet. Så ser vi nå, noen ganske få måneder etterpå, noe som vel er politikken svar på en skikkelig familiekrangel. Det ser aldri pent ut.

Det er helt åpenbart at klimaet er dårlig. Det bekrefter begge parter. Men det er ofte slik at etter et så intenst for-

hold, er det gjerne et resultat av det. Ett av de resultatene er årets budsjett, selv om vi jo husker debatten om forskjellsmeldingen for et par dager siden, da både Stoltenberg og Bondevik gjorde det de kunne for å distansere seg fra sitt felles produkt.

Ett av resultatene av dette felles produktet er jo at vi nå har et press i norsk økonomi. Vi er i en situasjon med oppadgående rente. Det er et paradoks at to dager etter behandlingen av forskjellsmeldingen diskuterer vi konsekvensen, at de som må betale innstramningene, er barnefamiliene og kommunene. Det som gjøres, er altså ikke nok hverken i høst eller denne gangen, med den konsekvensen at barnefamiliene og kommunene betaler.

Nå er det slik at statsministeren har vært meget tydelig på at han mener at det er finanspolitikken, og bare finanspolitikken, som av hensyn til konkurranseutsatt sektor kan ta denne innstramningen. Men da må man spørre: Hvis man virkelig mener det, hvorfor gjøres det da så lite? Er det slik at Hill-Marta Solberg distanserer seg fra den oppfatningen statsministeren har gitt uttrykk for?

Hill-Marta Solberg (A): En kort refleksjon om budsjettprosessen sist høst: For Arbeiderpartiets vedkommende ser vi det slett ikke som noen ulykke at vi stemte for det budsjettet som vi i dag sitter og regjerer på bakgrunn av. Tvert imot, det fremstår for oss som en stor og viktig fordel. Det hadde vært betydelig vanskeligere for en ny arbeiderpartiregjering å tre inn i et budsjett der man i realiteten hadde stilt seg ved siden av det meste. Så det har ikke vært noen ugunst for Arbeiderpartiet, tvert imot.

Så til budsjettets virkning på økonomien. Arbeiderpartiets vurdering er, og den vurderingen deler et stort flertall i Stortinget med oss, at det viktige i vår var å sørge for at budsjettet holdt de rammene som var lagt for i år. På den måten kunne budsjettet best bidra til å stabilisere i økonomien.

Det er heller ikke slik at noen andre miljøer enn kanskje noen få i Høyre mener at vi egentlig burde ha strammet ytterligere til i økonomien i vår ved stortingsbehandlingen av nasjonalbudsjettet og ved revisjonen. Tvert imot er det svært mange som har forsøkt å ildne opp til litt løssluppenhet, at her burde egentlig politikerne sluppet seg litt løs og ikke kranglet om å være strammest i klassen, hvilket jeg hørte Fremskrittspartiet påtok seg ære for å være – de var strammest i klassen. Tvert imot har det vært oppfordringer til det motsatte. Så jeg tror at Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett er viktig i dag fordi man nettopp sørger for at budsjettet holder de rammer som ble lagt. Det er også slik at den renteøkningen som beklageligvis er kommet – ingen ønsket den – ikke er en konsekvens av det som skjer i revidert nasjonalbudsjett. Tvert imot er det påpekt, ikke minst fra Sentralbankens side, at finanspolitikken har gitt det som skulle være dens bidrag til den økonomiske politikken også i vår.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Børge Brende (H): Først til representanten Hill-Marta Solberg: Hvis det nå er slik at det finanspolitiske opplegget til Arbeiderpartiet er så usedvanlig bra og tilpasset de økonomiske utfordringene vi står overfor, hvorfor fikk vi da i forgårs en renteøkning på 0,5 pst., som rammer de aller svakeste av oss?

Carl I. Hagen stilte et spørsmål i sted i et replikkordskifte om hvorfor vi ikke kunne dekke inn økte utgifter som skyldes aktivitetsøkningen i norsk økonomi, med økte inntekter på skatte- og avgiftssiden. Det er faktisk fordi arbeidstakere er den største knapphetsfaktoren i norsk økonomi. Hvis ikke arbeidsstyrken vokser, vil vekst i etterspørselen slå ut i høyere priser i stedet for flere varer og tjenester. Det eneste som kan hindre ytterligere renteøkninger, er målrettede kutt og effektivitetstiltak i offentlig sektor, å åpne grensene for flere arbeidstakere og å øke produktiviteten i norsk økonomi. Vi må revurdere næringsoverføringene, reguleringene av arbeidsmarkedet og organiseringen av offentlig sektor.

Kjell Magne Bondevik var i sitt innlegg inne på at det nå er usedvanlig viktig at vi holder stramheten, utgiftsveksten og balansen i det reviderte budsjett. Vi må holde igjen til de gode formål, sa den tidligere statsministeren. Det er jeg enig i. Men det er vel slik at man ikke bør bedømmes ut fra hva man sier, men hva man gjør.

Vi hadde i går kommuneopplegget til debatt. Der sørget Arbeiderpartiet og Høyre for at man brukte mer til kommunesektoren enn det Bondevik-regjeringen opprinnelig hadde tenkt, men likevel var det angivelig en gjerrig holdning til kommunesektoren. Det ble også sørget for at landbruksoppkjøret holdt seg innenfor ansvarlige økonomiske rammer – et godt oppgjør. Realiteten i det Bondevik sier, er faktisk at det er hyggelig at Arbeiderpartiet og Høyre ordner opp, slik at renta ikke øker ytterligere – eller hvis jeg får lov å si det i disse EM-tider: Poenget er at den tidligere statsministeren faktisk er best uten ball. Bondevik er rausest med de budsjettene han selv ikke fremmer – det er dokumentert her. Og vi vet at hvis Bondevik hadde måttet ta ansvaret ved den type budsjett som han nå tar til orde for, hadde renta gått ytterligere opp.

Når ropet om å bruke mer av oljepengene, er som størst, må vi minne oss selv om at olje- og gassproduksjonen vil nå toppen om to-tre år. Deretter vil produksjonen holde seg høy noen år, for så å avta nokså markert. Samtidig vil utgiftene til folketrygden øke. Det henger sammen med at de store barnekullene etter krigen blir alderspensjonister.

Vi må huske at en offentlig sektor som legger beslag på en stadig større andel av samfunnets ressurser, reduserer næringslivets vekstmuligheter. Høy sysselsetting i offentlig sektor er en viktig årsak til det stramme arbeidsmarkedet. En for stor offentlig sektor fører til at privat næringsliv fortrenses. Dette undergraver grunnlaget for fremtidens skatteinntekter og offentlige velferdstjenester.

I en periode hvor alle tror at alt går så meget bedre, og at det ikke er grenser for veksten i norsk økonomi, er det grunn til å minne om at hvis vi bruker for mye oljepenger, har det også sin virkning. Vi har faktisk brukt og

bruker oljepenger. Siden 1971 og frem til i dag har vi brukt 800 milliarder av dem. Og beregninger fastslår faktisk at hadde vi i stedet plassert disse pengene i fond, ville de ha vokst til 1 800 milliarder kr. Bare avkastningen ville ha vært formidabel og kunne ha vært brukt til viktige formål: helse, eldre og skole.

Vi må også huske på at en for rask ekspansjon i skjermet sektor basert på usikker og kanskje forbigående økning av oljeformuen, kan lede til en tilstand som økonomene omtaler som «Hollandsk syke». Og det tror jeg faktisk er den største faren i Norge i dag. Navnet henpeiler på den økonomiske utviklingen i Nederland i 1970-årene. Landet fikk store inntekter fra gassutvinning på slutten av 1960-tallet. Inntektene ble brukt til å øke utgiftene i offentlig sektor. Resultatet ble høy lønnsvekst. Industrien tapte konkurransevne. Det gav en rask nedbygging av industrien, som førte til store problemer da gassinntektene falt på 1980-tallet, og en svekkelse av velferdssamfunnet. Det var resultatene av å bruke oljepenger som ikke var bærekraftige.

Kirsti Kollle Grøndahl hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Torstein Rudihagen (A): Det å revidere eit nasjonalbudsjett der meirutgiftene er på netto 3,5 milliarder kr i forhold til føresetnaden i statsbudsjettet, er krevjande.

Vegvala våre er klare. Det enklaste og sannsynlegvis også det mest populære er å bruke meir av oljepengane, som vi visseleg har ein del av. Den andre vegen som Regjeringa foreslo, og som komiteen i si innstilling har klart å følgje opp, er å dekke utgiftene med omfordeling innfor budsjetttramma.

Det siste vegvalet er ein smerteleg og på mange måtar sjølvpinande prosess, og eg registrerer at mange meiner at vi ikkje skal drive med denne sjølvpininga. Men finanspolitikken må medverke til å halde kostnadsnivået i Norge nede og til at norsk næringsliv blir konkurransedyktig. Utan eit konkurransedyktig næringsliv vil arbeidsplassar bli usikre, verdiskapinga raknar og dermed også moglegheitene til å gi nødvendige velferdstilbod innfor heile spekteret. Dessutan vil ulikskapen mellom folk auke og moglegheitene til omfordeling bli reduserte.

Vi ropar på meir pengar til mange gode formål nokon kvar av oss, men poenget er at greier vi ikkje å føre ein ansvarleg finanspolitikk, er det nettopp desse gode formåla som på sikt tapar. Vel ein ei ansvarleg linje der stramheita i budsjettet blir halden, blir prioriteringa av tiltaka desto viktigare.

Regjeringa prioriterte å sikre rettane i folketrygda og velferdsordningane, å vidareføre dei fredsbevarande operasjonane i Kosovo og styrkje økonomien til sjukehusa. Desse prioriteringane har fått tilslutning av fleirtalet i komiteen. Ja, komiteen har også greidd gjennom ein del andre grep å frigjere meir midlar til sjukehusdrift, altså heilt i tråd med den prioriteringa som arbeidartiregjeriinga har lagt opp til.

Det er også viktig at vi prioriterer det vi skal leve av i framtida, og da blir utdanning, forskning og stimulering til

ny næringsutvikling sentralt. I tråd med dette aukar vi kapitalen i fondet for forskning og nyskaping med 1 milliard. Dette er også i samsvar med det som det var lagt opp til i statsbudsjettet. Det viser vilje til å satse på forskning frå Regjeringa si side.

Det er også viktig at målet om å styrkje forskingsinnsatsen slik at Noreg i løpet av fem år kjem på linje med gjennomsnittet i OECD-landa, står fast. Går ein inn på årsaka til at vi må gjennomføre den smertelege prosessen midt i budsjettperioden som nedskjeringar i budsjettet er, er det eitt trekk som spesielt uroar, og det er utviklinga i utgiftene til sjukepengar og folketrygd. Vi ser ein stadig auke i den relative delen av befolkninga som har alderspensjon, uføretrygd eller sjukepengar. Dette kjem i tillegg til at stadig fleire tar ei lang utdanning før dei kjem i arbeid. Det gjer at ein stadig relativt mindre del av befolkninga skal skape dei verdiane vi treng for å ha eit godt velferdssamfunn og ei rettmessig fordeling. Om ikkje skattetrykket skal bli for stort for den yrkesaktive befolkninga, kan ikkje denne utviklinga berre halde fram. Vi skal for all del slå ring om folketrygda og sjukelønsordninga, men målet må vere å få fleire ut i arbeid, med dei ulike føresetnadene som kvar enkelt har å medverke med i arbeidslivet. Uttrykket «arbeid skal lønne seg» er i høgste grad aktuelt. Vi må skape eit meir fleksibelt arbeidsliv og eit arbeidsmiljø som gir rom for fleire. Vi må bruke både økonomiske og andre middel for å stimulere næringslivet til å ta seg av folk som av ulike årsaker ikkje kan gjere ein arbeidsinnsats på heiltid. Det vil vere eit samfunnsøkonomisk riktig og nødvendig tiltak.

Gjennomføringa av kompetansereforma med høve til etter- og vidareutdanning, til livslang læring, vil òg bli avgjerande for å lykkast i dette. Og arbeidslinja med høve til auka utdanning må difor vere vår linje for å snu ein negativ trend som ikkje kan halde fram.

Kristin Halvorsen (SV): Det er med ganske stor forundring jeg følger en debatt om revidert nasjonalbudsjett der hovedpoenget for flere talere er debatten om budsjettindikatorer. I min tid i finanskomiteen – og den var lang og hard – hadde jeg SVs alternative budsjett og makrovirkningsberegningene som en liten jukselapp i skuffen her i salen, til forsvarsbruk, for å kunne tilbakevise de angrepene jeg visste kom når noen skulle påvise at det ikke gikk an å prioritere slik SV ville. Og slik holder SV på i dag også. Men for andre er det altså hovedpoenget med hele debatten om revidert nasjonalbudsjett.

Etter SVs mening er det langt større grunn til å være bekymret for den oljekorrigerte politiske visjonsindikator, den er i krise. I mulighetenes land er alt umulig. Vi er 165 folkevalgte, valgt av det norske folk til å ta beslutninger på vegne av dem. Og det er nødvendig å holde orden på økonomien, men revisjon er altså ikke noe mål i seg selv. Hvis det norske folk ønsket seg revisorer, så var vel det noe de hadde satt ut på anbud til et revisjonsfirma. Men nå er det en politisk krise og en forventningskrise fordi det er så stort gap mellom de områdene der folk ønsker det skal satses mer, og det man hører som hovedpolitisk beskjed fra denne forsamling.

Folk flest skjønner at det ikke går an å pøse et helt oljefond inn i norsk økonomi i et sveip. Men det som er umulig å forstå, er at verdens rikeste land, mulighetenes land, ikke kan satse på det som er viktigst. Det er altså ikke bare oljefondet som flommer over, det er også slik at forskjellene i Norge øker. De som eier kapital, har mer enn de noen gang har hatt. Det er slik at vi i tillegg til å ha et oljefond har verdens beste muligheter til å omfordele. Folk flest skjønner godt at det ikke bare er penger som mangler i helsevesenet. Mange har opplevd altfor mye ineffektivitet i helsevesenet til å tro at bare de får mer penger, så ordner alt seg. Men det er vanskelig å forstå at det ikke går an å satse på en slik måte at ikke utviklingen går motsatt vei av det man ønsker.

SV har ikke tenkt å gi seg før vi får et flertall på Stortinget for et skikkelig løft for skole og utdanning. Det kommer jeg til å si morgen, middag og kveld helt til flertallet er på plass. Det betyr en systematisk satsing over år. Det betyr en standardheving slik at det er et visst samsvar mellom det ungene våre har hjemme, og den virkeligheten de møter på skolen. Det betyr at også innholdet må endres og mye mer målrettes ut fra den enkelte unge og ungdoms behov. Vi prøver oss igjen i revidert nasjonalbudsjett. Vi får ikke flertall. Det er flertall for å kjøpe fregatter, selv om man ikke vet hvordan Forsvaret skal se ut i framtiden. Det er flertall for skattelette på formue, men det er ikke flertall for skolesatsing. Det er rett og slett noe alvorlig i veien med skoleindikatoren som stortingsflertallet ikke er villig til å ta innover seg. Det burde jo vært hovedsaken her i dag, sammen med det faktum at offentlig sektor i sin helhet har for dårlig standard, at det har vært en gigantisk omfordeling i retning av økt privat forbruk for dem som har mest fra før, på bekostning av satsing på offentlig fellesgoder.

Nå er altså en bråte arbeiderpartiordførere i Troms i den situasjon at det bare er SVs opplegg for kommuneøkonomien som ville gjort noen merkbar forskjell. De har ett eneste valg, og det er å håpe intenst at SV skal få flertall for sitt kommuneøkonomiopplegg. Og de vet jo selvfølgelig at hvis vi ikke klarer å få til det, er alternativet privatisering, og privatisering er ekstremt dårlig distriktspolitikk, for den kommer først og fremst i sentrale strøk.

Det er også noe alvorlig i veien med forskjellsindikatoren. For et par dager siden stod vi her i salen og diskuterte forskjellsmeldingen, og det var bred enighet om beskrivelsene, men det er ikke enighet om tiltakene. Senterpartiet driver SV nesten til vanvidd. Odd Roger Enoksen får meg snart til å rive håret av meg. Går det an å uttale seg slik som han gjorde tidligere i salen i dag, nemlig at sentrumpartiene har gått inn for lettelsler i formuesskatten, og det ble det flertall for? Men det andre sentrumpartiene mener om skattepolitikk, nemlig at en skal øke beskatningen på kapital, det er det ikke flertall for. Går det an å sitte passivt på sin brede bak – den er visst forresten ikke så bred når vi snakker om Odd Roger Enoksen – og bare vente på at det kommer noen andre partier i ens vei som skal skaffe dem flertall for et eller annet? En må jo slåss for flertall hvis en vil noe i politikken!

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Britt Hildeng (A): Det er ikke vanskelig å være enig med representanten Halvorsen og SV i ønsket om omfordeling, eller i forhold til alle de gode intensjonene som beskrives: trygging av velferdsgodene, skole for alle, etter- og videreutdanningsreformen, bedre kommuneøkonomi osv. Det er alt sammen målsettinger og intensjoner som SV deler med Arbeiderpartiet. Men SV unnlater å peke ut en politikk for den verdiskaping som er nødvendig for å kunne sikre alle disse godene.

Velferdsstaten, og også solidaritetsalternativet, er et uttrykk for blandingsøkonomi, et kompromiss mellom arbeid og kapital, et kompromiss som nettopp sikrer velferden for arbeidsfolk, samtidig som det sikrer utviklingsmuligheter for næringslivet. Velferdsstaten bygger nettopp på en erkjennelse av at ivaretagelse av arbeidstakeres interesser også forutsetter ivaretagelse av næringslivets interesser og utviklingsmuligheter.

Som sagt går det klart fram av SVs politikk hvilke arbeidstakerinteresser partiet ønsker å ivareta. Men hva er SVs politikk når det gjelder verdiskapingen i samfunnet? Eller anser ikke SV det som en nødvendig forutsetning for å kunne videreføre velferdsprosjektet?

Kristin Halvorsen (SV): Jeg har i all vennlighet en liten bønn til Arbeiderpartiets representanter og andre, kanskje fra sentrumpartiene, som gjerne vil si seg enig med SV, men som ikke prioriterer de sakene de sier seg enig i, og det er at de skal slutte å si det. For jeg tror det er umulig for velgerne å finne ut av hva som er forskjellen mellom partiene når man overgår hverandre i verbale beskrivelser av hvor viktig kommunene er, hvor viktig skolen er, hvor viktig det er med mindre forskjeller, men gjør det motsatte. Hvis man ser på dette reviderte nasjonalbudsjettet, så er fregatter viktigere for Arbeiderpartiet enn skole. Det er en kjensgjerning. For sentrumpartiene er lettelsler i formuesskatt på arbeidende kapital viktigere enn kommuneøkonomi og skole. Det er de harde fakta som teller.

For oss er det en sammenheng mellom offentlig sektor og næringsutvikling. Det er det sikkert for Arbeiderpartiet også, og det er sikkert det Hildeng mener når hun snakker om en blandingsøkonomi. Det er jo nettopp derfor vi mener at innsatsen for skole er så uhyre vesentlig for å være sikre på at man har den kompetansen for framtiden som skal til for å skape de nye arbeidsplassene. Vi vet jo at halvparten av de nye arbeidsplassene i privat sektor om 20 år ennå ikke er oppfunnet. Men er vi sikre på at vi har en skole og et utdanningssystem som er sånn at barn og ungdom og voksne som trenger videre- og etterutdanning, får den kompetansen underveis? Dette er meget god næringspolitikk. I tillegg er det jo sånn at Arbeiderpartiet og SV er enige om at beskatningen av kapital i Norge i forhold til resten av OECD er lav. Det er en veldig stor utfordring for Arbeiderpartiet og SV og de fra sentrumpartiene som virkelig mener at vi skal satse på fellesgoder, å sørge for at vi har en felleskasse, og holde på den, og ikke fyre opp under de mytene som noen øn-

sker å spre, om hvor fryktelig vanskelig det er å drive næringsvirksomhet i Norge.

Per Erik Monsen (Frp): Ingen kan betvile representanten Halvorsens og SVs ekte engasjement for norsk skole, og det bør de jo egentlig berømmes for. Det er et viktig område, hvor tingenes tilstand på mange måter ikke er sånn som de burde være. At SV og Fremskrittspartiet har ulike tilnæringsmåter for å lage en bedre skole, er vel også godt kjent.

Etter et langt yrkesliv i norsk skole er jeg derimot ikke enig i den elendighetsbeskrivelse representanten kommer med. Denne elendigheten gjelder i hvert fall ikke over alt. Mange kommuner har satset mye og har en god standard på sine skoler.

Når SV hevder at stadig mer penger kan løse skolenes problem, er jeg i og for seg ganske uenig. Vi bruker i Norge mer penger på skolene enn nesten noe annet land. Likevel er resultatene, for å si det forsiktig, på det jevne. Dette kan tyde på at det er noe med organiseringen og innholdet som det er noe galt med. Et lite eksempel er det faktum at vi bruker ca. 6 milliarder kr i Norge på spesialundervisning uten at noen har anelse om resultatet av denne satsingen. Er SV enig i at mye kan gjøres innen de rammene vi har, for å forbedre skolen? Eller er det å pøse stadig mer penger inn i sektoren nødvendig når vi tross alt ligger på verdenstoppen i pengebruk på skolesektoren?

Kristin Halvorsen (SV): Nei, det er ingen ting i veien med SVs engasjementsindikator når det gjelder skole, og den skal vi holde på helt til vi får resultater.

Jeg synes det er rene ord for pengene når Fremskrittspartiet sier at de har ikke tenkt å bruke mer penger på skole. Det synes jeg rydder litt opp i norsk politikk. Endelig er det et parti som snakker rett ut av posen og sier at de tror ikke det står noe særlig dårlig til, de tror ikke det trengs noe mer penger. Det er fint. Da kan vi få en ryddighet i den politiske debatten. For jeg tror nemlig det trengs flere ting, og det er SVs skolepolitikk. Det trengs flere penger for å ruste opp skoler rundt omkring. Det er ikke sånn at det er bare et storbyfenomen at det er dårlig standard på skolene. Jeg har vært rundt på massevis av skoler i det ganske land som er i elendig forfatning, og den beskjeden oppfatter jo unger at de får hver eneste dag. En seksåring eller en fjortenåring – særlig elevene i ungdomsskolen, som har mer enn nok med alle hormonene som flyter fritt fra før – skjønner jo fryktelig godt at de ikke er særlig mye verdt i et av verdens rikeste land, når det er nettopp hos dem at luften tar slutt klokka 12, og når platene detter i hodet på dem.

Så ønsker vi også å bruke pengene annerledes innenfor skolen. Det går 5–6 milliarder kr til spesialundervisning over statsbudsjettet til skolene hvert år. Vi skulle ønske at vi kunne legge opp incentivene til skolesektoren annerledes. Da tror vi at man vil komme inn i den problemsøkende kulturen som er i skolesektoren, og som er slik at hvis man skal få ut noen kroner til å drive en bedre undervisning, må man finne seg en problemunge som ut-

løser noen midler til spesialundervisning. Det er den eneste måten man kan få en noe mer romslighet på.

Dette tror vi er feil vei å gå. Vi tror at man isteden burde legge inn bonus for skoler som tenker annerledes og nytt, og det er det mange som gjør. De gode eksemplene burde bli regelen rundt i skoleverket.

Det betyr ikke at vi kommer til å loppe noen for spesialundervisningen, men at vi jobber systematisk for å endre kulturen i skolen.

May-Helen Molvær Grimstad (KrF): Representanten Kristin Halvorsen freista å beskrive kva dei ulike partia var opptatt av i forhold til revidert budsjett. Kristeleg Folkeparti er m.a. opptatt av å ha ein god familiepolitikk – og ein føreseieleg familiepolitikk. Eg trudde SV var opptatt av at det skulle gjelde for småbarnsfamiliane. Det er derfor med undring eg har registrert at SV foreslår å fjerne kontantstøtta heilt frå 1. august.

SV sine synspunkt på kontantstøtta er ålment kjende. Dei har vi diskutert mange gonger. Eg har ikkje noko ønske om å legge opp til ein ny debatt om kontantstøtta, for der har vi ulike syn, og det respekterer eg.

Det er noko som overraskar meg. Svært mange familiar planlegg jo – og er vane med føreseielegheit. Og for familien Hansen, der anten mor eller far har tatt permisjon frå jobben og er heimeverande med sine små, er kanskje kontantstøtta det som skal til for å få kvardagen til å gå opp. Hadde SV fått fleirtal for forslaget sitt, ville denne familien plutselig, om dei hadde hatt eit barn i kontantstøttealder, fått 3 000 kr mindre i månaden, og kanskje stått utan både jobb og barnehageplass. For søknadsfristen der har jo gått ut for lengst.

Kva for politikk er det SV fører for småbarnsfamiliane på dette området? Hadde nokon foreslått å fjerne barnetrygda heilt med eit par månaders varsel, hadde det blitt eit ramaskrik frå SV, og eg ville ha støtta fullt opp om det. Her foreslår dei altså å fjerne eit beløp som er større enn barnetrygda – 3 000 kr i måneden – på så kort varsel.

Kva slags familiepolitikk er det SV fører her?

Kristin Halvorsen (SV): Det er faktisk et poeng for SV å vise at ved å omprioritere innenfor det som er budsjetttrammene, kan man klare å få til noe av det som folk mener er viktigst å satse penger på, f.eks. skole. Derfor gjør SV i revidert i år det samme som både SV og Arbeiderpartiet gjorde i fjor: Vi viser hvordan den drøye milliarder som går til kontantstøtte fra 1. august og ut året, kan brukes til noe annet, som er viktigere, for barn og barnefamilier.

Jeg synes det vitner om et litt dalende engasjement fra Kristelig Folkepartis side når de ikke gløder for systemet med kontantstøtte, men er mest bekymret for overgangsproblemen. Jeg tror Kristelig Folkeparti, sentrumpartiene, Høyre og Fremskrittspartiet kommer til å ha problemer fremover med å forsvare at det skal brukes 3 milliarder kr over statsbudsjettet hvert eneste år til en reform som det viser seg ikke har ført til at foreldre og barn er

noe særlig mer sammen. Det er i hvert fall det vi vet så langt.

Ved slutten av denne stortingsperioden kan vi jo gjøre opp regnskapet for dette. Da vil kontantstøtten ha kostet 12 milliarder kr. Det hadde vært mer enn nok til å få ungdomsskolene opp, slik at de struttet og lyste. Man kunne antakelig ha sett dem helt fra Sverige med en slik innsats.

Det er den prioriteringen stortingsflertallet har gjort. Vi er uenig i den prioriteringen, og vi ønsker å vise klart gjennom våre alternativer at det går an å prioritere annerledes.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Regjeringen vil bygge velferdssamfunnet videre ut. Vi vil øke innsatsen i skoleverket. Vi vil øke innsatsen i helsevesenet. Vi vil øke innsatsen i eldreomsorgen.

Oljeinntektene gir oss større handlefrihet. Men uansett hvor store oljeinntektene er, er det en grense for hvor mye økonomien kan ta imot samtidig. Renteøkningen fra Norges Bank er et varsel om at vi er ved den grensen. En viktig begrunnelse for renteendringen er at det er høyt press i norsk økonomi.

Kostnadsveksten i Norge er høyere enn hos våre konkurrenter. Får vi ikke pris- og kostnadsveksten ned på linje med de landene vi konkurrerer med, vil produksjonen av norske varer og tjenester tape i konkurransen med andre land. Det betyr at industrien og annen konkurranseutsatt virksomhet gradvis bygges ned. Tusenvis av mennesker vil bli arbeidsledige.

De som i denne situasjonen påstår at vi bør bruke «noen milliarder ekstra», sier i virkeligheten at vi skal føre en politikk som vil gi økt rente og tap av arbeidsplasser.

Sammenhengen mellom bruk av oljepenger, prisstigning, rente og arbeidsledighet framstilles av mange nærmest som skrivebordsteori. Dette er ikke teori. Det er lærdom trukket av praktiske erfaringer i Norge og andre land.

Det mest kjente eksemplet er Nederland, som fikk store inntekter fra gassutvinning fra slutten av 1960-tallet. Utviklingen på 1970-tallet ble kjennetegnet ved sterk vekst i offentlige utgifter. Generøse overføringsordninger bidrog til at mange forlot arbeidsstyrken på varig basis. Resultatet ble høy lønnsvekst, tap av konkurranseevne og nedbygging av industrien. På begynnelsen av 1980-tallet oppstod det betydelige underskudd i offentlige budsjetter, og det ble nødvendig å foreta kraftige innstramminger. Arbeidsledigheten økte kraftig.

Nederland slet med ettervirkningene av den sterke etterspørselsveksten på 1970-tallet. Det ble nødvendig med smertefulle omstillinger og nedskjæringer i sosiale velferdsordninger. Erfaringene fra Nederland er senere oppsummert i begrepet «Hollandsk syke». Men også Norge har vært angrepet av denne sykdommen.

Fra 1980 til 1986 økte lønnskostnadene i Norge over 20 pst. mer enn i konkurrentlandene. Den særnorske pris- og kostnadsveksten, kombinert med gjentatte devalueringer, førte til et svært høyt rentenivå. I 1987 var den gjen-

nomsnittlige rentedifferansen i forhold til Tyskland nesten 12 prosentenheter. Industrisyssetningen falt med nesten 84 000 personer, eller over 20 pst., fra 1980 til 1990. Det er ikke teori. Det var virkeligheten – den smertefulle virkeligheten – for mange tusen norske arbeidstakere og deres familier.

Mot slutten av den lange oppgangskonjunkturen på 1990-tallet fikk vi igjen erfare konsekvensen av ikke å holde orden i eget hus. Finanspolitikken var ikke stram nok. Lønnsveksten ble for høy. Samtidig falt oljeprisen. Resultatet kjenner vi. I 1998 ble renta økt med 4 ½ prosentpoeng. Vi kan ikke glemme denne lærdommen nå, bare to år senere.

Vi må derfor opprettholde den samme stramheten i budsjettet som da det ble vedtatt i fjor høst. Uten en forsvarlig gjennomføring av budsjettpolitikken ville rentenivået vært enda høyere. Jeg er derfor glad for at Regjeringen nå, med vekslende flertall i Stortinget, har klart å opprettholde stramheten i budsjettet.

Siden oljealderen begynte, har vi brukt anslagsvis 800 milliarder kr av oljepengene. Når vi skal vurdere om vi i dag skal bruke enda mer, må vi ta hensyn til at det for tiden er press i økonomien, med mangel på arbeidskraft i mange sektorer. Mange spør hvilken glede vi kan ha av oljepengene hvis vi ikke kan bruke dem av hensyn til presset i økonomien. Svaret er at vi kan og skal bruke oljepenger til viktige formål i samfunnet – det gjør vi hver dag – men tempoet i bruken må tilpasses den økonomiske situasjonen. En bil som får større bensintank, kan ikke kjøre fortere, men den kan kjøre lenger.

Oljefondet var ved utgangen av 1999 på vel 220 milliarder kr. Det er mange penger. Men statens pensjonsforpliktelser var på samme tidspunkt over 2 600 milliarder kr, altså over ti ganger større. Det er anslått at pensjonsforpliktelsene vil øke med over 160 milliarder kr bare fra 1999 til 2000. Selv med de høye oljeinntektene vi nå har, vokser statens pensjonsforpliktelser raskere enn vi klarer å fylle opp oljefondet.

Det er sterk vekst i de samlede utbetalingene i folketrygden. Det er særlig utgiftene til sykepenge og uføretrygd som nå øker. Om noen år vil utbetalingene til alderspensjon begynne å øke sterkt.

Dersom vi ikke klarer å bremse utgiftsveksten i folketrygden i årene framover, vil disse økte utgiftene alene legge beslag på store deler av handlingsrommet i finanspolitikken.

Samtidig møter vi en ny utfordring: voksende mangel på arbeidskraft i mange sektorer. Vi må derfor legge vekt på arbeidslinja og mobilisere ny arbeidskraft i alle deler av befolkningen. Vi må ha et arbeidsmarked som tiltrekker seg dem som kan arbeide. Vi må ha et arbeidsmarked der færre uføretrygdes og sykmeldes, og der det gjøres plass for de funksjonshemmede. Det gir utviklingsmuligheter for den enkelte. Det vil bidra til å dekke et økende behov for arbeidskraft i mange sektorer, og det vil gi rom for å prioritere også andre oppgaver på budsjettet.

Det er nå 12 uker siden Regjeringen overtok. Det er kort tid. Budsjettet til høsten vil bli Regjeringens første anledning til å legge fram sitt eget økonomiske opplegg.

Målet for Regjeringens økonomiske politikk er arbeid for alle og en rettferdig fordeling. Høy og stabil sysselsetting er i seg selv det viktigste virkemiddelet for å sikre rettferdig fordeling. Det er derfor skuffende at sentrumpartiene nå vil redusere omfanget av arbeidsmarkedstiltakene og dermed sysselsettingstilbudet for dem som har størst problemer i arbeidsmarkedet.

Regjeringen vil legge solidaritetsalternativet til grunn for den økonomiske politikken. Det er en helhetlig strategi der partene i arbeidslivet gjennom moderate lønnsoppgjør skal bidra til å opprettholde den kostnadmessige konkurranseevnen. Regjering og storting skal gjennom budsjettpolitikken bidra til en stabil utvikling i produksjon og sysselsetting. Penge- og valutapolitikken skal rettes inn mot stabilitet i kronens verdi overfor europeiske valutaer.

Det betyr at budsjettpolitikken må brukes aktivt for å stabilisere den økonomiske utviklingen. Det er ikke et mål å ha størst mulig overskudd på statsbudsjettet. I situasjoner med stor arbeidsledighet vil det tvert imot være riktig å stimulere økonomien gjennom statsbudsjettet – som vi gjorde på begynnelsen av 1990-tallet. Men skal vi kunne bruke budsjettet på en slik aktiv måte, må vi samtidig ha store overskudd i perioder da økonomien går godt – som nå.

Regjeringen har i revidert nasjonalbudsjett videreført de gjeldende retningslinjene for pengepolitikken. En pengepolitikk rettet inn mot stabilitet i kronekursen, synliggjør den nære sammenhengen mellom lønnsvekst og konkurranseevne. En balansert økonomisk utvikling med lav pris- og kostnadsvekst er en forutsetning for å oppnå stabilitet i valutakursene over tid. De pengepolitiske virkemidlene må derfor innrettes slik at de, sammen med de øvrige virkemidlene i den økonomiske politikken, bidrar til å oppfylle den forutsetningen.

Regjeringen vil foreslå reformer i skattesystemet. Skatteendringene skal bidra til mer rettferdig fordeling og økt verdiskaping, og til at flere velger å arbeide.

Skattesystemet må dreies mot bredere skattegrunnlag, lave satser, enklere regler og færre smutthull. Det vil også ha positive fordelingsvirkninger.

Regjeringen vil foreslå endringer i kapital- og formuesskatten. Også her må siktemålet være bredere grunnlag og lave satser.

Det er imidlertid grunn til å forundres over at sentrumpartiene nå, etter å ha sittet 2 ½ år med regjeringsmakt, og etter at de bl.a. i utjamningsmeldinga har lagt stor vekt på økt rettferdighet i beskatningen, fremmer forslag om endringer i formuesskatten som innebærer en vesentlig skattelette for dem med de høyeste inntektene. Regjeringen vil i statsbudsjettet for 2001 komme tilbake med en vurdering av endringer i formuesskatten, herunder spørsmålet om fritak for arbeidende kapital.

Regjeringen vil raskt følge opp Konkurransflateutvalgets innstilling og gi en redegjørelse om dette i nasjonalbudsjettet. Spørsmålet om rammebetingelsene for forsikring vil bli behandlet i Banklovkommisjonen. Kommisjonen vil få nytt mandat og tidsfrist for å utrede livs- og forsikringsspørsmålene innen utgangen av juni neste år.

Det er sagt før: En skal ha sterk rygg for å bære gode tider. Vi har nå muligheten til å løse viktige velferdsoppgaver samtidig som vi legger et solid grunnlag for våre framtidige velferdsordninger. Det krever at vi tenker langsiktig, og at vi ikke faller for fristelsen til å bruke oljeinntektene på en slik måte at vi får økonomiske tilbakeslag. Den økonomiske politikken må ha høy sysselsetting og lav ledighet som mål. Det gir trygghet for den enkelte og forhindrer sløsing med vår mest verdifulle ressurs: menneskenes arbeid og kunnskap. Da kommer vi ikke utenom det som er de krevende valgene, men som vel nettopp er det som er politikken: vilje og evne til å styre mot langsiktige mål og til å foreta de vanskelige prioriteringene som er nødvendige underveis.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Siv Jensen (Frp): Jeg har to spørsmål til finansministeren.

Det ene gjelder denne ekstra milliarder som Regjeringen har varslet skal gis til kommunene som følge av de to ekstra feriedagene vi fikk gjennom lønnsoppgjøret. Så langt er det ingen av Arbeiderpartiets representanter som har klart å svare på spørsmålet – verken kommunalministeren eller parlamentarisk leder, på spørsmål direkte. I og med at vi nå reviderer budsjettet og vi i går behandlet kommuneøkonomiproposisjonen, burde det jo være naturlig at alle de utgifter som Regjeringen mener skal påløpe i inneværende år, blir budsjettet. Det burde også vært anvist hvor de skal dekkes inn, særlig fordi Regjeringen selv er opptatt av stramhet og balanse.

Så langt har ikke Regjeringen anvist inndekning. Det eneste den har sagt, er at den skal komme med en proposisjon til høsten, der den skal overføre disse pengene. I og med at ymseposten er mer eller mindre tom, kunne det være interessant å høre både hvordan Regjeringen skal dekke dette inn, og hvordan den mener at denne milliarder vil påvirke norsk økonomi.

Neste spørsmål gjelder pengepolitikken. Jeg hadde litt problemer med å forstå finansministerens resonnement, og jeg vil gjerne spørre om det er slik at Regjeringen nå har akseptert at det operative målet for pengepolitikken ikke lenger er kronekursutviklingen, men innenlandsøkonomien og lav fremtidig prisstigning. For det er jo en gang sånn at det samme mandatet for pengepolitikken har vært praktisert høyst ulikt av de to sentralbanksjefene – både den nåværende og den siste. Under Storvik praktiserte man det slavisk i forhold til kronekursens utvikling, og under den nåværende sentralbanksjef er man altså mer opptatt av den økonomiske situasjonen innenlands. Det skaper en usikkerhet blant aktørene i markedet og gir oss en pris gjennom økt risiko, og dermed høyere rente.

Vil Regjeringen avklare dette gjennom en endring av Sentralbankens forskrift for utøvelse av pengepolitikken, eller mener den at det nåværende system er fullt ut tilfredsstillende?

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Statsministeren har i brev i forbindelse med lønnsoppgjøret i kom-

munesektoren gjort det klart at staten vil medvirke til en overføring til kommunene med sikte på den nødvendige avsetningen for betaling av framtidig ferie.

Her er det slik at det er ulike regler i staten og kommunesektoren, hvor staten ikke har det samme pålegg om avsetning som det kommunesektoren har. Imidlertid er det naturlig å definere denne avsetningen som en form for tvungen sparing. Den påvirker ikke aktiviteten i inneværende år, og derfor har Regjeringen gjort det rimelig klart allerede i det brevet som gikk til partene, at den avsetningen på 1 milliard kr er det ikke naturlig å legge fram forslag til inndekning av – ganske enkelt på grunn av at det ikke har virkning for den innenlandske økonomien i 2000.

Annerledes vil det stille seg i forhold til andre spørsmål, f.eks. spørsmålet om statlig bidrag til kommunenes lønnsutgifter til lærerne, som det altså er gitt en viss åpning for i det brevet som det her er vist til. Men jeg kan vanskelig forstå at ikke spørsmålet er rimelig avklart allerede gjennom dette brevet.

Så stiller representanten spørsmål om pengepolitikken. For det første er det slik at pengepolitikken er avklart. Den er fastsatt gjennom valutaforskriften fra 1994, og den er stadfestet senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Det er et meget bredt flertall i Stortinget som står bak valutaforskriften og forståelsen av den – et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre. Jeg har registrert at Fremskrittspartiet har et annet syn. Fremskrittspartiet ønsker et inflasjonsmål. Det er min vurdering at det ville være galt å gå over til et inflasjonsmål. Regjeringen vil derfor ikke gjøre det.

Jeg syns også det kan være nyttig i forhold til de siste dagers debatt å si at jeg har registrert at enkelte mener at hovedstyret i Norges Bank burde vært sammensatt bare av fagøkonomer. Det er ikke min vurdering. Jeg syns det er viktig å ha en bredde i sammensetningen av hovedstyret og videreføre de gjeldende retningslinjer.

Valgerd Svarstad Haugland (KrF): Eg sakna ei setning hos finansministeren, nemleg at han var nøgd med at Regjeringa hadde fått fleirtal for det meste av forslaga sine i revidert budsjett. Til gjengjeld sa Hill-Marta Solberg og Dag Terje Andersen det ettertrykkeleg. Då kan eg berre registrera at endringar i refusjonsordninga, sjukeleonsperioden, diverse miljøkutt, diverse SND-kutt, diverse kutt i overføringane til barnefamiliane, fjerning av formuesskatt på arbeidande kapital osv. ikkje betyr så veldig mykje.

Det er for så vidt oppmuntrande. Mange av desse forslaga har Arbeidarpartiet støtta i Stortinget, men det er jo eit nederlag likevel, ut frå det Regjeringa la fram. Og eg er faktisk, for å kommentera den uviljen som folk frå Arbeidarpartiet har sagt at vi i sentrumspartia har vist mot forhandlingar, overttydd om at vi har fått meir igjennom ved ikkje å gå i reelle forhandlingar, fordi vi har kunna kjøra slalåm i Stortinget og fått fleirtal for ting som vi synest er viktige.

Så til eit direkte spørsmål til finansministeren: Innleiingsvis, då vi sette i gang med å forhandla i komiteen,

stilte Kristeleg Folkeparti eit spørsmål til Finansdepartementet om løyving til sjukehusutstyr, som Regjeringa hadde foreslått å kutta. Vi spurde om kva dette ville ha av konsekvensar for vidare investeringar i sjukehusutstyr, og fekk til svar at det foreslåtte kuttet i utstyrsplanen for inneværende år føreset ei forlenging av planperioden. Vi fekk òg greie på at dersom vi hadde lagt inn igjen 55 mill. kr av kuttet som Regjeringa foreslo, så ville dei ha kunna fullført planen slik som den var vedtatt frå Stortinget si side i førre omgang.

Så stiller Arbeidarpartiet det same spørsmålet til det same departementet. Og så får vi altså eit nytt svar frå departementet, som då seier:

«Gitt at planperioden ikke skal forlenges, er det som nevnt ingen effekt på aktivitetsnivået av at årets bevilgning reduseres med 540 mill. kroner.»

Korleis går det an? Er svara farga av kven som stiller spørsmåla?

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Jeg har ingen problemer med å si at Regjeringen har fått tilslutning til det som var det vesentligste for Regjeringen i det reviderte budsjettopplegget, ganske enkelt på grunn av at det som var vesentlig for Regjeringen, var at vi skulle videreføre den samme stramheten som det var et bredt flertall for i Stortinget i fjor høst, bestående av Arbeiderpartiet og sentrumspartiene.

Så registrerer jeg at enkelte framstiller det som om Arbeiderpartiet er for å stramme voldsomt inn på budsjettet, at vi snakker om budsjettbalanse. Jeg har knapt nok nevnt ordet budsjettbalanse siden jeg tiltrådte. Jeg har derimot sagt at vi må forhindre å få økt press i økonomien. Da måtte vi holde på det nøytrale budsjettet som vi hadde, og det er den jobben vi har gjort. Vi har ikke lagt opp til å stramme inn budsjettet ytterligere. Vi har sørget for å beholde den samme stramheten. Men vi var nødt til å fremme forslag for å få det til.

Men vi var også, som komiteens leder, representanten Dag Terje Andersen, viste til innledningsvis i debatten i dag, åpne for å diskutere andre løsninger. Og Stortinget har pekt på at det er mulig å gjøre det på en litt annen måte. Ja, det er greit, så lenge man holder den samme stramheten. En konsekvens er for så vidt at man skyver en del av problemstillingen over på senere budsjettår, som en del talere har vært inne på. Men for inneværende år sørger jeg for den stramheten som Regjeringen la opp til, og det var vårt siktemål.

Jeg er også opptatt av at vi har fått flertall for inndekning. Det var det dessverre ikke i fjor på samme måte. Jeg synes det er viktig at man har fått det til.

Så spør representanten Svarstad Haugland om svarene er farget. Nei, det er de ikke. Man stiller rett og slett spørsmål om to forskjellige ting. Det er riktig at Regjeringens opplegg var å forlenge utstyrsplanen med to år. Da kunne man hatt en jevn bevilgning i de etterfølgende år. Det man nå gjør, er at man tar ut de overførte beløp som ligger der. Det betyr at belastningen for Regjeringen i planleggingen av neste års budsjett vil være atskillig større enn det som fulgte av Regjeringens opprinnelige

opplegg. Derfor er det altså valgt en annen løsning nå, som sørger for en inndekning for inneværende år, men som har den kostnaden at man må bevilge ytterligere i de siste årene som er igjen av perioden.

Børge Brende (H): Etter Norges Banks renteøkning sist onsdag sendte finansministeren ut en pressemelding, der han bl.a. sier følgende:

«De som påstår at vi bør bruke «noen milliarder ekstra», sier i virkeligheten at vi skal føre en politikk for økt rente og tap av tusenvis av arbeidsplasser i industri og konkurranseutsatt virksomhet.»

Det samme har finansministeren gjentatt her i salen.

Dette er jeg helt enig i. Jeg undres imidlertid over hvorfor finansministeren velger dagens utgiftsnivå som nullpunkt. Hvorfor ikke bruke enda noen milliarder mindre? Det vil jo ifølge finansministerens logikk gi oss lavere rente og tusenvis av nye arbeidsplasser i industri og konkurranseutsatt virksomhet.

Regjeringens kanskje fremste internasjonale økonomiske rådgiver, OECD, bekrefter dette i sin siste rapport «Economic Outlook», og skriver at det er stor fare for overoppheting i norsk økonomi. Organisasjonen mener resultatet av mangelen innstramming i finanspolitikken blir økte renter.

Er det slik at finansministeren ikke ønsker lavere rente enn den vi har i dag, når han nå insisterer på et nøytralt budsjett i dagens situasjon, til tross for at det norske rentenivået ligger skyhøyt over renten i euroland? Er det slik at finansministeren ikke ønsker flere sysselsatte i industri og konkurranseutsatt virksomhet? Hvis finansministeren ønsker lavere rente og flere sysselsatte i konkurranseutsatt virksomhet, hvorfor har han da ikke redusert de offentlige utgiftene i revidert budsjett?

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Representanten Børge Brende har rett i at isolert sett vil et enda strammere økonomisk opplegg innebære et redusert press i norsk økonomi. Det utgangspunktet er korrekt. Like fullt er det slik at det ved behandlingen av budsjettet i fjor høst var en bred enighet i Stortinget om at man ønsket å legge til grunn et nøytralt finanspolitisk opplegg. Behandlingen av revidert budsjett er en videreføring av det økonomiske opplegget som er lagt for året, og det har vært Regjeringens utgangspunkt.

Så kommer i tillegg at behandlingen av revidert budsjett i år har vært langt mer krevende enn det som er vanlig, på grunn av at det var særskilt mange utgifter som var påløpt i løpet av året, som det måtte finnes dekning for gjennom revidert budsjett, og som derfor måtte finansieres hvis man ikke skulle gå over til å ha et ekspansivt budsjett. Den jobben har Regjeringen gjort.

Jeg vil gjerne føye til i tilslutning til det som jeg svarte på spørsmålet fra representanten Svarstad Haugland, at det avgjørende for Regjeringen i den sammenhengen var at man i Stortinget fant en løsning som innebar at man kunne videreføre den samme stramhet.

Så tror jeg det er viktig å si at mitt inntrykk av behandlingen er at det nok var enklere å finne enighet rundt

utgiftsøkningene enn utgiftsreduksjonene. Derfor er det all grunn til å gi honnør til komiteens leder for all den syklingen han foretok med sjekkheftet – det var helt avgjørende for å få til det resultat vi i dag behandler.

Odd Roger Enoksen (Sp): Også finansministeren kom inn på det usosiale og usolidariske i sentrumspartiernes forslag om kutt i arbeidsmarkedstiltak. I St.prp. nr. 61 leverer Regjeringen et halvhjertet forsvar av det nivået man har på bevilgninger til arbeidsmarkedstiltak. Man sier at til tross for at arbeidsledigheten har steget langt mindre enn det man hadde trodd, har man allikevel funnet det riktig å opprettholde nivået. Og når vi i den senere tid ser at spesielt en del av de bransjene som var hardest berørt, nemlig offshoreindustrien og skipsbyggingsindustrien, nå kan melde om en sterk ordreinngang i forhold til det man tidligere hadde hatt i år, så er det mye som tyder på at sentrumspartiernes budsjetteringsnivå er langt mer korrekt enn det som Regjeringen har lagt til grunn.

Men det jeg hadde lyst til å spørre finansministeren om, gjelder et helt annet tema. Finansministeren sa i sitt hovedinnlegg at han ville komme tilbake med vurderingen av formuesskatten, herunder fritak for skatt på arbeidende kapital, i forbindelse med budsjettet til høsten. Stortinget har ikke bedt om noen vurdering av dette. Stortinget har slått fast at man skal ha innført fritak for formuesskatt på arbeidende kapital og ber Regjeringen komme tilbake med det til høsten, og jeg går ut fra at finansministeren har til hensikt å følge det opp.

Etter min oppfatning bør man sørge for å få mer skatt på forbruk og mindre skatt på sparing. Det er logisk å skattelege penger som blir stående i bedriften, lavere enn det man gjør nå, og skattelege det som tas ut av bedriften, hardere. Det gir også en fordelingsmessig god profil.

I mitt hovedinnlegg sa jeg at det er flertall på Stortinget for en modell for beskatning av aksjeutbytte, dersom Arbeiderpartiet vil. Mitt spørsmål er: Vil Arbeiderpartiet?

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Jeg forstår godt at representanten velger å gå relativt kjapt over spørsmålet om virkningene på arbeidsmarkedet av de forslag som sentrumspartiene, deriblant Senterpartiet, har fremmet. Her har man altså foreslått både en betydelig reduksjon i arbeidsmarkedsetaten og en betydelig reduksjon i arbeidsmarkedstiltakene. Og hva er konsekvensen av det? Jo, en konsekvens av den reduksjonen som man foretar på arbeidsmarkedsetaten, er bl.a. at Senterpartiet, som er opptatt av at man skal ha offentlig virksomhet over hele landet, har lagt opp til et løp som sannsynligvis vil føre til at man er nødt til å legge ned avdelingskontorer i arbeidsmarkedsetaten, og som gjør at man ikke vil kunne gi et like godt tilbud, man vil gi et dårligere tilbud, til dem som er svakest på arbeidsmarkedet, og som skal følges opp.

Og hva er så utslaget av det Senterpartiet foreslår når det gjelder arbeidsmarkedsbevilgninger? Jo, det er altså slik at det i år er lagt opp til 11 000 tiltaksplasser, fordelt

med 12 000 i første halvår og 10 000 i andre halvår. Det er ikke slik at de oppdrag som bl.a. kommer til oljevirk-somheten, som representanten viste til, vil komme strøm-mende på med en gang. Det vil ta tid før de kommer i ak-tivitet, og det vil kunne skje først neste år. Senterpartiet legger altså opp til å kutte med 3 000 plasser, noe som vil bringe tiltaksnivået i andre halvår ned til 7 000 tiltaks-plasser. Så har det vært enighet om at man skal avsette 3 000 plasser til oljeindustrirelatert virksomhet. Da er det 4 000 plasser igjen, og da er konsekvensen av det løp som Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre her legger opp til, at man får et så lavt tiltaksnivå at det vil ramme utsatte grupper på arbeidsmarkedet. Det er et så lavt tiltaksnivå at det vil gå ut over de prioriterte mål-gruppene, som langtidsledige, sosialhjelpsmottakere og innvandrere. Dette er en politikk stikk i strid med det den tidligere regjeringen varslet i utjanningsmeldinga.

Odd Roger Enoksen (Sp) (fra salen): President! Kan jeg få ordet til en åpenbar misforståelse?

Presidenten: Presidenten vil be representanten Enok-sen komme opp til presidentplassen mens neste replikk pågår.

Oystein Djupedal (SV): Først en kommentar til noe finansministeren sa, og som også komiteens leder, Dag Terje Andersen, tidligere i dag sa, at det viktigste med budsjettet var stramheten. I det ligger det selvfølgelig et utsagn om at man ikke har noen retning, det viktigste var at det ble kuttet et eller annet sted, i prinsippet egentlig hvor som helst. Det viser dessverre med all mulig tyde-lighet hva denne revidert-debatten har vært, og hva bud-sjettet faktisk blir. Det blir en debatt og en politikk uten retning. Og når både komiteens leder og finansministeren bekrefter det, viser det til overmål hvilket misbruk av mulighet dette budsjettet faktisk er.

Men det jeg hadde tenkt å utfordre finansministeren på, er følgende: Han sier nemlig at han vil ha et rettferdig skattesystem – det er jeg veldig enig i – men i det ligger det selvfølgelig også en erkjennelse av at det skattesyste-met vi har, ikke er rettferdig. Og det er riktig.

Skattereformen av 1992 la en grunnleggende urettfer-dighet i bunnen av vårt skattesystem, nemlig at en vanlig proletar, vanlig arbeidstaker, kan beskattes til over 50 pst. av sin inntekt. I tillegg må det betales arbeidsgi-veravgift, altså dobbeltbeskattes, mens kapital aldri be-skattes med mer enn 28 pst., og det i bedriften. Denne grunnleggende urettferdighet i vårt skattesystem har vi slitt med kontinuerlig fra 1992.

I 1998, det siste året vi har aksjeutbyttetall fra, gis det ut 52 milliarder kr i aksjeutbytte i Norge. Av det er det ca. 30 milliarder kr som går til private skattytere, altså bedrifter og enkeltpersoner. Disse 30 milliardene kan alt-så ikke unndras for beskatning hvis man på toppen av alt nå skal gi arbeidende kapital fritak for formuesskatt. Da står vi overfor følgende situasjon: Vi må altså kutte ned på offentlig forbruk, kutte ned på skoler, barnehager og hva det ellers er, og så flyter 30 skattefrie milliarder

rundt i systemet, som vi ikke skal ha lov til å røre, for det er såkalt dobbeltbeskatning, mens enhver annen krone i det norske samfunn ikke bare dobbeltbeskattes, men trip-pelbeskattes og «firpelbeskattes» – rett og slett fordi kro-nens vei gjennom samfunnet som kjent er uransakelig.

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Jeg er redd jeg har et litt annet utgangspunkt enn representanten Dju-pedal når han reiser spørsmål om hva denne debatten dreier seg om. Arbeiderpartiets og Regjeringens utgangs-punkt for denne debatten er at den dreier seg om hvordan vi kan sikre arbeidsplassene i det norske samfunnet, og den dreier seg om hvordan vi kan unngå å få et økt press på renta, som eventuelt vil ramme ikke minst unge men-nesker i etableringsfasen. Den renteøkningen som vi fikk i 1998, som følge av at man ikke tok innover seg de ad-varslene som kom om utviklingen av norsk økonomi, førte til at et titalls milliarder ble flyttet fra ungdom i eta-bleringsfasen med bolig- og studielån og over til veleta-blerte med penger på bok. Det er hva denne debatten dreier seg om.

Så er det slik at Regjeringen, for å unngå å øke pres-set, har fremmet tiltak for å opprettholde et nytt statsbud-sjettopplegg. Og så har vi hele tiden sagt at vi er åpne for å diskutere andre måter å gjøre det på. Men vi har også gjort en del viktige valg i forbindelse med det reviderte budsjettet. Vi kunne ha trukket hjem KFOR-styrken –vi valgte å videreføre den og ta regningen. Vi kunne ha foreslått endringer i forhold til folketrygdens ytelser – det gjorde vi ikke, vi valgte å videreføre dem, uten svek-kelser for arbeidstakerne, og vi betalte regningen. Vi valgte å prioritere en økt innsats innenfor helsevesenet – og tar regningen. Og så har vi, sammen med de øvrige partiene i Stortinget, kommet fram til ytterligere omdis-poneringer under behandlingen i Stortinget. Det er vik-tige avveininger innenfor en ramme, men hvor allikevel helheten er det avgjørende for å sikre arbeidsplasser og forhindre økt press på renta.

Så er både representanten Djupedal og jeg sterkt kri-tiske til forslaget om å fritta arbeidende kapital for formu-esskatt. Det er nok slik at kapital beskattes noe mer enn 28 pst. på grunn av at en må ta med verditapet og en må ta med formuesskatten. Jeg registrerer forslaget fra SV i forbindelse med utbytte. Arbeiderpartiet har lagt til grunn den skattereformen som ble vedtatt i 1992.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Per Erik Monsen (Frp): Det å revidere budsjettet skal, etter Innst. S. nr. 243 for 1996-97, handle om nød-vendige justeringer i årets budsjett. Det må etter en al-minnelig forståelse bety et en skal justere for uforutsette utgifter, inntekter, anslagsendringer eller uforutsette hendelser, stortingsvedtak e.l. Det dokumentet vi nå be-handler, går vesentlig lenger enn det. Her finner vi ny po-litikk og omkamp på gamle saker. Fremskrittspartiet har etter fattig evne forsøkt å holde seg til det som egentlig er meningen med revideringen av budsjettet, bl. a. av hen-

syn til brukerne, som får en helt umulig situasjon når rammevilkårene endres flere ganger i året.

I likhet med mange andre, inkludert en rekke økonomer, har også vi vanskelig for å forstå nødvendigheten av en rekke av de kutt Regjeringen foreslår. Særlig gjelder dette penger til innkjøp i utlandet, som nødvendig sykehusutstyr, som ved økt effektivitet i sykehusene og flere sykmeldte tilbake i jobb, nettopp ville bidra til å dempe presset i norsk økonomi. Hvis Regjeringen virkelig tror på sine egne forslag, så har den i beste fall et stort pedagogisk problem med å forklare folk flest hvorfor Regjeringen i verdens nest rikeste land fremstår som om den bestyrer et konkursbo. Det er vanskelig å forstå at mens statskassen nærmest flommer over av penger, må vi stenge sykehusposter, drive med gammelt og urasjonelt utstyr, og si nei til en helt nødvendig utbygging av omsorgsboliger. I stedet for å la seg hypnotisere av økonomene i Finansdepartementet burde kanskje Regjeringen lytte litt mer til de økonomene som sier at det lar seg gjøre å løse en del oppgaver ved hjelp av oljerikdommen uten at det fører til inflasjon, renteøkning, arbeidsledighet og andre ulykker, for det er ikke slik at alle offentlige utgifter virker på samme måte. Dessverre har svaret fra Regjeringen hittil vært som i eventyret om kjerringa mot strømmen – klippe, klippe, klippe.

Men vi behandler i denne debatten også flere saker, og jeg vil også si noen ord om en særdeles viktig sak, nemlig sak nr. 7, som handler om selskapsskatten.

Da Stortinget la om selskapsskatten fra å være en delvis kommunal skatt til å bli en ren statsskatt, var begrunnelsen bl. a. at det var en skatt som det heftet stor usikkerhet ved, og som var ujevnt fordelt mellom kommunene. En omlegging ville ha en god fordelingseffekt, ble det påstått. Nå kan en selvsagt diskutere om det er fordeling eller forfordeling Stortinget driver med når de fordele milde gaver til kommunene, men poenget må jo være at før man kan foreta en fordeling, må det skapes noe å fordele. Kommunene må ha et incentiv til å legge forholdene til rette for næringslivet og til å prioritere næringsutvikling i kommunene. At kommunene også har andre motiver for å drive næringsutvikling enn inntektene fra selskapsskatten, er ikke ubetinget sant. For mange kommuner er det nok riktig at det er en nær sammenheng mellom arbeidsplasser og skatteinntekter, men det gjelder langt fra alle. Det forutsetter at det er slik at alle eller nesten alle innbyggere har sin arbeidsplass i egen kommune, og slik er det jo ikke alle steder, spesielt ikke i områder med tett bosetting eller i forholdsvis små kommuner. Jeg skal ta et par eksempler fra mitt eget fylke, Vestfold, hvor arbeidsplassen og boligen ofte ligger i forskjellige kommuner.

Tønsberg, som er fylkeshovedstad og har mange statlige og fylkeskommunale arbeidsplasser i tillegg til en betydelig industri og servicenæring, importerer arbeidskraft fra alle de nærliggende kommunene. Når Tønsberg nå ikke lenger får skatteinntekter fra selskapene, er det ingen interesse for å legge forholdene til rette for utvikling av nytt næringsliv. Det betyr bare utgifter for kommunen. Derfor har Tønsberg nylig sagt nei til en bedrift

med 250 nye arbeidsplasser, og er i ferd med å omregulere næringsområder til boliger.

Nabokommunen Stokke, som er en typisk jordbrukskommune med liten befolkning, men som har relativt rikelig med arealer, er i samme situasjon. Der ble det gjennom et interkommunalt samarbeid lagt ut et stort næringsområde, Borgeskogen, med de betydelige kostnadene det medfører. Nå viser det seg at bare ca. 10 pst. av de som arbeider i dette næringsområdet, bor i Stokke kommune, og kommunen sitter etter bortfallet av selskapsskatten stort sett bare igjen med utgifter, og rådmannen foreslår å øke VAR-avgiftene med fra 6 til 30 pst. neste år for å dekke opp de betydelige investeringene som er gjort. Det er vanskelig å se for seg at de folkevalgte i Stokke vil gå løs på utvikling av nye industriområder med det første.

Dette er bare et par eksempler fra mitt eget nærområde, men skal en tro alle uttalelser som er kommet fra kommuner rundt omkring i landet, er de langt fra enestående. Jeg er derfor redd for at omleggingen vil føre til at det blir kamp om skattebetalingene, men at næringsutvikling vil havne langt ned på den kommunale prioriteringsliste mange steder.

Det hadde kanskje ikke vært så farlig hvis vi kunne være sikre på at bedriftene ville slå seg ned i andre norske kommuner, men det er slett ikke sikkert. Det kan like godt hende at bedrifter ikke blir startet, eller at de velger å etablere seg i utlandet. Dette kan umulig sies å være en fornuftig politikk. At komiteens flertall har valgt å avvise forslaget, kom ikke som noen stor overraskelse, men jeg har i hvert fall registrert et lite lys i mørket, nemlig forslaget om å evaluere reformen. Det er å håpe at flertallet da vil se hvor galt dette er.

O d d b j ø r g   A u s d a l   S t a r r f e l t hadde her teke over presidentplassen

Grethe G. Fossum (A): Jeg har lyst til å minne om at vi i dag behandler et budsjett som ble laget og lagt fram av sentrumsregjeringen i oktober 1999. Arbeiderpartiet inngikk da en avtale med sentrumsregjeringen om budsjettet, og det er det vi nå i fellesskap skal revidere.

Det å lage et budsjett er, som mange vet, et nitid arbeid, med mange skuffelser og harde kamper, både for regjeringsmedlemmer og stortingsrepresentanter. Jeg forutsetter at sentrumsregjeringen den gangen de la fram budsjettet, var fullt klar over både styrke og svakheter ved sitt eget budsjett. En av de åpenbare svakhetene må ha ligget i driftsbudsjettet på sykehussektoren. Dette har nok medlemmer av finanskomiteen, tidligere statsråder i Bondevik-regjeringen, hatt gode kunnskaper om. Derfor er det vel en ganske stor trøst at man i samarbeid med en arbeiderpartiregjering har fått til et bedre resultat for syke mennesker enn man selv klarte i regjering. Derfor er det i dag ganske forunderlig å høre at sentrumpolitikkerne skryter uhemmet av hva de har fått til i forbindelse med driftsbudsjettene på sykehusene. Da sier de jo samtidig at de har mislyktes i sin egen regjering. Arbeiderpar-

tiet er naturligvis glad for hva vi har fått til på denne sektoren i samarbeid med sentrumspartiene.

Når det gjelder samarbeid, merket jeg meg representanten Bondeviks manglende entusiasme i forhold til samarbeid med Arbeiderpartiet. Etter det jeg skjønnte, skyldtes det helt og fullt Arbeiderpartiet. Jeg tillater meg å si at det stiller jeg meg noe tvilende til, fordi jeg vet noe om det. Arbeiderpartiet prøvde virkelig å få til en avtale. Og er det ikke slik at det er nærmere sannheten at den tidligere sentrumsregjeringen ikke ønsket å spille sammen med en arbeiderpartiregjering, for det vi nå ser, er at flere av de tidligere statsrådene er svært høyt oppe på banen når det gjelder å bruke penger. Blant annet har vi sett Meltveit Kleppa i fint driv med millionene. Hun kommer med forslag som aldri ville blitt fremmet av egen regjering. Forberedelsene til valgkampen er allerede i gang, og jeg tror at den avgåtte Bondevik-regjeringen faktisk må passe seg for ikke å bli som representanten Børge Brende nevnte så flott her i sted – «best uten ball».

Revidert nasjonalbudsjett har mange svakheter. En av dem er at forutsetningene for den bevilgningen som er gitt for 2000, forandres midt i året, slik at de organisasjoner og etater som har forventet en viss sum penger, blir skuffet og må omprioritere i løpet av året. Det kan være svært vanskelig.

Jeg har til slutt lyst til å ta opp en liten sak som står mitt hjerte nær. Jeg håper det er tillatt i en finansdebatt. Jeg er glad for at finanskomiteen har bevilget 2 mill. kr ekstra til forebyggende rovdyrtiltak i Hedmark og Østfold, som er sterkt berørt av rovdyrproblematikken. Dette er en oppmuntring til de småbrukerne som har vanskeligheter i forbindelse med å overleve med rovdyr i nærheten av bufe. Det er også positivt at vi har klart å omfordele midler til et profesjonelt jegerkorps som skal avlive rovdyr. Mange har nok reagert på at dette ikke foretas av lokale jegere. Jeg er av den oppfatning at profesjonelle jegere med erfaring fra rovdyrjakt må brukes sammen med lokale jegere med kunnskap fra nærområdene for raskt å kunne avlive de rovdyrene det har blitt gitt fellingstillatelse for.

Begge disse tiltakene, pluss en lettere tilgang på å få skutt rovdyr, har gjort meg noe mer optimistisk når det gjelder rovdyrforvaltningen i framtida. Men jeg må nok advare miljøvernministeren, hvis hun skulle finne noe håp i dette, om at motstanden mot rovdyr i kjerneområdene vil fortsette med samme styrke som nå.

Lars Gunnar Lie (KrF): Presset i norsk økonomi er vedvarande. Derfor er det viktig at finanspolitikken, og i dette tilfellet revidert nasjonalbudsjett, gjer jobben i høve til den arbeidsdelinga vi har mellom pengepolitikken, inntektspolitikken og finanspolitikken. Frå Kristeleg Folkeparti si side vedkjenner vi oss at det budsjettet landet no vert styrt etter, i hovudsak er det som vart lagt fram av regjeringa Bondevik, og som vi forhandla oss fram til ein avtale om i samband med budsjettinnstillinga i fjor haust.

Men vi er ikkje samde i den revisjonen som noverande regjering la fram i mai. Derfor har vi heller ikkje avta-

le om denne revisjonen av budsjettet. Eg vil likevel leggja til at av omsyn til den økonomiske situasjonen i landet vårt er det bra at sluttresultatet er på linje med budsjettet vi vedtok i fjor haust. Det er naudsynt å halda igjen på utgiftsveksten, særleg på grunn av press i økonomien. Meir press vil føra til at renta aukar ytterlegare, med fare for auka arbeidsløyse. Sentrumspartia har i sin alternative revisjon synt ansvar for den økonomiske utviklinga i landet.

Det har vore ein del diskusjon om pengepolitikken som vert ført av Noregs Bank. Det er eit viktig område og ein av pilarane i den økonomiske politikken, og derfor er pengepolitikken tema ved kvar budsjetthandsaming vi har – også ved revisjon av budsjettet. Eg vil i den sammenhengen streka under at valutaforskrifta som vart vedteken i 1994, la vekt på eit gjensidig tilhøve mellom mål om stabil valutakurs og låg inflasjon. Dette slutta Stortinget seg til i samband med revidert nasjonalbudsjett for 1994. Dei vurderingane som der vart gjorde, meiner eg er dekkjande også i dag. Eg vil gje eit kort sitat frå den gongen:

«Pengepolitikken skal sammen med de andre virkemidlene bidra til en stabil økonomisk utvikling. Å videreføre en lav pris- og kostnadsvekst, på linje med eller lavere enn våre konkurrentland, er en forutsetning for å oppnå dette.»

Eg meiner at ei sunn økonomisk utvikling med låg pris- og kostnadsvekst er ein føresetnad for å oppnå stabilitet i valutakursen over tid, eg understrekar det. Dei pengepolitiske verkemidla som vert nytta, må derfor innrettast slik at dei saman med dei andre verkemidla i den økonomiske politikken medverkar til å oppfylle denne føresetnaden. Noregs Bank skal med utgangspunkt i dette vurderer kor sterke verkemiddel banken finn det naudsynt å setja i verk, i lys av tilhøva på valutamarknaden og situasjonen i norsk økonomi. Det er i ein slik samanheng ein også må sjå den siste renteauken som no kom frå Noregs Bank.

Det er næringslivet som skal skaffa oss dei inntektene og den veksten i økonomien som landet treng for å ha ei sunn og god utvikling. Det var eit negativt framlegg i høve til næringslivet Regjeringa kom med, då det vart gjort framlegg om å auka arbeidsgjevarperioden for sjukeløna. Dette ville i tillegg også medført ei større belastning på kommunar og fylkeskommunar med den vanskelege økonomiske situasjonen mange av dei er i. Eg er derfor svært glad for at vi har makta å visa attende dette framlegget.

Også omsynet til næringslivet er grunngevinga vår for framlegget om å be Regjeringa i samband med budsjettproposisjonen for 2001 å leggja fram framlegg om fritak for formuesskatt for næringsaktiva. Eg meiner omgrepet «næringsaktiva» er meir presist enn «arbeidande kapital». Eg seier meg nøgd med at det vert fleirtal for dette framlegget, i og med at Framstegspartiet og Høgre har gjeve si subsidiære støtte til det. Næringslivet har trong for rammevilkår som gjer at eigenkapitalen kan styrkjast. Når ein veit at kapital flyt fritt over landegrensene, er det endå viktigare å finna ordningar som gjer at

kapitalen som medverkar til verdiskaping, vert verande i landet og i verksemdene.

Kristeleg Folkeparti er oppteke av å få til ei endring i skatte- og avgiftspolitikken, slik at vi i større grad skattlegg ressursbruk vi ønskjer mindre av, samtidig som det vert gjeve lette for område som vi ønskjer meir av. Ei omlegging slik at skatt på kapital vert meir tilnærma skatt på arbeid, må det arbeidast vidare med. Samstundes er det viktig å sjå til at ei omlegging har ein sosial profil slik at lette først og fremst kjem dei med dei lågaste inntektene til gode. Det er viktig at skattesystemet til kvar tid har størst mogleg legitimitet hos folket.

Innanfor finansnæringa skjer det store endringar på kort tid. Derfor var det positivt at det såkalla Hope-utvalet la fram si tilråding i mars i år, og at tilrådingane var klåre på ein del viktige område for denne næringa. Eg vil understreka at det er svært viktig at Regjeringa følgjer opp det som i dag vert vedteke, og gjev Stortinget ei utgreiing om kva regelendringar som er gjennomførte, og kva regelendringar ein treng litt meir tid for å få gjennomført.

Sentrumspartia har også i sine framlegg vist ei klår prioritering av viktige føremål. Distrikta og næringslivet sine vilkår og sjukehusøkonomien er dei områda eg vil ta fram i samband med denne revisjonen.

Statsråd Tore Tønne: Jeg har registrert at det i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett kan ha vært noen misforståelser, eller feiltolkninger, med hensyn til virkningene av tilpasninger i helsebudsjettet og vil derfor gjerne få gjøre noen presiseringer.

Det gjelder først og fremst den såkalte utstyrsplanen som også har vært omtalt i debatten i dag. Dette er en plan som ble vedtatt av Stortinget i 1998, og som innebærer ekstraordinære investeringer i utstyr ved sykehusene i femårsperioden 1998-2002. For denne perioden er det vedtatt å bevilge i alt 2 960 mill. kr, altså tett innpå 3 milliarder kr. La meg slå uttrykkelig fast at denne planen gjennomføres helt i samsvar med de forutsetninger som ble lagt til grunn i Stortingets vedtak.

Så har det seg slik at Regjeringen foreslo noen justeringer, og at det under arbeidet med revidert budsjett er oppnådd flertall for å foreta et kutt i inneværende års bevilgninger til utstyrsplanen på 760 mill. kr. Noen synes å ha oppfattet dette som et uttrykk for at man ikke gjennomfører planen som forutsatt, og at dette får uheldige konsekvenser for sykehusenes utstyrsanskaffelser. Det er i tilfelle en misforståelse.

Forholdet er at det for inneværende år etter planen utbetales i alt 380 mill. kr. Dette utgjør, som forutsatt, 60 pst. av sykehusenes investeringer i 1999. Både på grunn av overføringer fra fjorårets budsjett og på grunn av større bevilgninger enn nødvendig i år var det til disposisjon hele 1 169 mill. kr på statsbudsjettet for 2000. Derfor var det mulig å foreta et så vidt stort kutt *uten* at det får noen konsekvenser for utstyrsplanen eller for sykehusenes investeringer.

Jeg gjentar altså at det foreslåtte kutt på 760 mill. kr ikke har noen konsekvenser for de utstyrsanskaffelser

som følger av de fastlagte planer, og at den utstyrsplanen Stortinget vedtok i 1998, vil bli gjennomført fullt ut i samsvar med forutsetningene.

Jeg tror Stortingets forutsetninger om en planmessig gjennomføring av en slik plan over fem år var meget fornuftig. Jeg har selvsagt stor forståelse for ønskene om å gjøre enda mer for helsesektoren på enda kortere tid, men her – som ellers – ligger ikke den beste løsningen på alle problemer i å bevilge mest mulig penger på kortest mulig tid. Det tar tid å gjennomføre slike planer på en slik måte at vi også får mest mulig igjen for pengene.

Jeg vil også benytte anledningen til å si at noe av det samme gjør seg gjeldende når det gjelder den psykiatriplanen som vi er inne i gjennomføringen av. Også denne ble vedtatt av et enstemmig storting i 1998, og den innebærer at vi i perioden 1998-2006 skal bevilge hele 6,3 milliarder kr til investeringer innen psykisk helsevern. I tillegg skal nivået for de årlige driftskostnader bringes opp på et nivå som ligger 4-5 milliarder kr høyere enn det som var utgangspunktet.

En god del av ressursbruken knytter seg til oppbygging av behandlingstilbud lokalt. For dette formål var det på inneværende års budsjett bevilget 175 mill. kr, som sammen med overføringer fra fjorårets budsjett gav en ramme på 266 mill. kr. Men basert på fylkeskommunenes prosjektrapporter kan vi fastslå at det på grunn av visse – og jeg vil si høyst forståelige, høyst normale – forsinkelser i byggearbeider ikke vil være aktuelt med utbetalinger på særlig mer enn 216 mill. kr i år. Det er på denne bakgrunn jeg mener at det var helt naturlig å gjennomføre det omtalte kutt på 38 mill. kr på disse investeringene.

Carl I. Hagen (Frp): Jeg lurer egentlig på hva det norske folk har gjort, siden Regjeringen og flertallet ikke ønsker at de skal få bedret sin situasjon på viktige områder når landets økonomiske situasjon er betydelig bedret. Staten har en langt bedre økonomi enn det man hadde grunn til å tro i november i fjor.

I stedet for at folk flest får det bedre, får de det på enkelte områder verre. Det var lagt inn en prisvekst og drivstoffutgifter i budsjettet, som har sprukket. Regjeringen kunne ha gjort noe med inflasjonen og prisveksten ved å redusere avgiftene, slik at man har holdt de prisene som lå i budsjettet.

Noen sier at hvis vi f.eks. reduserer bensinavgiftene, så vil folk få mer penger mellom hendene enn det de nå har fått. Ja, det er riktig. Men de ville ikke ha fått mer enn det som Regjeringen selv hadde lagt opp til i sine opprinnelige budsjettforutsetninger. Jeg konstaterer at Regjeringen kunne ha bedret situasjonen gjennom avgiftslettelser.

Etter streiken sa Fremskrittspartiet: Nå er det viktig at ikke bedriftene får flere kostnader enn det som ligger i budsjettforutsetningen, la oss heller gi skattelettelser fra bunnen istedenfor å velte regningen over på bedriftene og dermed forverre konkurranseevnen. Det gjorde heller ikke Regjeringen. Og vi sa at hvis man ikke gjør disse tingene, blir det en kostnadsvekst, og da er det sannsyn-

ligvis grunn til å forvente en renteøkning. Regjeringen kunne ha hindret det. De avviste våre synspunkter og sa at det aller viktigste var summen, balansen, i budsjettet. Regjeringen tok feil! Regjeringen hadde ett eneste utgangspunkt, nemlig å hindre renteøkning, og det greide den ikke. Det er nå bevist at Regjeringens økonomiske politikk medførte nøyaktig det motsatte av det Regjeringen sa den ville gjøre, og det Regjeringen kunne ha gjort hvis den hadde redusert avgiftene, holdt inflasjonen i sjakk og redusert kostnadsveksten for bedriftene ved skattelettelse istedenfor å gå til bruttolønnsøkninger.

Sentralbanksjefen har gjort det klart at det er kostnadsveksten for norsk næringsliv og inflasjonen som er utgangspunktet for rentevurderingene, og han satte opp rentene fordi kostnadene er gått opp og inflasjonen er gått opp. Dette kunne Regjeringen ha hindret.

Regjeringen har heller ikke kunnet svare på om komunesektoren for år 2001 får dekket inn en ekstraordinær overføring på 1 milliard kr for å unngå virkningen av de to siste feriedagene. Der ligger det an til at man rapper den siste milliard som Arbeiderpartiets gruppe kjemper seg til.

Statsminister Jens Stoltenberg har vist at han ikke makter å komme ut av AUF-lederrollen og skoledebatterollen, men fortsetter med vulgærargumentasjon. Forleden kveld sa han i en TV-debatt at når Fremskrittspartiet plusser på en inntekt fra auksjonering av konsesjoner for etablering av tredje generasjons mobilkommunikasjonssystemer – det samme som den sosialdemokratiske regjering i Danmark gjør, og som Finansdepartementet og Samferdselsdepartementet har sagt er helt i orden – så er det monopolpenger. Men han selv salderer budsjettet med monopolpenger: 800 mill. kr for nøyaktig de samme lisensene, som ikke har noen inndragningsevne, og da må det jo være monopolpenger.

Det skulle vært artig å høre om Jens Stoltenberg kunne svart på når det er penger forandres fra reelle penger til monopolpenger. Gjelder det for opprinnelige vedtak i Regjeringen – 400 mill. kr er i orden, men ikke mer? Eller så økte regjeringspartiet det til 800 mill. kr, er det i orden? Går grensen ved at det blir monopolpenger ved 2 milliarder eller 1,5 milliarder? Og i tillegg har vi dette falsumet som Regjeringen driver med med hensyn til budsjettbehandlingen. Statsråd Tore Tønne sa nettopp at de 760 mill. kr til utstyrsanskaffelser som han har stoppet, ikke har noen aktivitetsvirkning. Da må jo det også være monopolpenger ifølge den terminologien som finansminister Karl Eirik Schjøtt-Pedersen bruker, når han avviser å bruke skatte- og avgiftsøkninger til å dekke de ubetalte regningene med.

Presidenten: Det vert replikkordskifte.

Tom Thoresen (A): Selv om også jeg har en bakgrunn fra AUF, håper jeg ikke Hagen tar det ille opp at jeg nærmer meg den problemstillingen han var inne på nå til slutt.

Blant de mer kuriøse tingene i denne innstillingen er Fremskrittspartiets oppdagelse av mobiltelefonen. Og et-

ter hva jeg ser, ønsker man altså å auksjonere bort konsesjoner og regner med en inntekt av dette på 10 milliarder kr, eller i Hagens sedvanlige vokabular: 10 000 mill. kr. Man kan selvfølgelig spørre seg om hvor realistisk det vil være, og hvem denne inntekten vil bli veltet over på. Mitt poeng er imidlertid et annet: Fremskrittspartiet har så langt jeg kan se, den klart sterkeste utgiftsøkningen i forhold til Regjeringens opplegg – i forhold til alle partier, inkludert dem som vanligvis er relativt ekstravagante i så måte. Og så trer dette fram som en slags bedring av balansen på nær 7 milliarder kr, hvilket jo vil si at det også må ha vært gitt en god del skattelettelse.

Da er mitt spørsmål til Hagen: Hvordan vil man finansiere videre drift, hvordan vil man finansiere de løpende utgifter man pådrar seg i årene som kommer, når man nå finansierer dette glatt og med et pennestøk med en auksjon av lisenser? Dette blir jo det mest ekspansive og kanskje også det mest uansvarlige økonomiske opplegg som noe parti står for.

Carl I. Hagen (Frp): Først til det siste. Arbeiderpartiet gjør nøyaktig det samme i tilfelle, ut fra Tom Thoresens tenkning. De kutter 760 mill. kr på utstyr, investeringsutgifter, fordi det har ikke noen aktivitetsvirkning. De finansierer også med 800 mill. kr i engangsinntekter. I andre oversikter kan vi se at de gjør tilsvarende. Og hvis vi går gjennom alle endringene, er det både investeringer og drift hulter til bulter om hverandre som om begge delene skulle ha den samme virkningen, noe som selvsagt er helt meningsløst, som stort sett mesteparten av revideringen av budsjettet er.

Og hvem er det så som betaler disse milliardene? Jeg gjentar: Det er sosialdemokrater andre steder som gjør det samme, og lederen i Bestum Arbeiderparti hudflettet sin egen regjering i Dagsavisen i forgårs. Alle andre sosialistiske og sosialdemokratiske regjeringer sender nå dette til kapitaleierne, de sterke kapitalistene i teleselskaperne. Så hvis vi er blitt de mest utgiftsglade, er vi i tilfelle etter hans vurdering også blitt det mest sosialistiske og sosialdemokratiske parti, la meg si sosialdemokratisk i den forstand at vi er opptatt av folk flest i dette land og hvordan de har det. Vi nekter å være med på å kutte i de velferdsordningene som folk flest trenger, og vi vil ikke være med på å lage et nytt budsjett.

Vi synes det er dramatisk at Forsvaret midt i et budsjettår – hvor kontrakter og avtaler er inngått av offentlige etater – mister 500 mill. kr som de har beregnet å bruke. Det er helt uansvarlig å drive med den slags endringer midt i et budsjettår. Vi ser på hver enkelt virkning av de tingene vi gjør med budsjettet, og hvis det ikke har noen makroøkonomisk betydning, vil heller ikke summen av mange poster som ikke har makroøkonomisk betydning hver for seg, ha det.

Elsa Skarbøvik (KrF): Uansvarlig å kutte i budsjettet, sa Carl I. Hagen nettopp.

Jeg tenker på en sang fra min barndom når jeg hører på debatten i dag: «Ja, de penga, ja, de penga er tel bekymring for fattig og for rik.» I dag er det mest bekym-

ring som angår de rike. Jeg er enig i at vi skal fortsette å arbeide med fordelingen her hjemme, men det er ikke det som er mitt tema akkurat nå, for det har de fleste før meg snakket om. Det må kunne gå an å tenke litt utover vår egen lille hage, og det er det jeg ønsker å få Hagen med på nå.

Fremskrittspartiet sier at Norge er et av verdens rikeste land. Ja – enig. Penger som investeres i utlandet, skaper ikke samme press i økonomien her hjemme som andre penger. Ja – enig. Kristelig Folkeparti mener derfor at det er vårt ansvar å bruke noe mer ressurser til u-land enn det vi gjør i dag. Internasjonal rettferdighet og solidaritet er også noe vi som politikere er opptatt av. Det er forebyggende fredsarbeid, forebyggende flyktningarbeid, for vi vet at fattigdom er en av de viktigste grunnene til uro og strid. Verdensbankens evaluering av bistanden i fjor slo fast at bistand nytter, og særlig når den kanaliseres til land som fører en utviklingsrettet politikk, når man godt fram. Norge er et av disse landene som investerer i de såkalte riktige land. Bondevik-regjeringen tok derfor et langt skritt i retning av dette da man la fram en plan for gjeldslette og strategi for næringsutvikling i sør: å hjelpe folk der de er, og sette dem i stand til egen utvikling.

Fremskrittspartiet viser i sine merknader til forutsigbare rammebetingelser for budsjetterte virksomheter, som tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret, uavhengig av om endringen betyr merbevilgning eller kutt, med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta de nødvendige justeringer. Hva er Fremskrittspartiet klare begrunnelse for å bryte prinsippet nå ved å kutte i bistanden?

Carl I. Hagen (Frp): Vi drøfter revideringen av et budsjett, og ikke et budsjett som sådant. Jeg tar gjerne en debatt når som helst igjen om u-hjelpspolitik, men den hører ikke noe særlig hjemme hos oss nå som vi nettopp ikke vil gjøre noen særlige endringer i denne revideringen.

Når man skryter av u-hjelpen, må jeg jo få si at man i en tyve års tid har gitt midler til Mugabe, som nå viser seg som en diktator. Der har vi nå kuttet ut en del. Jeg tror at man burde ta den diskusjonen litt alvorlig og se på hva virkningen av bistanden egentlig har vært. Kanskje er det faktisk slik som vi har hevdet mange ganger, at man har holdt ved makten diktatorer som har beriket seg selv nettopp ved bistand fra de vestlige land, og at man har hindret at diktatorer er blitt fjernet, slik at man kanskje kunne ha kommet i gang med en fornuftig utvikling av landene. Mugabe er et godt eksempel, noe vi har sagt i årevis, også den gang tidligere statsminister Gro Harlem Brundtland gav ham en varm omfavelse i FN og snakket om sin gode venn.

Det er vårt syn at vi først og fremst har et ansvar for at vår egen befolkning har et tilfredsstillende tilbud av eldreomsorgstjenester, skoletjenester, sykehustjenester og andre medisinske tjenester. Jeg synes det er forbausende at det i vår pengerikeligdom er umulig å få Arbeiderpartiet og Jens Stoltenberg til å erklære at ingen oppsigelse vil

finne sted ved noe norsk sykehus på grunn av pengemangel, og at det som sykehusdirektørene kan anskaffe raskt av nødvendig moderne utstyr, skal de ha adgang til å anskaffe fordi staten sikrer pengene til dette. Det kan ikke være så komplisert å få penger fra staten over til sykehusdirektørene som Tore Tønne later som.

Per-Kristian Foss (H): Representanten Hagen buldrer voldsomt mot stortingsflertallet og prøver å skaffe seg sin egen banehalvdel med penger som ikke virker som andre penger i økonomien. Jeg skal la det ligge og heller invitere ham til å buldre litt mot den sosialøkonomiske manuduksjon han i dag får på lederplass i Dagens Næringsliv, med en sterk kritikk som avsluttes slik: «Det eneste Hagen-metoden oppnår er å gjemme bort de ubehagelige konsekvensene en stund til.» Det er et lengre resonnement bak dette. Jeg er sikker på at representanten Hagen har lest det, og jeg vil gjerne høre hans sosialøkonomiske tilsvare.

Så et lite moment til. Representanten Siv Jensen sa i et innlegg tidligere i dag noe som var oppsiktsvekkende til å være fra Fremskrittspartiet. Jeg har sett på den stenoграфiske foreløpige utskriften, og siterer følgende: «Kanskje vi burde begynne å føre en ekspansiv finanspolitikk ...» Det er jo som et spørsmål, selv om det ikke er satt noe spørsmålstejn. Jeg lurer på om Hagen kan fjerne «spørsmålet», dvs. besvare det eventuelle spørsmålet, for det ville være relativt oppsiktsvekkende om Fremskrittspartiet nå – på grunn av at det er et revidert budsjett vi behandler, og han sier at de ikke kutter noen ting – skulle begynne å føre en ekspansiv økonomisk politikk.

Til slutt en detalj, men det er 100 mill. kr det også. Fremskrittspartiet og Høyre er imot utlånsordningen for skolebøker. Det er nå også sentrum blitt. Det hadde med andre ord vært et flertall for å kutte de 100 mill. kr som man ennå ikke har begynt å bruke av, da skoleåret først begynner til høsten. Men det hindrer Fremskrittspartiet et flertall mot, samtidig som de er sammen med Høyre om et forslag hvor man ber Regjeringen avvikle utlånsordningen fra neste år. Man skal altså etablere en utlånsordning med 100 mill. kr fra høsten av, og så avvikle den fra neste år. Er det fornuftig ressursbruk i økonomien? Jeg retter spørsmålet til hr. Hagen.

Carl I. Hagen (Frp): Nå er det ikke noe nytt at Per-Kristian Foss lider av mangelfull evne til å oppfatte relativt enkle ting. Vi har hevdet med bred penn at vi ikke vil ha omkamper om budsjettet. Det betyr at vi stemmer imot forslag vi vanligvis er for, fordi vi vil vise respekt for at et budsjett er vedtatt for året. Hvis det ikke gjelder nye ting, holder vi budsjettet, nettopp fordi vi ønsker å være forutsigbare. Når det gjelder disse skolebøkene, er det vedtatt et tilsagn, det er satt i gang arbeid for å iverksette det, og da vil ikke vi endre tingene midt i året.

Så til Dagens Næringsliv. Jeg har ingen problemer med å si at jeg synes det som de skrev i dag, var noe vås. Jeg går ut fra at det er lov å si overfor i hvert fall en avis, om ikke overfor medrepresentanter.

Det vi har sagt og som de ikke har oppfattet, er at avgiftslettelser vil redusere inflasjonen på kort sikt, og det kan de også gjøre på lang sikt, for vi har muligheter til å kunne gjøre det også ved senere anledninger. Når bedriftene har fått en kostnadsøkning, hadde det i enhver sammenheng vært bedre om de hadde sluppet å få den kostnadsøkningen, og at staten som har en meget god økonomi, i stedet hadde trådt til med skattelettelser for å unngå det, og derved sikret kostnadsveksten, og det er det fremdeles fullt ut mulig for den norske stat å gjøre. Det er ikke å skyve problemer foran seg i det hele tatt, det er faktisk å unngå problemer.

Også Dagens Næringsliv tror at alle ting virker likt i økonomien, men de gjør ikke det. Vi ser på innholdet i det vi gjør. Vi har jo nettopp sett at de indikatorene som de som skjeller oss ut for ikke å gå inn for et stramt budsjett, selv bruker, viser at vi har det mest stramme budsjettet. Det innrømmer vi at vi ikke har, det er indikatorene som er feil, og da må man slutte å bruke disse modellene som bare virker som lureri overfor befolkningen.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Britt Hildeng (A): Overskridelser og ubetalte regninger i et omfang av 3,5 milliarder kr har gjort revidering av statsbudsjettet mer omfattende enn tidligere. Jeg er derfor glad for at regjering og finanskomite har greid å ivareta den sosiale profil og den stramhet i budsjettet som Regjeringen har lagt vekt på. Nå er ikke stramhet i budsjettet et mål i seg selv, men det er et virkemiddel til å oppnå det som for Arbeiderpartiet er et overordnet politisk mål, nemlig det å trygge velferden og en rettferdig fordeling gjennom å sikre arbeid til alle.

Det er ikke mer enn et tiår tilbake at vi alle, kanskje særlig unge familier og ungdom, høstet erfaring av en overopphetet økonomi – inflasjon, høye renter med påfølgende gjeldskriser både for kommuner og enkelthus-holdninger og en arbeidsledighet som vårt land ikke hadde opplevd maken til siden trettitallet. Høye renter og økt inflasjon rammer folk flest, og fører til arbeidsledighet og ulikhet.

Det var dette som gav grunnlaget for sysselsettingskommisjonen og solidaritetsalternativet, en politikk for å sikre fortsatt velferd, vekst og nedgang i arbeidsledigheten, lavere renter og kontroll over inflasjonen. Solidaritetsalternativet har gitt resultater som vi ikke må skusle bort ved lettvindt og opportunistisk å bruke mer penger enn vår økonomi tillater. Norges Banks heving av renten må vi ta som et alvorlig varsku om at det i dag er et sterkt press i vår økonomi.

Men solidaritet og moderasjon kan ikke bare kreves av det store flertall av arbeidstakere. Streiken i år bar bud om en indignasjon over utslag av en lederkultur basert på myter om at store fallskjermere og astronomiske lønninger er en forutsetning for at Norge skal kunne holde på kompetanse og overleve som en industrinasjon. Det er et paradoks at arbeidstakeres krav til etter- og videreutdanningsreformen ikke kunne innfris i lønnsforhandlingene – nettopp dette som skulle være arbeidstakeres fall-

skjerm, deres rett og mulighet til å kunne omstille seg i et omskiftelig arbeidsliv, men også en reform som skulle sikre næringslivet arbeidstakere med relevant kompetanse. Det var derfor nødvendig at statsminister Stoltenberg grep inn for å starte et arbeid som vil gi arbeidstakere støtte til livsopphold ved utdanningspermisjon.

Solidaritetsalternativet baserer seg også på en tenkning om rettferdig fordeling. Utjammingsmeldingen og behandlingen av den bærer bud om at vi ønsker å gjøre noe med ulikhetene, og at vi ønsker å løfte mindretallet. Arbeiderpartiet og mellompartiene har i stor utstrekning stått sammen om viktige spørsmål her. Det er derfor med stor undring at vi nå registrerer at mellompartiene gjennom budsjettbehandlingen søker og finner sammen med høyresiden i sine forslag om å lempe på formuesskatten, noe som går på tvers av en utjammingsstenkning.

Arbeiderpartiet er opptatt av å bruke skattepolitikken som et instrument i utjevningen av levekår, og som et instrument til å få til en rettferdig byrdefordeling. Derfor har da også Regjeringen varslet at den vil komme med slike forslag i neste års budsjett.

Jan Petersen (H): Det er en del merverdige innslag i denne debatten. Et av dem stod for så vidt Britt Hildeng for nå, for hun sa med åpenbar forskrekkelse, grublandet fryd, at sentrum går sammen med Høyre når det gjelder å få flertall for skattespørsmål. Og med tilsvarende grublandet fryd sa også Steensnæs det samme når det gjaldt kommuneøkonomien og landbruksoppkjøret, at Regjeringen måtte gå sammen med Høyre for å få til tingene. Så de ser åpenbart med grublandet fryd til begge parter, men poenget er at både sentrum og Arbeiderpartiet må komme til Høyre for å få flertall. Det er et interessant innslag i dagens politikk.

Nå skal man kanskje ikke bruke altfor mye tid på de burleske innslagene, men Carl I. Hagen står virkelig for de fornøyelige innslagene i denne debatten. Han står for en økonomisk politikk som er som det gamle Fremskrittspartiets, det virrer rundt fra det ene til det andre.

Nå har altså Hagen funnet ut at han er nødt til å stemme mot forslaget om ikke å iverksette ordningen med gratis utlån av skolebøker, fordi det allerede er vedtatt, men han vil altså gjerne oppheve det fra årsskiftet. Nå bestemmer han som en gang i tiden stod for kampen mot byråkrati, at det skal settes i gang et helt apparat for å forvalte 100 mill. kr for et halvt år, hvoretter det hele skal avvikles. Jeg håper at selv Hagen ser hvor håpløst dette er, og at han kanskje angrer litt på den forholdsvis kjekke språkbruken han hadde i forhold til Per-Kristian Foss.

Jeg må for øvrig si at når han bruker som argument at man ikke skal endre budsjettet midt i året, er det ganske eiendommelig at Hagen selv putter inn ikke mindre enn 10 milliarder kr når det gjelder mobilkonsesjoner – den største enkeltendringen som er foretatt – og det gjør han etter at partiet én uke før på prinsipielt grunnlag uttalte seg mot at man skulle gjøre slike ting. Dette er Fremskrittspartiet på sitt verste: fra det ene til det andre. De husker ikke hva de gjør fra den ene uken til den an-

(Petersen)

dre. Det er kanskje for mye å oppvarte ham med dette, men det hadde vært interessant om han hadde hatt noe å si om det.

Det han virkelig burde sagt noe om, var det Per-Kristian Foss spurte om, nemlig: Er det slik at Fremskrittspartiet nå virkelig ønsker en mer ekspansiv politikk? Jeg ser ikke bort fra at de ønsker det, for nå surfer jo Hagen på den bølgen at folk flest ikke forstår hvorfor man ikke kan bruke mer penger, istedenfor å gjøre det en politisk leder burde gjøre, nemlig å forklare og vise lederskap. Hagen gjør det bedre på å surfe enn på lederskap, men han må i hvert fall rundt og forklare hvorfor man nå skal ha en mer ekspansiv økonomisk politikk, for hvis man vil ha det, er Fremskrittspartiet en fare for unge barnefamilier som nå setter bo, og for kommunene som skal betale helseutgifter. Det er realiteten. Man kan ikke bare ha det hyggelig i politikken. Nå kommer altså regningen, og det er den Hagen nå gir.

Ellers må jeg si at det også var litt eiendommelig å registrere hvordan det går godt med kjærlighetsforholdet mellom sentrum og Arbeiderpartiet. Jeg skal ikke bruke mye mer tid på det i tillegg til det jeg brukte under et replikkordskifte. Jeg vil bare siden sentrum åpenbart føler at kjærligheten er blitt litt for sterk, minne om at fra sentrums side var den kjærligheten så sterk at de ikke engang ville snakke med Høyre og Fremskrittspartiet om budsjettet sist høst, de gikk rett til Arbeiderpartiet og ble enige. Så dette var et forholdsvis gjensidig forhold. At det siden har kjølnet, får nå være en annen side av saken.

Jeg tror vi nå må ta på alvor at det er sterke pressten-denser i økonomien, som går ut over yngre familier, og som også går ut over kommunene. Det skyldes at det budsjettet som ble vedtatt, ikke var godt nok tilpasset.

Jeg undrer meg litt over Arbeiderpartiets strategi i disse spørsmålene, for Arbeiderpartiet har nå åpenbart fått større belastninger ved å fortelle befolkningen hvorfor man er nødt til å holde igjen. Men de har allikevel ikke hatt mot til å endre budsjettet så mye at man også fikk endret kursen. Og så langt jeg kan skjønne, er Arbeiderpartiet nå i ferd med å få det verste av to verdener: De får belastningen med å forklare hvorfor man skal holde tilbake, men så tør de ikke holde så mye tilbake at de får noen effekt av det. Dermed ender man opp med den rentestigningen som vi nå har fått. Og det er kanskje problemet, at i politikk er det ikke så lett å ta de nødvendige harde valgene som må tas.

Jeg registrerer at finanskomiteens leder oppfatter sitt forhold til sentrum som et slags forfølgelsesritt denne høsten. Det skal bli interessant å se hvordan det går videre. Men jeg tror kanskje det var vel optimistisk av Hill-Marta Solberg å tro at bare vi nå får en god sommer bak oss, vil alle tingene komme på plass. Det er en del harde tak som må tas. Vi får ikke prioritert helse og skole godt nok hvis vi ikke er villige til å foreta en del reelle omprioriteringer. Og det er der det politiske motet alltid svikter.

Presidenten: Det vert replikkordskifte.

Grethe G. Fossum (A): I et tidligere replikkordskifte understreket representanten Foss hvilken elendig fordelingseffekt økningen av renten i Norges Bank hadde ført til. Jeg fikk faktisk et sterkt inntrykk av at en rettferdig fordelingspolitikk var så viktig for Høyre at til og med formuesbeskatning var urettferdig i forhold til fordeling, da naturligvis med motsatt fortegn.

Høyres bidrag til en god fordelingspolitikk i revidert nasjonalbudsjett er bl.a. mindre penger til dem som er sykmeldte, kutt på lærebøker til elevene i videregående skole, kutt i arbeidsmarkedstiltak og kutt på tekniske hjelpemidler til dem som er funksjonshemmede.

Hvis Høyre er så forferdelig opptatt, som de gir uttrykk for, av fordelingspolitikken, hvorfor går de ikke da egentlig inn for at renten i Norges Bank skal bestemmes av politikerne, slik at de slipper de vanskelige prioriteringene det er å skjære på budsjetter på områder hvor det virkelig trengs penger? Eller er det slik at Høyre virkelig ønsker at de sykmeldte, de arbeidsledige og elevene i videregående skole skal bære byrdene med det Høyre kaller fordelingspolitikk?

Jan Petersen (H): Jeg tror vi i bunnen for denne debatten må legge det forhold at slik rentenivået utvikler seg, med oppadgående renter, er det dårlig fordelingspolitikk, i den forstand at det går ut over barnefamilie, yngre mennesker som har sine huslån, sitt billån, sitt studielån og sine barnehager å betale. Uansett hvordan man snur og vender på det, så er det dårlig fordelingspolitikk.

Så kan man selvfølgelig stille spørsmålet om hvorfor ikke politikerne skal gå inn og styre dette så man får holde renten igjen. Det skyldes selvfølgelig at politikere har en tendens til å ønske seg både i pose og sekk, og at denne typen systemer på sikt fører til at man både får høyere rente og – ikke minst – høyere inflasjon. Og høyere inflasjon spiser opp lønnstilleggene, spiser opp lønningene osv. Så all erfaring tilsier nok at det ikke er veien å gå.

Og statsministeren selv har jo besvart dette spørsmålet i et intervju som vi har snakket en del om her, der han gjør det helt klart at det er finanspolitikken som må ta dette ansvaret. Det er det vi også sier, men vi trekker, i motsetning til Arbeiderpartiet, en skikkelig konsekvens av dette.

Når det gjelder hvem som skal betale, må vi si at det er viktig å ha et budsjett som er balansert. Vi vedstår oss det vi gjør når det gjelder sykelønnsordningen, og når Sandman-utvalgets innstilling foreligger, ser jeg ikke bort fra at denne virkeligheten også vil gå opp for Arbeiderpartiet. Jeg tror at en av grunnene til at vi har underdekning på viktige områder som helse, skole, kamp mot kriminalitet, veier og slike ting, er at man ikke har vært villig til å gå inn i en del slike meget dyre og etablerte ordninger.

La meg avslutningsvis si at jeg er meget forbauset over én ting, nemlig at Grethe Fossum oppfatter skolebokprosjektet som et utjevningsspørsmål. Det er veldig interessant at hun gjør det og ikke oppfatter det ut fra et undervisningspolitisk synspunkt. Men det er også den innvendingen vi har hatt mot Arbeiderpartiets undervis-

ningspolitikk, at de glemmer skolens innhold når de er på undervisningskapitlenes utgiftsside.

Carl I. Hagen (Frp): Jeg har lært at en replikk egentlig skal være et spørsmål til den taler man tar replikk på, men jeg vil fravike dette ved bare å si at når det gjelder mobiltelefonene, er en av forskjellene på Fremskrittspartiet og Høyre at når vi lærer noe nytt og forstår at vi har handlet dumt, endrer vi vår handling i stedet for å fortsette å gjøre det dumme som Høyre og de øvrige partiene gjør.

De andre sosialdemokratiske partier og for så vidt konservative partier i Europa har skjønt at de ikke skal gi bort et gode til kapitalister når de kan sørge for å få økte inntekter til nødvendig offentlige formål. Det har vi tatt konsekvensen av. Vi innrømmer gjerne at vi ikke var klar over dette for en stund tilbake, men vi lærte det av det som skjedde i England.

Så har jeg et spørsmål om kommuneøkonomien. Det er jo Høyre og Arbeiderpartiet som står sammen om kommuneøkonomien for 2001. Arbeiderpartiet har ikke villet svare på om de akter å dekke inn kostnadene ved de to siste feriedager – 1 milliard kr for de første to kommer i 2000. Det får vi til høsten, for de finner jo ikke dekning for det og lurar seg unna. Men neste år kommer kostnadene for de to siste feriedagene, ytterligere 1 milliard. Den har Arbeiderpartiet ikke villet svare på om de skal dekke, eller om de skal bruke den ekstra milliard som Arbeiderpartiets stortingsgruppe fikk med, til å dekke den, slik at den i realiteten er rappet tilbake av Regjeringen. Hva vil Høyre gjøre på dette området?

Det tredje spørsmålet mitt, er det samme som jeg stilte til Kjell Magne Bondevik: Hvorledes ser Høyres parlamentariske leder og Høyres leder på utsiktene til at det blir Høyre som må redde budsjettet – et helhetlig budsjett – sammen med Arbeiderpartiet til høsten? Kjell Magne Bondevik, som er statsministerkandidat for de tre tidligere regjeringspartier, sa at han var lite optimistisk for at det ble de partiene. Er Jan Petersen optimistisk med tanke på at det blir Høyre som må trå til for å redde Arbeiderpartiets budsjett for neste år?

Jan Petersen (H): Jeg må innrømme at jeg ble ganske optimistisk da Hagen begynte og sa at han ikke syntes det var nødvendig å stille spørsmål. Jeg hadde da håpet at han skulle besvare en del spørsmål, men det lot han klokkelig være, og det tror jeg sant å si han kommer til å fortsette med.

Men når det først gjelder mobiltelefonene, som da åpenbart var det han var ute etter, så synes jeg det på mange måter var et greit svar. Hvis det er slik at Carl I. Hagen fortsatt er åpen for å trekke lærdom av sine dumheter, ser jeg ikke bort fra at vi også på det punktet kan komme til å få enighet.

Han er jo så opptatt av hvordan tingene utvikler seg i utlandet, og siden han er opptatt av å lære nye ting, kan jeg nå meddele ham at Frankrike har bestemt seg for å droppe sin auksjon. Det man skal være klar over, er at dette er ikke et område hvor det er frie lunsjer. Det er jo

ikke slik at man kan hente ut i det norske markedet 10 milliarder kr uten at noe menneske merker det. Hagen vet mulighets at hvis man legger inn en ekstra kostnad på 10 milliarder kr på dette markedet, så vil ikke ubetydelige deler av det finne sin vei til dem som skal betale det.

En av grunnene til at Norge ligger foran i bruk av ny teknologi, er nettopp at vi har hatt et prisnivå som gjør det komfortabelt. Nå markerer Hagen seg som en aktiv motstander av fornyelse og å ta i bruk ny teknologi, og det er dessverre et utviklingstrekk vi har sett i Fremskrittspartiet, at de blir mindre og mindre opptatt av det som er den nye verdens krav, og mer og mer opptatt av å skattlegge ting – og det gjør de her. Det er klart at han vil være her en fare for det å ta i bruk ny teknologi. Når det gjelder hva man skal dekke inn, må jeg si at det som er nye kostnader, må dekkes inn i de årene hvor de påløper.

Når det gjelder høstens budsjettbehandling, er jeg enig i at det er en meget uoversiktlig og vanskelig situasjon. Det er ikke mulig å kommentere den på det nåværende tidspunkt, men la meg nevne at denne vanskelige situasjonen var en av grunnene til at jeg meget bestemt har ment at vi på ikke-sosialistisk side burde snakke sammen, istedenfor å overlate makten til Stoltenberg, som Bondevik bestemte seg for å gjøre.

Kristin Halvorsen (SV): Høyre er egentlig Stortingets mest sentrale parti. Nå har man hatt en sentrumsregjering som i to år lagde flere forlik med Høyre og Fremskrittspartiet, de trengte Fremskrittspartiet også for å få flertall. Så var det en liten mellomperiode med Arbeiderpartiet og sentrum. Og nå har Høyre igjen betydelig innflytelse, men denne gangen uten det brysomme Fremskrittspartiet, fordi man kan danne flertall alene sammen med Arbeiderpartiet. Det er antakelig en mer behagelig situasjon politisk for Høyre enn det jeg synes egentlig fremgår blant politiske kommentatorer og i pressen.

Jeg kunne gjerne tenkt meg å høre Jan Petersens visjoner for hvordan dette bildet burde være etter neste stortingsvalg, for det kan kanskje være litt slitsomt bare å sitte der med politikken sin, og så må enten Arbeiderpartiet eller sentrum svinge innom Høyre. Da får man innflytelse gjennom pendelsvingningene, men har ellers ikke en egen, klar mulighet til å legge en strategi og få maksimalt av æren også.

Høyre har jo hatt betydelig innflytelse nå på kommuneøkonomiopplegget. Og Høyre er et parti som veldig klart sier ifra at man ønsker en større grad av privatisering i kommunesektoren. Det er to måter å få til en slik privatisering på. Den ene er Høyre-måten, å si det veldig klart, ha en ideologisk begrunnelse for det og gjøre det. Men det vi merker rundt i Kommune-Norge, er at det også er en effektiv taktikk å få det gjennom via forsømmelsesmåten, nemlig at kommunene har for dårlig økonomi, og det blir et argument i seg selv, at mange kommunepolitikere tror at man får bedre økonomi ved å privatisere, og dermed sniker det seg inn bakveien.

Mener Høyre at kommuneøkonomiopplegget for neste år er en god forsømmelsesstrategi for å få på plass Høyres ideologisk begrunnede privatisering?

Gunnar Breimo hadde her overtatt presidentplassen.

Jan Petersen (H): Det beste svaret man kan gi på det siste spørsmålet, er: Godt forsøk, men det er ikke fullt så enkelt. Det kommuneopplegget som nå er lagt til neste år, er selvfølgelig lagt innenfor de rammene som er. De er for så vidt stramme, men det gir likevel, forholdene tatt i betraktning, altså økte og bedre rammer. Jeg vil gjerne gjøre oppmerksom på at vi også legger vekt på andre ting som er av viktighet i forhold til kommuneøkonomien, ikke bare overføringene, og det gjelder f.eks. rentnivået. Går renten opp med 1 pst., koster det kommunene en halv milliard kroner. Det gjelder også sykelønnsordningen, hvor Regjeringen nå vil ha pålagt en større byrde, osv. Så jeg må si at jeg tror at det kommuneopplegget som vi får til neste år, slett ikke er noe dårlig kommuneopplegg.

Men så er Kristin Halvorsen for så vidt inne på et poeng, nemlig det hun kalte forsømmelsesstrategien. Realiteten er at det offentlige nå sprer seg på så mange områder at de i årevis har forsømt sentrale deler av velferdstilbudet. Det har jo vært mye av vår innvending mot Arbeiderpartiets budsjettpolitikk at de sprer seg på så mange områder at man ikke får gjort nok når det gjelder skolen, og når det gjelder sykehusene. Derfor tror jeg det er viktig å legge opp en politikk for en større konsentrasjon om det som er de reelle kjerneoppgavene, og da må vi organisere oss så effektivt som vi bare kan for å skape mer penger til kjerneoppgavene. Det ligger også under vårt engasjement når det gjelder å nedlegge fylkeskommunen. Vi må bruke penger på tjenestetilbud istedenfor å administrere hverandre.

Ellers er det hyggelig å observere det samme som Kristin Halvorsen, nemlig at Høyre etter hvert har inntatt en ganske sentral posisjon i denne salen. Det er jo litt pussig, for husk på at denne fireårsperioden begynte med at alle ekspertene sa at Høyre var i en helt håpløs posisjon og kom til å være i skyggenes dal hele tiden. Så ble det stille etter budsjettoppgjøret i 1998. Og så fikk vi denne vårens begivenheter, og da var alle enige om at vi var i en helt håpløs posisjon og i skyggenes dal og aldri ville få noen innflytelse. Men så vi er tilbake igjen, og vi håper at det kan føre oss inn i et bredere borgerlig samarbeid.

Presidenten: Replikorkordskiftet er omme.

Erik Dalheim (A): Selv om ti av tolv komiteer på Stortinget stort sett synes de har for lite penger til rådighet og blir utsatt for et stort press fra dem som er misfornøyd med det, er presset mot finanskomiteen stort sett preget av at skatter og avgifter må settes ned. Øker prisene på bensin, slik vi har opplevd i de senere måneder, får Stortinget også skylden for det. Men realiteten er at Stortinget der har stått for en avgiftsøkning det siste året på kun 9 øre literen og de siste tre årene på til sammen 23 øre literen. I den samme perioden har oljeselskapenes prisøkning vært på bortimot 3 kr literen.

Dieselpriene har først og fremst fått oppmerksomhet knyttet til en antatt avgiftsøkning på 46 øre fra årsskiftet og store demonstrasjoner derav fra transportører og næringsliv for øvrig. I dag kan vi registrere at reaksjonene ble en vekker, for flertallet på Stortinget gikk for langt da de gav regjeringen Bondeviks forslag i denne sammenheng sin støtte. Den reelle dieselpgiften ble økt med 3,7 pst. Nå foreslår regjeringen Stoltenberg at avgiften reverseres til 1999-nivå. I tillegg kan vi konstatere at den midlertidige svovelpgiften på 25 øre ikke skulle være belastet dieselskjøperne; miljødieselen er på plass allerede. Utfordringen nå er å få på plass et system som sikrer at kun miljødiesel er på pumpene så raskt som mulig, enten ved lov, fra 2001, eller ved en avtale med oljeselskapene om merking dersom lovveien ikke går. Miljødieselen gir ikke bedre miljø før også partikkelfilter kan monteres. Det krever garanti for dieselskvalitet.

Når det gjelder nivået på drivstoffavgifter framover, forutsetter jeg at Regjeringen nøye vurderer dette i tilknytning til grensehandelproblematikken, i budsjettet for 2001.

I et år har vi nå ventet på å få på plass flertallsvedtaket om fjerning av investeringsavgift på vannkraftverk. En avgiftslette på 7 pst. skulle gi grunnlag for en nødvendig opprusting og effektivisering av våre vannkraftverk, men også for om mulig å sikre en raskest mulig utbygging av nye kraftverk med de nødvendige merkostnader som dagens krav til miljø setter. Sentrumsregjeringens trenering av Stortingets vedtak har ved siden av at en rekke prosjekter har stoppet opp i påvente av et avgiftsfritak som ikke kom, ført til at ytterligere hundrevis av arbeidsplasser i leverandørindustrien i Norge har gått tapt.

Når nå arbeiderpartiregjeringen raskt har fremmet forslaget om fritak, er det avslørende å registrere begrensningene i sentrumspartienes forslag nå. Nei til fritak for nye prosjekter skal være nøkkelen til omkamp for utsettelse med gjennomføring av stortingsflertallets konsesjon i Øvre Otta. Det er en dårlig hilsen til nødvendig reduksjon i veksten i den sterkt forurensende energiimporten som vi nå ser.

Så avslutningsvis et forsøk på avklaring på merkna den fra sentrumspartiene og SV og merkna den fra Fremskrittspartiet, Høyre og representanten Bastesen, på side 155 i innstillingen, vedrørende fergetilbudet. Så vidt jeg kan lese meg til, går sentrumspartiene og SV for en styrking av fergetilbudet, ikke en reduksjon av takstene ved å gå imot en reduksjon i tilskuddet med 35 mill. kr. Dette er også Arbeiderpartiets synspunkt, og dermed – i så fall – flertallets syn. Dersom dette ikke er riktig, ber jeg om en korreksjon fra sentrum og SV.

Statsråd Jørgen Kosmo: Det har i løpet av dagen, og naturlig nok fordi det er en del av revidert nasjonalbudsjett, vært en del diskusjon om arbeidsmarkedstiltakene og størrelsene på disse.

Vi har store utfordringer innenfor arbeidsmarkedspolitikken i årene framover. Og det vi i og for seg ser ved at et samlet storting uttaler seg i forbindelse med utjevningmeldingen, er at man faktisk stiller arbeidsmarkeds-

etaten og arbeidsmarkedspolitikken overfor kjempestore utfordringer i årene som kommer, ved å sørge for at vi blir i stand til å kvalifisere de mellom 40 000 og 50 000 i norsk arbeidsliv som i dag er utenfor fast arbeid, slik at de kan gå inn og utnytte sin kompetanse på en slik måte at de får lønnet arbeid.

Det vil være vanskelig å kunne klare de utfordringene som Stortinget i og for seg har bedt oss om å gjøre, og samtidig kutte på de virkemidlene vi har gjennom arbeidsmarkedstiltak. Derfor er jeg glad for at det har vært mulig å etablere et stortingsflertall for videreføring av nivået på arbeidsmarkedstiltakene, i tillegg til at vi har fått oppslutning om det opplegget som Regjeringen har lagt opp til i forbindelse med å gjøre en ytterligere innsats for dem som har som alternativ å gå på uførepensjon. Jeg ser fram til den oppgaven med spenning, og at det skal være en utfordring.

Men jeg er litt bekymret for at vi ikke skal kunne greie å få debatten over på et annet spor før budsjettbehandlingen til høsten – fordi man har nå sikret flertall gjennom Fremskrittspartiets beslutning om at man ikke skulle endre budsjettet, ikke gjennom dette at man har oppslutning fra Fremskrittspartiet om at man skal satse på arbeidsmarkedstiltak. Derfor håper jeg, særlig for sentrumspartiene, at det har vært behovet for å finne pengedekning som har vært årsaken til at man har gått på de kuttforslagene som man har gjort i år.

Ellers må jeg si at det er ingen grunn til å avblåse innsatsen i forhold til de vanskeligheter oljerelatert industri står overfor. Også der har vi store utfordringer, særlig på kompetanseheving. Det vil være en rekke bedrifter som vil ha både kortsiktige og langsiktige problemer med å sysselsette sine ansatte, og som Stortinget i og for seg forutsatte, skulle vi bruke disse ekstra tiltaksmidlene og tiltaksplassene til en kombinasjon av kompetansehevede virksomhet og arbeidsmarkedstiltak, som skulle sikre at man var klar til å gå inn i jobben igjen i denne virksomheten når krisen var over. Det vil være et betydelig behov også i annet halvår for å bruke disse ressursene.

Så har jeg registrert at Stortinget i forbindelse med behandlingen av revidert forutsetter at man skal iverksette omleggingen av arbeidsmarkedspolitikken ved å tillate privat utleie fra 1. juli, slik som tidligere forutsatt, selv om Stortinget ikke har fått behandlet tilbakemeldingen fra Regjeringen om hvordan man skulle organisere det statlige selskapet. Istedenfor har vi fått et forslag som gjør at Regjeringen får en tidsbegrenset fullmakt til å iverksette denne virksomheten også innenfor arbeidsmarkedsetatens område, og gi en tilbakemelding til Stortinget om hvordan dette skal organiseres i fremtiden, i forbindelse med budsjettet. Jeg er glad for det. Det gjør at vi kan kvalifisere arbeidsmarkedsetaten til å være med i den utfordrende prosessen det er med den liberaliseringen av arbeidsmarkedspolitikken som Stortinget har vedtatt, og som jeg faktisk tror skal bidra til at man får en enda større grad av mobilitet og kvalitet i den delen av arbeidsmarkedet som vi trenger i årene framover.

Men jeg ber Stortinget være klar over at selv om vi på enkelte yrkesområder har store behov for å skaffe kvali-

fisert arbeidskraft, har vi også en ganske stor gruppe som i dag er utenfor det ordinære arbeidsmarkedet, og en må gjøre en betydelig innsats for å sørge for at de i fremtiden blir i stand til å kunne utnytte sin kompetanse og sine ressurser i et aktivt arbeidsliv.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF): I Kristeleg Folkeparti er me glade for at revidert etter behandlinga i Stortinget vil få ein sterkare sentrumsprofil enn det som det vart lagt opp til frå Regjeringa si side. For eksempel vil frivillige lag og organisasjonar få betre vilkår ved at kravet for å verta med i ordninga om skattefrie gåver vert endra frå at organisasjonen skal ha «minst 3 000 medlemmer» til «organisasjoner som har et nasjonalt omfang». Her må eg få skyta inn at «nasjonalt omfang» ikkje betyr verksemd i alle fylke, men det betyr at organisasjonen må ha ein aktivitet utover det reint lokale.

Regjeringa var ikkje innstilt på ei slik endring. Difor er det ekstra gledeleg at ein samla finanskomite no tilrår endring, ei endring som i utgangspunktet kan verka ganske lita, men som i realiteten betyr at ein kjem organisasjonane i møte ut frå den verkelegheita som pregar Organisasjons-Noreg. Det er nemleg slik at ein god del frivillige lag og organisasjonar er lagsbaserte utan eit sentralt medlemsregister. Andre organisasjonar er ganske små, atter andre kan ikkje basera verksemda si på medlemmer. Alle desse ville falla utanfor ordninga med skattefrie gåver dersom kravet var 3 000 medlemmer. Ved å endra kravet til at organisasjonen skal ha «et nasjonalt omfang» vil mange av desse organisasjonane, som er viktige, og som til tider utfører eit uerstatteleg arbeid, verta omfatta av ordninga. Dette er heilt i tråd med sjølve intensjonen i ordninga med skattefrie gåver til frivillige lag og organisasjonar.

Vidare er Kristeleg Folkeparti tilfreds med at Regjeringa ikkje får gjennomslag for å avvikla ordninga med lønsrefusjon for sjøfolk eller for forslaget om å auka CO₂-avgifta for frakteflåten og for supplyflåten. Dersom Regjeringa sine forslag på desse to punkta hadde vorte vedtekne, ville det ha betydd slutten for frakteflåten langs kysten. Dette er ei viktig næring som representerer mange arbeidsplassar, men som òg er eit godt, viktig og rasjonelt transporttilbod. Dersom dette tilbodet forsvinn, vil alternativet vera landverts transport, eit alternativ som ikkje minst vil føra med seg større miljømessige og forurenande konsekvensar.

Ved å driva tilbake desse to endringsforslaga frå Regjeringa viser òg Stortinget at me ønskjer stabile og føreseielege rammevilkår for heile sjøfartsnæringa. Dette er òg grunnen til at Kristeleg Folkeparti vil støtta Inger Stolt-Nielsen sitt forslag som er omdelt i dag. Me opplever gong på gong at Arbeidarpartiet fremjar forslag eller på annan måte gjev uttrykk for handlingar som er eigna til å skapa uvisse, og som er uføreseielege for skipsfartsnæringa. Sjølv om Stolt-Nielsen sitt forslag har ei form som ikkje er så veldig presis, vil me røysta for forslaget ut frå den grunnleggjvinga at skipsfartsnæringa skal ha trygge, stabile og føreseielege rammevilkår, og at det er viktig å ta vare på ulike greiner innanfor næringa.

Den 1. januar i år fekk 14 kommunar auka arbeidsgjevaravgift som følgje av EFTA-pålegg. Ni av desse kommunane ligg i Hordaland, to ligg i Rogaland, to ligg i Møre og Romsdal, og ein ligg i Telemark. Avgiftsauken fører med seg ein kostnadsauke på 134 mill. kr pr. år for næringslivet i desse 14 kommunane. I tillegg kjem konkurranseulempe som dårlege vegar, ferjeutgifter og bompengautgifter. I Kristeleg Folkeparti har me arbeidd sterkt for at desse meirkostnadene skal kompensera, og difor gav sentrumspartia, i lag med Arbeidarpartiet, sterke føringar i budsjettet for 2000 om at Regjeringa i revidert måtte koma tilbake med kompensatoriske tiltak i form av midlar til infrastruktur, kompetanseheving og regionalutvikling i desse kommunane.

Kristeleg Folkeparti er difor svært fornøgd med at det no er eit fleirtal i finanskomiteen som står saman om sterke og klare føringar som pålegg Regjeringa å skaffa full dekning for næringslivet sine meirutgifter frå og med budsjettåret 2001 og fram til revisjon av soneinndelinga for arbeidsgjevaravgift i 2003.

I Kristeleg Folkeparti er me rimeleg fornøgde med å ha medverka til at revidert får ein klart sterkare sentrumsprofil enn det som låg føre i forslaget frå Regjeringa. Dette har me greidd utan at budsjettet har vorte mindre stramt – snarare tvert om!

Oddbjørg Ausdal Starrfelt (A): Som dei fleste andre har eg vorte politikar fordi eg ynskjer å påverka samfunnsutviklinga. For oss i Arbeidarpartiet er målet å påverka slik at livet vert betre for folk flest, særleg for dei som har det vanskelegast.

Gjer så revidert noko med dette? Ja, det aller viktigaste i dag er at nivået på arbeidsmarknadstilbod vert halde oppe. Me veit at dei viktigaste skiljelinene mellom dei som har nok, og dei som har for lite, i dette landet går mellom dei som har arbeid, og dei som ikkje har. Difor er arbeid til alle det mest avgjerande for utjamning. For dei som ikkje er i arbeid – for dei permitterte og oppsagde i oljebransjen og for folk med fysiske og psykiske problem som har vanskeleg for å finna arbeid – er arbeidsmarknadstiltak avgjerande for å koma vidare. Den permitterte sveisaren kan utvida kompetansen ved å få fleire sertifikat eller byggja på med teoretisk eller praktisk utdanning. Den rørslehemma kan via opplæring og ulike støtteordningar kvalifisera seg og visa at han kan ha ei aktiv rolle i arbeidslivet. Desse to og deira familiar får då eit betre liv, dei deltek aktivt i verdiskapinga, og dei syter for seg sjølve økonomisk.

Det er heilt uforståeleg for meg at folk frå sentrumspartia – kanskje mest frå Senterpartiet – som har vore så høgt på banen i samband med utjamningsmeldinga, røystar for å redusera talet på arbeidsmarknads plassar monaleg. Eg vonar at den oppsagde sveisaren i Haugesund og den arbeidssøkjande innvandraren merkar seg dette.

Det er relativt liten avstand mellom sentrum og Arbeidarpartiet i dei vedtaka me gjer i dag. Det er ikkje slik at sentrum gjer vesentlege, andre grep som lyfter dei som treng det mest. «Mykje skrik og lite ull» kallar me slikt på Jæren.

Til hausten får me meir omfattande utfordringar når det gjeld omfordeling – til å ta frå dei rike for å ha meir til dei fattige og til viktige fellesgode. Eg er veldig spent på kva sentrum gjer då.

Fornyng av offentleg sektor vert eit spanande og krevjande arbeid. Fornyng er ikkje eit mål i seg sjølv, men eit verkemiddel for å sikra at me nyttar dei pengane og dei folka me har, til mest mogleg og best moglege tenester for folk. Arbeidarpartiet vil sikra ein sterk offentleg sektor og likeverdige tilbod til fattig og rik over heile landet. Arbeidarpartiet vil, slik statsminister Stoltenberg har sagt det fleire gonger i det siste, auka innsatsen i offentleg sektor – i barnehagar, i barnevernet, i skulen og på kulturområdet, for å nemna noko av det som ligg meg mest på hjarta. Men me skal bruka dei ressursane me har, på ein betre måte. Det krev eit ramme- og regelverk som gjev mest mogleg tid att til å behandla sjuke, til å få folk i arbeid og til å låna ut bøker. Det er dette ramme- og regelverket Regjeringa og statsråd Kosmo skal ha kritisk gjennomgang av i tillegg til spørsmål om organisering av offentleg sektor.

Eg kjenner mange som arbeider i offentleg sektor. Mange av dei er frustrerte fordi dei ikkje får bruka meir tid og ressursar på det viktigaste, nemleg det å pleia gamle eller undervisa barn og ungdom. Dei skriv planar, dei skriv rapportar, dei sit i møte. Noko av dette er viktig, noko av det kostar mykje meir enn det smakar. Det må me gjera noko med.

Ein god bustad er i tillegg til arbeid avgjerande for folk sin trivsel. Difor er eg glad for at kommunalministeren arbeider med tiltak for våre barn, og spesielt for dei utan bustad og andre med spesielle behov. Trivsel handlar i tillegg om tryggleik for gode oppvekst- og utdanningstilhøve for våre barn og unge. Difor må me bruka meir ressursar på barnehagar, på utdanning og på kulturtiltak framover, slik Arbeidarpartiet tek til orde for.

Eg er imponert over all den innsatsen folk gjer for breiddekultur for barn og ungdom i alle lokalmiljø. Utan denne innsatsen stoppar Noreg. I tillegg til denne innsatsen, og nærast ein føresetnad for denne innsatsen, er eit aktivt kulturliv på alle nivå. Me må satsa på t.d. Stavanger Symfoniorkester

- fordi dei gjev mange av oss tilbod om musikkopplevingar som aukar livsgleda
- fordi dei stimulerer til musikkinteresse generelt
- fordi dei er viktige aktørar i utdanning av nye musikarar
- fordi mange av dei deltek som dirigentar, lærarar og utøvarar på alle nivå i fylket og slik sikrar både rekruttering og breiddekultur

Det same resonnementet kunne nyttast om Den Norske Opera.

«Mennesket lever ikkje av brød åleine», heiter det. Me treng brød, men i tillegg treng me dei opplevingane og den utviklinga som kulturlivet tilbyr oss – anten det er engasjement som mor i skulekorpset, som leiar i vel-laget eller som operapublikum. Difor er eg veldig glad for at iallfall statsministeren og Arbeidarpartiet har sett kultur på dagsordenen.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid begrenset til 3 minutter.

Inger Stolt-Nielsen (H): La meg først få uttrykke glede over Ausdal Starrfelts beskrivelse av betydningen av Stavanger Symfoniorkester. Det åpner muligheten for at vi til høsten får flertall for de forslagene som Høyre stod alene om i forbindelse med kulturbudsjettet i fjor.

Men det var ikke derfor jeg hadde bedt om ordet. Det gjelder sjøfolk.

I interpellasjonsdebatten om maritime næringer den 2. mai gav Grete Knudsen signaler om at regjeringen Stoltenberg ville sikre alle deler av næringsklyngen konkurransedyktige rammer. Hun sa:

«Vi ønsker å ha rammebetingelser som er mest mulig stabile over tid, og som virksomhetene kan leve med både i gode og i dårlige tider.

Våre nasjonale tiltak må holdes innenfor rammen av EUs regelverk, som vi er bundet til gjennom EØS-avtalen.»

Om refusjonsstøtten sa hun at det var et av de spørsmål hun ville drøfte med det rådet hun hadde tenkt å oppnevne, som skulle være sammensatt av alle deler av det maritime miljø. Men hun hadde tydeligvis ikke klarert dette med sin egen regjerings finansminister og statsminister. Meg bekjent er en slik rådgivningsgruppe ennå ikke oppnevnt, og Regjeringen foreslo å avvikle refusjonsstøtten istedenfor å heve den, som vi diskuterte den 2. mai. De foreslo avvikling uten å ha drøftet eller foreslått andre tiltak som kan sikre rekruttering, opplæring og trygge arbeidsplasser for den grunnstammen av norske sjøfolk som hele det maritime cluster er avhengig av. Dette sendte sjokkbølger inn i det maritime miljø, og virkningen uteble ikke. Det er varslet om omfattende utflagging av arbeidsplasser og gitt anbefaling om at antall utdanningsplasser nedbygges med i første omgang 300.

Mange har ment at jeg har malt fanden på veggen når jeg har påpekt de skadevirkninger som en vinglete skipsfartspolitikkk påfører næringen. Vel, fanden er ikke lenger på veggen, men er løs i det maritime miljø og feier med seg hundrevis av arbeidsplasser.

Da Stortinget for knapt 14 dager siden ved lovendringer i pensjonstrygden for sjøfolk vedtok å utvide statens garantiansvar med 360 mill. kr – jeg er veldig glad for at det fikk tilslutning av et enstemmig storting – var premisstallet for beregning av statens garantiansvar at antall avgiftsbetalende sjøfolk skulle ligge stabilt og nokså konstant på mellom 27 000 og 28 000. Det er der vi er i dag.

De nærmeste årene vil naturlig avgang ligge på 1 700 pr. år. Hvis den årlige tilgang er mindre enn den årlige avgang, vil statens garantiansvar øke. Med den utflagging som er realisert og varslet, kan avgangen bli atskillig større enn 1 700 pr. år.

Det forslaget som vi fremmer fra Høyre i dag, er et veldig åpent forslag, som gir Regjeringen muligheter til å gjøre et grundig utredningsarbeid som skal være grunnlaget for de beslutninger som skal fattes til høsten, når vi skal vedta neste års budsjett. Det er faktisk det som næringsministeren selv hadde ønsket å utrede, konkurranse-

vilkårene for næringen. Vi forventer at Regjeringen gjør dette grunnlagsarbeidet, slik at vi har et beslutningsgrunnlag når vi kommer til høsten. Denne næringen kan ikke vente enda seks måneder i uvisshet. Nå må de ha en dato for når et beslutningsgrunnlag foreligger. Jeg er veldig glad for at sentrumspartiene og Fremskrittspartiet har varslet støtte til dette forslaget.

Øyvind Korsberg (Frp): Stortingsflertallet, bestående av Arbeiderpartiet og sentrumspartiene, foreslår å øke svovelavgiften med 100 pst. fra 1. juli i år. Dette er en avgiftsøkning som rammer en rekke ferrolegerings- og karbidverk hardt. Disse bedriftene konkurrerer på et internasjonalt marked, og er selvfølgelig avhengig av å ha konkurransevilkår mest mulig lik sine utenlandske konkurrenters, som ikke har en slik avgift.

I presseheftet som kom i forbindelse med revidert statsbudsjett, uttaler finansministeren:

«Skatter og avgifter i Norge er allerede høye i internasjonal sammenheng, og det er et sterkt press for å redusere disse på grunn av konkurranseulempen og økende handelslekkasje.»

Det er jeg helt enig i. Men da er det helt uforståelig for meg at finansministeren øker svovelavgiften med 100 pst., og det i revidert statsbudsjett, uten at det på forhånd overhodet er gjort noen konsekvensanalyser av avgiftsøkningen.

Som et eksempel vil jeg vise til Finnfjord Smelteverk som i dag betaler 4 mill. kr i svovelavgift til staten, noe som utgjør noe mellom 35 000 og 40 000 kr pr. ansatt. Økningen fra 4 til 8 mill. kr og fra 35 000 til 70 000 kr. pr. arbeidsplass er høyst dramatisk for Finnfjord Smelteverk, og det kan være forskjellen mellom liv og død for bedriften.

Dagens utslipp av SO₂ ligger betydelig under grensen i gjeldende svovelprotokoll, slik at det ikke er nødvendig med nye tiltak i nær framtid. I henhold til Göteborg-protokollen skal SO₂-utslippene i år 2010 reduseres til 22 000 tonn. Det er med andre ord god tid til å forberede nye tiltak for å tilfredsstille de nye utslippsmålne.

Industrien er beredt til å gjennomføre tiltak som bidrar til måloppnåelse. Fra prosessindustriens side er det allerede foreslått bruk av frivillige ordninger for å klare utslippsforpliktelsene. Ved hjelp av frivillige ordninger kan industrien betale for å gjennomføre utslippsreduksjonene som langt på vei er tilstrekkelig for å oppfylle den nye forpliktelsen i Göteborg-protokollen. Dette kan gjøres til langt lavere kostnader enn ved bruk av avgifter. Provenyet for en avgift på 6 kr vil i løpet av to år kunne finansiere renseanlegg som til sammen ville oppfylle Göteborg-protokollens mål. Dagens avgift og en fordobling av dagens avgift gir overhodet ingen miljøgevinst, men har kun ett formål, nemlig å øke pengestrømmen inn i statskassen. Det er også en uakseptabel svekkelse av industriens konkurransevne.

Erna Solberg (H): Jeg skulle gjerne hatt statsråd Kosmo til stede i salen for å få svar på noen spørsmål knyttet til et forslag som er lagt ut i salen, fra Dag Terje

Andersen på vegne av Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre. For etter min mening innebærer dette forslaget et alvorlig brudd med det som tidligere har vært politikken på dette området, og som statsråd Kosmo selv har tatt opp. I verste fall kan dette forslaget medføre at man bryter norsk lov, i alle fall i forhold til de vurderingene som ble gitt da man behandlet Ot.prp. nr. 70 før jul, loven om endringer i forbindelse med utleie av arbeidskraft. I den forbindelse ble det gjort distinkte konkurransemessige vurderinger av den Kristelig Folkeparti-ledede regjeringen knyttet til betalingstjenester i arbeidsmarkedsetaten, hvor det ble understreket at for å være sikker på at det ikke skulle stride mot EØS-regelverket, var det viktig at disse betalingstjenestene ble organisert i et aksjeselskap og holdt på armlengdes avstand fra den andre aktiviteten i A-etaten. Det forslaget som nå ligger på bordet, innebærer at det gjør man ikke lenger. Det forslaget innebærer at man skal innføre betalingstjenester uten den armlengdes avstanden, og uten sikkerhet for riktig prissetting, noe som helt klart er et brudd med alle de premisser som statsråd Dāvøy la til grunn for sitt forslag. Det er etter min mening ganske sjokkerende. Jeg ser at forslaget er innlevert kl. 01.25 i natt, og at det er mulig at han ikke husket hva som ble sagt fra statsråden den gangen. Det forbauser i alle fall meg. Med dette legger man åpent for mer forvirring og problemer på konkurransesiden i arbeidsmarkedet.

Den andre biten, som også stod i samme proposisjon, var at for å drive utleie av arbeidskraft i regi av arbeidsmarkedsetaten, måtte det organiseres i et selskap som gjorde at man kunne ha ansatte som ikke nødvendigvis kom inn under lov om statstjenestemenn. Hvis man som det står i dette forslaget, skal innføre utleie av arbeidskraft uten at man har organisert dette som et aksjeselskap, og har tenkt å gjøre det på lik linje med vikarbyråene, altså slik at ansettelsesforholdet og arbeidsgiveransvaret er A-etatens og ikke dem man leier ut til – og det er ikke noe problem, for slik har A-etaten i dag lov til å gjøre det – bryter man altså sannsynligvis, ifølge det den Kristelig Folkeparti-ledede regjeringen sa, den loven og de premissene som gjelder for lov om statstjenestemenn.

Jeg synes enten Dag Terje Andersen burde komme og forklare hvorfor de betingelsene som den gang lå til grunn, plutselig ikke lenger eksisterer, eller at noen fra Kristelig Folkeparti kan forklare dette forslaget. For her lager vi rotete regler i forhold til konkurranselovgivningen, i tillegg til at det kan bryte norsk lovverk. Jeg synes det krever et svar. Og jeg vil også gjerne ha et svar fra Arbeiderpartiet på om det som ligger her, betyr at det ikke kommer en stortingsmelding om vikarbyrå, som statsråd Kosmo har varslet skal komme den 23. juni.

Børge Brende (H): I en situasjon med mangel på arbeidskraft vil det å tilføre mer penger i økonomien ikke føre til at mer blir utført, men at man i stedet får en særnorsk prisstigning og høyere rente. Det har det faktisk vært ganske bred enighet om her i dag, selv om ikke alle leverer i forhold til det å oppnå et slikt resultat, altså lavere prisstigning.

OECDs siste rapport har da også fastslått at norsk økonomi er på kokepunktet, og hvis man nå ikke foretar innstramminger, vil man få høyere rente. Grunnen til at jeg gjentar dette, er at et parti har skilt seg ut på dette punktet. Fremskrittspartiet har brukt mye tid og krefter her i dag på å fremstille det som om vi ikke har noen problem i forhold til at norsk økonomi er i ferd med å koke over. Bare ved å foreta noen avgiftslettelser vil inflasjonen gå ned, sier man. Det er mange gode begrunnelser for avgiftslettelser, men i en situasjon der det er i ferd med å koke over i norsk økonomi og det er mangel på arbeidskraft, er det ikke slik at man demper presset i norsk økonomi ved å senke avgiftene. Tvert imot kan det faktisk være slik at enkelte vil få mer mellom hendene, slik at man kan sette i gang en økt etterspørsel og derigjennom igjen bidra til at det blir større prisstigning i Norge, fordi det blir mer penger til disposisjon. Det er iallfall en måte å se det på.

Det som virkelig fikk meg til å hoppe i stolen, var da representanten Siv Jensen i et svar på en replikk fra meg uttalte:

«Men la nå også det være sagt at det er ikke sikkert at det riktigste og beste for norsk økonomi nå vil være å føre en kontraktiv» – altså en stram – «finanspolitikk. Kanskje vi burde begynne å føre en ekspansiv finanspolitikk, nettopp fordi vi nå ser tegn til kraftig økning i ledigheten.»

Det var jo en eiendommelig situasjonsbeskrivelse. Det er klart at hvis det er det som har vært utgangspunktet for Fremskrittspartiets reviderte nasjonalbudsjett, er det ikke rart om resultatet har blitt ganske originalt. Fremskrittspartiet angriper budsjettindikatorerne og sier at Fremskrittspartiet kommer ut med en bedret balanse i forhold til de andre partiene. Det er heller ikke rart når man over natten bestemmer seg for at man skal auksjonere ut mobilkonsesjoner til 10 milliarder kr og føre auksjonsbeløpet rett inn i sitt reviderte nasjonalbudsjett, samtidig som man sier man er mot å foreta selv små justeringer på revidert nasjonalbudsjett, fordi man skal følge det som har vært malen med det nye budsjettssystemet. Men 10 milliarder kr inn i et system for så å finansiere utgiftsøkninger, som er dobbelt så høye som selv SV foreslår, er Fremskrittspartiets politikk. Jeg lurer på om vi kunne få et svar fra Carl I. Hagen på om dette er linjen til Fremskrittspartiet, at man skal føre en mer ekspansiv politikk for å hindre den kraftige økningen i arbeidsledigheten.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Eg skal gjera merk- sam på at Senterpartiet og Venstre skal vera med på ein merknaad om Luftfartsverket på side 160 i innstillinga.

Eg ber finansministeren oppklara ei sak som Arbeidarpartiet openbert framstiller sterkt misvisande. Det gjeld volumet på arbeidsmarknadstiltaka. I eit replikkordskifte i samband med utjamningsmeldinga skulda statsministeren meg og Senterpartiet for eit kutt i arbeidsmarknadsetaten i revidert nasjonalbudsjett. Han sa at det ville gå ut over dei aller svakaste, ikkje minst innvandrarar. Han varsla bråstopp i arbeidsmarknadstiltaka

dersom forslaget vi er med på, blir vedteke. Arbeidarpartiet gjentek sine angrep i debatten i dag, og dei argumenter i innstillinga på side 213 for at tiltaksplassar i verkstadindustrien må prioriterast på kostnad av andre.

Ein av Arbeidarpartiets eigne ordførarar, Marit Myklebust, ordførar i Eigersund, ein kommune med verftsindustri, har ein artikkel den 14. juni i Stavanger Aftenblad der ho for det fyrste fortel korleis kommunane alle-reie er i gang med den fornyinga av offentleg sektor som statsministeren varsla at han ville setja i gang, og der ho rettar søkjelyset på dei statlege etatar. Så fortel ho om den situasjonen i verftsindustrien som var i Rogaland for kort tid tilbake, og om behovet for ei ekstraordinær pakke, som vart løyvd i samband med budsjettet for i år, 357 mill. kr, som skulle administrerast frå Arbeidsdirektoratet og fylkesarbeidskontora. No vart heldigvis ikkje krisa så omfattande som varsla, og no er det optimisme å spora.

Så fortel Marit Myklebust at arbeidsmarknadsetaten sit

«med mange penger, veldig mange penger, så mange penger at Fylkesarbeidskontoret går ut og trygler bedrifter om prosjekt slik at pengene kan bli brukt opp, og de må brukes før året er omme!»

Hennar meining er at desse midlane må tilbake til staten for å bli brukte til høgare prioriterte formål. Så seier ho:

«Dette kan jo være en prøve-sten for vår regjering.

De må vise at det offentlige kan handle raskt og smidig og fornuftig. Flere hundre millioner må ikke forsvinne i et system.»

Det er nettopp det som er poenget med det forslaget til kutt på 150 mill. kr som ligg i dag. Det er at dei pengane som vart løyvde til tiltak som det ikkje var nødvendig å bruka så mykje midlar på, skal trekkjast inn igjen for å bli nytta til høgare prioriterte formål. Eg ber finansministeren stadfesta at dette vil han sjå nærare på.

Per Sandberg (Frp): Jeg åpner innlegget mitt med å fremme forslag nr. 66, som er utdelt på representantenes bord, hvor jeg ber Regjeringen skrinlegge bygging av nytt operahus i Bjørvika.

Egentlig trenger ikke det forslaget noen ytterligere kommentarer eller argumentasjon fra min side, for jeg synes de fleste representantene fra Arbeiderpartiet og de fleste representantene fra Høyre i dag har argumentert så sterkt for det forslaget at jeg ser det som helt naturlig at det i dag får et massivt flertall. Det har gjennomgående i debatten både fra Høyres og Arbeiderpartiets side vært snakket om innstramming, budsjettbalanse, press i økonomien, frykt for inflasjon, prisstigning osv. Hvis det medfører riktighet, og hvis de to partiene er så redde for den utviklingen i framtiden, er de virkelig nødt til å gå inn for det forslaget. Da kan ikke de partiene være med på å utløse milliarder til bygging av et operahus i Bjørvika. Så jeg ser fram til den voteringen.

Ellers synes jeg det som kommer fram fra de forskjellige representantene fra Arbeiderpartiet, er litt interessant. Representanten Ausdal Starrfelt sa at de ser fram til

høsten, for da skal de ta fra de rike og gi til de fattige. Det ble også sagt av andre representanter. Jeg ser også fram til høsten, når Arbeiderpartiet skal ta fra de rike og gi til de fattige, for vi har hatt en hel rekke saker nå i vårsesjonen som Arbeiderpartiet har skaffet flertall for, som vil utløse flere hundre millioner til – jeg nevner bare i korte trekk – nye barnehager, museum, arkiv, bibliotek, sannsynligvis flere hundre millioner til nytt operabygg, flere hundre millioner i økte pensjoner til statsansatte, osv., osv. Og så står de samme partiene her i dag og prøver å gi uttrykk for at de er redde for framtiden i forhold til stramheten i offentlige utgifter. Jeg ser også fram til høstens oppgjør.

Det er klart at i forhold til forslag nr. 66 har jeg også merket meg det som skjer. Jeg nevner bare ett punkt: Det kuttet 760 mill. kr på utstyr til sykehusene, fordi en ikke har råd til det. Samtidig er en villig på alle mulige slags måter å bruke milliarder av kroner til å bygge et operahus i Bjørvika. Jeg har merket meg det, og jeg tror også folk flest har merket seg det. Og jeg tror det er det vi kommer til å lese gjennom meningsmålingene som vi får i pressen etter hvert.

Presidenten: Per Sandberg har tatt opp det forslaget han har referert til.

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Jeg er redd Fremskrittspartiet har misforstått noe helt fundamentalt i den økonomiske politikken. Det er selvsagt mulig å prioritere både bygging av ny opera og andre gode formål dersom det skjer innenfor en forsvarlig økonomisk helhet. Problemet med Fremskrittspartiets opplegg er at de unnlater å styre den samlede pengebruken, og da går det galt – helt galt.

Representanten Meltveit Kleppa stilte spørsmål om arbeidsmarkedstiltakene. Situasjonen er slik at med det opplegg som sentrumspartiene har lagt fram, ville antall plasser i arbeidsmarkedstiltakene bli redusert med 3 000 i andre halvår. Det vil bli en forsterket effekt i siste kvartal på grunn av bindinger i tredje kvartal. Det betyr kort sagt at langtidsledige, grupper som står svakt på arbeidsmarkedet, innvandrere osv., vil bli rammet av en slik økning, og det på en ganske dramatisk måte.

Så til forslaget fra Inger Stolt-Nielsen på vegne av Høyre. Norsk skipsfart er jo en næring i hard konkurranse. Det gjelder ikke bare den internasjonale delen, men i stor grad også kystfarten. Den internasjonale skipsfarten har i mange år benyttet seg av arbeidskraft fra land med lave arbeidskraftkostnader, og vi ser nå tendenser til økt utflagging også i småskipsflåten og økt bruk av utenlandske sjøfolk i kysttransporten.

Sjøtransporten er en viktig del av infrastrukturen for samfunnene langs kysten, hvor sjøtransporten også er en dominerende transportform for norsk vareeksport. Vi vet at med moderne skip er CO₂-utslippene ved sjøveistransport mye lavere enn ved landveistransport. Dette er bl.a. bakgrunnen for at EU nå satser på økt bruk av nærskipsfart og kombinerte transportter.

Regjeringen er oppmerksom på at norsk skipsfart står overfor store utfordringer. Nærings- og handelsdepartementet er derfor i gang med å utrede skipsfartens situasjon nærmere, både den internasjonale skipsfarten og kystflåten. Vi vil i denne sammenheng også vurdere rammebetingelsene i forhold til våre konkurrenter. Det er i denne sammenheng viktig å slå fast at rammebetingelsene varierer ganske mye innenfor EU og EØS-området. Vi vil også se på hvordan vi kan øke innovasjons- og fornyingsgraden i næringen, slik at konkurranseevnen kan opprettholdes på sikt.

Som nærings- og handelsministeren tidligere har sagt her i Stortinget, vil hun så snart som mulig opprette en rådgivningsgruppe for det maritime klyngemiljøet fra utdannings-, forsknings- og teknologimiljøene. Det representanten Stolt-Nielsen her ber om, er altså et arbeid som Nærings- og handelsdepartementet på vegne av Regjeringen er i gang med, og som man vil komme tilbake til Stortinget med.

Øystein Hedstrøm (Frp): Nærings- og handelsdepartementet har kommet med et forslag om at Regjeringen skal gis fullmakt til å gjennomføre en delprivatisering av AS Olivin med den hensikt å redusere statens eierpart ned mot 51 pst. i selskapet. Finanskomiteen har parallelt med dette behandlet et Dokument nr. 8-forslag fra Fremskrittspartiet som går langt lenger, fordi det innebærer full statlig avvikling av hele eierengasjementet i virksomheten. Sentrumpartiene støtter Regjeringens maksimumsgrense for nedsalg.

Fremskrittspartiet og Høyre er de eneste partier som går inn for en helprivatisering. Vi har nemlig den mening at staten ikke bør ha som oppgave å være hovedaksjonær i spekulativ forretningsvirksomhet, men komme seg ut av virksomheten snarest mulig. Vi mener det ikke skal være en offentlig oppgave å ivareta vanlige samfunnsborgeres verdier på denne måten. Den virksomhet som er liv laga, bør private stille med.

Selv om Olivin ikke har beslaglagt mye tid fra statsadministrasjonen eller hatt de store behov for kapitaltilførsel, mener vi statsaksjeselskapsformen kan være et stengsel for bedriftenes utviklingsmuligheter og markedstilpasninger. Med private eiere og investorer i majoritet, vil man få større muligheter til å være i forkant av utviklingen og være mest mulig profesjonell for å øke mulighetene til profitt. Stikkord vil være ansettelse av dyktige kommersielt innstilte ledertyper i toppstillinger, stram kontroll av kostnader og økt vekt på produktivitet. Det er vel kjent at Olivin har vært en økonomisk suksess. Men selv om selskapet står sterkt, er det avhengig av markedsforholdene i stålindustrien. En økende produksjonskapasitet hos konkurrerende olivinprodusenter kan gi økt konkurranse om priser og markedsandeler i årene som kommer. Ved å slippe til private eiere kan selskapet bedre sin konkurransedyktighet ved samordningsgevinster på områder som markedsføring, logistikk og teknisk kompetanse. Felles løft for produktutvikling, forskning og alternative anvendelsesområder kan gi nye muligheter.

Jeg har liten tro på at Regjeringens modell med fortsatt statlig eiermajoritet vil bety et like aktivt eierskap og pådriverrolle til utvikling, internasjonalisering og effektivisering av virksomheten som et privat majoritetseie vil gjøre. Gjennom et begrenset nedsalg vil private som tildeles minoritetsposter, i sterkere grad kunne betrakte dette som finansielle investeringer enn hva det ellers ville ha vært. Det bør også tas med som et salgsargument at privat eierskap gjennom helprivatisering betyr redusert offentlig innblanding. Det kan bidra til at Stortinget slipper å behandle mange industrisaker. De politiske partier i denne sal vil gis mer tid til generelle industripolitiske spørsmål, og det vil være å foretrekke, slik vi ser det.

Statsråd Jørgen Kosmo: Jeg kom i mitt hovedinnlegg inn på den problemstillingen som knytter seg til det forslag som er lagt fram om iverksetting av de vedtatte lovendringer om utleie av arbeidskraft og privat arbeidsformidling. Men jeg har forstått det slik at enkelte representanter ikke synes de bemerkninger jeg hadde i hovedinnlegget mitt, var tilstrekkelige, og har bedt meg gi ytterligere kommentarer.

Det er da slik at Stortingets flertall forutsatte at ved ikrafttreden skulle staten ha etablert en egen virksomhet som også skulle kunne drive utleie av arbeidskraft, og Stortinget har også vedtatt at man kunne kreve betalt for tjenester som A-etaten i og for seg leverer. Dette er innenfor et begrenset område, der Stortinget har vært ganske presis i sine vedtak. Det betyr at formidling av arbeidskraft fremdeles skal være gratis og ikke koste den enkelte arbeidstaker noe i fremtiden. Stortinget forutsatte også at man skulle komme tilbake til Stortinget med orientering om hvordan denne virksomheten skulle organiseres. Det har ikke vært mulig å få det til innen fristen, som var satt til 1. juli 2000. Jeg forstår at Stortinget sier at det ikke er godt nok, men ønsker at ikrafttredelsen skal skje 1. juli. Og da er det forslaget som er omtalt, fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, slik organisert at arbeidsmarkedsetaten for en begrenset tidsperiode får anledning til å etablere disse tjenestene, og så må man redegjøre for Stortinget for hvordan man har organisert dette i forbindelse med budsjettproposisjonen i 2001. Da vil Stortinget ta stilling til om den organiseringen som man da har valgt, er god nok, og da først kan man gjøre vedtak om at dette skal være endelig, og eventuelt oppheve den tidsbegrensningen som ligger i dette vedtaket.

For meg er dette en fornuftig måte å gjøre dette på. Det betyr at vi blir i stand til å kvalifisere og oppruste A-etaten til å gjøre denne jobben, samtidig som de vedtatte lovendringene iverksettes fra 1. juli år 2000.

K j e l l E n g e b r e t s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Karin Andersen (SV): For SV er det viktig at de pengene vi bruker, brukes riktig. Det kan ikke være slik at det viktigste bare er at budsjettpolitikken er stram, den

må også være riktig. Og da er det viktig at de kutt man fremmer, hvis man må kutte, også har en politisk begrunnelse.

I muntlig spørretime den 31. mai i år hadde jeg en replikkveksling med finansministeren, der han sa at de enkelte kutt på revidert ikke hadde en sterk politisk begrunnelse, og at hvert enkelt kutt i revidert ikke var noe signal om noen politisk endring – da kan jeg kanskje legge det ut sånn: heller ingen politisk retning for denne regjeringen. Finansministeren gjentar jo det også i dag at man kommer til Stortinget med revidert, og så har man noen kutt og så får man se hvordan det går. Det stemmer veldig lite med det ganske kraftige oppspillet finansministeren hadde da han gikk på talerstolen i dag og sa at Arbeiderpartiet vil sikre deg arbeid, rettferdig fordeling og sikre offentlig sektor. Da er man nødt til å innrette de pengene man har, slik at man når disse mål.

Jeg synes at man har et forklaringsproblem når man sier at de kuttene man har foretatt i revidert, har kommet mer eller mindre på tilfeldige steder, og at man er villig til å se på nesten alt. Sånn kan det altså ikke være.

Ett område som SV hadde et stort ønske om å styrke i denne revideringa, var boligsektoren. Etter behandlinga av utjamningsmeldinga ble statsministeren intervjuet i Dagsrevyen, og han sa at Regjeringas politikk på dette området var å bygge så mange boliger at prisen både på leie og eie gikk ned. Og det må jeg si er et meget ambisiøst mål. Den som har litt greie på tilbud og etterspørsel i et marked, vet at hvis man skal bygge så mange billige boliger at prisnivået går ned, må det bygges enormt. Når SV foreslår 150 mill. kr mer på boligtilskuddet – for det er det som må til hvis man skal få begynt med dette – er ikke Regjeringa med på det. Og da lurer jeg litt på: Når er det vi skal begynne, og hva er ambisjonsnivået til Regjeringa i boligpolitikken? For det er ikke slik at billige boliger kommer dettende ned fra himmelen. De må enten bygges eller kjøpes. Og sånt noe får man altså ikke gjort uten penger.

Jeg kunne tenke meg å spørre finansministeren, som jeg regner med også har et ord med i laget når man skal fordele, om det skal bli noen penger til boligsatsing framover. Hvordan skal finansministeren oppfylle statsministerenes løfter om en boligsatsing som skal være så stor at prisen både på leie og eie går ned?

Erna Solberg (H): Jeg lyttet til statsråd Kosmos innlegg. I mitt innlegg, som Kosmo da ikke fikk høre, tok jeg opp tre konkrete temaer knyttet til elementer som ligger i dette forslaget, som etter mine begreper står klart i strid med den daværende regjeringen Bondeviks presentasjon av hvordan man måtte organisere betalingstjenester og vikarvirksomhet for at det ikke skulle stride mot konkurranselovgivningen og andre lover, bl.a. lov om statstjenestemenn.

For det første oppfatter jeg nå at statsråden indirekte sier at han ikke lenger har som intensjon den 23. juni – som det er blitt varslet i media – å legge frem en melding som går på etablering av et statlig vikarbyrå. Det vil jeg gjerne ha et klart ja eller nei på.

Den andre biten jeg lurer på, er da: Er det slik at det plutselig ikke lenger er et problem å drive med utleie av arbeidskraft i regi av arbeidsmarkedsetaten på lik linje med vikarbyråene, altså at det at arbeidsgiveransvaret blir værende i A-etaten, som er den store forskjellen på det de gjør i dag, og det de vil gjøre i fremtiden, ikke lenger medfører behov for å endre lov om statstjenestemenn? Det ble nemlig presentert slik for Stortinget i fjor høst, at da måtte man endre lov om statstjenestemenn for at man ikke skulle komme innenfor denne loven hvis man var i den type forhold.

Det tredje er: Er det slik at hele den utredningen som Konkurransetilsynet gjorde av betalingstjenester i regi av arbeidsmarkedsetaten og etableringen av et vikarbyrå, som nettopp sa at det var et behov for at betalingstjenester ble organisert gjennom et aksjeselskap, at man hadde riktig prising og avstand, ikke lenger gjelder, for at vi ikke skal komme i strid med EØS-regelverket og eventuelt få problemer med ESA? Er det slik at alle disse viktige tekniske betingelsene som ble satt for hvordan dette skulle organiseres, som Stortinget altså jobbet med i fjor høst, i løpet av natten plutselig har forsvunnet? Da lurer jeg i så fall litt på det forberedelsesarbeidet som regjeringen Bondevik gjorde, for dette var jo viktige rammebetingelser for hvordan man valgte å gjøre det. Slik jeg ser at arbeidsmarkedsetaten til dels posisjonerer seg i forhold til ny konkurranse, tror jeg det hadde vært veldig viktig at man før man for fullt fikk starte med betalingstjenester, hadde gått skikkelig gjennom hvordan prissettingen og konkurranseflatene i forhold til andre var, og hvordan man kunne sikre at man ikke ble beskyldt for å drive indirekte subsidiering mellom gratistjenestene og det man tar betalt for. Man skal her inn, ifølge flertallet, og være en aktiv konkurrent i et marked hvor det allerede i dag finnes mange private tilbydere. Jeg tror det er registrert noe slikt som 181 ulike vikarbyråer. Det er en aktivt konkurrerende bransje.

Per-Kristian Foss (H): Jeg registrerer et innlegg fra Fremskrittspartiets representant hr. Sandberg om å stanse prosjektet ny opera. La meg da bare minne hr. Sandberg om hva hr. Hagen nylig har sagt i et innlegg, nemlig at i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett tar vi ingen omkamper. Jeg trodde det var en uttalelse på vegne av partiet, men jeg er nå noe mer usikker.

I sitt hovedinnlegg tidligere i dag sa finansministeren:

«Regjeringen vil i statsbudsjettet for 2001 komme tilbake med en vurdering av endringer i formuesskatten, herunder spørsmålet om fritak for arbeidende kapital.»

Dette er ikke en oppfølging av hva Stortingets flertall kommer til å vedta. Stortingets flertall kommer på basis av innstillingen trolig til å vedta XLVI, om at

«Stortinget ber Regjeringen i budsjettproposisjonen for 2001 legge fram forslag om fritak for formuesskatt for næringsaktiva.»

Det er to forskjeller. Den ene er at vi ikke ber om noen utredning, Stortinget ber om forslag. Den andre er at ut-

trykket «næringsaktiva» er et noe romsligere begrep enn uttrykket «arbeidende kapital».

Vi er ikke beæret med statsministerens tilstedeværelse under denne debatten. Ja, faktisk tror jeg statsministeren må ha lest Dagbladet i dag hvor det står at

«Jens Stoltenberg hudflettes for å bare snakke om budsjett disiplin og temperaturen i økonomien».

Dette skal da være en intern partikritikk. Jeg trodde faktisk man tok Stortinget så pass på alvor at statsministeren iallfall deltok i debatten om revidert nasjonalbudsjett. Det har vært vanlig de senere år med de skiftende statsministre vi har hatt, men jeg registrerer at det ikke er tilfellet nå. La meg derfor stille spørsmål til statsministeren, som jeg regner med finansministeren kan besvare, om det er slik at Regjeringen vil følge opp Stortingets flertallsvedtak om å legge frem forslag om fritak for formuesskatt hva gjelder næringsaktiva. Jeg skal peke på at det fins mange måter å definere næringsaktiva på, men det går også an å legge frem et forslag i ulike alternativer, med et videre, smalere eller et middels smalt begrep i forhold til næringsaktiva. Som kjent er det visse splittelser her mellom sentrumpartiene, som gjør at det nok går an å ha ulike oppfatninger om det. Men kvintessensen er at det er næringsaktiva, og at det er et forslag man ber om, ikke en utredning eller en vurdering.

Siv Jensen (Frp): Først til representanten Foss' for- søk på å skape uenighet mellom Carl I. Hagen og Per Sandberg når det gjaldt forslag om opera. Det er helt riktig at vi har en linje om ikke å ta omkamper, men forslaget om å skrinlegge bygging av opera gjelder jo det enkle faktum at det de siste dagene har kommet frem mye som tyder på at de budsjettene som allerede ligger for bygging av ny opera, vil sprekke. Og det er altså en helt ny forutsetning i forhold til det Stortinget allerede har vedtatt.

Grunnen til at jeg tok ordet, er at representanten Børge Brende for ikke lenge siden fremførte betydelig indignasjon, og den var primært rettet mot meg. Jeg vil jo ikke at representanten Brende skal ta sommerferie med så mye ubehag i magen, så jeg synes det kunne være greit å korrigere litt av den uroen han har. Jeg tror det er viktig når vi skal diskutere økonomisk politikk, å forsøke å se lite grann på hvordan den økonomiske teorien er innrettet. Frem til nå har hoveddelen av norsk økonomisk politisk debatt vært fundert i en etterspørselssidedominert økonomisk tenkning – altså dominert av keynesiansk økonomisk teori. Det kan faktisk hende at det vil være mer riktig for Norge å begynne å vektlegge tilbudssiden i økonomien i langt større grad enn det man hittil har gjort. Vi ser at de tendensene etter hvert tiltar flere andre steder i verden, nettopp fordi de gamle økonomiske teoriene ser ut til å svikte. Og da tror i hvert fall jeg det vil være fornuftig å vurdere en annen økonomisk innretning, en annen økonomisk vektlegging, nettopp fordi de parametrene og måleverktøyene vi har brukt frem til i dag, ikke virker like godt som de har gjort. Og nettopp fordi dette ikke nødvendigvis til enhver tid er en eksakt vitenskap, synes jeg i hvert fall at alle som deltar i debatten om dette, bør være åpne for å vurdere nye innretninger, fordi det

nettopp er veldig mange tegn som tyder på at vi savner en større fokusering på tilbudssiden i norsk økonomi, og at det kanskje kan være grunnen til at vi også får en del gale prognoser i forhold til det som faktisk er virkeligheten.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Senterpartiet vil støtta eit nivå på arbeidsmarknadstiltaka som gjer at flest mogleg skal ha høve til arbeid, men òg midla og måten tildelinga blir organisert på, må vurderast nøye til kvar tid.

Eg fekk svar frå finansministeren på mitt spørsmål. Men når det er slik at det heldigvis ikkje blir bruk for alle dei 357 mill. kr som vart løyvde ekstra i forhold til verftsindustrien, og nokre parti her står saman om å redusera arbeidsmarknadstiltaka med under det halve og finansministeren framstiller det slik at dei tiltaka som her skulle opprettast, må vidareførast på kostnad av andre, då må i alle fall det tilseia at her er eit stort potensial for ein større fleksibilitet enn i A-etaten i dag.

Så har Regjeringa varsla styrkt innsats til behandling av rusmiddelmissbrukarar. Det er Senterpartiet samd i. Men då verkar det rimeleg sjølvmotseiande at det fyrste Regjeringa då kjem med av signal etter det, er å trekkja inn 6 mill. kr nettopp til behandling av rusmiddelmissbrukarar som ikkje vart brukte i fjor, og som kunne vore brukte til å styrkja innsatsen i andre halvår. På dette området kan ein tøya midlane langt.

Så vil eg til slutt gje finansministeren ei oppmuntring. Eg reknar med at han no kjem til å ha mykje bekymring og mange tankar i forhold til dei ulike skatteforslaga og signala som er gjevne frå ulike parti i Stortinget. Då vil eg tilrå han å lesa merknadene i utjamningsmeldinga. Der vil han finna ut at han kan kombinera det forslaget som han no skal greia ut, om fritak for skatt på arbeidande kapital, med å påleggja skatt på aksjeutbytte. Det gjev ein fin kombinasjon òg i forhold til fordeling, og han vil sjå at om Arbeidarpartiet går inn for det, vil dei få fleirtal i neste års budsjett.

Øystein Djupedal (SV): Det representanten Kleppa nå avsluttet med, er i grunnen et veldig sentralt poeng. For over bordet i finanskomiteens behandling har altså sentrumpartiene pålagt Regjeringen å gi lettelser i formuesskatten på 2,5 milliarder kr, et grunnleggende urettferdig og usosialt forslag med tanke på mange av de andre skattegrep som man kunne hatt, som hadde bidratt til å utligne forskjeller og ikke forsterke dem. Men Regjeringen står jo fritt til å fremme andre forslag som kan motvirke en lettelse i formuesskatten for arbeidende kapital.

Det som har skjedd gjennom det siste året, er jo at det har blitt stadig større bevegelse i retning av at flere ser det åpenbart rettferdige og riktige i at aksjeutbytte skal skatlegges.

I mange henseende er Norge et særtilfelle ved at vi ikke har skatt på aksjeutbytte. I Norden er det bare Finland som sammen med Norge ikke har skatt på aksjeutbytte, og innenfor OECD-området er det bare to andre land som ikke har skatt på aksjeutbytte. Norge er altså i

mindretall innenfor OECD. Grunnen til det er selvfølgelig at skatt på aksjeutbytte oppfattes som en rettferdig form for beskatning, i tillegg til at det selvfølgelig drar viktige penger inn i statskassen som kan gå til fellesforbruket.

Det som har skjedd gjennom de siste år, er at Senterpartiet nå også har tatt til fornuft og mener at skatt på aksjeutbytte er riktig. Men kanskje det aller viktigste er at LO nå så klart sier at man ønsker skatt på aksjeutbytte. Grunnen til at det har blitt en bevegelse i en sånn retning, er at aksjeutbyttet altså har gått opp år for år, til svimlende 52 milliarder kr i det siste året vi har tall for, nemlig 1998. Av disse går omtrent 30 milliarder kr til private norske aksjonærer, som selvfølgelig bidrar enormt til det etterspørselspresset vi også har i norsk økonomi. For hvis man virkelig mener at etterspørselspresset i norsk økonomi er viktig, så er disse 30 milliardene en vesentlig årsak til at vi har det presset vi har, ikke minst her på Østlandet, innenfor boligmarkedet eller hyttemarkedet eller hva det nå ellers måtte være at presset manifesteres i.

Det betyr at hvis Regjeringen akter å ta pålegget alvorlig – og en regjering må jo dessverre ofte ta pålegg alvorlig, selv om en ikke er helt enig i det – og hvis dette i totalsum skal bli riktig, må Regjeringen i det ordinære statsbudsjettet til høsten legge fram en form for beskatning av aksjeutbytte. Dette forslaget vil få flertall i salen, for Senterpartiet har nå klart sagt at de støtter det. SV har sagt veldig klart at vi ønsker det, og Arbeiderpartiet har LO i ryggen, som presser på. Jeg vil tro at også finansministeren vil se at det er en rettferdig form for beskatning, særlig hvis det på den andre siden skal pålegges en betydelig lettelse for næringslivet.

Det er interessant at mange argumenterer med at vi i Norge har så mange særnorske skatter, som derfor må bort. Og det er interessant å legge merke til at de som argumenterer med det, aldri argumenterer med hvilke former for beskatning man har i andre land, men som vi ikke har i Norge. Hvis man tar Sverige, Danmark eller et hvilket som helst annet land, og særlig USA, er det tre former for beskatning som er veldig lave i Norge og veldig høye hos andre. Det gjelder bolig-, eiendoms- og arvebeskatningen, som er vesentlig høyere enn i Norge, og som bidrar betydelig, særlig i amerikansk målestokk, til skatteinngangen.

Carl I. Hagen (Frp): På tross av at Arbeiderpartiets talsmenn rundt omkring i dette land, med statsminister Jens Stoltenberg i spissen, fortsetter å fortelle historier om og fremstillinger av Fremskrittspartiets politikk, som de vet er feilaktige, og som vi har korrigert mange ganger, vil jeg bestrebe meg på ikke å gjøre det samme når det gjelder arbeiderpartiregjeringens politikk.

Jeg vil gjerne stille statsministeren et spørsmål. Jeg er for øvrig enig med Per-Kristian Foss i at det er merkelig at han ikke har deltatt i denne debatten. Jeg kan ikke erindre når det sist skjedde, men det holder vi på å undersøke.

Spørsmålet gjelder kommuneøkonomien. Vi har stilt et spørsmål skriftlig til Regjeringen, og vi har stilt det

mundtlig her i salen til finansministeren, til parlamentarisk leder og til kommunalministeren. Det gjaldt noe som var en stor sak for noen uker siden, nemlig at Arbeiderpartiets stortingsgruppe ifølge mediene fikk presset Regjeringen til å øke vekstrammen i kommuneøkonomien for 2001 med 1 milliard kr.

Når det gjelder lønnsoppgjøret, står det i svarbrevet fra Regjeringen:

«I årets lønnsoppgjør i kommunesektoren er partene enige om to ekstra feriedager i 2001. Regnskapsforskriftene for kommunene innebærer at det må avsettes midler til feriepenger året før utbetalingen skjer. Denne avsetningen er anslått til ca. 1 mrd. kr i 2000. Regjeringen er innstilt på å foreslå en tilleggsbevilgning for 2000 til kommunesektoren av tilsvarende størrelse, jf. brev fra statsministeren til KS datert 26.5.00.»

Det er den første milliard. Men i 2002 kommer det ytterligere to feriedager, som også koster 1 milliard kr, som skal avsettes i kommunene i 2001.

Regjeringen har i samme brev til vår gruppe bekreftet at den ikke endrer noen av tallstørrelsene i kommuneøkonomiproposisjonen. Det betyr at den ekstramilliarden i 2001 må gå til å dekke den avsetningen i 2001 som gjelder de to feriedagene i 2002. Jeg vil ikke reise rundt og påstå at Regjeringen har rappet tilbake den milliard Arbeiderpartiets stortingsgruppe fikk presset igjennom, hvis statsministeren kan bekrefte at Regjeringen vil komme med ytterligere en milliard i økning i budsjettet til kommunene for 2001 utover det som står i kommuneøkonomiproposisjonen, og som dermed skal gå til å dekke de to nye feriedagene som påløper i 2002.

Vi har altså tidligere spurt tre statsråder og parlamentarisk leder. Ingen har villet svare på dette spørsmålet – med mindre statsministeren nå avklarer hva som er Regjeringens politikk. Vi har gjort det vi kan, for å avdekke hva som er det faktiske forhold, og vi vil hevde at den milliard er rappet tilbake av Regjeringen når de ikke endrer sin kommuneøkonomiproposisjon.

Statsråd Karl Eirik Schjøtt-Pedersen: Først til representanten Foss: Regjeringen vil selvsagt følge vedtaket i Stortinget. Regjeringen vil legge fram grunnlag for en ordning som kan iverksettes i tråd med det synet Stortinget måtte ha. Jeg registrerer premisene i debatten, og vi vil komme tilbake til saken i nasjonalbudsjettet.

Det er ikke slik at Fremskrittspartiet i replikkordskiftet etter mitt innlegg reiste spørsmål om det som representanten Hagen her viser til. Spørsmålet gjaldt derimot inndekningen i 2000.

Regjeringen sier i kommuneøkonomiproposisjonen at den foreløpig legger opp til en reell «vekst i kommunesektorens samlede inntekter på 3,5 til 4 milliarder kroner».

Det står selvsagt fast. Kommuneøkonomiproposisjonen har som kjent vært diskutert her i salen tidligere denne uken.

La meg for øvrig, som tidligere leder av finanskomiteen, si at det har vært en nokså vanlig situasjon at statsministeren ikke har deltatt i debatten. Jeg registrerer at den foregående statsministeren hadde en noe mer aktiv delta-

kelse i en del debatter, det er så. Men det har ikke vært en vanlig foreteelse tidligere i forhold til revidert-debatter.

Representanten Karin Andersen reiste et spørsmål om bolig. Det kommer vi tilbake til i forbindelse med budsjettet til høsten. Men representanten reiste også spørsmål om innretningen av inndekningen i forhold til revidert budsjett. Da er det altså slik at Regjeringens hovedoppgave har vært å sørge for at vi skulle ha en politikk som bidrar til å sikre sysselsettingen og forhindre et økt press i økonomien. Det har vært utgangspunktet. Vi har gjort det valg at vi har videreført regelverket i forhold til folketrygden, videreført aktiviteten i KFOR og forsterket aktiviteten i sykehusene. Og da måtte man skaffe inndekning for 3,5 milliarder kr.

Hva jeg har sagt, er ikke at det er tilfeldig hvordan det har skjedd, men det jeg sa – hvis jeg ikke husker veldig feil – i forbindelse med spontanspørretimen i Stortinget, var at man ikke kan forstå hvert enkelt kutt på en slik måte at det er en bevisst nedprioritering fra Regjeringens side i forhold til de sektorene som har måttet bli utsatt for en bevilgningsreduksjon. Når Regjeringen på kort tid skal sørge for å videreføre stramheten i budsjettet, må det foretas reduksjoner, også på områder hvor man ikke gjør det med entusiasme, men hvor man er nødt til å gjøre det av hensyn til helheten.

Statsråd Jørgen Kosmo: Jeg skal forsøke å være kort og ikke forlenge debatten unødvendig, men bare svare på de spørsmål som ble stilt meg.

Hensikten med å presentere en melding om statlig vikarbyrå den 23. juni, var å gi markedet et signal om og en vurdering av hvorfor vi foreslo å utsette gjennomføringstidspunktet. Det blir jo helt unødvendig å gi markedet noe signal, for Stortinget bestemmer at det skal være 1. juli. Det som da gjenstår, er å melde til Stortinget hvordan man har tenkt løst de problemene og organisert virksomheten, som i og for seg var beskrevet både i den tidligere proposisjonen og også i komiteinnstillingen. Det mener vi at vi har funnet løsninger på, og jeg er i og for seg tilfreds med den muligheten Stortinget nå gir oss til innenfor en begrenset tidsperiode å prøve ut dette og melde tilbake til Stortinget i forbindelse med budsjettet for 2001, der vi selvsagt er klar over at vi må ha riktig prising av tjenestene. Vi må sørge for at det her ikke er noen ulovlig statsstøtte som gjør at denne virksomheten ikke blir tillatt, og at vi gjennom forskrifter til lov om statstjenestemenn sørger for at vi har et ryddig forhold til dem som blir ansatt og skal leies ut, fordi forutsetningen er at utleier, som her blir arbeidsmarkedstaten, skal ha arbeidsgiveransvaret for disse, uten at de skal være statstjenestemenn. Jeg mener at dette er en grei, smidig og ordentlig måte å gjøre det på, og så oppnår Stortinget det som har vært hensikten med den nye reformen, nemlig å få større fleksibilitet i arbeidsmarkedet samtidig som vi gjennom etablering av denne statlige virksomheten er i stand til å ha et bredt tilbud som gjør at vi også kan trekke med oss den svakeste delen av den gruppen som søker arbeid, og kan integrere disse i vikarvirksomheten. At Høyre er noe skeptisk, forstår jeg, for Høyre var ikke del

av det flertallet som vedtok at staten skulle engasjere seg på dette området, men jeg forholder meg her til Stortingets flertall, som jeg for øvrig selvsagt er helt enig med.

Statsminister Jens Stoltenberg: Først for ordens skyld: Tidligere var det forholdsvis uvanlig at statsministre deltok i debatter om revidert nasjonalbudsjett, men jeg mener at det må være fullt mulig å velge den form man ønsker fra Regjeringens side. Vi har også hatt andre statsråder i debatten, og spesielt finansministeren har deltatt. At sentrumsregjeringen deltok noe mer aktivt, var jo et valg de gjorde, men spesielt under Gro Harlem Brundtlands regjeringstid var det ofte at statsministeren ikke deltok i debatten om revidert nasjonalbudsjett.

Når det gjelder kommuneøkonomien og den ene milliard, er det det å si at vi har varslet en milliard ekstra til kommunene for inneværende år. Det skyldes at man har ulik regnskapsførsel, ulike pålegg og ulikt regelverk når det gjelder feriepengene for staten og for kommunene. For staten er det ikke noen avsetninger, der kommer utbetalingen i 2001 når utvidelse av ferien skal finne sted, mens for kommunene er det et annet regelverk, nemlig at de blir pålagt en tvangssparing eller tvangsavsetning i inneværende år på 1 milliard kr, som da hadde betydning en reell inndragning eller redusert aktivitet i kommunene på 1 milliard kr. Men pengene skal fra kommunenes side først utbetales i 2001, og for å nøytralisere det, slik at vi altså ikke får minus 1 milliard, men kommer i null i forhold til aktivitetsnivået i kommunene, har vi varslet at det skal vi kompensere, og siden det er for å komme opp igjen i null, er ikke det aktivitetsøkende, men det er aktivitetsnøytraliserende – at de først får minus en milliard, og så får de en milliard tilbake fra staten. Vi mener derfor den måten vi har varslet at vi har tenkt å håndtere dette på budsjettmessig, er fullt ut forsvarlig.

Når det gjelder 2001, har vi varslet hva vi har tenkt å komme med i kommuneøkonomiproposisjonen, og det vil bli fulgt opp i statsbudsjettet for 2001, som vi nå arbeider med. Når det gjelder 2002, har vi for det første ikke kommet noe særlig langt når det gjelder arbeidet med verken kommuneopplegget eller budsjettopplegget, men der vil de totale utgiftene til kommunene være avgjørende når vi til slutt setter sammen opplegget, inklusiv de utgiftene de da har til feriepengene. Men da vil det ikke lenger være mulig å øremerke på samme måte som man gjør i inneværende år, for for inneværende år vet vi at vi får en merbelastning på 1 milliard kr, som vi kompenserer.

Presidenten: Per-Kristian Foss har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad.

Per-Kristian Foss (H): Jeg er fornøyd med at finansministeren på Regjeringens vegne nå varsler at de vil følge opp forslaget om fritak for formuesskatt for næringsaktiva. Han bruker uttrykket «i nasjonalbudsjettet». Det er klart at det kan man godt gjøre, men jeg vil advare Regjeringen mot ikke å ta budsjettmessige hensyn til verdien av slik nedsettelse i *statsbudsjettet*. Da legger man unødige problemer foran seg. Det kan selvfølgelig Regje-

ringen godt gjøre, men jeg vil bare ha nevnt det nå, at hvis man lar være å ta hensyn til om det er 1,5 eller 2,5 milliarder, ja da har man skaffet seg samarbeidsproblemer av betydelig omfang, både i forhold til Høyre, som ønsker mer, og i forhold til sentrum, som iallfall ønsker dette. Det er riktig at det er nevnt, for jeg tror jeg kommer til høre dette til høsten.

Til slutt vil jeg bare si til Fremskrittspartiets Siv Jensen at når hun i sitt siste innlegg ikke snakker om en ekspansiv finanspolitikk, men om en mer aktiv tilbudssidepolitikk, er jeg meget fornøyd, for det er nemlig det stikk motsatte av det hun sa i sitt første innlegg, og da er vi på rett spor.

Presidenten: Carl I. Hagen har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad.

Carl I. Hagen (Frp): Først bare en bemerkning. Jeg vil minne om § 35 b i forretningsordenen. For alminnelige debatter, som denne har pleid å være, gjelder ikke den begrensningen.

Men jeg vil gjerne komme med en kommentar til statsministeren, for han har jo ikke svart på spørsmålet. Jeg har ikke snakket om økonomien i 2002. Den situasjonen vi har nå i 2000, som tvinger kommunene til å sette av en ekstra milliard for to feriedager i 2001, svarte han bekreftende på at er riktig. Men vi har nøyaktig den samme situasjon i 2001. Da må kommunene sette av ytterligere 1 milliard kr – det samme som i år – for de to feriedagene som kommer året etter. Og hvis man fastholder at den økonomiske rammen skal være på 3,5 – 4 milliarder kr mer i 2001, må man bruke en av de milliardene for å dekke regningen for to feriedager i 2002.

Statsministeren hadde tydeligvis skjont det når det gjaldt 2000; da har han lovet en milliard. Men han har ikke lovet en milliard til neste år – og da er det 1 milliard kr som er rappet tilbake fra kommuneøkonomien i 2001!

Karin Andersen (SV): Kommuneøkonomien vil bli en stor utfordring for Regjeringa framover. Det vil også være helt nødvendig at Regjeringa ved alle neste korsveger velger å samarbeide med det flertallet som ønsker å styrke kommuneøkonomien – hvis ikke, kommer verken statsministeren eller finansministeren til å nå sine mål om mer rettferdig fordeling og bedre velferd. Det er altså helt nødvendig.

Når statsministeren nå er til stede i salen, kunne jeg tenke meg å spørre ham om det jeg spurte finansministeren om i går. Jeg hørte med interesse statsministeren i Dagsrevyen, etter behandlinga av utjæmningsmeldinga, uttale seg om boligpolitikk, der teknikken var å bygge så mange boliger at prisen gikk ned – både på utleie- og eierboliger.

Regjeringa har sjøl sagt at det trengs minst 20 000 nye utleieboliger de neste fem åra bare for å dekke det mest prekære behovet. Når SV da foreslår i revidert 150 mill. kr – som kunne gitt et lite tilskudd til 1 000 boliger, litt mer til 500 boliger – og en satsing på 3 000 boliger hvert år, har vi dessverre ikke Arbeiderpartiet med oss når vi skal

være konkrete. Og det må vi være. Når skal denne offensiven settes i gang? Og hvor stor skal den være?

Så til stramheten i budsjettet. Jeg er helt enig med finansministeren i at vi må ha en budsjettpolitikk som sikrer full sysselsetting – fullere sysselsetting enn vi har i dag, for det er faktisk opp imot 70 000 som er ledige. Men da er det vel ikke noe særlig godt tiltak å foreslå at man skal gjøre det dyrere og mer risikabelt for arbeidsgivere å ansette folk med helseproblemer eller funksjonshemninger, ved at de skal betale mer av sjukepengeperioden. Fører det til at flere blir sysselsatt, eller fører det til at færre blir sysselsatt?

Det er slik at hvis man bygger boliger, bidrar det positivt til sysselsettingen. Hvis man kutter når det gjelder SND og andre distriktpolitiske virkemidler som skal brukes til å få små og større bedrifter opp og stå, bedrifter som skal skaffe arbeidsplasser i framtida, er vel heller ikke det noe særlig godt bidrag til at sysselsettingen skal gå opp.

Det er vel også slik at de pengene som trekkes inn fra privat forbruk, har en like sterk innstramningseffekt som de man trekker inn fra alle gode tiltak.

Jeg tror heller ikke det er spesielt mer skadelig for sysselsettingen om man bruker mer penger i kommuneøkonomien og mindre penger f.eks. på fregatter.

Presidenten: Når presidenten avspiste Carl I. Hagen med å si at han fikk ordet til en kort merknad, var det feil. Bestemmelsen om innskrenkninger gjelder ikke for parlamentariske ledere i alminnelige politiske debatter.

Presidenten beklager derfor.

Lars Gunnar Lie (KrF): Eg finn det naudsynt med nokre korte kommentarar i tilknytning til framlegget om fritak for næringsaktiva.

For det første har eg registrert at finansministeren seier at han vil følgja dette vedtaket opp, og eg reknar sjølv sagt med at det er i statsbudsjettet for neste år dette vil verta følgt opp.

Det er med vitande og vilje vi har valt omgrepet «næringsaktiva» i framlegget til vedtak. Som døme på næringsaktiva vil eg kort nemna driftsmidlar, varebeholdning, kundefordringar, driftslikviditet m.m. Utfordringa til Finansdepartementet vert då å finna ut av dette på ein god måte, til beste for næringslivet.

Statsminister Jens Stoltenberg: Fordi representanten Hagen, både fra denne talerstolen flere ganger i dag og i mange andre sammenhenger, etter min vurdering skaper unødig usikkerhet om kommuneøkonomiopplegget, og kanskje også litt forvirring om hva som er konsekvensen av feriepengene, skal jeg prøve å klargjøre det en gang til.

For inneværende år har vi gitt en kompensasjon på 1 milliard kr. Det er fordi de ekstra feriedagene var en uforutsett utgift – som riktignok kommer til utbetaling neste år, men som en avsetning i år. Og fordi det da er tvungen sparing, mener vi det er fullt ut finanspolitisk forsvarlig å kompensere det nå i år.

Det er helt riktig at det også skal være en avsetning neste år – altså i 2001 – for 2002. Det vil være blant de ting vi tar hensyn til når vi fastsetter det endelige kommuneopplegget i statsbudsjettet, for situasjonen er jo den at kommuneopplegget slik det nå er vedtatt i Stortinget, først blir endelig fastsatt når man vedtar budsjettet utpå høsten. Det har slått ut i ulike retninger for kommunene i ulike år. For eksempel var det slik at når det gjaldt budsjettet for 1997, pluss det Stortinget på kommuneopplegget, som da var vedtatt i juni, med – jeg tror det var – 3-4-5 milliarder kr, fordi man mente at situasjonen var vesentlig mer alvorlig i november/desember enn den var i juni samme år. Omvendt var det slik at Stortinget høsten 1999 reduserte bevilgningene til kommunene med 1 eller 1,5 milliarder kr – jeg skal være litt forsiktig med nøyaktig beløp, det var i hvert fall et milliardbeløp – i forhold til hva som var vedtatt i kommuneopplegget, bl.a. fordi det hadde vært økt skatteinntang, slik at man totalt sett mente at man kom likt ut. Det illustrerer bare at Regjeringen på selvstendig grunnlag før vi legger fram budsjettet, må foreta en totalvurdering av kommunenes økonomi, og så, når vi tar hensyn til kostnadsvekst og andre utgifter, redusert skatteinntang eller økt skatteinntang og andre faktorer, presentere et samlet kommuneopplegg i statsbudsjettet som ivaretar intensjonen i det kommuneopplegget som er vedtatt. Det vil vi gjøre i statsbudsjettet. Så vil vi legge det fram for Stortinget, og så kan Stortinget debattere og diskutere det, og helt sikkert også foreta justeringer i det, før det endelige budsjettet vedtas.

Det er slik man vanligvis håndterer kommuneopplegget. Derfor er det som nå er vedtatt i juni, retningsgivende. Men de endelige tallene vil bli vedtatt når budsjettet legges fram, og da tar vi også hensyn til faktorer som økt avsetning til feriepenger.

– Jeg håper det var klargjørende.

Presidenten: Carl I. Hagen – og denne gangen begrenses ikke taletiden, annet enn til 3 minutter.

Carl I. Hagen (Frp): Det er ikke nødvendig.

Jeg takker statsministeren for den klargjøringen som helt klart innebærer at kommunene ikke har peiling på hvor mye penger de får i år 2000. Det vil bli fastlagt i statsbudsjettet til høsten. Det var akkurat det statsministeren nå sa, det er når man legger opp budsjettet for 2001 til høsten, med alle de avveiningene som skal foretas, at man får det endelige vedtaket. Så de som trodde at de fikk 1 milliard kr mer enn det de regnet med, de tok feil.

Statsminister Jens Stoltenberg: Dette skal bli mitt siste innlegg i denne debatten. Jeg har bare behov for å understreke et par ting.

Kommunene har fått 1 milliard kr ekstra. Det har vi varslet, og det kommer vi med til høsten. Så det er det ingen tvil om. Den milliard kommer.

Så tror jeg det var en forsnakkelse av representanten Hagen, for når det gjelder 2000, er det ingen tvil om at det kom en ekstra milliard. Det jeg tror vi diskuterer, er kommuneopplegget for 2001.

Jeg forsøkte å forklare i noen grundige resonnementer i mitt forrige innlegg at det er helt normalt at det endelige vedtaket for kommunenes inntekter, slik det gjøres av Stortinget om høsten, avviker med pluser og minuser i milliardstørrelse i forhold til det vedtaket som gjøres i juni. Det skyldes f.eks. at man tar hensyn til endringer i kostnadsvekst, andre anslag for lønnsvekst eller økte skatteanslag. Stortinget reduserte bevilgningene til kommunene med over 1 milliard kr høsten 1999 i forhold til det som ble vedtatt i juni, fordi det var økte skatteinntekter. Det var jeg enig i. Jeg kritiserer ikke et øyeblikk sentrumsregjeringen for det. Men å si at kommunene ikke har peiling på hva de får, er feil. Det er gitt retningslinjer. Det er tatt noen hovedgrep. Men det endelige vedtaket fattes til høsten. Slik har det alltid vært. Så får vi nok å diskutere til høsten.

Odd Roger Enoksen (Sp): Jeg hadde egentlig bare lyst til å ta ordet for å takke statsministeren for forklaringen på hvorfor veksten i kommuneøkonomien fra 1999 til 2000 ble på 1,1 milliard kr i statsbudsjettet i fjor høst. Statsministerens representanter her i salen har nemlig brukt enhver anledning til å si at Arbeiderpartiet øker veksten i kommuneøkonomien fire ganger så mye som sentrumsregjeringen gjorde, fordi vi økte den med bare 1,1 milliard kr.

Det er helt riktig som statsministeren sier, det spørs hvilket referansepunkt man har når man beregner veksten i kommuneøkonomien. Med utgangspunkt i revidert nasjonalbudsjett for 1999 la regjeringen Stoltenberg opp til en vekst i kommuneøkonomien på 3,4 milliarder kr. Men på grunn av ekstra skatteinntang, som statsministeren helt riktig sier, ble den korrigert i statsbudsjettet til 1 milliard kr. Den situasjonen kan vi komme opp i.

Jeg prøvde å utfordre kommunalministeren på nøyaktig den samme problemstillingen i går formiddag under debatten om kommuneøkonomiproposisjonen, for det må være mulig for statsministeren å svare på Carl I. Hagens spørsmål om kommunene vil få den milliard som de er lovet, som kompensasjon for ekstra feriepenger også til neste år. Hvis man ikke kan love det, vil det nemlig innebære en innstramning – ikke en vekst på 3,5–4 milliarder kr, men på 2,5–3 milliarder kr, og det er en ganske vesentlig forskjell for kommunene. Å korrigere for alle de andre tingene, det er greit. Den debatten får vi ta til høsten, for det er målbart. Men det burde være mulig å svare et klart ja eller nei på om den milliard ligger inne i den planlagte veksten som Regjeringen har lagt opp til, eller ikke, også for neste år.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 3, 4, 5, 6, 7 og 8.

(Votering, se side 3861 f.)

S a k n r . 9

Innstilling fra finanskomiteen om statens eierskap i Kreditkassen (Innst. S. nr. 245 (1999-2000), jf. St.meld. nr. 38 (1999-2000))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 15 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 25 minutter, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Høyre 10 minutter hver, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Bas-tesen 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt høve til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Valgerd Svarstad Haugland (KrF) (ordfører for saka): Eg føler vel kanskje at forsamlinga ikkje er så veldig motivert for å gå laus på denne saka no, men det er faktisk ei viktig sak vi skal diskutera i Stortinget i dag.

Det er over eit halvt år sidan Stortinget handsama kredittmeldinga. I tida etter har støynivået knytt til dette emnet til tider vore ganske høgt.

Bondevik-regjeringa sitt utgangspunkt var at vi ynskte to sjølvstendige norske finansinstitusjonar. Vi registrerte raskt at det ikkje var fleirtal for det i Stortinget, og saman med Arbeidarpartiet trakk sentrumspartia opp retningslinjer for vidare handsaming av strukturen i norsk finansnæring, og då særleg med tanke på kva som skulle skje med staten sin eigarpost i Kreditkassen. Resultatet av handsaminga av kredittmeldinga var at Statens Bankinvesteringsfond fekk i oppdrag å greia ut grunnlaget for å etablera ei ny, sterk, norsk finansløyising.

Medan Statens Bankinvesteringsfond har arbeidd, har det ikkje minst frå medlemmer av Arbeidarpartiet kome sterke utsegner om at no må finansministeren skjera gjennom. Eg skal la vera å sitera finanspolitikarar frå Arbeidarpartiet i dag, men det kunne ha vore freistande. Etter regjeringsskiftet stilna likevel kritikken, og kravet om rask avklaring stilna òg.

Men Regjeringa har funne det rett å avslutta oppdraget til Statens Bankinvesteringsfond utan at fondet har kome opp med noko endeleg forslag. Med bakgrunn i at det var viktig å få ei avklaring i denne saka raskt, er eg nøgd med at Regjeringa likevel la ho fram.

Ein samla komite viser til at Stortinget trekte opp generelle retningslinjer for finansmarknadspolitikken ved handsaminga av kredittmeldinga 1999, m.a. at staten sine eigarinteresser må utøvast etter forretningsmessige kriterium ved at Statens Bankinvesteringsfond, som eige rettssubjekt, skal ta vare på staten sine eigarrettar gjennom særskild lovgiving. Ein samla komite understrekar òg at eigarinteressene og rolla som lovgivar og konsepsjonsgivar er skilde ved at konkurransemessige tilhøve blir vurderte av Konkurransetilsynet.

Komiteen er òg samla om å visa til det hovudmålet for strukturpolitikken som var slått fast i innstillinga til kredittmeldinga, at strukturpolitikken skal sikra at Noreg har velfungerende og solide finansinstitusjonar, og at det er høg grad av konkurranse mellom institusjonane.

Når det gjeld det som saka konkret dreier seg om, nemleg kva som skal skje med staten sine aksjar i Kreditkassen, deler komiteen seg.

Norske finansinstitusjonar er relativt små i internasjonal samanheng. Ein norsk bank som blir slått saman med ein utanlandsk, har relativt små sjansar for å få hovudkontoret til Noreg. Fleirtalet av sentrum, Arbeidarpartiet og SV, har merka seg at det berre er minst ein tredel statleg eigarskap som gir garanti for at hovudkontoret blir liggande i Noreg. Vi har framleis som mål å sikra ei sterk norsk finansløyising. Difor er det viktig at staten held på minst ein tredel av aksjane i den eininga vi har bygd opp rundt DnB og Postbanken.

Fleirtalet i komiteen har slutta seg til at staten kan selja aksjane sine i Kreditkassen, og at Statens Bankinvesteringsfond kan stå for gjennomføringa av salet.

Salet av aksjane må gjennomførast på ein forretningsmessig best mogleg måte. Eit fleirtal, av sentrum, Høgre og Framstegspartiet, meiner det er grunn til å venta at ein høgast mogleg pris talar for eit samla sal til ein kjøpar, fordi ein kjøpar som kjøper heile aksjeposten, truleg vil vera villig til å inkludera ein strategisk premie i prisen for aksjane. Vi ynskjer difor at det blir arbeidd for å finna ein slik kjøpar.

Eit breitt fleirtal legg til grunn at salet skal skje på eit forretningsmessig grunnlag, men understrekar òg at det er trong for ei rask avklaring. Ikkje minst er dette viktig for dei tilsette, som har levd med uvisse om framtida for arbeidsplassen sin i lang tid. Difor legg eit fleirtal stor vekt på at salet bør skje utan unødvendig opphald.

Departementet har ikkje tatt opp problemstillinga om staten eventuelt skal gå inn som eigar i den finansinstitusjonen som eventuelt kjøper aksjane. Dette kan ein gjera ved at aksjane i Kreditkassen blir bytta i aksjar i kjøparinstitusjonen. Frå sentrumspartia si side meiner vi dette er ei problemstilling som departementet må vurdere.

Stortinget tar i dag stilling til framtida for staten sine aksjar i Kreditkassen. Det er viktig å ha med seg at staten ikkje sit med alle aksjane. Framtida for Kreditkassen vil òg vera knytt opp til kva dei andre eigarane gjer med sine aksjar.

Det er viktig at vi får denne avklaringa no før Stortinget tar sommarferie. Eg trur ikkje minst dei tilsette i Kreditkassen er glade for avklaring. Kanskje er det òg nokon der ute i den berømte marknaden som har lagt eller har tenkt å leggja inn eit bod på aksjane. Dei er nok òg glade for at det i dag blir ei slik avklaring. Men det er ikkje berre Kreditkassen som treng ei avklaring knytt til framtida. Hope-utvalet, eller Konkurranseflateutvalet, har lagt fram sin rapport om konkurranseflater i finansnæringa. Regjeringa har omtalt denne rapporten og sagt noko om framdrifta i oppfølginga av denne i revidert nasjonalbudsjett. Eg finn det rett å knyta eit par kommentarar til dette heilt til slutt.

Eg er redd Regjeringa sitt forslag til framdrift i oppfølginga av Konkurranseflateutvalet vil føra til at det går for lang tid før viktige problemstillingar får ei avklaring. Eg er difor glad for at eit fleirtal i budsjettinnstillinga seier at oppfølging må skje så raskt som mogleg, og at dette arbeidet må få høgaste prioritet.

(Svarstad Haugland)

Fleirtallet har òg fremma eit forslag:

«Stortinget ber Regjeringen senest i Nasjonalbudsjettet for 2001 legge frem en redegjørelse over hvilke regelendringer som er gjennomført som følge av Konkurranseflateutvalgets rapport, sammen med en redegjørelse for videre fremdrift for de spørsmål som krever nærmere utredning.»

Eg føreset at Regjeringa vil følgja opp dette. Den raske utviklinga med konsolideringar og restrukturering i finansmarknaden krev at tilhøva blir lagde til rette for ei god utvikling av ein sterk norsk finansinstitusjon der staten har konsentrert eigardelen sin. Ein samla komite har som sagt slått fast at staten sine eigarinteresser må utøvast etter forretningsmessige kriterium. Dette gjeld sjølvsagt ikkje berre for salet av Kreditkassen, men òg for den vidare handsaminga av eigarskap i den sterke nasjonale eininga som dels er bygd og dels skal byggast kring DnB og Postbanken. Av omsyn til den finansinstitusjonen vi framleis skal eiga ein del av, men òg av omsyn til alle dei andre finansinstitusjonane, er det viktig at oppfølginga av Konkurranseflateutvalet kjem raskt.

Grethe G. Fossum (A): Norsk og internasjonal banknæring har vært og vil være preget av store strukturelle endringer. Sterke drivkrefter har gitt både økt internasjonalisering og en hardere konkurranse. Bankene har møtt denne utfordringen på ulike måter. Fusjoner, samarbeidsavtaler, bruk av datatjenester og effektivisering har vært våpen som bankene har brukt for å kapre større markedsandeler og flere kunder.

Bankkrisen på 1990-tallet skapte et statlig eierskap i forretningsbankene, og etter at situasjonen normaliserte seg, har statens eierandeler i bankene blitt redusert eller solgt.

Arbeiderpartiet har vært opptatt av at det statlige eierskapet i forretningsbankene skulle samles i én nasjonal enhet, bygd rundt DnB. På den måten åpnet man for salg av statens eierandeler i Kreditkassen.

Statens Bankinvesteringsfond fikk oppgaven fra departementet i brev av 9. desember 1999, og har fram til 19. mai 2000 arbeidet grundig med saken. Allerede 26. mai la så Finansdepartementet fram St.meld. nr. 38. Jeg understreker disse datoene, fordi det har vært reist kritikk mot at arbeidet har gått for sent, men i forhold til den jobben som finansministeren og Finansdepartementet har hatt, har arbeidet i departementet etter min oppfatning gått rimelig raskt.

Statens eierinteresser skal utøves på en forretningsmessig mte gjennom Statens Bankinvesteringsfond, som har klare retningslinjer for hvordan de skal utføre sin del av arbeidet.

Det statlige eierskap i bankene er viktig for å sikre hovedkontorfunksjoner i Norge. Det er i hovedkontorene strategiske avgjørelser tas og produktutvikling foregår. En annen viktig faktor er at spisskompetansen i bankene oftest blir lagt til hovedkontorene, og siden den teknologiske utviklingen stadig krever nye kunnskaper om IT, risikohåndtering og kapitalforvaltning, vil Norge, hvis man ikke kan ha hovedkontor i finansnæringen i

Norge, fort bli stående uten den form for spesialkompetanse.

Arbeiderpartiet ønsker ikke at norske finansinstitusjoner skal stå igjen som rene distributører av finansielle tjenester. Dette er bakgrunnen for at Arbeiderpartiet har gått inn for at man ønsker å eie mer enn en tredjedel av aksjene i en sterk norsk finansinstitusjon. Bare gjennom det kan staten som eier hjelpe til med å få til en videre utvikling i det norske finansmiljøet.

Siden salg av aksjene i Kreditkassen nå er avgjrt, har jeg full forståelse for de problemene de ansatte i Kreditkassen har levd med ved uvissheten om den videre organiseringen av banken. Arbeiderpartiet støtter fullt ut at salget av aksjene i Kreditkassen skal skje uten unødvendig opphold. Arbeiderpartiet ser derfor ikke at man har en langvarig prosess med gjennomføring av dette salget, men forventer at Bankinvesteringsfondet bruker både sin kapasitet og innleide private aktører for å gjennomføre salget så raskt som mulig.

Noen av partiene på Stortinget stiller krav til de framtidige eierne, både at det eventuelt skal være en industriell kjøper, og at kjøperen skal være fra Norden. Arbeiderpartiet legger på sin side til grunn at det velges en løsning som både tar hensyn til statens økonomiske interesser og behovet for en velfungerende struktur i finansmarkedet.

Statens Bankinvesteringsfond har en tøff jobb foran seg når det gjelder nedsalg av statens aksjer i Kreditkassen. Dette krever betydelig kompetanse, og jeg er derfor glad for at fondet har god erfaring på dette området fra tidligere nedsalg. Fondet skal beslutte hvordan aksjene skal selges, og på hvilket tidspunkt det skal skje.

Det har også vært reist en del spørsmål om Bankinvesteringsfondets videre skjebne etter at nedsalget i Kreditkassen er foretatt. Jeg tror at det er for tidlig å spekulere i om eierinteressene i DnB bør forvaltes på en annen måte enn slik dette eierskapet blir ivaretatt av Bankinvesteringsfondet.

Arbeiderpartiet er like opptatt som andre av den rollen som Regjeringen og Finansdepartementet skal spille i forhold til det å være eier, lovgiver, konsesjonsmyndighet og forskriftsgiver. En må derfor unngå systemer som gjør at departement og regjering blir gitt nettopp disse rollene. Det er derfor med forundring jeg ser at Fremskrittspartiet og Høyre ønsker å nedlegge Statens Bankinvesteringsfond. Siden det er et flertall i Stortinget for at det skal være et statlig engasjement i DnB, burde disse partiene se den fordel det er å bruke Statens Bankinvesteringsfond nettopp for å unngå en rolleblanding.

La meg til slutt få lov til å understreke at ved salg av Kreditkassen er pris viktig, men det er også vesentlig hva vi gjør i forhold til den banken staten fortsatt er eier i, nemlig DnB.

Siv Jensen (Frp): Representanten Fossum understreket at hun mente at det hadde vært brukt rimelig tid for å få avklart denne saken. Nei, det eneste rimelige ved denne saken, er at den nå endelig fr sin avklaring. Det er høyst urimelig at det har vært nødvendig å bruke så mange måneder på å komme frem til en formell konklusjon

på noe som det for så vidt for lengst har vært en reell konklusjon på blant et flertall i Stortinget. Og det er ikke med på å styrke det norske renommé, nei det er heller ikke med på å styrke statens renommé som eier i ulike norske bedrifter, når man ikke evner å avklare verken eierskap eller rolle som konsesjonsmyndighet. Og der er vi i og for seg midt inne i en av de tingene som også Grethe Fossum pekte på, nemlig statens svært mange roller. Den kommer så godt til syne i denne saken at den bør være et skrekkelig eksempel for lignende tilfeller for fremtiden. Nettopp derfor er det veldig viktig at den videre fremdriften av denne saken nå får sin avslutning raskt, noe som også et flertall i komiteen understreker, nemlig at det ikke er noen grunn til at dette ikke skal kunne være gjennomført i løpet av sommeren eller høsten.

Så sa representanten Fossum at hun var så forundret over at Høyre og Fremskrittspartiet ønsker å nedlegge Statens Bankinvesteringsfond. Det er ingenting å være forundret over. Statens Bankinvesteringsfond har vist til fulle sin manglende evne til å håndtere eierskapet i norske banker. De har vist til fulle at de ikke evner å mestre den oppgaven de fikk av Regjeringen hva gjaldt å utrede fremtidig norsk finansnæringsstruktur. Og med den bakgrunn er det heller ingen grunn til å opprettholde Statens Bankinvesteringsfond. Hvis det nå er slik at vi blir sittende igjen med en tredjedel av DnB-aksjene til aktiv forvaltning, kan de fullt ut ivaretas på en utmerket måte av et av departementene som allerede er med på å forvalte mye annet eierskap fra statens side. Mest hensiktsmessig vil antakelig være ikke å legge det direkte under Finansdepartementet, men kanskje under Handels- og næringsdepartementet.

Fremskrittspartiet har fire mindretallsforslag i innstillingen, og de tar jeg herved opp. Jeg har lyst til å kommentere i hvert fall ett av dem, og det gjelder forslaget som går på å sørge for at tidligere private aksjonærer som i forbindelse med bankkrisen fikk avskrevet alt sitt eierskap i bankene, nå skal få en kompensasjon. Staten mangler ikke penger og ved å selge seg ut både av Kreditkassen og deler av DnB vil det være fullt mulig å gi en kompensasjon til disse tidligere private aksjonærene, noe som i hvert fall etter vårt skjønn vil være moralsk riktig, basert på den holdning staten inntok i forbindelse med bankkrisen for noen år tilbake.

Jeg må si jeg er litt overrasket over at ikke Høyre har sluttet seg til dette, for det er ikke mer enn et par år siden Per-Kristian Foss og jeg fremmet et forslag nettopp for å ivareta de tidligere aksjonærenes interesser. Jeg er i og for seg klar over at dette har vært et tema i Banklovkommissjonen, men det burde for så vidt ikke forandre situasjonen, nemlig at det var mange private aksjonærer som – etter mitt skjønn – ble grovt undervurdert fra statens side i den sammenheng.

Men noe av det som er mest forunderlig i hele debatten om fremtidig norsk finansnærings, er denne påståtte sannheten om at det er viktig at staten opprettholder minst en tredjedels eierskap i en av bankene, for da får vi én sterk norsk finansenheter. Når ble det en sannhet at statlig eierskap i seg selv gir sterke enheter? Det har aldri

ved noe annet tilfelle vist seg å være sant. Og så skulle et statlig eierskap i seg selv sikre at DnB blir en stor, flott og sterk bank, som kan ekspandere og virkelig bli en aktiv part i norsk finansnærings? Det er jo hvordan eierskapet forvaltes og utøves, og hvordan man driver banken fram som er det avgjørende, ikke hvorvidt staten eier aksjer i denne banken eller ei. Derfor er det – synes jeg – mangelfullt i denne debatten at det flertallet som virkelig er opptatt av at staten fortsatt skal være eier, ikke kan forklare hvorfor, og hvordan staten skal forvalte eierskapet sitt, nettopp for å ivareta DnBs interesser.

Én ting man i hvert fall ikke bør gjøre, er å tilføre ytterligere kapital til banken, for da ville man altså aktivt bidra til konkurransevridning mellom aktørene i det norske finansmarkedet. Og jeg regner med at det ikke er flertallets intensjon. Men hvis det argumentet blir forlatt, står fortsatt det åpent hva det er man mener vil sikre en sterk norsk finansenheter, i og med at eierskapet i seg selv ikke sikrer det.

Endelig får denne saken sin løsning. Endelig får vi en avklaring, og forhåpentligvis avklarer også Regjeringen den fremtidige strukturen på dette i løpet av svært kort tid, slik at Stortinget ikke blir nødt til å fortsette å mase på Regjeringen så vi får solgt disse aksjene innen rimelig tid.

O d d b j ø r g A u s d a l S t a r r f e l t hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten: Siv Jensen har teke opp dei forslaga ho gjorde greie for.

Per-Kristian Foss (H): Det meste står å lese i innstillingen, bl.a. det som representanten Siv Jensen nå ble forundret over, hvorfor Høyre ikke igjen reiser forslaget om kompensasjon til de tidligere aksjonærene i de kriserammede bankene. Det står faktisk å lese meget tydelig i innstillingen på side 5, idet vi viser til at dette spørsmålet har vært så grundig vurdert som Stortinget overhodet kan gjøre. Vi opprettet en parlamentarisk granskingskommissjon, Smith-utvalget, som kom med en innstilling, og som ble behandlet i Stortinget. Det anser vi som sluttstrek satt for den debatten. Vi nådde ikke frem. Det beklager jeg, men jeg får holde meg til representanten Carl I. Hagens devise om at det er grenser for hvor mange omkamper man kan ta. Og jeg tror nok at med en parlamentarisk gransking er punktum satt. Da går vi ikke lenger ad parlamentarisk vei. Det er forklaringen.

Arbeiderpartiets talskvinne, Grethe G. Fossum, var forundret over hvorfor man ønsker å nedlegge Bankinvesteringsfondet. Det står også rimelig godt forklart i innstillingen. Jeg vil understreke at det er i tillit til at vi har et regjeringsapparat som er i stand til å forvalte salg av statlige aksjer. Jeg kan polemisere mot representanten Fossum ved å si at dersom Samferdselsdepartementet er i stand til å selge Telenor-aksjer, har jeg den smule tillit til Finansdepartementet at de også er i stand til å håndtere salg av et noe mer begrenset antall aksjer i Kreditkassen.

Hva som så blir igjen av forvaltning, mener jeg bør kunne overføres til det departement som samlet og på en profe-

sjonell måte skal forvalte statens eierinteresser i ulike selskaper. Vi trenger ikke et bankinvesteringfond med tilhørende administrasjon og styre for å løse denne enkle oppgave.

Til selve sakens kjerne, nemlig spørsmålet om hva som skal skje med statens eierinteresser i Kreditkassen, vil jeg si at endelig har vi fått en avklaring. Avklaringen er slik at jeg kan si til flertallet, sentrum og Arbeiderpartiet: Hjertelig velkommen etter! Dette har de altså brukt seks-sju måneder på, og det har ikke tilført saken ett nytt moment! Skulle det ha tilført saken noe, måtte det være å redusere verdien av statens aksjer, for statens opptreden i denne perioden har ikke styrket tilliten til det norske aksjemarkedet – i særdeleshet den delen som staten er involvert i. Ventingen har kostet. Den har kostet usikkerhet i de bankene det gjelder. Det skal man heller ikke underverdere. Mange tusen ansatte i både DnB og Kreditkassen har levd i flere måneders usikkerhet om sin situasjon på grunn av at staten ikke har kunnet avklare hva den vil med sitt eierskap. Det har vært negativt for bankenes omstrukturering, og det har, som sagt, vært negativt for markedet. Jeg får si det slik: Velkommen etter, men denne tenkepausen, som har vært rent partipolitisk begrunnet, har sannelig kostet!

Nå haster det med å få realisert en fornuftig løsning. En fornuftig løsning kan, som vi antyder i innstillingen, være flere ting. Det viktige er at man følger aksjonærenes interesser – i dette tilfellet i Kreditkassen. Det kan både være salg til høystbydende med kontant innløsning, det kan være valg mellom innløsning i form av kontanter eller aksjer, og det kan være mulige fusjonsløsninger, eksempelvis basert på en nordisk enhet, som man har sett i andre tilfeller. La meg ta et eksempel, relativt tilfeldig valgt: Når Uni Danmark går inn i Merita, er det basert på en fusjon, der eierne blir eier i den nye banken. Det er også en mulig måte å komme ut av det på, så kan staten velge om de vil sitte på disse aksjene eller rett og slett velge en kontantinnløsning. Det viktige er at dette nå får en rask avklaring av de hensyn jeg tidligere har nevnt, og jeg har tillit til at finansministeren, med denne sakens spesielle bakgrunn, vil sørge for å iverksette det.

Odd Roger Enoksen (Sp): Som det framgår av innstillingen, er Senterpartiets primærstandpunkt fortsatt at det burde være grunnlag for å opprettholde minst to sterke nasjonale bankmiljøer, og at det dermed burde være grunnlag for å beholde Kreditkassen som en selvstendig norsk bank. Når vi mener det er viktig, er det med bakgrunn i betydningen av å ha sterke norske finansmiljøer for å ivareta hovedkontorfunksjoner i Norge, med beslutningsmyndighet i Norge og med kompetanse med hensyn til norsk næringslivs behov, i tillegg til at disse bankene fortsatt bør ha en god geografisk representasjon.

Jeg har lyst til å gå litt tilbake til den krisen vi hadde innenfor fiskerinæringen på begynnelsen av 1990-tallet, med lave kvoter og store økonomiske problemer både innenfor fiskeindustrien og fiskeflåten. Jeg er ganske overbevist om at uten den gode geografiske representasjonen som både sparebankene og forretningsbankene hadde på det tidspunktet, og den nærhet bankene hadde

til sine kunder innenfor fiskerinæringen, ville vi ha stått i en helt annen situasjon både i forhold til eierskap til flåten og eierskap til ressursene enn det vi gjør i dag. Men nettopp kjennskap til kunder og nær kontakt gjorde at bankene hadde tålmodighet. De kjente sine kunder og stolte på at lånene ville bli betjent når man var over den verste krisen – man hadde tålmodighet til å vente til næringen var i en situasjon hvor det var mulig å komme gjennom dette på en skikkelig måte. Jeg er ikke like overbevist om at en filial med utenlandsk beslutningsmyndighet og kredittmyndighet som ikke befinner seg lokalt – i verste fall kanskje heller ikke nasjonalt – ville komme til å ta de samme hensyn og behandle dette på samme måte som de lokale sparebankene og forretningsbankene gjorde på det tidspunkt.

Men vi har tatt til etterretning at det er et flertall i Stortinget for salg av Kreditkassen, og jeg forutsetter at de hensyn som jeg her har pekt på, også blir vektlagt ved salg av Kreditkassen. Jeg er tilbøyelig til å ville tilføye at ved tilnærmet like bud, så bør dette faktisk tillegges avgjørende vekt.

Sentrum, sammen med Høyre, peker på det faktum at tilbudet fra MeritaNordbanken er knyttet til etablering av en nordisk finansenheter, og jeg vil gjerne si at det konsept som MeritaNordbanken jobber etter, etter min oppfatning er en god løsning, som i hovedsak synes å ivareta de interesser jeg har pekt på.

Jeg vil også peke på den merknaden vi har, som går i samme retning som det Per-Kristian Foss nå sier, at det sterkt bør vurderes en fusjonsløsning – altså at man bytter aksjer mot en eierpost i den nye finansenheten.

Øystein Djupedal (SV): I denne saken har SV et avvikende syn i forhold til flertallet. Det har vi i grunnen hatt helt siden banksaken kom opp, fordi vi hele tiden har vært skeptiske til å selge ut statens bankaksjer. Hvis man tar et lite historisk sveip bakover, vil en se at disse aksjene egentlig ikke var til salgs. Det var bud fra en svensk bank som totalt omkalfatret strukturen i det norske bankmarkedet.

Det er ikke lenger enn tre år siden Stortingets finanskomite og Stortinget mente vi skulle ha tre uavhengige forretningsbankmiljøer i Norge, sågar ett utenfor Oslo, som da var Fokus Bank i Trondheim. Så solgte vi unna Fokus Bank, og så mente finanskomiteen, og senere Stortinget, at det var viktig at vi skulle ha to forretningsbankmiljøer i Norge. Det mente vi helt til i fjor høst, da MeritaNordbanken la inn bud på Kreditkassen, og så plutselig var det en bank til salgs som i utgangspunktet ikke var til salgs. Det er kanskje noe av det mest alvorlige med det som nå har skjedd. Det viser seg at ingen vedtak om struktur som Stortinget gjør, selv i banker som Stortinget eier – eller det norske folk eier gjennom Stortinget – er evigvarende. Det betyr at Stortinget burde diskutere struktur i finansmarkedet, uavhengig av tilfeldige bud. At det kommer en svenske i privatfly over Kjøløen, skulle ikke på en måte rettferdiggjøre at Stortinget faktisk hiver totalt rundt på strukturen i det norske bankmarkedet, slik det nå har skjedd.

Det alvorlige med det er at det vedtaket som Stortinget i dag fatter – at man selger unna Kreditkassen – medfører at ingen trenger å ha tillit til at Stortinget mener alvor med at DnB skal få bli på statens hånd. Grunnen til at det i seg selv er et poeng, er følgende – for det er et par gode poeng med at det er fornuftig at staten sitter som eier i forretningsbanker: For staten har det vært en fornuftig pengeplassering, det er én ting. Det har gitt god avkastning. I Norge har vi altså ikke tilsvarende private kapitalister som tillater seg å sitte på eierskap over perioder som svinger opp og ned, slik som i mange andre land hvor det fins tunge, private kapitalister. I Norge har staten i stor grad fylt den funksjonen.

Det andre viktige poenget med det å ha statlig eierskap i banker er at det sikrer at man har hovedkontorfunksjoner og tilliggende herligheter i Norge. Det har vi sett et godt eksempel på i forbindelse med salget av Fokus Bank til Den Danske Bank, som nå har flyttet alle funksjoner til København, noe som gjør at alle lån på – jeg tror det er – ca. 20 mill. kr må godkjennes i København. Det gjør at alle de kundene som Fokus Bank betjener oppover langs kysten av Norge, må godkjennes i København. Og det danske hovedkontoret har ikke nødvendigvis innsikt i hvordan norsk fiskeoppdrett drives eller norsk transportnæring drives. For det lokale næringslivet, der Fokus Bank har nedslagsfelt, vil dette selvfølgelig være et problem. Jeg sier ikke at det nødvendigvis vil skje med Kreditkassen, eller at det trenger å skje hvis DnB blir til salgs, for resultatet av Stortingets politikk er at det er bare å by på DnB, så er den til salgs. Stortingets vedtak har altså ikke lengre varighet enn det.

Jeg tror en liten nasjon som Norge har bruk for sunn konkurranse i bankmarkedet. Det betyr at man må ha flere forretningsbankmiljøer og flere miljøer i Norge. Forretningsbanker genererer en betydelig aktivitet når det gjelder kompetanseutvikling og IT-utvikling, og ikke minst er det et viktig egenkapitalincitamentet for næringslivet å ha en bank i nærmiljøet. Jeg frykter at et utenlandsk kjøp av Kreditkassen over tid vil medføre at Kreditkassen vil bli en del av en større internasjonal bank. Hvis man nå velger å slå den sammen med andre nordiske aktører, begynner den å bli så attraktiv at også de store utenlandske banker vil snuse på den.

Det er nødvendigvis ikke sant at stort er bedre. I så måte var det interessant å høre banksjefen i Den Danske Bank, som kjøpte Fokus Bank, Peter Straarup, som var i Norge forleden dag. Han sier at det er egotripp bak bankfusjoner. Han mener at en av de sterkeste drivkreftene bak oppkjøp og fusjoner er banksjefenes egne egoer, og han sier også at det ikke finnes belegg for at størrelsen på banker nødvendigvis gir bedre resultater. For hvis man ser på Kreditkassen og DnB, vil en se at de har levert svært tilfredsstillende resultat. Det er ikke nødvendigvis slik at de store bankene leverer bedre resultat. Bankene har også en annen funksjon, nemlig å fylle en samfunnsfunksjon, ikke minst er dette tilfellet i Norge, og den funksjonen må Kreditkassen og DnB fylle. Jeg tror derfor det er uklokt at man nå velger å selge seg ut av Kredit-

kassen, også fordi det har vært en fornuftig pengeplassering.

Når Stortinget allikevel velger å gå inn for en slik løsning, vil SV understreke at det er et poeng at man da prøver å gjøre dette til en nordisk bank i større grad enn en internasjonal bank. Og det betyr at man primært, sett fra SVs ståsted, bør få til en løsning som gjør at statens aksjer kan byttes i en annen nordisk bank, slik at de nordiske land sammen kan ha en viss kontroll med den nye banken. Om det lar seg gjøre, vet ikke jeg. Det er heller ikke et flertall i finanskomiteen som ønsker en slik løsning. Men det ville likevel ha gitt en større grad av garanti for at Kreditkassen blir i Norge med de funksjoner den i dag har.

Jeg frykter at dette bare er starten på en stor strukturendring som gjør at vi i Norge vil få mindre konkurranse i disfavør av næringsliv og forbruker.

Terje Johansen (V): Venstres landsstyre vedtok allerede i september 1999 å gå inn for å selge Kreditkassen, gjerne som en del av et nordisk finanskonsern. Det er akkurat dette det nå åpnes for som et resultat av Stortingets behandling. Mens denne holdningen har vært Venstres standpunkt hele veien, har det tatt svært lang tid, spesielt for Arbeiderpartiet, å komme til samme konklusjon.

Kapital er nærmest blitt en virtuell vare. Den beveger seg jorden rundt med elektronisk hastighet, den kjenner ingen grenser, den flyter dit avkastningen er høyest i forhold til risiko, og den blir urolig av manglende forutsigbarhet. Dette setter rammene for norsk finansnæring.

Norge blir en pengebinge etter som oljen konverteres til kapital. Det nasjonale målet må være å bruke denne råvaren på samme måte som oljen, til å skape ringvirkninger i Norge, til nye arbeidsplasser og til økt verdiskaping til beste for fremtidige generasjoner. Bare gjennom et bredt, kompetent og mangfoldig norsk finansmiljø kan kapitalen være med og støtte opp om norsk nyskaping.

Nyskaperne våre trenger kompetente investorer og rådgivere som kjenner lokale forhold. Nyskaperne trenger både faddere og kapital, derfor er det viktig å videreutvikle det finansmiljø vi har i Norge, ikke å bygge det ned.

Vårt bankvesen har riktignok overkapasitet i forhold til det norske markedets størrelse, men det har også Sveits. Derfor bør vi isteden gi vår finansnæring internasjonale rammebetingelser, slik at norske finansinstitusjoner kan vokse og gi ringvirkninger.

Ved å slå sammen og rasjonalisere norske finansinstitusjoner kan vi nok kortsiktig øke avkastningen i finansnæringen, men for nasjonen er det viktigere å se næringen som kjerne i en klynge, på samme måte som norske rederier i Norge har skapt en verdensnæring av den maritime klynge ved at vi har gitt dem internasjonale vilkår.

Nasjonal kontroll behøver ikke bety verken statlig eller nasjonalt eierskap. Det innså allerede venstremennene Gunnar Knudsen og Christian Michelsen, da de industrialiserte Norge ved hjelp av utenlandsk kapital.

Det er viktig å ha profesjonalitet og konkurranse innen Norges grenser. Derfor sa Venstre tidlig fra at Kreditkas-

sen ikke får bli kjøpt og innlemmet i andre norske finansinstitusjoner. Under ingen omstendighet skaper sammenlåing av norske finansinstitusjoner mer konkurransedyktige enheter internasjonalt. De vil alltid være dverger, som lett kan kjøpes av utenlandske eiere, også fordi de er lavere priset, ikke minst på grunn av statlig eierskap.

Derfor er det ikke annet enn misforstått nasjonalisme å tro at en sammenslåing med DnB, eller partering av Kreditkassen, styrker nasjonen Norge. Tvert om ville en slik uttynning av finansmiljøet svekket konkurransen og lokalkompetansen og ført til at store norske bedrifter flyttet hele eller deler av sine kjøp av finans tjenester utenlands.

Nasjonal kontroll av næringen har vi gjennom lovverk og Kredittilsynet, konkurranse skapes ved at profesjonelle eiere får overta Kreditkassen. De mest profesjonelle er de som byr høyest, fordi de ser mulighetene for best avkastning på lang sikt. For øvrig vil en utenlandsk eier kjøpe Kreditkassen nettopp for å utvikle norsk nettverk, kompetanse og markedsandel. De kjøper nærhet til det norske markedet.

Det er for så vidt helt i orden å foretrekke nordisk eierskap, men det er en avsporing fordi vi ikke vet hvor lenge en nordisk enhet forblir i nordisk eie.

Skal vi utvikle en nasjonal finansnæring som klynge, er det en fordel at en stor finans enhet har hovedkontor i Norge. Det gjør vi ved å la staten eie 33 1/3 i DnB for å beholde kontroll over vedtektene. Det har for øvrig mest en symbolsk verdi, en kan sammenlikne det med at DnBs hovedkontor i Bergen ikke ruver særlig i forhold til aktivitetene i banken i Oslo.

Bankinvesteringsfondet ble opprettet for å ivareta statens eierinteresser etter bankkrisen, men når nedslagene er foretatt, er dets rolle utspilt og fondet kan avvikles. Det statlige eierskapet i DnB skal utøves via generalforsamlingen alene for å vokte over vedtektene, og profesjonelle eiere skal styre driften. Slik vil også DnB-aksjen etter hvert få en mer riktig pris, når markedet erfarer at statens eierrolle innskrenkes.

Stortingets innstilling om statens eierskap i Kreditkassen inneholder noen avklaringer som er viktige for finansnæringens vekst i Norge. Venstre vil bidra til videre utvikling av og vekst for norsk finansnæring etter de linjer som er trukket opp av Hope-utvalget.

Steinar Bastesen (TF): Vi behandler i dag salget av Kreditkassen. Slik som jeg ser det, og slik som det norske folk ser det, er dette verdens største moderne bankkrøveri. På 1980-tallet ble det lånt ut penger i bøtter og spann. Man kunne gå inn i bankene og få en plastpose full av tusenlapper, så galt var det. Det var om å gjøre å øke volumet og øke kapitalgjennomstrømningen. Det måtte jo gå galt.

Så ble det lagt opp til at det skulle være stramme kredittvurderinger, og hvis vurderingene var for dårlige, skulle dette realiseres. Resultat: konkurser og tap. Bankene gikk konkurs, staten konfiskerte sammen med Banksikringsfondet, alle småsparerne mistet pengene

sine – alle tapte. Staten eide. Nå er staten eier, nå har aksjene steget i verdi, opp igjen fra én krone – kursen stiger og stiger og stiger. Representanten Foss snakket om at vi har tapt så mye den siste tiden at vi skulle solgt for lenge siden. Jeg mener vi har tjent, for aksjene fortsetter å stige i verdi. Ja vel, så skal vi selge. Vi skal selge, vi skal realisere verdiene. Men hvor skal vi gjøre av pengene? Representanten Johansen vil plassere dem i Norge. Men det kan vi ikke gjøre. Her har vi jo altfor mye penger; hundrevis av milliarder skal plasseres i utlandet. Hvor skal vi plassere pengene? Det er mitt spørsmål. Vi kan ikke ha dem i Norge. Ikke kan vi ha bank – banken skal selges til utlandet. Når banken er solgt til Merita Nordbanken og til utlandet, skal pengene sendes etter. Jeg må stille spørsmålet: Hva er det som skjer? Hva er det vi holder på med? Hvorfor kan vi ikke ha en norsk banknæring? Hvorfor kan vi ikke ha pengene investert i Norge? Hvorfor kan vi ikke få plassert dem i Norges Bank f.eks? Nei – ut må de. Vi skal ha en profesjonell banknæring. Jeg synes ikke det minner så veldig mye om profesjonalitet når vi skal selge statens verdier, folkets verdier skal selges, og pengene plasseres i utlandet.

Jeg har i innstillingen gått imot av prinsipp. Hvis man hadde delt ut aksjene, gitt dem tilbake til folket og latt folket selv få bestemme over aksjene sine, kunne jeg vært enig, men å selge en bank til utlandet, for så å sende pengene til utlandet – gevinst – blir for galt. Og det går ikke bare på denne saken, men det går på alle de andre store bedriftene. Vi har en ny stor sak – det er Statoil, som skal selges. Selg og realiser! Men hvor skal vi gjøre av pengene? Jo, de skal sendes til utlandet. Vi kan ikke ha dem i Norge, for da blir det inflasjon. Ikke kan vi investere i infrastruktur, ikke kan vi investere i vegger, ikke kan vi investere i havner, ikke kan vi investere i forskning, som er framtiden vår – nei, pengene må bort. Det er for mye penger. Men hvorfor skal vi selge da? Hvorfor i all verden skal vi selge alt mulig? Det får jeg ikke inn i hodet. En selger jo bare én gang, og realverdier stiger jo for hvert eneste år. Såfremt – og vi regner vel med det – verden går framover, såfremt, som vi regner med, økonomien vil vokse både i Norge og rundt om i verden ellers, vil realverdiene stige. Og jeg får ikke inn i hodet hvorfor vi da skal selge, for, som jeg sa, vi kan selge kun én gang. Hvis man solgte på en slik måte at folket fikk overta og selv fikk bestemme når de ville selge, hadde jeg forstått det. Jeg var i mitt hovedinnlegg i debatten om revidert i stad inne på akkurat det poenget at vi ikke har råd til å eie noenting lenger i dette landet. Vi vet knapt om vi har råd til å bo i dette landet. Har vi råd til å ha folk boende i dette landet? Er det det kanskje som holder på å skje at vi skal ut? Skal vi bort, slik at multinasjonale selskaper kan overta alle våre naturressurser? Er det det vi holder på med?

Kirsti Kolle Grøndahl hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Per-Kristian Foss (H): Jeg skal ikke kommentere de 740 spørsmål som ble stilt i siste innlegg; det er jo en representants privilegium også å svare på de spørsmålene man selv stiller iallfall.

Jeg vil bare begrense meg til å si at Høyres gruppe vil stemme for forslag nr. 1 i Fremskrittspartiets rekke av forslag på side 6 i innstillingen i tråd med det som er varslet i innstillingen, og i tråd med det jeg sa i mitt eget innlegg. Det gjelder altså forslag nr. 1, der de ber Regjeringen nedlegge Statens Bankinvesteringsfond.

Jeg ber presidenten legge til rette voteringen slik at en kan votere separat over forslag nr. 1 og samlet over forslagene nr. 2, 3 og 4.

Presidenten: Det skal presidenten sørge for blir gjort. Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 9. (Votering, se side 3904)

S a k n r . 1 0

Forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 84):

«Stortinget ber Regjeringen fremme lovforslag om å likestille børsnoterte og unoterte opsjoner når det gjelder den skattemessige behandling.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 3904)

S a k n r . 1 1

Forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 84):

«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner i arbeidsforhold slik at fordelene av tildelte aksjeopsjoner beregnes ved utøvelse. Det gis imidlertid adgang til å utsette beskatningen til aksjene selges.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 3905)

S a k n r . 1 2

Forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 84):

«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner slik at fordelene av opsjonen beregnes forholdsmessig over den perioden den opparbeides. Dette innebærer at arbeidsgiveravgift og skatt beregnes som om fordelene av opsjonen ble utbetalt jevnt over opsjonens løpetid og ikke bare i det inntektsåret opsjonen utøves.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 3905)

S a k n r . 1 3

Forslag fra stortingsrepresentant Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 84):

«Stortinget ber Regjeringen fremme ny sak om opsjoner i arbeidsforhold, der de samfunnsmessige og bedriftsmessige forhold belyses.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 3905)

S a k n r . 1 4

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 84):

«Stortinget ber om at Regjeringa, i samband med statsbudsjettet for 2001, legg fram ei vurdering av eventuell endring i opsjonsskattlegginga for ytterlegare å forsterke opsjonar som verkemiddel for å fremje sunn næringslivsutvikling og medeigarskap.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 3905)

S a k n r . 1 5

Innstilling fra utenrikskomiteen om samtykke til tiltredelse til Europarådets avtale av 1. mai 1999 som oppretter gruppen av stater mot korrupsjon (GRECO) (Innst. S. nr. 240 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 56 (1999-2000) (Endret konklusjon))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 3905)

S a k n r . 1 6

Forslag fra stortingsrepresentant John I. Alvheim på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 88):

«Stortinget ber Regjeringen medvirke til en omdannelse av alle offentlige sykehus til aksjeselskap.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 3905)

S a k n r . 1 7

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 88):

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide forslag til endringer i lov om fylkeskommunale sykehusselskaper slik at tilknytningsformen fylkeskommunalt sykehusselskap også kan benyttes for sykehus som har to eller flere fylkeskommuner som eiere.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 3905)

S a k n r . 1 8

Forslag fra stortingsrepresentant Per Sandberg på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 97):

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en melding hvor en lik utbetaling erstatter dagens lovgivning vedrørende fødsels- og adopsjonspenger.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3906)

S a k n r . 1 9

Forslag fra stortingsrepresentant Ågot Valle på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 97):

«Stortinget ber Regjeringa fremme forslag til endringer i folketrygdlovens kapittel 14, slik at mor og far likestilles i forhold til retten til fødselspenger. Dette innebærer at en yrkesaktiv far skal ha rett til fødselspenger ut fra egen opptjent rett etter folketrygdloven, uavhengig av mors disposisjoner før og etter fødselen.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3906)

S a k n r . 2 0

Forslag fra stortingsrepresentant Trond Helleland på vegne av Høyre oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 98):

«Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til å gjøre om de offentlige tjenestepensjonsordningene til nettoordninger slik at eventuelle endringer i folketrygden får betydning for alle.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3906)

S a k n r . 2 1

Forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide og iverksette et tilbud til domfelte seksualforbrytere under soning/sikring om frivillig kjemisk kastrering, og gi retningslinjer for hvordan slik behandling kan skje.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3906)

S a k n r . 2 2

Forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at overgrep mot barn skal medføre tap av stilling som innebærer kontakt med barn.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3906)

S a k n r . 2 3

Forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som medfører at det for personer som er dømt for alvorlige seksuelle overgrep mot mindreårige kan stilles krav om medisinsk behandling (kastning) før de slipper ut fra fengsel etter endt soning/forvaring.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3906)

S a k n r . 2 4

Forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om nødvendige lovendringer eller gjennomføre forskriftsendringer slik at personer som er dømt for alvorlige seksuelle overgrep mot mindreårige mister adgangen til permisjoner fra fengsel dersom de ikke er underlagt medisinsk behandling.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3906)

S a k n r . 2 5

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):

«Stortinget ber Regjeringen legge fram resultatet av utredningen om behovet for behandling av personer som er dømt for grovere seksuallovbrudd, og herunder foreta en evaluering av forsøk med frivillig hormonbehandling for seksualforbrytere som er dømt for de mest alvorlige formene for seksuelle overgrep.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3907)

S a k n r . 2 6

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at overgrep mot barn som hovedregel skal føre til tap av stilling som innebærer kontakt med barn.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3907)

S a k n r . 2 7

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 92):

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om forbud mot i ervervsøyemed offentlig å stille ut nakenbilder eller kjønnslige skildringer, som er egnet til å vekke anstøt.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3907)

S a k n r . 2 8

Forslag fra stortingsrepresentant Arne Lyngstad på vegne av Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):

«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til korreksjonsordning med sikte på å skape større forutsigbarhet for kommunen ved etablering av privatskoler.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3907)

S a k n r . 2 9

Forslag fra stortingsrepresentant Ursula Evje på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en melding om endringer i lærerutdanningen. Endringene skal omhandle kunnskap om å forebygge uro ved bruk av forskjellige metoder ut fra det enkelte barns egenart. Det skal også utarbeides metodekunnskap om å løse uenigheter som fører til bruk av voldelige metoder i skolen.

Det forutsettes at de nye fagdimensjoner er av en slik beskaffenhet at de ved enkle midler kan evalueres og endres dersom evalueringen åpenbarer svakheter i forhold til legitimitet basert på etikk og troverdighet.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3907)

S a k n r . 3 0

Forslag fra stortingsrepresentant Ursula Evje på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):

«Stortinget ber Regjeringen om snarest å implementere menneskerettighetene i norsk lovgivning om opplæring, for på den måten å ivareta Norges internasjonale forpliktelser og Grunnlovens § 110 c.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3907)

S a k n r . 3 1

Forslag fra stortingsrepresentant Ursula Evje på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):

«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag om en samlet opplæringslov som hjemler frihet og likestilling ved å kunne etablere og benytte alternative kvalitative opplæringstilbud uavhengig av livssyn og alternativ pedagogikk. Det bærende element må være Norges ønske om å etterleve og implementere Menneskerettighetene i all norsk lovgivning.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3907)

S a k n r . 3 2

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):

«Stortinget ber Regjeringen legge til grunn at staten skal fullfinansiere merkostnadene for fylkeskommunene knyttet til voksnes rett til videregående opplæring.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3908)

S a k n r . 3 3

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000 (Jf. Innst. O. nr. 89):

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak der en drøfter årsakene til og konsekvensene av skolenedleggelse. I denne saken bør det fremmes tiltak for å støtte opp under grendeskolen i livskraftige lokalmiljø.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3908)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Da er vi klare for votering.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet:

Som nytt varamedlem til styret for pensjonsordningen for stortingsrepresentanter velges for den resterende del av valgperioden:
stortingsrepresentant *Gudmund Restad.*

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstillet:

1. Som personlig varamedlem for Mary Kvidal til Norges Banks representantskap for perioden fram til 31. desember 2001 velges *Bjørnar Olsen, Evenes.*

2. Som personlig varamedlem for Veslemøy Rabe til Norges Banks representantskap for perioden fram til 31. desember 2003 velges *Camilla Bakken Øvald, Oslo*.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 2 (1999-2000) – Revidert nasjonalbudsjett 2000 – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Det er framsatt i alt 69 forslag til sak nr.

4. Det er:

- forslag nr. 1, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Steinar Bastesen
- forslag nr. 2, fra Dag Terje Andersen på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Steinar Bastesen
- forslag nr. 3, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Venstre og Steinar Bastesen
- forslag nr. 4, fra Dag Terje Andersen på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 5-8, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre
- forslag nr. 9, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Steinar Bastesen
- forslagene nr. 10 og 11, fra Dag Terje Andersen på vegne av Arbeiderpartiet
- forslagene nr. 12 og 13, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Steinar Bastesen
- forslagene nr. 14-19, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Steinar Bastesen
- forslagene nr. 20 og 21, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre
- forslagene nr. 22-26, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslag nr. 27, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Steinar Bastesen
- forslag nr. 28, fra Valgerd Svarstad Haugland på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre

- forslag nr. 29, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Steinar Bastesen
- forslag nr. 30, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 31, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre og Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 32-34, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet og Steinar Bastesen
- forslagene nr. 35 og 36, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre og Steinar Bastesen
- forslagene nr. 37-44, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslagene nr. 45-47, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre
- forslag nr. 48, fra Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Steinar Bastesen
- forslagene nr. 49-60 og nr. 67 og 68, fra Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 61-64, fra Steinar Bastesen
- forslag nr. 65, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre
- forslag nr. 66, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 69, fra Dag Terje Andersen på vegne av Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre.

Før vi går til votering, vil presidenten gjøre oppmerksom på at det i forståelse med de involverte partier ikke vil bli åpnet for oppsplitting av mindretallsforslag ved voteringen. Når vi kommer til voteringen over innstillingens forslag til vedtak, er partiene innstilt på å avstå fra den stemmegivning de normalt ville foretatt – dette for at vi skal slippe en svært tidkrevende og til dels komplisert votering hvor resultatet likevel er gitt.

Presidenten vil understreke den selvfølgelige forutsetning at når partiene aksepterer en slik voteringspraksis, må dette ikke bli brukt mot et parti ved en senere anledning.

Da skulle vi være klare for votering. Det voteres først over mindretallsforslagene og så over innstillingens forslag til vedtak.

Steinar Bastesen (TF) (fra salen): President, en stemmeforklaring.

Presidenten: Ja, i den grad det er nødvendig. Ellers tror presidenten at hun har fått med seg de fleste vitnesbyrd.

Steinar Bastesen (TF): Jeg må få orden på gruppen min!

Det gjelder forslagene nr. 63 og 64, som jeg gjerne vil gjøre om til oversendelsesforslag.

Presidenten: Da vil vi starte med forslagene nr. 63 og 64, fra representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 63 er altså nå omgjort til oversendelsesforslag og har fått følgende ordlyd:

«Det henstilles til Regjeringen i ordinært statsbudsjett for 2001 å gi en omtale av hvordan oppmerkingen av forbindelsen mellom ytre og indre hovedled sør vest for Vega skal løses.»

Forslag nr. 64 er også omgjort til oversendelsesforslag og har fått følgende ordlyd:

«Det henstilles til Regjeringen å gi en omtale av framdriften av prosjektet Stadt skipstunnel i forbindelse med ordinært budsjett 2000.»

Presidenten foreslår at disse forslagene oversendes Regjeringen uten realitetsvotering – Det anses vedtatt.

Det voteres over forslagene nr. 61 og 62, fra representanten Bastesen.

Forslag nr. 61 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
101		Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 722 353 000 til kr 727 053 000	4 700 000
154		Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid:	
	71	Tilskudd via frivillige organisasjoner, <i>kan overføres, nedsettes med</i> ..... fra kr 740 000 000 til kr 711 000 000»	29 000 000

Forslag nr. 62 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen, med bakgrunn i rapporten om aktive fiskerisamfunn fra Fiskeriforskning nr. 16/32000 og Fiskeridirektoratets rapport fra høsten 1998, om å gi en omtale av hvordan lokalt eierskap i fiskerinæringen, samt opprettholdelse av bosettingsmønsteret skal ivaretas i forbindelse med ordinært budsjett 2001.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra representanten Steinar Bastesen ble mot 1 stemme ikke bifalt.

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 49-60 og forslag nr. 68, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 49 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
150		Bistand til prioriterte land og regioner:	
	70	Bistand til Afrika, <i>kan overføres, nedsettes med</i> ..... fra kr 1 630 000 000 til kr 1 575 000 000	55 000 000
	72	Bistand til Mellom-Amerika, <i>kan overføres, nedsettes med</i> ..... fra kr 137 000 000 til kr 122 000 000	15 000 000
190		Humanitær bistand ved naturkatastrofer:	
	70	(NY) Tilskudd ved naturkatastrofer, <i>kan overføres, bevilges med</i> ..... Kvalitetsutvikling i grunnskolen (jf. kap. 3228):	250 520 000
228		Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, forhøyes med</i> ..... fra kr 259 032 000 til kr 294 032 000	35 000 000
	61	(NY) IT-pakke, <i>bevilges med</i> ..... Kvalitetsutvikling i videregående opplæring:	600 000 000
238		Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> ..... fra kr 82 898 000 til kr 97 898 000	15 000 000
294		Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> ..... fra kr 80 929 000 til kr 83 929 000	3 000 000
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene, <i>nedsettes med</i> ..... fra kr 110 000 000 til kr 85 000 000	25 000 000
320		Allmenne kulturformål:	
	50	Norsk kulturfond, <i>forhøyes med</i> ..... fra kr 220 887 000 til kr 224 087 000	3 200 000
335		Pressestøtte:	
	71	Produksjonstilskudd, <i>forhøyes med</i> ..... fra kr 164 170 000 til kr 174 170 000	10 000 000
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1, forhøyes med</i> ..... fra kr 4 536 621 000 til kr 4 542 406 000	5 785 000
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520):	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, <i>forhøyes med</i> ..... fra 761 000 000 til kr 1 681 100 000	920 100 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 29 441 758 000 til kr 30 483 608 000	1 041 850 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 15 408 643 000 til kr 15 862 543 000	453 900 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres,</i> <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 524 000 000 til kr 674 000 000	150 000 000
719		Helsefremmende og forebyggende arbeid:	
	72	Stiftelsen AAN- Alternativ til abort i Norge, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 11 410 000 til kr 5 910 000	5 500 000
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste	
	61	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus, <i>økes</i> med ..... fra kr 3 025 500 000 til kr 3 027 000 000	1 500 000
	64	Tilskudd til utstyr på sykehus, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 764 000 000 til kr 404 000 000	360 000 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, kan nyttes under kap. 856 post 60, <i>overslagsbevilgning,</i> <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 2 787 114 000 til kr 1 632 114 000	1 115 000 000
856		Barnehager	
	60	Driftstilskudd til barnehager, kan nyttes under kap. 844 post 70, <i>overslagsbevilgning, forhøyes</i> med ..... fra kr 4 716 000 000 til kr 5 013 000 000	297 000 000
911		Bedriftsrettet kompetanseoverføring:	
	70	Teknologisk Institutt <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 45 000 000 til kr 35 000 000	10 000 000
920		Norges forskningsråd:	
	50	Tilskudd, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 847 800 000 til kr 843 800 000	4 000 000
943		Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning, nedsettes</i> med ..... fra kr 330 000 000 til kr 220 000 000	110 000 000
961		Reiselivstiltak:	
	70	Tilskudd til internasjonal markedsføring, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 93 500 000 til kr 83 500 000	10 000 000
970		Internasjonaliseringstiltak:	
	70	Eksporthemmende tiltak, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 193 000 000 til kr 183 000 000	10 000 000
	71	Internasjonalt teknologisamarbeid, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 18 000 000 til kr 17 000 000	1 000 000
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 102 849 000 til kr 97 651 000	5 198 000
1142		Miljø og næringstiltak i skogbruket	
	71	Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 123 862 000 til kr 105 862 000	18 000 000
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, nedsettes</i> med .. fra kr 4 124 500 000 til kr 4 014 500 000	110 000 000
	32	Legging av fast dekke på riksveger, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 100 000 000 til kr 50 000 000	50 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres, forhøyes</i> med ..... fra kr 20 400 000 til kr 30 400 000	10 000 000
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 5 630 745 000 til kr 4 330 745 000	1 300 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft:	
	70	Forbruksavgift, <i>økes</i> med ..... fra kr 5 500 000 000 til kr 5 790 000 000	290 000 000
5542		Miljøavgift på mineralske produkter m.v.:	
	70	Avgift på mineralolje, <i>økes</i> med ..... fra kr 345 000 000 til kr 390 000 000	45 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter m.v.:	
	70	CO ₂ -avgift, <i>økes</i> med ..... fra kr 4 325 000 000 til kr 4 403 000 000»	78 000 000

Forslag nr. 50 lyder:

«Kap. 5542 Avgift på mineralolje m.v. – post 70 Avgift på mineralolje

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak 26. november 1999 om Avgift på mineralolje for budsjetterminen 2000:

§ 1 første ledd første setning skal lyde:

Fra 1. juli 2000 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen på mineralolje med 23,8 øre pr. liter.»

Forslag nr. 51 lyder:

«Kap. 5543 Miljøavgift på mineralske produkter m.v., post 70 CO₂-avgift

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om avgift på mineralske produkter m.v. A. CO₂-avgift, for budsjetterminen 2000:

§ 2 nr. 1 skal lyde:

På vilkår departementet kan fastsette skal det betales redusert sats, refunderes eller gis tilskudd i henhold til § 1 nr. 2 til følgende anvendelsesområder:

1. Mineralolje til bruk i fly som flyr mellom norske flyplasser.»

Forslag nr. 52 lyder:

«Kap. 5541 Avgift på elektrisk kraft post 70 Forbruksavgift

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 26. november 1999 om forbruksavgift på elektrisk kraft

§ 1 første ledd siste setning skal lyde:

Avgiftssatsen er 10,56 øre pr. kWh.»

Forslag nr. 53 lyder:

«Kap. 5543 Miljøavgift på mineralske produkter m.v. post 70 (CO₂-avgift)

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 26. november 1999 om CO₂-avgift for budsjetterminen 2000:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2000 skal det i henhold til lov av 19. mai

1933 nr. 11 betales CO₂-avgift til statskassen på følgende mineralske produkter i henhold til følgende satser:

1. Generell sats

a) Mineralolje 57 øre pr. liter

b) Kull og koks m.v.: 57 øre pr. kg.

c) Bensin 104 øre pr. liter

2. Redusert sats, jf. § 2

a) Mineralolje: 36 øre pr. liter. For treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien er satsen 33,5 øre pr. liter.

b) Bensin: 34 øre pr. liter.»

Forslag nr. 54 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å endre selskapsskatteloven slik at skatt på aksjeutbytte blir skattlagt på mottakers hånd fra inntektsåret 2000.»

Forslag nr. 55 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest å klargjøre de langsiktige virkningene EFTA-dommen vil få for den differensierte arbeidsgiveravgiften og norsk distriktspolitikk.»

Forslag nr. 56 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til strategi for å kunne opprettholde den geografiske differensieringen av arbeidsgiveravgiften og dagens støttenivå etter år 2003.»

Forslag nr. 57 lyder:

«Miljøfondet skal begynne å fungere fra 1. januar 2001.»

Forslag nr. 58 lyder:

«Miljøfondets startkapital utvides til 10 mrd. kroner.»

Forslag nr. 59 lyder:

«Statens Petroleumsfond skal ikke investere i bedrifter som er involvert i tobakksselskaper og våpenindustri.»

Forslag nr. 60 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å instruere statens representanter i alle bedriftsstyrer i at ingen toppledere skal ha en etterlønnsavtale som er større enn 1 årslønn.»

Forslag nr. 68 lyder:

«I statsbudsjettet for 2000 gjøres følgende endring :

Kap.	Post	Formål:	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, forhøyes med ... fra kr 15 628 643 000 til kr 15 862 543 000»	233 900 000

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 67, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med budsjett for 2001 foreta vurderinger av og fremme forslag om en plan for gjeldssanering for fylkeskommunal gjeld knyttet til sjukehus.»

Fremskrittspartiet har varslet at de her vil stemme for forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 84 mot 25 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.44.28)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 48, fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål:	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres, forhøyes</i> med ..... fra kr 54 500 000 til kr 55 500 000	1 000 000
322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322)	
	50	Utsmykking av offentlige bygg, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 5 774 000 til kr 6 774 000	1 000 000
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 96 458 000 til kr 96 758 000	300 000
324		Teater og operaformål (jf. kap. 3324)	
	70	Nasjonale intensjoner, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 446 169 000 til kr 446 369 000	200 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)	
	78	Ymse faste tiltak, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 51 460 000 til kr 51 960 000	500 000
1370		Kjøp av posttjenester:	
	70	Betaling for ulønnsomme posttjenester, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 730 000 000 til kr 640 000 000	90 000 000
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres, forhøyes</i> med ..... fra kr 20 400 000 til kr 30 400 000	10 000 000
1790		Kystvakten (jf. kap. 4790):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 531 914 000 til kr 546 914 000	15 000 000
2750		Syke transport m.v.:	
	72	Luftambulansetransport, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 224 000 000 til kr 229 000 000»	5 000 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen ble mot 7 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Vi tar så opp forslagene nr. 45, 46 og 47, fra Høyre.

Forslag nr. 45 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
100		Utenriksdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 308 865 000 til kr 306 215 000	2 650 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
150		Bistand til prioriterte land og regioner:	
	70	Bistand til Afrika, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 1 630 000 000 til kr 1 153 400 000	476 600 000
	71	Bistand til Asia, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 380 000 000 til kr 310 000 000	70 000 000
	72	Bistand til Mellom-Amerika, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 137 000 000 til kr 62 000 000	75 000 000
228		Kvalitetsutvikling i grunnskolen (jf. kap. 3228):	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, forhøyes</i> med ..... fra kr 259 032 000 til kr 295 032 000	36 000 000
238		Kvalitetsutvikling i videregående opplæring:	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 82 898 000 til kr 132 898 000	50 000 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 438 176 000 til kr 541 176 000	103 000 000
335		Pressestøtte:	
	71	Produksjonstilskudd, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 164 170 000 til kr 104 170 000	60 000 000
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 35 100 000 til kr 25 100 000	10 000 000
400		Justisdepartementet (jf. kap. 3400)	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 239 190 000 til kr 244 790 000	5 600 000
449		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 3449):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 122 523 000 til kr 125 023 000	2 500 000
450		Sivile vernepliktige (jf. kap. 3450):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 231 031 000 til kr 226 031 000	5 000 000
490		Klagenemnd for utlendingssaker (jf. kap. 3490):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 29 900 000 til kr 23 000 000	6 900 000
550		Lokal næringsutvikling:	
	60	Tilskudd til utkantkommuner, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 26 000 000 til kr 18 800 000	7 200 000
	61	Kommunale næringsfond, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 127 540 000 til kr 77 540 000	50 000 000
551		Regional næringsutvikling i fylker og kommuner.	
	51	Tilrettelegging for næringsutvikling fond, <i>kan nyttes under kap. 2425 post 51, nedsettes</i> med ..... fra kr 239 000 000 til kr 196 100 000	42 900 000
	57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 60 000 000 til kr 37 200 000	22 800 000
600		Sosial- og helsedepartementet (jf. kap. 3600):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 149 900 000 til kr 144 900 000	5 000 000
604		Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver m.v (jf. kap. 3604):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 40 000 000 til kr 37 000 000	3 000 000
610		Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 3610):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 48 795 000 til kr 45 795 000	3 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
700		Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 3700):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 216 630 000 til kr 208 930 000	7 700 000
705		Kursvirksomhet og stipendier:	
	71	Tilskudd til kurs og stipendier til personell innen helsevesenet m.m., <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 12 900 000 til kr 12 600 000	300 000
710		Statens institutt for folkehelse (jf. kap. 3710):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 191 750 000 til kr 189 750 000	2 000 000
	21	Formidlingsvirksomhet, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 106 300 000 til kr 103 300 000	3 000 000
711		Statens rettsstoksikologiske institutt (jf. kap. 3711):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 52 933 000 til kr 46 133 000	6 800 000
713		Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet (jf. kap. 3713):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 36 600 000 til kr 31 600 000	5 000 000
714		Statens tobakksskaderåd (jf. kap. 3714):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 41 594 000 til kr 36 594 000	5 000 000
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	64	Tilskudd til utstyr på sykehus, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 764 000 000 til kr 544 000 000	220 000 000
750		Statens legemiddelkontroll (jf. kap. 3750 og 5578):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 81 060 000 til kr 71 060 000	10 000 000
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 73 096 000 til kr 70 096 000	3 000 000
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak:	
	21	Spesielle driftsutgifter, foreldreveiledning <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 2 056 000 til kr 1 056 000	1 000 000
845		Barnetrygd:	
	70	Tilskudd, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 12 474 000 000 til kr 12 449 000 000	25 000 000
847		Kompetansesenter for likestilling:	
	50	Basisbevilgning, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 5 114 000 til kr 4 114 000	1 000 000
857		Barne- og ungdomstiltak:	
	74	Ungdomssatsing i distriktene, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 2 878 000 til kr 1 878 000	1 000 000
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 65 262 000 til kr 63 262 000	2 000 000
1050		Diverse fiskeriformål:	
	73	Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 13 000 000 til kr 6 500 000	6 500 000
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 102 849 000 til kr 100 651 000	2 198 000
1102		Fylkesmannens landbruksavdeling (jf. kap. 4102):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 236 179 000 til kr 220 179 000	16 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1143		Sentral landbruksforvaltning:	
	71	Omstillingsstøtte til slakteri, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 19 006 000 til kr 10 006 000	9 000 000
1145		Jordskifteverket (jf. kap. 4145):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 128 792 000 til kr 118 544 000	10 248 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150):	
	50	Fondsavsetninger, <i>overslagsbevilgning, nedsettes</i> med ..... fra kr 1 471 560 000 til kr 1 321 560 000	150 000 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 6 944 959 000 til kr 6 329 959 000	615 000 000
1370		Kjøp av posttjenester:	
	70	Betaling for ulønnsomme posttjenester <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 730 000 000 til kr 480 000 000	250 000 000
1406		Miljøvernavdelingene ved fylkesmannsembetene (jf. kap. 4406):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 171 082 000 til kr 164 582 000	6 500 000
1410		Miljøvernforskning (jf. kap. 4410):	
	52	Rekrutteringsstipend til kvinnelige miljøvernforskere, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 3 200 000 til kr 2 200 000	1 000 000
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 40 536 000 til kr 36 536 000	4 000 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	1	Driftsutgifter 2. Kutt i forbindelse med omprioritering, <i>bevilges</i> med	- 5 000 000
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 177 652 000 til kr 169 152 000	8 500 000
1442		Miljødata forurensning og miljøeffektivitet:	
	70	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, <i>kan overføres, nedsettes med</i> ..... fra kr 39 100 000 til kr 33 600 000	5 500 000
1463		Regional og lokal planlegging:	
	63	Lokal Agenda 21 og bærekraftig by- og tettstedsutvikling, <i>kan overføres,</i> <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 19 456 000 til kr 13 456 000	6 000 000
	74	Lokal Agenda 21 <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 22 000 000 til kr 16 000 000	6 000 000
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 113 121 000 til kr 111 521 000	1 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 51 936 000 til kr 54 336 000	2 400 000
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 258 535 000 til kr 262 035 000	3 500 000
1590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 1 558 150 000 til kr 1 468 870 000	89 280 000
1600		Finansdepartementet (jf. kap. 4600):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 179 178 000 til kr 177 178 000	2 000 000
1620		Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 302 200 000 til kr 299 200 000	3 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1700		Forsvarsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 129 611 000 til kr 128 611 000	1 000 000
1719		Fellesutgifter under Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4719):	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 20 000 000 til kr 17 000 000	3 000 000
1720		Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 4720):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 1 041 212 000 til kr 1 039 212 000	2 000 000
1800		Olje- og energidepartementet (jf. kap. 4800):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 95 025 000 til kr 93 025 000	2 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, forhøyes</i> med ..... fra kr 19 000 000 til kr 27 000 000	8 000 000
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 221 659 000 til kr 219 659 000	2 000 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 186 725 000 til kr 188 225 000	1 500 000
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon:	
	72	Tilskudd, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 280 000 000 til kr 206 000 000	74 000 000
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829):	
	50	Norges forskningsråd <i>kan overføres, forhøyes</i> med ..... fra kr 176 500 000 til kr 178 700 000	2 200 000
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):	
	51	Tapsfond for lån og garantier innvilget i budsjetterminen, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 60 000 000 til kr 30 000 000	30 000 000
	70	Administrasjon, <i>kan overføres, forhøyes</i> med ..... fra kr 178 118 000 til kr 179 118 000	1 000 000
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:	
	51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, <i>kan nyttes under kap. 551 post 51, nedsettes</i> med ..... fra kr 819 000 000 til kr 580 000 000	239 000 000
	53	Tilskudd til dekning av tap på lån, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 105 000 000 til kr 75 000 000	30 000 000
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 3 418 800 000 til kr 3 320 800 000	98 000 000
2603		Trygderetten:	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 35 000 000 til kr 34 000 000	1 000 000
2650		Sykepenger:	
	70	Sykepenger for arbeidstakere m.v., <i>overslagsbevilgning, forhøyes</i> med ..... fra kr 17 629 000 000 til kr 17 831 000 000	202 000 000
2663		Medisinsk rehabilitering m.v.:	
	75	Bedring av funksjonsevnen, tekniske hjelpemidler, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 2 634 000 000 til kr 2 459 000 000	175 000 000
2683		Stønad til enslig mor eller far (jf. kap. 5701):	
	73	Utdanningsstønad, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 146 000 000 til kr 73 000 000	73 000 000
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.:	
	76	Private laboratorier og røntgeninstitut, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 433 500 000 til kr 387 500 000	46 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2751		Medisiner m.v:	
	72	Sykepleieartikler, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 863 000 000 til kr 813 000 000	50 000 000
5583		Særskilte avgifter m.v. i telesektoren:	
	70	Inntekter fra frekvenser <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 36 000 000 til kr 436 000 000»	400 000 000

Forslag nr. 46 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om et nasjonalt kvotesystem for SO₂-utslipp i forbindelse med statsbudsjettet for 2001.»

Forslag nr. 47 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til grunn at private røntgeninstitutter gis samme rett til refusjon av taksten som i det offentlige.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre ble med 94 mot 16 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.45.03)

Presidenten: Vi er så kommer til forslag nr. 65, fra Høyre. Her har de fleste partier varslet at de vil stemme

for. Presidenten har fått slikt varsel fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre. Sosialistisk Venstreparti ønsker å stemme imot.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet for 2001 fremme forslag til tiltak som sikrer norske sjømannsarbeidsplassers konkurransedyktighet innenfor de betingelser som gjelder for EU-området.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre bifaltes mot 6 stemmer.

Presidenten: Vi er så kommet til forslagene nr. 37-44 og forslag nr 66, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 37 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
21		Statsrådet (jf. kap. 3021):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 71 200 000 til kr 82 200 000	11 000 000
221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):	
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 599 635 000 til kr 612 935 000	13 300 000
710		Statens institutt for folkehelse (jf. kap. 3710):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 191 750 000 til kr 176 750 000	15 000 000
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste	
	60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, overslagsbevilgning, <i>forhøyes med</i> ..... fra kr 11 633 000 000 til kr 12 223 000 000	590 000 000
	62	Tilskudd til regionsykehus, <i>økes</i> med ..... fra kr 1 781 470 000 til kr 1 881 470 000	100 000 000
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 30, forhøyes</i> med ..... fra kr 5 440 100 000 til kr 5 780 100 000	340 000 000
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829):	
	50	Norges forskningsråd, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 176 500 000 til kr 175 700 000	800 000
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	73	Avskrivninger, overslagsbevilgninger, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 403 000 000 til kr 400 350 000	2 650 000
2751		Medisiner m.v.:	
	70	Legemidler, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 5 385 000 000 til kr 5 552 500 000	167 500 000
5536		Avgift på motorvogn m.m.:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	76	Avgift på bensin, <i>nedsettes</i> med fra kr 10 150 000 000 til kr 9 190 000 000	960 000 000
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) <i>nedsettes</i> med	675 000 000
5583		Særskilte avgifter m.v.i telesektoren	
	40	(ny) Inntekter fra auksjoner på frekvenser, <i>bevilges</i> med	10 000 000 000»

Forslag nr. 38 lyder:

«Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m. post 77 Avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodieselavgift)

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 26. november 1999 om Avgift på mineralolje for fremdrift av motorvogn (autodieselavgift) for budsjetterterminen 2000:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2000 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen med kr 2,54 pr. liter mineralolje til framdrift av motorvogn.»

Forslag nr. 39 lyder:

«Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m. post 76 Avgift på bensin

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak 26. november 1999 om avgift på bensin for terminen 2000:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2000 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr 4,13,
- for blyholdig bensin med blyinnhold 0,05 g/l eller under: kr 3,59,
- for blyfri bensin: kr 3,34.»

Forslag nr. 40 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en analyse av konsekvensene av å legge til grunn for legemiddelpriser i Norge gjennomsnittet av de tre laveste observerte prisene innen det europeiske sammenligningsområdet hhv. gjennomsnittet av prisene i de nordiske land og legge denne frem for Stortinget i forbindelse med budsjettet for 2001.»

Forslag nr. 41 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen tildele UMTS-konsepsjoner basert på auksjonsprinsippet etter mønster av Storbritannia og forhåndsbestemte konsesjonskrav, herunder utbyggingsgrad, tidsperiode for utbygging, med mer.»

Forslag nr. 42 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen midlertidig overta driftsansvaret for de sykehus som foreslås nedlagt inn-til sykehusøkonomien i fylkeskommunene er bragt opp på et nivå som gir faglig forsvarlig drift.»

Forslag nr. 43 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede ulike modeller for omorganisering av Folketrygdfondet med sikte på en endring av statens eierskapshåndtering og forvaltning av kapital og med sikte på å fondsbasere deler av pensjonsforpliktelsene i folketrygden.»

Forslag nr. 44 lyder:

«I reglement for Folketrygdfondet fastsatt av Stortinget 20. juni 1997 i medhold av § 23-11 fjerde ledd i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, gjøres følgende endring:

§ 5 annet ledd annet punktum skal lyde:

Innenfor en ramme på 20 pst. av forvaltningskapitalen kan fondets midler plasseres i aksjer i selskaper notert på norsk børs, og etter godkjenning fra Finansdepartementet, på utenlandske og særlig nordiske børser, i unoterte norske aksjer, i norske venturefond, børsnoterte grunnfondsbevis i norske sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper, og børsnoterte konvertible obligasjoner og børsnoterte obligasjoner med kjøpsrett til aksjer i norske selskaper.»

Forslag nr. 66 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen skrinlegge bygging av et operahus i Bjørvika.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 91 mot 19 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.45.57)

Presidenten: Vi voterer så over forslagene nr. 35 og 36, fra Høyre og representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 35 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400):	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med	3 500 000
		fra kr 121 745 000 til kr 118 245 000»	

Forslag nr. 36 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
4829		Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830):	
	50	Overføring fra fondet, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 113 500 000 til kr 229 600 000»	116 100 000

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre og representanten Steinar Bastesen ble med 93 mot 17 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.46.16)

Presidenten: Vi voterer så over forslagene nr. 32, 33 og 34, fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 32 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 29 441 758 000 til kr 30 348 608 000	906 850 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 15 408 643 000 til kr 15 837 543 000	428 900 000
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	64	Tilskudd til utstyr på sykehus, <i>kan overføres, økes</i> med ..... fra kr 764 000 000 til kr 864 000 000	100 000 000
731		Rikshospitalet:	
	50	Statstilskudd, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 1 162 400 000 til kr 1 224 830 000	72 430 000
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	72	Skjermede tiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71, forhøyes</i> med ..... fra kr 1 579 291 000 til kr 1 661 746 000»	82 455 000

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med framlegging av statsbudsjettet 2001 fremme forslag om at støttesatsen for tilskudd til sysselsetting av sjøfolk økes til 20 pst. og at passasjerbetjening på NOR-ferjer, opplæringsstillinger i NIS og besetning på bøyelastene i røoljetransport i Nordsjøen, inkluderes i ordningen.»

Forslag nr. 34 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gi statslosene full kompensasjon for bortfallet av sjømannsfradraget for statsloser.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet og representanten Steinar Bastesen ble med 91 mot 19 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.46.35)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 31, fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti.

Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	72	Skjermede tiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71, forhøyes</i> med ..... fra kr 1 579 291 000 til kr 1 641 186 000	61 895 000
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):	
	54	Prosjektutviklingstilskudd, fond, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 15 000 000 til kr 10 000 000»	5 000 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti ble med 88 mot 22 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.46.53)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 30, fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	74	Tap på utlån, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 155 000 000 til kr 416 000 000	261 000 000
5310		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410):	
	91	Tap og avskrivninger, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 465 000 000 til kr 641 000 000»	176 000 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 86 mot 24 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.47.10)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 29, fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen.
Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 438 176 000 til kr 441 176 000	3 000 000
1618		Skattedirektoratet – skatteetaten (jf. kap. 4618):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 2 567 100 000 til kr 2 613 300 000	46 200 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 186 725 000 til kr 190 225 000»	3 500 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen ble med 85 mot 25 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.47.27)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 28, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre.
Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
150		Bistand til prioriterte land og regioner	
	70	Bistand til Afrika, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 1 630 000 000 til kr 1 570 000 000	60 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 29 441 758 000 til kr 29 605 508 000	163 750 000
1510		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 327 637 000 til kr 329 837 000	2 200 000
1582		Utvikling av Fornebuområdet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, forhøyes</i> med ..... fra kr 3 900 000 til kr 7 000 000	3 100 000
1590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 1 558 150 000 til kr 1 511 870 000»	46 280 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre ble med 84 mot 26 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.47.45)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 27, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen.

Her votes det over kapitlene under forslaget med unntak av kap. 463, som presidenten vil komme tilbake til ved votering over innstillingens forslag til vedtak.

Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
1060		Kystadministrasjon (jf. kap. 4060):	
	70	Tilskudd Redningssselskapet, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 52 000 000 til kr 58 000 000	6 000 000
1618		Skattedirektoratet – skatteetaten (jf. kap. 4618)	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres, forhøyes</i> med ..... fra kr 206 700 000 til kr 229 000 000	22 300 000
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445):	
	30	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres, nedsettes med</i> ..... fra kr 150 000 000 til kr 139 500 000	10 500 000
5446		Salg av eiendom, Fornebu	
	40	Salgsinntekter, Fornebu, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 710 200 000 til kr 743 600 000	33 400 000

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 83 mot 26 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.48.26)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 22-26, fra Fremskrittspartiet og Høyre.
Forslag nr. 22 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
2450		Luftfartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-2 346 300 000
		2 Inntekter regionale flyplasser	-209 900 000
		3 Fra reguleringsfondet	-9 500 000
		4 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 535 700 000
		5 Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	192 200 000
		6 Avskrivninger	338 600 000
		7 Renter av statens kapital	37 300 000
		8 Til investeringsformål	357 900 000
		Sum	-104 000 000
5526		Avgift på alkohol:	
	71	Produktavgift på brennevin, vin m.m., <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 4 780 000 000 til kr 4 660 000 000	120 000 000
	72	Produktavgift på øl, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 3 700 000 000 til kr 3 511 000 000»	189 000 000

Forslag nr. 23 lyder:

«Kap. 5526 Avgift på alkohol post 71 Produktavgift på brennevin m.m.

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak 26. november 2000 om avgift på alkohol for budsjetterminene 2000:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2000 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 og lov av 19. juni 1964 nr. 1 betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlandsk tilvirkning av sprit, isopropanol, brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl m.v. med følgende beløp:

1. Drikk med alkoholstyrke over 22 volumprosent alkohol; kr 5,98 pr. volumprosent og liter.
2. Drikk med alkoholstyrke 15-22 volumprosent alkohol; kr 3,10 pr. volumprosent og liter.

3. Drikk med alkoholstyrke over 4,75 og under 15 volumprosent alkohol; kr 3,10 pr. volumprosent og liter.

4. Drikk med alkoholstyrke;

- a) til og med 0,7 volumprosent alkohol: kr 1,58 pr. liter,
- b) over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol: kr 2,13 pr. liter,
- c) over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol: kr 8,03 pr. liter,
- d) over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol: kr 13,91 pr. liter.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om den avgiftspliktige alkoholstyrken.

Alkohol i essenser som innføres, avgiftsbelegges etter de satser og regler som gjelder for sprit og isopro-

panol, jf. § 2 bokstav d. Departementet kan bestemme at det også skal betales avgift på alkoholen også i andre varer til fortæring m.v. som innføres.

Satsene i avsnittene foran gjelder også varer som ved kjøp eller som gave innføres med samtykke gitt i medhold av alkohollovgivningen.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsbe-
regning for varer som reisende innfører til personlig
bruk utover avgiftsfri kvote.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen avhende statens aksjer
i AS Olivin.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med stats-
budsjettet for 2001 legge frem forslag om avvikling av
ordningen med utlån av skolebøker.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i Nasjonalbudsjettet for
2001 vurdere spørsmålet om Norges Banks forvaltning
av Statens Petroleumsfond bør skje ved egen aktiv ak-
sjeforvaltning, eller om forvaltningen fortsatt bør ba-
seres på å sette oppdraget ut på anbud.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 74
mot 36 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.48.46)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 20, fra Kris-
telig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti
og Venstre.

Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, <i>forhøyes</i> med	3 296 000 000
		fra kr 115 100 000 000 til kr 118 396 000 000»	

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosia-
listisk Venstreparti og Venstre ble med 78 mot 32 stem-
mer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.49.03)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 21, fra Kris-
telig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti
og Venstre.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til
endringer i Folketrygdfondets reglement, slik at
Folketrygdfondet kan investere i norske unoterte aksjer.»

Her har Fremskrittspartiet varslet sin støtte.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosia-
listisk Venstreparti og Venstre ble med 60 mot 50 stem-
mer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.49.25)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 14-19,
fra Fremskrittspartiet, Høyre og representanten Steinar
Bastesen.

Forslag nr. 14 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, <i>forhøyes</i> med	3 200 000 000
		fra kr 115 100 000 000 til kr 118 300 000 000	
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	71	Engangsavgift på motorvogner m.m., <i>forhøyes</i> med.....	866 000 000
		fra kr 7 898 000 000 til kr 8 764 000 000	
5542		Avgift på mineralolje m.v.:	
	70	Avgift på mineralolje, <i>nedsettes</i> med	20 000 000
		fra kr 345 000 000 til kr 325 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter m.v.:	
	71	Svovlavgift, <i>nedsettes</i> med	78 000 000
		fra kr 235 000 000 til kr 157 000 000»	

Forslag nr. 15 lyder:

«Kap. 5521 Merverdiavgift og avgift på investerin-
ger m.v. post 70.1 Investeringsavgift på vannkraft

Fra 1. januar 2000 gjøres følgende endringer i Stor-
tingets vedtak 26. november 1999 om investeringsav-
gift på vannkraft for budsjetterminen 2000:

Vedtaket kapittel II § 12 skal lyde:

Det skal ikke betales avgift av nærmere angitte
investeringer m.v. i vindkraftanlegg, bioenergianlegg
og varmepumper. Det samme gjelder for fjernvarme-
anlegg, tidevannsanlegg, *vannkraftanlegg*, solenergi-
anlegg og geovarmeanlegg.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest mulig legge frem forslag om fritak for investeringsavgift for all kraftproduksjon, og i statsbudsjettet for 2001 legge frem forslag om fjerning av investeringsavgiften.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Kap. 5542 Avgift på mineralolje m.v. post 70 avgift på mineralolje

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om grunnavgift på fyringsolje:

§ 2 ny bokstav c skal lyde:

a) olje til bruk i passasjertransport til sjøs.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2001 legge frem forslag om å fjerne avgiften på flyging av passasjerer.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en forpliktende plan for avvikling av formuesskatten, der den første nedtrapping påbegynnes for budsjettåret 2001.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og representanten Steinar Bastesen ble med 74 mot 35 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.49.43)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 12 og 13, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen.

Forslag nr. 12 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
191		Menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak	
	70	Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak, <i>kan overføres, nedsettes</i> med	275 000 000
		fra kr 1 528 000 000 til kr 1 253 000 000	
673		Tiltak for funksjonshemmede	
	65	Psykisk utviklingshemmede med sikringsdom, <i>kan overføres, forhøyes</i> med	16 000 000
		fra kr 29 000 000 til kr 45 000 000	
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107)	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med.....	5 000 000
		fra kr 174 034 000 til kr 179 034 000	
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 postene 1 og 44, nedsettes</i> med	21 500 000
		fra kr 1 121 020 000 til kr 1 099 520 000»	

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag i statsbudsjettet for 2001 om at opprustning og effektivisering av eksisterende vannkraftverk skal fritas for investeringsavgift.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 77 mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.50.03)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 10 og 11, fra Arbeiderpartiet.

Forslag nr. 10 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
844		Kontantstøtte:	
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning, nedsettes</i> med	40 000 000
		fra kr 2 787 114 000 til kr 2 747 114 000	
845		Barnetrygd:	
	70	Tilskudd, <i>nedsettes</i> med	45 000 000
		fra kr 12 474 000 000 til kr 12 429 000 000	
2650		Sykepengar:	
	70	Sykepengar for arbeidstakere m.v., <i>overslagsbevilgning, forhøyes</i> med	787 000 000
		fra kr 17 629 000 000 til kr 18 416 000 000»	

Forslag nr. 11 lyder:

«Sats for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket med virkning fra 1. juli 2000 i medhold av lov av 24. oktober 1946 nr. 2 om barnetrygd, § 2 første ledd kan utbetale småbarnstillegg i barnetrygden med følgende beløp per år:

For hvert barn mellom 1 og 3 år ytes det et tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på kr 7 884 per år. Tillegget ytes fra og med måneden etter at barnet fyller 1 år, til og med *måneden før* barnet fyller tre år.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Arbeiderpartiet ble med 63 mot 45 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.50.21)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 9, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445):	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres, nedsettes med</i> ..... fra kr 1 349 450 000 til kr 1 249 450 000»	100 000 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen ble med 68 mot 41 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.50.39)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 5-8, fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre.

Forslag nr. 5 lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
239		Andre formål i videregående opplæring	
	60	Utlånsordning for skolebøker i videregående skole, <i>nedsettes med</i> ..... fra kr 100 000 000 til kr 0	100 000 000
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591):	
	71	Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70, nedsettes med</i> ..... fra kr 1 213 088 000 til kr 1 063 088 000	150 000 000
1618		Skattedirektoratet – skatteetaten (jf. kap. 4618):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> ..... fra kr 2 567 100 000 til kr 2 598 300 000»	31 200 000

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til en opptrappingsplan for forskningsbevilgningene som kan sikre at Norge minst når gjennomsnittlig OECD-nivå i løpet av fem år. Opptrappingsplanen fremlegges i statsbudsjettet for 2001.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om at det som ledd i strategien for å styrke norsk forskning i den kommende femårsperioden legges opp til en betydelig økning av fondskapitalen til fondet for forskning og nyskaping, basert på de forutsetninger som lå til grunn for etableringen av fondet, jf. St.prp. nr. 67 (1998-1999). Det forutsettes at en opptrappingsplan for fondet legges frem i forslaget til statsbudsjett for 2001.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å legge frem sin vurdering av Hervik-utvalgets forslag for Stortinget så raskt som mulig. Det forutsettes at Stortinget får anledning til å vurdere konkrete tiltak i forbindelse med behandlingen av forslag til statsbudsjett for 2001.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre ble med 68 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.51.03)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 4, fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
1371		Etablering av Posten Norge BA:	
	70	(NY) Tilskudd til restrukturering, <i>bevilges med</i> ..... fra kr 200 000 000»	200 000 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 60 mot 49 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.51.20)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 3, fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen. Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
294		Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294)	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 80 929 000 til kr 82 929 000»	2 000 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 66 mot 44 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.51.39)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 2, fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen.
Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
500		Kommunal og regionaldepartementet (jf. kap. 3500):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 135 322 000 til kr 139 222 000	3 900 000
700		Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 3700):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 216 630 000 til kr 223 930 000	7 300 000
1510		Fylkesmannsembetene:	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 327 637 000 til kr 336 837 000	9 200 000
1590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 1 558 150 000 til kr 1 561 870 000»	3 720 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og representanten Steinar Bastesen ble med 60 mot 50 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.51.57)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen.
Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
1582		Utvikling av Fornebuområdet:	
	35	Innløsning av areal til nasjonalt IT- og kunnskapssenter, <i>kan overføres, nedsettes</i> med ..... fra kr 242 500 000 til kr 0»	242 500 000

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Steinar Bastesen ble med 61 mot 49 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.52.16)

Venstre, forslag nr. 69, og dette vil det bli votert over i forbindelse med innstillingens forslag til vedtak.
Vi går så over til å votere over komiteens innstilling.

Komiteen hadde innstillet:

I

Presidenten: I tillegg til et kapittel under forslag nr. 27 som det ikke er votert over ennå, gjenstår et forslag fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og

På statsbudsjettet for 2000 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
<i>Utgifter:</i>			
11		Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 3011):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 35 632 000 til kr 37 692 000	2 060 000
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 43 321 000 til kr 47 021 000	3 700 000
21		Statsrådet (jf. kap. 3021):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 71 200 000 til kr 88 900 000	17 700 000
100		Utenriksdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 308 865 000 til kr 307 215 000	1 650 000
101		Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 722 353 000 til kr 724 053 000	1 700 000
102		Særavtale i utenriktjenesten:	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 137 947 000 til kr 138 247 000	300 000
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner:	
	71	Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 187 400 000 til kr 0	187 400 000
140		Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen:	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 109 400 000 til kr 114 400 000	5 000 000
141		Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 148 250 000 til kr 149 250 000	1 000 000
150		Bistand til prioriterte land og regioner:	
	70	Bistand til Afrika, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 1 630 000 000 til kr 1 553 400 000	76 600 000
	71	Bistand til Asia, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 380 000 000 til kr 360 000 000	20 000 000
	72	Bistand til Mellom-Amerika, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 137 000 000 til kr 112 000 000	25 000 000
	73	(NY) Bistand til det palestinske området, <i>kan overføres</i> , b e v i l g e s med ...	135 000 000
154		Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid:	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 13 000 000 til kr 11 000 000	2 000 000
	50	Fredskorps, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 10 400 000 til kr 3 400 000	7 000 000
	70	Tilskudd til opplysningsarbeid, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 54 000 000 til kr 51 000 000	3 000 000
155		Miljø og naturressursforvaltning:	
	70	Tilskudd til miljø og naturressursforvaltning, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 310 000 000 til kr 300 000 000	10 000 000
157		Næringsutvikling og økonomisk utvikling (jf. kap. 3157):	
	72	Tilskudd for å bedre rammebetingelsene for næringslivet, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 277 000 000 til kr 267 000 000	10 000 000
158		Utredning, forskning, evaluering og kvalitetssikring:	
	70	Tilskudd til forskning om utviklingsspørsmål, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 47 500 000 til kr 44 800 000	2 700 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
159		Tilskudd til ymse hjelpetiltak:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 48 350 000 til kr 13 250 000	35 100 000
161		Generelle bidrag – FN-organisasjoner:	
	70	Tilskudd til FN-organisasjoner, f o r h ø y e s med ..... fra kr 1 662 000 000 til kr 1 667 000 000	5 000 000
163		Generelle bidrag – finansinstitusjoner:	
	70	Innskudd i finansinstitusjoner, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 922 500 000 til kr 782 500 000	140 000 000
165		Bilateral bistand administrert av internasjonale organisasjoner (multi-bi):	
	70	Tilskudd til multi-bi-samarbeid, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 342 250 000 til kr 337 250 000	5 000 000
190		Humanitær bistand ved naturkatastrofer:	
	70	(NY) Tilskudd ved naturkatastrofer, <i>kan overføres</i> , b e v i l g e s med ..... fra kr 1 528 000 000 til kr 1 203 000 000	140 000 000
191		Menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak:	
	70	Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 1 528 000 000 til kr 1 203 000 000	325 000 000
192		Fred, forsoning og demokrati:	
	70	Tilskudd til generelle tiltak for fred, forsoning og demokrati, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 70 000 000 til kr 64 300 000	5 700 000
	71	Tilskudd til ODA-godkjente land på Balkan og andre ODA-godkjente OSSE- land, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 530 000 000 til kr 490 000 000	40 000 000
195		Tiltak for flyktninger i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA):	
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 629 200 000 til kr 1 060 300 000	431 100 000
197		Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak:	
	76	Tilskudd til internasjonale klima- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 44 700 000 til kr 42 900 000	1 800 000
200		Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 3200):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 142 577 000 til kr 142 377 000	200 000
	21	Spesielle driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 7 369 000 til kr 7 289 000	80 000
202		Nasjonalt senter for læring og utvikling:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 203 post 1,</i> <i>kap. 239 post 1 og kap. 244 post 1</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 24 768 000 til kr 29 268 000	4 500 000
221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):	
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen, f o r h ø y e s med ..... fra kr 599 635 000 til kr 671 935 000	72 300 000
229		Andre formål i grunnskolen:	
	62	Kompensasjon for merutgifter i forbindelse med midlertidige lokaler, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 80 000 000 til kr 27 000 000	53 000 000
234		Tilskudd til lærebedrifter og lærlinger:	
	70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger, n e d s e t t e s med ..... fra kr 345 000 000 til kr 335 000 000	10 000 000
254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 3254):	
	60	Tilskudd til norskopplæring for innvandrere, f o r h ø y e s med ..... fra kr 319 211 000 til kr 367 811 000	48 600 000
	62	Tilskudd til grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år, n e d s e t t e s med ..... fra kr 55 325 000 til kr 53 325 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
273		Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 3273):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 136 601 000 til kr 143 101 000	6 500 000
274		Statlige høyskoler (jf. kap. 3274):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 5 126 271 000 til kr 5 123 771 000	2 500 000
279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med .. fra kr 1 018 000 til kr 7 718 000	6 700 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 438 176 000 til kr 431 176 000	7 000 000
	60	Tilskudd RIT 2000, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 119 700 000 til kr 93 900 000	25 800 000
	90	Kapitalinnskudd i forskningsstiftelser, f o r h ø y e s med ..... fra kr 208 000 til kr 508 000	300 000
286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286):	
	90	(NY) Fondskapital, b e v i l g e s med ..... fra kr 1 000 000 000 til kr 1 000 000 000	1 000 000 000
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak:	
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, b e v i l g e s med ..... fra kr 500 000 til kr 500 000	500 000
	54	Forskningsstiftelser, n e d s e t t e s med ..... fra kr 63 184 000 til kr 49 788 000	13 396 000
	55	Teknologirådet, n e d s e t t e s med ..... fra kr 6 126 000 til kr 3 063 000	3 063 000
	71	Tilskudd til andre private institusjoner, f o r h ø y e s med ..... fra kr 10 807 000 til kr 13 807 000	3 000 000
	72	Til disposisjon for departementet, n e d s e t t e s med ..... fra kr 1 928 000 til kr 1 428 000	500 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 485 695 000 til kr 242 847 000	242 848 000
299		Opplysningsvesenets fond (jf. kap. 3299):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 12 445 000 til kr 12 945 000	500 000
300		Kulturdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 65 635 000 til kr 65 435 000	200 000
320		Allmenne kulturformål:	
	50	Norsk kulturfond, n e d s e t t e s med ..... fra kr 220 887 000 til kr 216 887 000	4 000 000
	60	Lokale og regionale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 49 312 000 til kr 35 312 000	14 000 000
	77	Bergen som europeisk kulturby, f o r h ø y e s med ..... fra kr 12 000 000 til kr 14 000 000	2 000 000
	80	(NY) Tilskuddsordning for frivillige organisasjoner, b e v i l g e s med ..... fra kr 7 600 000 til kr 7 600 000	7 600 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	78	Ymse faste tiltak, f o r h ø y e s med ..... fra kr 51 460 000 til kr 51 760 000	300 000
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	72	Knutepunktinstitusjoner, f o r h ø y e s med ..... fra kr 14 744 000 til kr 15 744 000	1 000 000
400		Justisdepartementet (jf. kap. 3400):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 239 190 000 til kr 246 790 000	7 600 000
410		Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410):	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 755 692 000 til kr 752 347 000	3 345 000
	30	Nybygg – Tromsø tinghus, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 4 000 000 til kr 0	4 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med .. fra kr 28 508 000 til kr 25 908 000	2 600 000
430		Kriminalomsorg (jf. kap. 3430):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 1 309 015 000 til kr 1 306 015 000	3 000 000
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 4 536 621 000 til kr 4 602 406 000	65 785 000
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 10 311 000 til kr 30 311 000	20 000 000
443		Oppfølging av Innsynsloven:	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 6 000 000 til kr 5 300 000	700 000
	70	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 4 000 000 til kr 1 700 000	2 300 000
449		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 3449):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 122 523 000 til kr 127 023 000	4 500 000
455		Redningstjenesten (jf. kap. 3455):	
	22	(NY) Søk etter omkomne på havet, <i>kan overføres</i> , b e v i l g e s med ..... fra kr 8 000 000 til kr 0	8 000 000
	73	Fond for søk etter omkomne på havet, n e d s e t t e s med ..... fra kr 8 000 000 til kr 0	8 000 000
461		Særskilte ulykkeskommisjoner:	
	1	(NY) Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , b e v i l g e s med ..... fra kr 15 000 000 til kr 0	15 000 000

V o t e r i n g :
Komiteens innstilling bifaltes enstemmig

Presidenten: Presidenten vil her ta opp et gjenstående mindretallsforslag. Det er forslag nr. 27, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og representanten Steinar Bastesen, og gjelder kap. 463. Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål:	Kroner
463	1	Datatilsynet (jf. kap. 3463) Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 12 953 000 til kr 15 453 000»	2 500 000

Presidenten: Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til dette forslaget.

stre og representanten Steinar Bastesen bifaltes med 67 mot 43 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 18.54.18)

V o t e r i n g :
Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Ven-

Videre var innstillet:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
464	1	Statens Lotteritilsyn (jf. kap. 3464): Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 20 000 000 til kr 10 000 000	10 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med .. fra kr 7 500 000 til kr 10 000 000	2 500 000
465		Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3465):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 23 792 000 til kr 24 792 000	1 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
480		Svalbardbudsjettet:	
	50	Tilskudd, f o r h ø y e s med ..... fra kr 59 363 000 til kr 65 163 000	5 800 000
490		Klagenemnd for utlendingssaker (jf. kap. 3490):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 29 900 000 til kr 24 000 000	5 900 000
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 213 149 000 til kr 249 449 000	36 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, f o r h ø y e s med ..... fra kr 761 000 000 til kr 1 250 000 000	489 000 000
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521):	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 1 591 700 000 til kr 1 301 700 000	290 000 000
	71	Kunnskapsutvikling, f o r h ø y e s med ..... fra kr 21 500 000 til kr 24 500 000	3 000 000
541		Tilskudd til samiske formål:	
	90	(NY) Samefond, b e v i l g e s med ..... Lokal næringsutvikling:	75 000 000
550		Lokal næringsutvikling:	
	60	Tilskudd til utkantkommuner, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 26 000 000 til kr 20 800 000	5 200 000
	63	(NY) Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, b e v i l g e s med ..... Regional næringsutvikling i fylker og kommuner:	50 000 000
551		Regional næringsutvikling i fylker og kommuner:	
	51	Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, <i>kan nyttes under kap. 2425 post 51</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 239 000 000 til kr 226 100 000	12 900 000
	55	Etablererstipend, fond, n e d s e t t e s med ..... fra kr 108 000 000 til kr 103 100 000	4 900 000
	57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond, n e d s e t t e s med ..... fra kr 60 000 000 til kr 57 200 000	2 800 000
	58	Regionale samordningstiltak, fond, n e d s e t t e s med ..... fra kr 66 000 000 til kr 62 900 000	3 100 000
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling:	
	53	Programmer for kompetanseutvikling, fond, n e d s e t t e s med ..... fra kr 94 000 000 til kr 87 800 000	6 200 000
	54	Program for vannforsyning, fond, n e d s e t t e s med ..... fra kr 45 000 000 til kr 41 900 000	3 100 000
	55	SIVA, fond, n e d s e t t e s med ..... fra kr 36 000 000 til kr 34 400 000	1 600 000
	56	Omstilling og nyskaping, fond, n e d s e t t e s med ..... fra kr 92 000 000 til kr 87 800 000	4 200 000
	91	(NY) Aksjekapital IT Fornebu, b e v i l g e s med ..... Rammetilskudd til kommuner:	260 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, f o r h ø y e s med ..... fra kr 29 441 758 000 til kr 29 483 608 000	41 850 000

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, f o r h ø y e s med ..... fra kr 15 408 643 000 til kr 15 672 543 000	263 900 000

Presidenten: Til kap. 572 må det gjøres en korreksjon som skyldes at Stortinget i en tidligere behandling allerede har gjort vedtak som får innvirkning på dette kapitlet. Det korrekte skal være at kap. 572 post 60 skal forhøyes med 43 900 000 kr, fra 15 628 643 000 kr til 15 672 543 000 kr.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling – med den foretatte rettelse – bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.:	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres, n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 162 100 000 til kr 156 100 000	6 000 000
673		Tiltak for funksjonshemmede:	
	65	Psykisk utviklingshemmede med sikringsdom, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i> ..... fra kr 29 000 000 til kr 35 000 000	6 000 000
701		Forsknings- og forsøksvirksomhet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 114 400 000 til kr 96 600 000	17 800 000
703		Helsetjenesten for innsatte i fengsel:	
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>kan nyttes under post 1, f o r h ø y e s med</i> ..... fra kr 61 100 000 til kr 61 700 000	600 000
704		Giftinformasjonssentralen (jf. kap. 3704):	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i> ..... fra kr 9 570 000 til kr 10 570 000	1 000 000
705		Kursvirksomhet og stipendier:	
	60	Rekruttering m.m. av helsepersonell, <i>f o r h ø y e s med</i> ..... fra kr 32 100 000 til kr 33 100 000	1 000 000
	61	Utdanningstiltak, turnustjeneste m.m., <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 48 400 000 til kr 47 400 000	1 000 000
	71	Tilskudd til kurs og stipendier til personell innen helsevesenet m.m., <i>f o r h ø y e s med</i> ..... fra kr 12 900 000 til kr 13 600 000	700 000
711		Statens rettstoksikologiske institutt (jf. kap. 3711):	
	1	Driftsutgifter, <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 52 933 000 til kr 47 133 000	5 800 000
712		Statens helseundersøkelser (jf. kap. 3712):	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i> ..... fra kr 38 940 000 til kr 45 140 000	6 200 000
715		Statens strålevern (jf. kap. 3715):	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i> ..... fra kr 45 000 000 til kr 45 900 000	900 000
716		Kreftregisteret (jf. kap. 3716):	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i> ..... fra kr 26 950 000 til kr 30 550 000	3 600 000

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning, f o r h ø y e s med</i> . fra kr 11 633 000 000 til kr 11 933 000 000	300 000 000
	61	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus m.v., <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 3 025 500 000 til kr 2 997 000 000	28 500 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	62	Tilskudd til regionsykehus, n e d s e t t e s med ..... fra kr 1 781 900 000 til kr 1 781 470 000	430 000
	64	Tilskudd til utstyr på sykehus, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 764 000 000 til kr 4 000 000	760 000 000

Presidenten: Under kap. 730 må det også foretas en korrigerende av samme grunn som under kap. 572. Endringen her består i at forslaget til bevilgning under post 60 skal utgå.

Det voteres over de øvrige postene til kap. 730, nemlig postene 61, 62 og 64.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
731		Rikshospitalet:	
	50	Statstilskudd, f o r h ø y e s med ..... fra kr 1 162 400 000 til kr 1 224 830 000	62 430 000
739		Andre utgifter (jf. kap. 3739):	
	60	Tilskudd til helsepersonellbemanning i luftambulansetjenesten, f o r h ø y e s med ..... fra kr 59 000 000 til kr 61 700 000	2 700 000
	66	Mammografiscreening, n e d s e t t e s med ..... fra kr 71 900 000 til kr 61 200 000	10 700 000
	72	Tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning, f o r h ø y e s med ..... fra kr 35 400 000 til kr 36 800 000	1 400 000
743		Statlige stimulerings tiltak for psykisk helsevern:	
	65	Utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 64</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 126 000 000 til kr 88 000 000	38 000 000
751		Apotekvesenet (jf. kap. 3751 og 5577):	
	70	Tilskudd til apotek, n e d s e t t e s med ..... fra kr 81 870 000 til kr 72 370 000	9 500 000
845		Barnetrygd:	
	70	Tilskudd, n e d s e t t e s med ..... fra kr 12 474 000 000 til kr 12 449 000 000	25 000 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid m.v., <i>kan nyttes under post 50</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 22 139 000 til kr 20 699 000	1 440 000
857		Barne- og ungdomstiltak:	
	75	(NY) Frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt, <i>kan overføres</i> , b e v i l g e s med ..... Statens ungdoms- og adopsjonskontor (jf. kap. 3858):	12 400 000
858		1 Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 13 333 000 til kr 14 773 000	1 440 000
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 98 710 000 til kr 101 240 000	2 530 000
901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 142 750 000 til kr 140 750 000	2 000 000
902		Justervesenet (jf. kap. 3902):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 71 255 000 til kr 70 255 000	1 000 000
903		Standardisering:	
	70	Tilskudd, n e d s e t t e s med ..... fra kr 36 000 000 til kr 34 000 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
920		Norges forskningsråd:	
	50	Tilskudd, f o r h ø y e s med ..... fra kr 847 800 000 til kr 858 800 000	11 000 000
921		Øvrige forskningsformål:	
	50	(NY) Regionale forskningsstiftelser, b e v i l g e s med	13 396 000
	51	(NY) Teknologirådet, b e v i l g e s med	3 063 000
922		Norsk Romsenter:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 235 300 000 til kr 240 300 000	5 000 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer:	
	71	(NY) EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , b e v i l g e s med	242 848 000
926		Spesielle IT-tiltak:	
	22	(NY) Spesielle IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , b e v i l g e s med	4 000 000
946		IT-senter Fornebu:	
	90	Aksjekapital, n e d s e t t e s med ..... fra kr 260 000 000 til kr 0	260 000 000
947		Norsk Vekst ASA (jf. kap. 3947):	
	1	(NY) Driftsutgifter, b e v i l g e s med	3 300 000
951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 126 000 000 til kr 154 000 000	28 000 000
972		Internasjonale investeringstiltak:	
	91	(NY) Investeringsfond for Øst-Europa, b e v i l g e s med	50 000 000
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020):	
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 115 000 000 til kr 118 200 000	3 200 000
1023		Fiskeri- og havbruksforskning (jf. kap. 4023):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 13 530 000 til kr 14 930 000	1 400 000
1030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 243 700 000 til kr 248 300 000	4 600 000
1064		Havnetjenesten (jf. kap. 4064):	
	30	Fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 24, 33, 45 og 60</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 159 500 000 til kr 153 500 000	6 000 000
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 102 849 000 til kr 102 651 000	198 000
1102		Fylkesmannens landbruksavdeling (jf. kap. 4102):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 236 179 000 til kr 235 179 000	1 000 000
1110		Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 84 605 000 til kr 84 442 000	163 000
1112		Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.:	
	50	Forvaltningsstøtte og utviklingsoppgaver, Veterinærinstituttet, n e d s e t t e s med ..... fra kr 91 988 000 til kr 91 810 000	178 000
	51	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk, n e d s e t t e s med ..... fra kr 38 894 000 til kr 38 816 000	78 000
	52	Støtte til fagsentrene, n e d s e t t e s med ..... fra kr 12 655 000 til kr 12 631 000	24 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 163 137 000 til kr 160 137 000	3 000 000
1137		Forskning og utvikling:	
	50	Forskningsprogrammer, n e d s e t t e s med ..... fra kr 116 302 000 til kr 113 302 000	3 000 000
1140		Miljø- og næringstiltak i jordbruket:	
	50	Driftsøkonomiske analyser m.m., n e d s e t t e s med ..... fra kr 17 814 000 til kr 17 779 000	35 000
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 31 182 000 til kr 28 182 000	3 000 000
1142		Miljø- og næringstiltak i skogbruket:	
	52	(NY) Omstillingstiltak NISK, b e v i l g e s med ..... fra kr 123 862 000 til kr 118 862 000	5 000 000
	71	Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 123 862 000 til kr 118 862 000	5 000 000
	76	Ressurs- og miljøtiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 23 174 000 til kr 21 174 000	2 000 000
1143		Sentral landbruksforvaltning:	
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 19 000 000 til kr 16 500 000	2 500 000
	71	Omstillingsstøtte til slakteri, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 19 006 000 til kr 14 006 000	5 000 000
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 100 000 til kr 3 100 000	3 000 000
1145		Jordskifteverket (jf. kap. 4145):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 128 792 000 til kr 128 544 000	248 000
1146		Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 4146):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 57 866 000 til kr 62 366 000	4 500 000
1147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 22 941 000 til kr 22 897 000	44 000
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 12 287 000 til kr 9 287 000	3 000 000
1148		Naturskade – erstatninger og sikring:	
	71	Naturskade, erstatninger, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 39 100 000 til kr 24 100 000	15 000 000
1161		Statskog SF – forvaltningsdrift:	
	70	Tilskudd til forvaltningsdrift, n e d s e t t e s med ..... fra kr 16 561 000 til kr 16 529 000	32 000
1163		Avslutning av Statens Kornforretning:	
	90	(NY) Overføring av gjeld, b e v i l g e s med ..... fra kr 16 561 000 til kr 16 529 000	122 000 000
1300		Samferdselsdepartementet (jf. kap 4300):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 104 969 000 til kr 104 769 000	200 000
1301		Forskning og utvikling m.v.:	
	70	Tilskudd til rasjonell og miljøvennlig transport, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med ..... fra kr 28 900 000 til kr 23 900 000	5 000 000
1313		Luftfartstilsynet (jf. kap 4313):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med ..... fra kr 108 800 000 til kr 107 800 000	1 000 000
1314		Havarikommisjonen for sivil luftfart:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	1 000 000
		fra kr 8 500 000 til kr 9 500 000	
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 30, f o r h ø y e s med</i>	288 500 000
		fra kr 5 440 100 000 til kr 5 728 600 000	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 23, n e d s e t t e s med</i>	130 000 000
		fra kr 4 124 500 000 til kr 3 994 500 000	
	32	Legging av fast dekke på riksveger, <i>kan overføres, n e d s e t t e s med</i>	30 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 70 000 000	
	60	Tilskudd til fylkesvegformål, <i>kan overføres, n e d s e t t e s med</i>	82 000 000
		fra kr 250 900 000 til kr 168 900 000	
1350		Jernbaneverket (jf. kap. 4350):	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 23, n e d s e t t e s med</i>	30 000 000
		fra kr 1 187 980 000 til kr 1 157 980 000	
	90	(NY) Kapitalinnskudd i egne aksjeselskaper, b e v i l g e s med	100 000
1354		Statens jernbanetilsyn:	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	1 500 000
		fra kr 10 100 000 til kr 11 600 000	
1370		Kjøp av posttjenester:	
	70	Betaling for ulønnsomme posttjenester, n e d s e t t e s med	190 000 000
		fra kr 730 000 000 til kr 540 000 000	
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	1 500 000
		fra kr 121 745 000 til kr 120 245 000	
1401		Opplysningsvirksomhet, tilskudd til organisasjoner:	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	1 000 000
		fra kr 9 829 000 til kr 8 829 000	
1406		Miljøvernavdelingene ved fylkesmannsembetene (jf. kap. 4406):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	1 500 000
		fra kr 171 082 000 til kr 169 582 000	
1410		Miljøvernforskning (jf. kap. 4410):	
	51	Forskningsprogrammer m.m., n e d s e t t e s med	2 000 000
		fra kr 101 752 000 til kr 99 752 000	
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	1	Driftsutgifter:	
		1 Felling av ulvhybrider, b e v i l g e s med	kr 200 000
		3 Profesjonelt jegerkorps, b e v i l g e s med	kr 2 000 000
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	2 200 000
		fra kr 88 938 000 til kr 91 138 000	
	60	Kommunal naturforvaltning, <i>kan overføres, n e d s e t t e s med</i>	1 000 000
		fra kr 7 212 000 til kr 6 212 000	
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	14 000 000
		fra kr 28 000 000 til kr 42 000 000	
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	500 000
		fra kr 68 766 000 til kr 68 266 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73, n e d s e t t e s med</i>	1 000 000
		fra kr 17 021 000 til kr 16 021 000	
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	1 500 000
		fra kr 177 652 000 til kr 176 152 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	72	Tilskudd til utvikling av mer miljøeffektive produkter og bygg, <i>kan overføres, n e d s e t t e s med</i>	5 000 000
		fra kr 9 000 000 til kr 4 000 000	
1442		Miljødata, forurensning og miljøeffektivitet:	
	1	Driftsutgifter, <i>n e d s e t t e s med</i>	2 000 000
		fra kr 15 459 000 til kr 13 459 000	
	70	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, <i>kan overføres, n e d s e t t e s med</i>	3 000 000
		fra kr 39 100 000 til kr 36 100 000	
1443		Miljøovervåking og akutt forurensning:	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i>	2 000 000
		fra kr 81 850 000 til kr 83 850 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, n e d s e t t e s med</i>	2 000 000
		fra kr 7 743 000 til kr 5 743 000	
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk:	
	21	Betaling for statsoppdraget, <i>n e d s e t t e s med</i>	4 000 000
		fra kr 323 530 000 til kr 319 530 000	
1470		Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning:	
	1	Driftsutgifter, <i>n e d s e t t e s med</i>	1 000 000
		fra kr 19 882 000 til kr 18 882 000	
	71	Internasjonale organisasjoner, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	300 000
		fra kr 30 585 000 til kr 30 885 000	
1471		Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 4471):	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i>	500 000
		fra kr 111 777 000 til kr 112 277 000	
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500):	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i>	1 400 000
		fra kr 113 571 000 til kr 114 971 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i>	3 400 000
		fra kr 51 936 000 til kr 55 336 000	
1502		Tilskudd til kompetanseutvikling:	
	1	(NY) Driftsutgifter, <i>b e v i l g e s med</i>	2 850 000
1510		Fylkesmannsembetene:	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i>	2 200 000
		fra kr 327 637 000 til kr 329 837 000	
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522):	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i>	5 500 000
		fra kr 258 535 000 til kr 264 035 000	
1540		Statens Pensjonskasse (jf. kap. 4540):	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s med</i>	2 950 000
		fra kr 102 577 000 til kr 105 527 000	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten:	
	72	For lærere i grunnskolen, <i>overslagsbevilgning, n e d s e t t e s med</i>	36 209 000
		fra kr 229 226 000 til kr 193 017 000	
1560		Pristilskudd:	
	70	Til regulering av forbrukerprisene, <i>f o r h ø y e s med</i>	18 000 000
		fra kr 145 000 000 til kr 163 000 000	
1580		Bygg utenfor husleieordningen:	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	142 000 000
		fra kr 1 480 040 000 til kr 1 622 040 000	
1582		Utvikling av Fornebuområdet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i>	7 100 000
		fra kr 3 900 000 til kr 11 000 000	
	30	Investeringer på Fornebu, <i>kan overføres, n e d s e t t e s med</i>	79 400 000
		fra kr 149 400 000 til kr 70 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1590	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med	25 000 000
		fra kr 1 402 000 til kr 26 402 000	
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71, n e d s e t t e s</i> med	827 000
		fra kr 212 220 000 til kr 211 393 000	
	71	Integrering i ordinært arbeidsliv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70 og kap. 1591 post 71, n e d s e t t e s</i> med	64 788 000
		fra kr 646 546 000 til kr 581 758 000	
	72	Skjermede tiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 71, f o r h ø y e s</i> med	66 895 000
		fra kr 1 579 291 000 til kr 1 646 186 000	
1600		Finansdepartementet (jf. kap. 4600):	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres, f o r h ø y e s</i> med	4 500 000
		fra kr 16 600 000 til kr 21 100 000	
1602		Kredittilsynet (jf. kap. 4602):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	8 500 000
		fra kr 94 600 000 til kr 103 100 000	
1610		Toll- og avgiftsdepartementet – toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	2 000 000
		fra kr 747 000 000 til kr 745 000 000	
1618		Skattedirektoratet – skatteetaten (jf. kap. 4618):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	41 200 000
		fra kr 2 567 100 000 til kr 2 608 300 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres, f o r h ø y e s</i> med	17 300 000
		fra kr 206 700 000 til kr 224 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, n e d s e t t e s</i> med	71 500 000
		fra kr 169 200 000 til kr 97 700 000	
1620		Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	1 000 000
		fra kr 302 200 000 til kr 301 200 000	
1650		Statsgjeld, renter m.m. (jf. kap. 5606):	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	4 000 000
		fra kr 16 000 000 til kr 12 000 000	
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, n e d s e t t e s</i> med	500 000 000
		fra kr 5 630 745 000 til kr 5 130 745 000	
1800		Olje- og energidepartementet (jf. kap. 4800):	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, f o r h ø y e s</i> med	10 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 29 000 000	
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810):	
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med	15 700 000
		fra kr 52 500 000 til kr 68 200 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829):	
	30	Forbygningsarbeider og oppryddingstiltak, <i>kan overføres, n e d s e t t e s</i> med	3 500 000
		fra kr 41 750 000 til kr 38 250 000	
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon:	
	72	Tilskudd, <i>kan overføres, n e d s e t t e s</i> med	57 000 000
		fra kr 280 000 000 til kr 223 000 000	
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829):	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, f o r h ø y e s</i> med	3 100 000
		fra kr 12 500 000 til kr 15 600 000	
	50	Norges forskningsråd, <i>kan overføres, n e d s e t t e s</i> med	5 800 000
		fra kr 176 500 000 til kr 170 700 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres, f o r h ø y e s</i> med	800 000
		fra kr 7 400 000 til kr 8 200 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 227 211 000 til kr 227 661 000	450 000
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 4 227 400 000 til kr 4 243 250 000	15 850 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 703 100 000 til kr 706 900 000	3 800 000
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 1 044 500 000 til kr 1 194 500 000	150 000 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 403 000 000 til kr 405 550 000	2 550 000
2415		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak:	
	72	Tilskudd til fornyelse og kapasitetstilpasning i fiskeflåten, <i>kan overføres, n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 50 000 000 til kr 30 000 000	20 000 000
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):	
	50	Utviklingstilskudd, fond, <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 194 000 000 til kr 175 000 000	19 000 000
	51	Tapsfond for lån og garantier innvilget i budsjetterminen, <i>n e d s e t t e s med</i> fra kr 60 000 000 til kr 45 000 000	15 000 000
	70	Administrasjon, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med ..... fra kr 178 118 000 til kr 184 118 000	6 000 000
	72	(NY) Tilskudd til dekning av tap på risikolån, <i>b e v i l g e s med</i> ..... fra kr 178 118 000 til kr 184 118 000	42 600 000
2422		Statens miljøfond:	
	90	Statens miljøfond, lån, <i>kan overføres</i> , <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 150 000 000 til kr 65 000 000	85 000 000
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:	
	51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, <i>kan nyttes</i> <i>under kap. 551 post 51</i> , <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 819 000 000 til kr 780 000 000	39 000 000
	53	Tilskudd til dekning av tap på lån, <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 105 000 000 til kr 100 000 000	5 000 000
	74	(NY) Dekning av tap på risikolån og garantier, <i>bevilges med</i> ..... fra kr 105 000 000 til kr 100 000 000	4 000 000
	75	Dekning av tap på låneårganger uten tapsavsetninger, <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 4 000 000 til kr 0	4 000 000
2426		SIVA:	
	90	Lån til SIVA, <i>overslagsbevilgning</i> , <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 340 000 000 til kr 250 000 000	90 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440):	
	30	Investeringer, f o r h ø y e s med ..... fra kr 19 700 000 000 til kr 21 900 000 000	2 200 000 000
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond, <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 600 000 000 til kr 592 000 000	8 000 000
2441		Petroleumsrettet teknologiutvikling:	
	50	Prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten, <i>kan overføres</i> , <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 70 000 000 til kr 50 000 000	20 000 000
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , <i>n e d s e t t e s med</i> ..... fra kr 110 000 000 til kr 70 000 000	40 000 000
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445):	
	24	Driftsresultat:	
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i> ..... fra kr 0 til kr -2 141 986 000	-2 141 986 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	836 937 000
		3 Avskrivninger	255 459 000
		4 Renter av statens kapital	100 390 000
		5 Til investeringsformål	885 000 000
		6 Til reguleringsfondet	40 200 000
		Sum	-24 000 000
	30	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres, n e d s e t t e s</i> med	11 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 139 000 000	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres, n e d s e t t e s</i> med	200 000 000
		fra kr 1 349 450 000 til kr 1 149 450 000	
2450		Luftfartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-2 346 300 000
		2 Inntekter regionale flyplasser	-209 900 000
		3 Fra reguleringsfondet	-89 500 000
		4 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 535 700 000
		5 Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	192 200 000
		6 Avskrivninger	338 600 000
		7 Renter av statens kapital	37 300 000
		8 Til investeringsformål	357 900 000
		Sum	-184 000 000
	92	(NY) Lån til Sandefjord Lufthavn AS, <i>bevilges</i> med	7 500 000
2460		Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (jf. kap. 5460):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, refusjon av driftsutgifter fra risikoavsetningsfond	-36 500 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	36 500 000
		Sum	0
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger:	
	70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning, f o r h ø y e s</i> med	356 000 000
		fra kr 6 585 380 000 til kr 6 941 380 000	
2543		Ytelser til yrkesrettet attføring:	
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning, f o r h ø y e s</i> med	418 000 000
		fra kr 3 760 000 000 til kr 4 178 000 000	
	71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning, f o r h ø y e s</i> med	165 000 000
		fra kr 1 044 000 000 til kr 1 209 000 000	
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	22 000 000
		fra kr 3 418 800 000 til kr 3 440 800 000	
2650		Sykepenger:	
	70	Sykepenger for arbeidstakere m.v., <i>overslagsbevilgning, f o r h ø y e s</i> med ...	1 197 000 000
		fra kr 17 629 000 000 til kr 18 826 000 000	
2660		Uførhet:	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning, n e d s e t t e s</i> med	300 000 000
		fra kr 12 455 000 000 til kr 12 155 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning, n e d s e t t e s</i> med	370 000 000
		fra kr 17 571 000 000 til kr 17 201 000 000	
2663		Medisinsk rehabilitering m.v.:	
	72	Foreløpig uførestønad, <i>overslagsbevilgning, n e d s e t t e s</i> med	150 000 000
		fra kr 363 000 000 til kr 213 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, tekniske hjelpemidler, <i>n e d s e t t e s</i> med	100 000 000
		fra kr 2 634 000 000 til kr 2 534 000 000	
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	70	Refusjon spesialisthjelp, n e d s e t t e s med ..... fra kr 770 000 000 til kr 745 000 000	25 000 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, n e d s e t t e s med ..... fra kr 433 500 000 til kr 377 500 000	56 000 000
2750		Syketransport m.v.:	
	77	Syketransport, n e d s e t t e s med ..... fra kr 1 173 000 000 til kr 1 063 000 000	110 000 000
2751		Medisiner m.v.:	
	70	Legemidler, f o r h ø y e s med ..... fra kr 5 385 000 000 til kr 5 527 500 000	142 500 000
2752		Refusjon av egenbetaling:	
	70	Refusjon av egenbetaling, f o r h ø y e s med ..... fra kr 1 400 000 000 til kr 1 450 000 000	50 000 000
2790		Andre helsetiltak:	
	70	Bidrag, lokalt, n e d s e t t e s med ..... fra kr 363 000 000 til kr 358 000 000	5 000 000
<i>Inntekter:</i>			
3011		Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 11):	
	1	Oscarshall, billettinntekter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 33 000 til kr 833 000	800 000
3221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 221):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 5 914 000 til kr 37 814 000	31 900 000
3254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 254):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 28 568 000 til kr 70 168 000	41 600 000
3286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 286):	
	80	Avkastning, n e d s e t t e s med ..... fra kr 90 000 000 til kr 85 598 000	4 402 000
3299		Opplysningsvesenets fond (jf. kap. 299):	
	54	Overføring fra Opplysningsvesenets fond, f o r h ø y e s med ..... fra kr 37 445 000 til kr 37 945 000	500 000
3449		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 449):	
	84	Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m., f o r h ø y e s med ..... fra kr 41 000 000 til kr 53 500 000	12 500 000
	85	Misligholdte lån i Statens lånekasse, f o r h ø y e s med ..... fra kr 75 000 000 til kr 82 500 000	7 500 000
3464		Statens Lotteritilsyn (jf. kap. 464):	
	1	Gebyrer, n e d s e t t e s med ..... fra kr 27 500 000 til kr 20 000 000	7 500 000
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520):	
	4	Diverse inntekter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 533 000 000 til kr 890 600 000	357 600 000
3947		Norsk Vekst ASA (jf. kap. 947):	
	90	(NY) Salg av aksjer, b e v i l g e s med ..... fra kr 338 300 000 til kr 338 300 000	338 300 000
3958		Kapital, diverse ventureselskaper (jf. kap. 958):	
	90	(NY) Salg av aksjer, b e v i l g e s med ..... fra kr 85 000 000 til kr 85 000 000	85 000 000
4110		Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 1110):	
	1	Gebyr og analyseinntekter m.m., f o r h ø y e s med ..... fra kr 62 078 000 til kr 69 578 000	7 500 000
4146		Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 1146):	
	2	Driftsinntekter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 15 786 000 til kr 21 786 000	6 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
4163		Avslutning av Statens Kornforretning:	
	90	(NY) Overføring av gjeld, b e v i l g e s med	122 000 000
4164		Avvikling av Statens Landbruksbank:	
	40	(NY) Salg av eiendom, b e v i l g e s med	112 000 000
4320		Statens vegvesen (jf. kap. 1320):	
	2	Diverse gebyrer, f o r h ø y e s med	8 500 000
		fra kr 219 900 000 til kr 228 400 000	
4410		Miljøvernforskning (jf. kap. 1410):	
	50	Refusjon av diverse fond, f o r h ø y e s med	5 868 000
		fra kr 5 868 000 til kr 11 736 000	
4425		Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425):	
	51	Viltfondet, f o r h ø y e s med	67 000 000
		fra kr 66 500 000 til kr 133 500 000	
	52	Statens fiskefond, f o r h ø y e s med	20 632 000
		fra kr 24 000 000 til kr 44 632 000	
4583		Salg av eiendom i Pilestredet Park:	
	39	Salg av eiendom, f o r h ø y e s med	128 000 000
		fra kr 134 000 000 til kr 262 000 000	
4590		Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 1590):	
	2	(NY) Refusjoner m.m., b e v i l g e s med	25 000 000
4602		Kredittilsynet (jf. kap. 1602):	
	1	Bidrag fra tilsynsenhetene, f o r h ø y e s med	8 500 000
		fra kr 94 700 000 til kr 103 200 000	
4610		Toll- og avgiftsdirektoratet – toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610):	
	11	Gebyr på kredittdeklarasjoner, f o r h ø y e s med	9 000 000
		fra kr 83 700 000 til kr 92 700 000	
4620		Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620):	
	1	Salgsinntekter, n e d s e t t e s med	2 000 000
		fra kr 6 600 000 til kr 4 600 000	
4810		Oljedirektoratet (jf. kap. 1810):	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, f o r h ø y e s med	15 700 000
		fra kr 14 000 000 til kr 29 700 000	
	5	Salg av publikasjoner, n e d s e t t e s med	2 000 000
		fra kr 4 000 000 til kr 2 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830):	
	50	Overføring fra fondet, f o r h ø y e s med	171 100 000
		fra kr 113 500 000 til kr 284 600 000	
4860		Statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	80	Inntekter fra oppgjørsordningen for utenlandshandelen med kraft, n e d s e t t e s med	7 000 000
		fra kr 90 000 000 til kr 83 000 000	
5311		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål (jf. kap. 2411):	
	90	Avdrag, <i>forhøyes</i> med	20 000 000
		fra kr 300 000 000 til kr 320 000 000	
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):	
	90	Avdrag, f o r h ø y e s med	1 000 000 000
		fra kr 4 240 000 000 til kr 5 240 000 000	
5320		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
	50	Tilbakeføring av utviklingstilskudd, f o r h ø y e s med	23 300 000
		fra kr 5 000 000 til kr 28 300 000	
	51	Tilbakeføring fra tapsfond, f o r h ø y e s med	38 700 000
		fra kr 5 000 000 til kr 43 700 000	
	54	(NY) Tilbakeføring av prosjektutviklingstilskudd, b e v i l g e s med	24 500 000
5350		Tilbakeføring av midler fra Statens Banksikringsfond:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	51	(NY) Utbytte og renter m.v., b e v i l g e s med	182 000 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	118 300 000 000
		2 Driftsutgifter	-18 200 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 500 000 000
		4 Avskrivninger	-15 100 000 000
		5 Renter	-8 600 000 000
		Sum	74 900 000 000
	30	Avskrivninger, n e d s e t t e s med	400 000 000
		fra kr 15 500 000 000 til kr 15 100 000 000	
	80	Renter, f o r h ø y e s med	300 000 000
		fra kr 8 300 000 000 til kr 8 600 000 000	
5446		Salg av eiendom, Fornebu:	
	1	Leieinntekter, Fornebu, f o r h ø y e s med	2 600 000
		fra kr 3 000 000 til kr 5 600 000	
	40	Salgsinntekter, Fornebu, n e d s e t t e s med	33 400 000
		fra kr 710 200 000 til kr 676 800 000	
5450		Luftfartsverket (jf. kap. 2450):	
	35	Til investeringsformål, f o r h ø y e s med	7 500 000
		fra kr 350 400 000 til kr 357 900 000	
5460		Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (jf. kap. 2460):	
	50	Tilbakeføring fra risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen, f o r h ø y e s med	59 300 000
		fra kr 5 000 000 til kr 64 300 000	
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, f o r h ø y e s med	3 258 000 000
		fra kr 115 100 000 000 til kr 118 358 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer:	
	70	Avgift, f o r h ø y e s med	8 000 000
		fra kr 7 380 000 000 til kr 7 388 000 000	
5536		Avgift på motorvogner m.m.:	
	71	Engangsavgift på motorvogner m.m., f o r h ø y e s med	883 000 000
		fra kr 7 898 000 000 til kr 8 781 000 000	
	73	Vektårsavgift, n e d s e t t e s med	2 000 000
		fra kr 290 000 000 til kr 288 000 000	
	75	Omregistreringsavgift, f o r h ø y e s med	65 000 000
		fra kr 1 465 000 000 til kr 1 530 000 000	
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), n e d s e t t e s med	95 000 000
		fra kr 4 745 000 000 til kr 4 650 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter m.v.:	
	70	CO ₂ -avgift, n e d s e t t e s med	242 000 000
		fra kr 4 325 000 000 til kr 4 083 000 000	
	71	Svovelaavgift, n e d s e t t e s med	55 000 000
		fra kr 235 000 000 til kr 180 000 000	
5583		Særskilte avgifter m.v. i telesektoren:	
	70	Inntekter fra frekvenser, f o r h ø y e s med	800 000 000
		fra kr 36 000 000 til kr 836 000 000	
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481):	
	80	Renter av statens faste kapital, n e d s e t t e s med	4 359 000
		fra kr 141 470 000 til kr 137 111 000	
5608		Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	80	Renter, Statnett SF, n e d s e t t e s med ..... fra kr 128 000 000 til kr 100 000 000	28 000 000
5614		Renter av lån til landbruksformål (jf. kap. 2411):	
	80	Renter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 235 000 000 til kr 262 000 000	27 000 000
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):	
	80	Renter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 4 829 000 000 til kr 5 185 000 000	356 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410):	
	80	Renter, f o r h ø y e s med ..... fra kr 3 583 000 000 til kr 4 055 000 000	472 000 000
5618		Innskuddskapital i Posten Norge BA:	
	80	Utbytte, f o r h ø y e s med ..... fra kr 86 000 000 til kr 131 000 000	45 000 000
5620		Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
	81	Renter, risikolåneordningen, f o r h ø y e s med ..... fra kr 104 000 000 til kr 140 000 000	36 000 000
	83	Utbytte, grunnfinansieringsordningen og lavrisikolåneordningen, f o r h ø y e s med ..... fra kr 30 000 000 til kr 32 800 000	2 800 000
	84	Utbytte, egenkapitalordningen, f o r h ø y e s med ..... fra kr 30 000 000 til kr 39 600 000	9 600 000
	85	Rentemargin risikolåneordningen, n e d s e t t e s med ..... fra kr 40 000 000 til kr 16 200 000	23 800 000
	86	Renter, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, f o r h ø y e s med ..... fra kr 268 000 000 til kr 360 000 000	92 000 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning:	
	80	Utbytte, f o r h ø y e s med ..... fra kr 796 000 000 til kr 982 000 000	186 000 000
5680		Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	80	Utbytte, Statnett SF, n e d s e t t e s med ..... fra kr 211 000 000 til kr 208 000 000	3 000 000
5685		Aksjer i Den norske stats oljeselskap a.s:	
	80	Utbytte, n e d s e t t e s med ..... fra kr 2 250 000 000 til kr 1 702 000 000	548 000 000
5705		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs, dagpenger:	
	1	(NY) Refusjon dagpenger, b e v i l g e s med	15 000 000

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet gis fullmakt til å gi tilsagn ut over bevilgning i 2000 med følgende beløp:

Kap.	Post	Benevnelse	Kroner
150		Bistand til prioriterte land og regioner	
	70	Bistand til Afrika	250 000 000
	71	Bistand til Asia	100 000 000
	72	Bistand til Mellom-Amerika	40 000 000
	73	Bistand til det palestinske området	10 000 000
197		Bistand til ikke ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak	
	70	Tilskudd til atom sikkerhetstiltak og samarbeidsprogrammet med Sentral- og Øst-Europa, forhøyes med ..... fra kr 250 000 000 til kr 300 000 000	50 000 000

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2000 kan overskride bevilgninger under kapitler og poster som angitt i tabellen nedenfor:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 202 post 1	Kap. 3202 post 2
Kap. 260 post 21	Kap. 3260 post 3
Kap. 261 post 21	Kap. 3261 post 3
Kap. 281 post 1	Kap. 3281 post 2

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2000 kan gi tilsagn for inntil kr 8 000 000 utover gitt bevilgning på kap. 210 Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg post 75.
2. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2000 kan gi tilsagn for inntil 143 mill. kroner utover gitt bevilgning på kap. 229 Andre formål i grunnskolen post 62.

V

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. avviket i forhold til det sentrale statsregnskapet per 31. desember 1998 for Høgskolen i Stavanger korrigeres over konto for forskyvninger i balansen.
2. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 2000 kan inngå kontrakt om evaluering av Norges forskningsråd for inntil kr 7 000 000, jf. kap. 287 post 21.

VI

Stortinget samtykker i at:

1. Kulturdepartementet kan overskride bevilgningen i 2000 til driftsutgifter under post 1 under kap. 301, 322, 323, 324, 326, 328, 329 og 334 mot tilsvarende merinntekter under post 1 under kap. 3301, 3322, 3323, 3324, 3326, 3328, 3329 og 3334.
2. Fond for stipend til audiovisuell utdanning i Frankrike oppløses i inneværende budsjettermin, og at midlene heretter bevilges som ordinært tilskudd under kap. 334 post 78.
3. overføring av forvaltningsoppgaver fra Kulturdepartementet til Norsk kulturråd utsettes inntil videre.

VII

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under kap. 430 post 1 mot tilsvarende merinntekt under kap. 3430 post 30.

VIII

Endringer på Svalbardbudsjettet

På Svalbardbudsjettet for 2000 blir det gjort følgende endringer:

1. Bevilgningen under kap. 5 Sysselmannen post 1 Driftsutgifter forhøyes med 0,5 mill. kroner fra kr 18 663 000 til kr 19 163 000.
2. Bevilgningen under kap. 6 Sysselmannens transportjeneste post 1 Driftsutgifter nedsettes med kr 735 000 fra kr 44 500 000 til kr 43 765 000.
3. Bevilgningen under kap. 7 Tilfeldige utgifter post 1 Driftsutgifter forhøyes med kr 6 335 000 fra kr 808 000 til kr 7 143 000.
4. Bevilgningen under kap. 17 Refusjon til Norsk Polar-institutt nedsettes med 0,3 mill. kroner fra kr 2 950 000 til kr 2 650 000.
5. Bevilgningen under kap. 20 Statens bygninger i Longyearbyen post 1 Driftsutgifter forhøyes med 0,5 mill. kroner fra kr 9 025 000 til kr 9 525 000. Bevilgningen under kap. 20 Statens bygninger i Longyearbyen post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, nedsettes med 0,5 mill. kroner fra kr 1 875 000 til kr 1 375 000.
6. Følgende endringer gjøres under kap. 3006 Sysselmannens transportjeneste: Benevnelsen på post 1 endres fra Inntekter fartøy til Leieinntekter. Bevilgningen på post 1 økes med kr 1 200 000 fra kr 200 000 til kr 1 400 000. Benevnelsen på post 2 endres fra Inntekter helikopter til Refusjoner. Bevilgningen på post 2 blir redusert med kr 1 200 000 fra kr 1 200 000 til kr 0.
7. Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen på Svalbardbudsjettet under kap. 6 post 1 tilsvarende det inntektsførte beløpet i Svalbardbudsjettet under kap. 3006 post 2.

IX

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 2412 Den Norske Stats Husbank post 1 Driftsutgifter mot en tilsvarende merinntekt under kap. 5312 Den Norske Stats Husbank post 1 Gebyrer.
2. overskride bevilgningen under kap. 587 Statens bygningstekniske etat post 1 Driftsutgifter mot en tilsvarende merinntekt under kap. 3587 Statens bygningstekniske etat post 4 Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett.

X

Sammenslåingen av Ramnes og Våle kommuner

Stortinget samtykker i at det ikke oppkreves dokumentavgift og omregistreringsavgift som oppstår i direkte tilknytning til sammenslåingen av Ramnes og Våle kommuner.

XI

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at:

1. Bevilgningene under kap. 610 Rusmiddeldirektoratet post 1, 60 og 70 kan nyttes under kap. 612 Statens institutt for alkohol- og narkotikaforskning post 1 Driftsutgifter og kap. 614 Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v. post 63 Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak. Kapitlet tilføyes stikkordet *kan nyttes under kap. 612 post 1 og kap. 614 post 63.*
2. Bevilgningen under kap. 670 Tiltak for eldre post 61 Tilskudd til omsorgstjenester tilføyes stikkordet *kan overføres.*
3. Bevilgningene under kap. 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helsevern post 62 Tilskudd til psykiatri i kommuner og post 63 Tilskudd til styrking av psykisk helsevern i fylkene tilføyes stikkordet *kan overføres.*

XII

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2000 kan belaste utgifter til humanitær bistand til Etiopia og Eritrea over kap. 150 Bistand til prioriterte land og regioner, post 70 Bistand til Afrika (underpost 50 Regionbevilgning til prioriterte land). Stortinget samtykker videre i at bevilgningene under denne posten – om nødvendig – kan overskrides mot tilsvarende mindreforbruk på andre poster innenfor den totale bistandsrammen for 2000.

XIII

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Luftfartsverket i 2000 kan bestille rullende materiell, avgrenset til 100 mill. kroner utover gitte bevilgninger på kap. 2450 post 30 Flyplassanlegg.

XIV

Opprettelse av aksjeselskap

Stortinget samtykker i at Jernbaneverket får fullmakt til å opprette aksjeselskap, med aksjekapital tilsvarende minimumskravet i aksjeloven.

XV

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at kap. 1330 Særskilt transporttiltak post 60 Avgiftskompensasjon rutebiler får stikkordet *kan overføres.*

XVI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. rammen for tilsagn utover bevilgning for 2000 blir økt med 37,839 mill. kroner fra 37,274 mill. kroner til

75,113 mill. kroner under kap. 1427 post 32 Statlig erverv, fylkesvise verneplaner.

2. rammen for tilsagn utover bevilgning for 2000 blir økt med 5,198 mill. kroner fra 65,0 mill. kroner til 70,198 mill. kroner under kap. 1427 post 32 Statlig erverv, barskogvern.
3. Miljøverndepartementet i 2000 gis en tilsagnsfullmakt på 130,9 mill. kroner under kap. 2422 miljøfond post 90 Statens miljøfond, lån. Tilsagnene skal gis innenfor en samlet gjenstående utlånsramme for ordningen på 195,9 mill. kroner.

XVII

Statens miljøfond

Stortinget samtykker i at kap. 2422 post 90 Statens miljøfond, lån får stikkordet *kan overføres.*

XVIII

Fullmakt som vedrører Statsbygg direkte

Stortinget samtykker i at Statsbygg i 2000 kan overskride bevilgninger til byggeprosjekter under andre departementers budsjettkapitler, mot tilsvarende innsparing under kap. 1580 eller kap. 2445 post 33 Reserve for byggeprosjekter.

XIX

Merinntektsfullmakt arbeidsmarkedsetaten

Stortinget samtykker i at arbeidsmarkedsetaten i 2000 kan overskride kap. 1590 post 21 med 8,0 mill. kroner utover eksisterende fullmakt på 3,5 mill. kroner, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4590 post 2.

XX

Tilsagnsfullmakt

Stortingets samtykke til at Arbeids- og administrasjonsdepartementet kan gi tilsagn for inntil 990 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 1592 post 70, 71 og 72 reduseres med 100 mill. kroner til 890 mill. kroner.

XXI

Fullmakt til å inngå avtaler for prosjektering av nytt operabygg

Stortinget samtykker i at Statsbygg i budsjetterminen 2000 kan slutte avtaler om kjøp av prosjekteringstjenester innenfor den anslåtte utgiftsrammen på 90 mill. kroner i forbindelse med forprosjektet for nytt operabygg.

XXII

Endret kostnadsramme for Nytt Rikshospital

Stortinget samtykker i at kostnadsrammen for Nytt Rikshospital settes til 5 926,5 mill. kroner, prisjustert per desember 1999.

XXIII

Korreksjon av differanse i statsregnskapet – Statens Pensjonskasse

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2000 kan korrigere det sentrale statsregnskapet med kr 1 311 475,17 med postering over konto for forskyvninger i balansen.

XXIV

Korreksjon av differanse i statsregnskapet – Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2000 kan korrigere det sentrale statsregnskapet med kr 1 116 971,76 med postering over konto for forskyvninger i balansen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

XXV

Kap. 5521 Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterterminen 2000:

A

Vedtaket kapittel II § 7 skal lyde:

Avgift skal ikke betales av nærmere angitte miljøinvesteringer i avfallshåndteringsanlegg. Det skal heller ikke betales avgift av nærmere angitte investeringer i lokale mottaks- og lagringsanlegg og de sentrale behandlingsanlegg for spesialavfall. *Fritaket i første punktum gjelder også for anlegg for håndtering av ombruksemballasje til bruk ved distribusjon av drikkevarer.*

B

Vedtaket kapittel II § 12 skal lyde:

Det skal ikke betales avgift av nærmere angitte investeringer m.v. i vindkrafthanlegg, bioenergianlegg og varmepumper. Det samme gjelder for fjernvarmeanlegg, tidevannsanlegg, *vannkrafthanlegg*, solenergianlegg og geovarmeanlegg.

C

Vedtaket kapittel II § 15 skal lyde:

Det skal ikke betales avgift av ombruksemballasje til bruk ved distribusjon av drikkevarer. Det samme gjelder for slike driftsmidler anskaffet for utleie til slik bruk.

D

Nåværende § 15 blir ny § 16 og skal lyde:
Departementet kan

1. gi nærmere forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1-15 og kan herunder bestemme at visse driftsmidler skal avgiftsberegnes etter den sats som er nevnt i § 1, selv om driftsmidlet er til bruk som nevnt i § 2,
2. når særlige forhold foreligger bestemme at visse driftsmidler skal være fritatt for avgiftsberegning, selv om driftsmidlet ikke er til bruk som nevnt i § 2.

Presidenten: Det votes først over punkt B, som Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre har bedt om å få stemme imot, deretter over punktene A, C og D.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til punkt B bifaltes med 77 mot 32 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 18.59.50)
2. Komiteens innstilling til punktene A, C og D bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

XXVI

Kap. 5531 Avgift på tobakkvarer post 70 Avgift

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om avgift på tobakkvarer for budsjetterterminen 2000:

§ 1 første ledd bokstav a skal lyde:

Fra 1. juli 2000 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen etter følgende satser av:

- a) S i g a r e r : kr 1,62 pr. gram av pakningens nettovekt.
Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.

XXVII

*Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m.**post 71 Engangsavgift på motorvogner m.m.*

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om engangsavgift på motorvogner m.m. for budsjetterterminen 2000:

A

§ 1 Avgiftsgruppe d skal lyde:
Avgiftsgruppe d:

1. Kombinerte biler med totalvekt inntil 5 000 kg og
2. understell med motor for slike motorvogner:
55 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

B

§ 1 Avgiftsgruppe j skal lyde:
Avgiftsgruppe j:

1. Busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen og
2. understell med motor for slike motorvogner:
35 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

XXVIII

*Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m.**post 73 Vektårsavgift*

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om vektårsavgift for budsjetterterminen 2000:

A

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2000 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr. 2 til statskassen betales årsavgift på innen-

landsregistrerte kjøretøy på minst 12 000 kg, etter følgende satser:

1. *Vektgradert årsavgift*

a. *Motorkjøretøyer*

Avgiftsgruppe	Luftfjæring	Annet fjærings system
<i>2 aksler</i>		
12 000 – 12 999 kg	0	254
13 000 – 13 999 kg	254	705
14 000 – 14 999 kg	705	992
15 000 – og over	992	2 247
<i>3 aksler</i>		
12 000 – 14 999 kg	0	0
15 000 – 16 999 kg	254	443
17 000 – 18 999 kg	443	910
19 000 – 20 999 kg	910	1 181
21 000 – 22 999 kg	1 181	1 820
23 000 – og over	1 820	2 829
<i>minst 4 aksler</i>		
12 000 – 24 999 kg	1 181	1 197
25 000 – 26 999 kg	1 197	1 870
27 000 – 28 999 kg	1 870	2 968
29 000 – og over	2 968	4 403

b. *Kombinasjoner av kjøretøy (vogntog)*

Avgiftsgruppe	Luftfjæring	Annet fjærings system
<i>2 + 1 aksel</i>		
12 000 – 13 999 kg	0	0
14 000 – 15 999 kg	0	0
16 000 – 17 999 kg	0	115
18 000 – 19 999 kg	115	262
20 000 – 21 999 kg	262	615
22 000 – 22 999 kg	615	795
23 000 – 24 999 kg	795	1 435
25 000 – 27 999 kg	1 435	2 517
28 000 kg og over	2 517	4 415
<i>2 + 2 aksler</i>		
16 000 – 24 999 kg	246	574
25 000 – 25 999 kg	574	943
26 000 – 27 999 kg	943	1 386
28 000 – 28 999 kg	1 386	1 673
29 000 – 30 999 kg	1 673	2 747
31 000 – 32 999 kg	2 747	3 813
33 000 kg og over	3 813	5 789
<i>2 + minst 3 aksler</i>		
16 000 – 37 999 kg	3 034	4 223
38 000 – 40 000 kg	4 223	5 740
Over 40 000 kg	5 740	7 798
<i>minst 3 + 1 aksel</i>		
16 000 – 24 999 kg	246	574

Avgiftsgruppe	Luftfjæring	Annet fjærings system
25 000 – 25 999 kg	574	943
26 000 – 27 999 kg	943	1 386
28 000 – 28 999 kg	1 386	1 673
29 000 – 30 999 kg	1 673	2 747
31 000 – 32 999 kg	2 747	3 813
33 000 kg og over	3 813	5 789
<i>minst 3 + 2 aksler</i>		
16 000 – 37 999 kg	2 681	3 723
38 000 – 40 000 kg	3 723	5 150
Over 40 000 kg	5 150	7 618
<i>minst 3 + minst 3 aksler</i>		
16 000 – 37 999 kg	1 525	1 845
38 000 – 40 000 kg	1 845	2 755
Over 40 000 kg	2 755	4 387

og

2. *Miljødifferensiert årsavgift for dieseldrevne kjøretøy*

r	Avgasskravnivå				
	Vektklasse	Ikke EURO	EURO I	EURO II	EURO III
	12 000 - 19 999 kg	5 400	3 000	2 100	0
	20 000 kg og over	9 600	5 500	3 900	0

B

§ 4 første ledd skal lyde:

Grunnlaget for avgiften er den vekt som er oppgitt som tillatt totalvekt i motorvognregisteret, for semitrailere den del av vekten som faller på semitrailerens aksler. Avgiftsgrunnlaget kan settes lavere enn kjøretøyets tillatte totalvekt etter forskrift fastsatt av departementet.

C

§ 5 første ledd skal lyde:

Følgende kjøretøy er på vilkår fastsatt av departementet fritatt fra *vektgradert- og miljødifferensiert årsavgift*:

D

§ 6 andre ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift basert på en dagsats på 2 pst. av full vektårsavgift *med et fastsatt minstebeløp*.

XXIX

Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m. post 75

Omregistreringsavgift

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om omregistreringsavgift for budsjetterterminen 2000:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2000 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr. 2 betales avgift til statskassen ved omregistre-

ring av etternevnte, tidligere her i landet registrerte motorvogner og tilhengere med følgende beløp:

	Registreringsår				
	2000 og 1999 kr	1998 kr	1997 kr	1996 til 1989 kr	1988 og eldre kr
a. Mopeder. Motorsykler. Beltemotorsykler					
1. Mopeder	505	505	505	505	505
2. Motorsykler og beltemotorsykler med motor til og med 250 cm ³ slagvolum	1 440	1 440	1 440	1 440	1 255
3. Motorsykler og beltemotorsykler med motor over 250 cm ³ slagvolum	2 400	2 400	2 400	2 400	1 255
b. Personbiler. Busser.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 800 kg	7 050	5 340	4 025	2 690	1 255
2. over 800 kg t.o.m. 1200 kg	9 625	7 485	5 540	3 840	1 255
3. over 1200 kg t.o.m. 1600 kg	13 840	10 750	7 860	5 340	1 255
4. over 1600 kg	17 925	13 840	10 120	6 908	1 255
c. Lastebiler. Trekkbiler. Varebiler. Kombinerte biler. Campingbiler. Beltebiler.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 1 000 kg	5 725	4 405	3 455	2 200	1 255
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	8 740	7 100	5 285	3 650	1 255
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	14 390	11 510	8 545	5 845	1 255
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	19 810	15 840	11 880	7 980	7 980
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	25 470	20 320	15 275	10 185	10 185
6. over 5 000 kg	30 750	24 650	18 425	12 390	12 390
d. Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt over 350 kg.					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. over 350 kg t.o.m. 1 000 kg	5 720	4 405	3 455	2 200	2 200
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	6 605	5 285	4 025	2 580	2 580
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	10 000	8 050	6 035	4 025	4 025
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	13 300	10 560	8 130	5 285	5 295
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	18 745	15 090	11 320	7 485	7 495
6. over 5 000 kg	24 210	19 430	14 530	9 685	9 695

XXX

Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m. post 77 Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) for budsjetterminen 2000:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2000 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen med kr 3,54 pr. liter mineralolje til framdrift av motorvogn.

XXXI

Kap. 5541 Forbruksavgift på elektrisk kraft post 70 Forbruksavgift

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endring i Stortingets

vedtak av 26. november 1999 om forbruksavgift på elektrisk kraft for budsjetterminen 2000:

§ 2 ny bokstav h skal lyde:

Leveres til bruk i driften av verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.

XXXII

Kap. 5542 Avgift på mineralolje m.v. post 70 Avgift på mineralolje

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om grunnavgift på fyringsolje for budsjetterminen 2000:

Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.

XXXIII

Kap. 5542 Avgift på mineralolje m.v. post 71 Avgift på smøreolje

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om avgift på smøreolje for budsjetterterminen 2000:

§ 2 bokstav j skal lyde:

Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.

XXXIV

Kap. 5543 Miljøavgift på mineralske produkter m.v., post 70 CO₂-avgift

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om avgift på mineralske produkter m.v. A. CO₂-avgift, for budsjetterterminen 2000:

A

§ 3 nr. 2 bokstav d skal lyde:

Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.

B

§ 3 nr. 4 bokstav c skal lyde:

Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.

XXXV

Kap. 5543 Miljøavgift på mineralske produkter m.v. post 71 Svovelavgift

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om avgift på mineralske produkter m.v. B. Svovelavgift, for budsjetterterminen 2000:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2000 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales svovelavgift til statskassen på følgende mineralske produkter og utslipp i henhold til følgende satser:

1. Generell sats
  - a) Mineralolje: 7 øre pr. liter mineralolje for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel i olje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel. For mineralolje til framdrift av motorvogn (umerket autodiesel) som inneholder over 0,005 og under 0,05 pst. vektandel svovel svares avgift med 25 øre pr. liter olje.
  - b) SO₂-utslipp fra bruk av kull og koks m.v.: *kr 6 pr. kg SO₂*
  - c) SO₂-utslipp fra raffineringsanlegg: *kr 6 pr. kg SO₂*
2. Redusert sats, jf. § 2

2,6 øre pr. liter mineralolje for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel i oljen. Avgift skal ikke svares for olje som inneholder 0,05 pst. vektandel svovel eller mindre.

§ 3 nr. 1 bokstav e skal lyde:

Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.

XXXVI

Kap. 5583 Særskilte avgifter m.v. i telesektoren post 70 Inntekter fra frekvenser

Fra 1. juli 2000 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 26. november 1999 om avgifter på frekvenser for budsjetterterminen 2000:

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2000 kan:

1. fastsette en avgift knyttet til frekvenser ved tildeling av konsesjon for etablering og drift av tredje generasjons system for mobilkommunikasjon (bl.a. UMTS),
2. fastsette en avgift knyttet til disponeringen av frekvenser til drift av DCS 1800,
3. forestå salg av 5-sifrede telefonnummer,
4. fastsette nærmere bestemmelser om beregning og oppkreving av avgiften.

XXXVII

Stortinget samtykker i at § 5 første ledd i reglementet for Folketrygdfondet endres til følgende (endret ordlyd er uthevet):

Styret har ansvaret for at fondets midler anbringes med sikte på best mulig avkastning under hensyntaken til betryggende sikkerhet og den nødvendige likviditet. *Styret skal påse at det er etablert et betryggende risikostyringsystem for fondets forvaltning.*

XXXVIII

Salg av aksjer

1. Nærings- og handelsdepartementet gis fullmakt til å gjennomføre en delprivatisering av A/S Olivin med sikte på å redusere statens eierandel i selskapet ned mot 51 pst. i samsvar med det opplegg som er skissert i proposisjonen.
2. Som ledd i ovennevnte delprivatisering skal aksjene i det heleide datterselskapet Moxy Trucks AS overføres fra A/S Olivin til hhv. Nærings- og handelsdepartementet og Fellesforbundet i samme forhold som deres nåværende eierengasjement i A/S Olivin.

XXXIX

Korreksjon av differanse i statsregnskapet – Fiskeridepartementet

Fiskeridepartementet gis fullmakt til å korrigere gjestående uavklarte differanse på kr 9 074 184, 42 i Kystverkets regnskap i det sentrale statsregnskapet mot konto for forskyvnings i balansen.

XL

Fullmakt til at staten overtar eiendeler og gjeld

Stortinget samtykker i at eiendeler og gjeld til Statens Kornforretning som gjelder markedsordningen for korn overføres Kornfondet pr. 1. januar 2000.

XLI

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at kap. 1143 postene 70 og 71 får stikkordet *kan overføres*.

XLII

Stortinget ber Regjeringen vurdere forbud mot distribusjon og normalt salg av diesel med høyere svovelinnhold enn 50 ppm innen 2001.

XLIII

Stortinget ber Regjeringen fremme lovforslag om at det i § 6-50 inntas et tillegg om kulturvern og at avgrensingsreglene endres i overensstemmelse med lov om ideelle fond § 6-50 (2).

XLIV

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å frita fjernvarmeproducenter for forbruksavgift på elektrisk kraft i sammenheng med statsbudsjettet for 2001.

XLV

Stortinget ber Regjeringen legge frem en tiltaksplan for harmonisering av de samlede skatte- og avgiftsbelastninger for lastebilnæringen i Norge med Sverige.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

XLVI

Stortinget ber Regjeringen i budsjettproposisjonen for 2001 legge fram forslag om fritak for formuesskatt for næringsaktiva.

Presidenten: Her har Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti meldt at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 60 mot 49 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 19.00.24)

Videre var innstillet:

XLVII

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag for Stortinget om refusjonssats på like vilkår for private og offentlige røntgeninstitutter i sammenheng med statsbudsjettet for 2001.

XLVIII

Stortinget samtykker i at det i 2000 kan gi GIEK fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 1 500 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland.

XXXXIX

Stortinget ber Regjeringen senest i Nasjonalbudsjettet for 2001 legge frem en redegjørelse over hvilke regelendringer som er gjennomført som følge av Konkurranseflateutvalgets rapport, sammen med en redegjørelse for videre fremdrift for de spørsmål som krever nærmere utredning.

L

Stortinget ber Regjeringen iverksette de vedtatte lovendringer om utleie av arbeidskraft og privat arbeidsformidling fra 1. juli 2000.

LI

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til endring i Folketrygdfondets reglement, slik at Folketrygdfondet kan investere i børsnoterte aksjer i de øvrige nordiske land.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det gjenstår da å votere over forslag nr. 69, fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber om at Regjeringen ved iverksettelse av de vedtatte lovendringene om utleie av arbeidskraft og privat arbeidsformidling fra 1. juli 2000, gir Arbeids- og administrasjonsdepartementet fullmakt for en begrenset tidsperiode til samtidig å la aetat starte med salg av betalingstjenester, herunder utleie av arbeidskraft, direkte fra aetat til sluttbrukere. Regjeringen bes legge fram for Stortinget endelig organisering av disse tjenestene i forbindelse med statsbudsjettet 2001.»

Dette forslaget har tilknytning til det vedtaket som nå er gjort under innstillingens L.

Fremskrittspartiet og Høyre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre bifaltes med 76 mot 34 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 19.01.08)

Presidenten: Da skulle vi etter presidentens beregning være ferdig med voteringen over sak nr. 4.

Votering i sak nr. 5

Komiteen hadde innstillet:

Dokument nr. 8:67 (1999-2000) – forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Terje Knudsen om salg av statens eierandeler i AS Olivin – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 6

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 3 (1999-2000) – Statsrekneskapen medrekna folketrygda 1999 – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 7

Presidenten: Under debatten har Siv Jensen satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige lovendringsforslag slik at den selskapsskatt som tidligere tilfalt kommunene, igjen blir kommunal.»

Det vil bli votert alternativt mellom dette forslaget og komiteens innstilling.

Komiteen hadde innstillet:

Dokument nr. 8:40 (1999-2000) – forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Per Erik Monsen, Vidar Kleppe, Øyvind Korsberg, Per Sandberg og Lodve Solholm om å gjeninnføre ordningen med at selskapsskatten skal tilfalle de kommunene hvor selskapene er etablert – bifalles ikke.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre bifaltes innstillingen med 74 mot 36 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 19.02.44)

Votering i sak nr. 8

Komiteen hadde innstillet:

Dokument nr. 8:61 (1999-2000) – forslag fra stortingsrepresentantene Bjørn Hernæs og Kjellaug Nakkim om å frita kabelkraner for investeringsavgift – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 9

Presidenten: Under debatten har Siv Jensen satt fram et forslag i fire punkter på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«1. Stortinget ber Regjeringen nedlegge Statens Bankinvesteringsfond.

2. Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at salget av statens bankaksjer gjennomføres av private profesjonelle aktører.

3. Stortinget ber Regjeringen overføre statens eierandel på 1/3 i DnB til Folketrygdfondet, men slik at staten beholder en såkalt «gylden aksje» som sikrer veto ved eventuell endring av vedtekter.

4. Stortinget ber Regjeringen sørge for at tidligere private aksjonærer, som ble slettet i forbindelse med bankkrisen, får en økonomisk kompensasjon fra staten som beregnes separat for aksjonærene i Kreditkassen og DnB basert på en beregning av statens gevinst ved salg av Kreditkassen og DnB- aksjens børsverdi ved overføring til Folketrygdfondet.»

Høyre har varslet at de ønsker å stemme for punkt 1.

Det votes først over forslaget punkt 1, deretter over de øvrige punkter.

V o t e r i n g :

1. Forslaget fra Fremskrittspartiet, punkt 1, ble med 76 mot 34 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.03.47)

2. Forslaget fra Fremskrittspartiet, punktene 2–4, ble med 92 mot 18 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.04.09)

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 38 (1999-2000) – om statens eierskap i Kreditkassen – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 10

Presidenten: Det votes over forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen fremme lovforslag om å likestille børsnoterte og unoterte opsjoner når det gjelder den skattemessige behandling.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 76 mot 33* stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.04.57)

* Stemmetallene skal være 75 mot og 34 for forslaget, se korrigerende neste side.

Votering i sak nr. 11

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner i arbeidsforhold slik at fordelene av tildelte aksjeopsjoner beregnes ved utøvelse. Det gis imidlertid adgang til å utsette beskatningen til aksjene selges.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 75 mot 34 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.05.16)

Steinar Bastesen (TF) (fra salen): President! Jeg fikk ikke stemt. Jeg rakk også opp hånden for å si at jeg stemte feil i forrige sak.

Presidenten: Bastesen ønsket å stemme for i sak nr. 10 og mot i sak nr. 11. Er det det Bastesen mener å formidle?

Steinar Bastesen (TF): Ja.

Presidenten: Da skal presidenten ikke gå så fort fram at Bastesen ikke får dette med seg. Tallene korrigeres i sak nr. 10 til 75 stemmer mot og 34 stemmer for.

I sak nr. 11 korrigeres tallene til 76 stemmer mot og 34 stemmer for.

Votering i sak nr. 12

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til endringer i beskatningen av opsjoner slik at fordelene av opsjonen beregnes forholdsmessig over den perioden den opparbeides. Dette innebærer at arbeidsgiveravgift og skatt beregnes som om fordelene av opsjonen ble utbetalt jevnt over opsjonens løpetid og ikke bare i det inntektsåret opsjonen utøves.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 76 mot 34 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.06.34)

Votering i sak nr. 13

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Øystein Djupedal på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen fremme ny sak om opsjoner i arbeidsforhold, der de samfunnsmessige og bedriftsmessige forhold belyses.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Votering i sak nr. 14

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 8. juni 2000:

«Stortinget ber om at Regjeringa, i samband med statsbudsjettet for 2001, legg fram ei vurdering av eventuell endring i opsjonsskattlegginga for ytterlegare å forsterke opsjonar som verkemiddel for å fremje sunn næringslivsutvikling og medeigarskap.»

Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti har her varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Forslaget bifaltes med 59 mot 50 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 19.07.18)

Votering i sak nr. 15

Komiteen hadde innstillet:

I

Stortinget samtykker til tiltredelse til Europarådets avtale av 1. mai 1999 som oppretter gruppen av stater mot korrupsjon (GRECO), i samsvar med St.prp. nr. 56 (1999-2000).

II

Innst. S. nr. 210 (1999-2000) vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 16

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant John I. Alvheim på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen medvirke til en omdannelse av alle offentlige sykehus til aksjeselskap.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 87 mot 22 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.07.53)

Votering i sak nr. 17

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide forslag til endringer i lov om fylkeskommunale sykehusselska-

per slik at tilknytningsformen fylkeskommunalt sykehusselskap også kan benyttes for sykehus som har to eller flere fylkeskommuner som eiere.»

De partier som står bak dette forslaget, er Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre.

V o t e r i n g :

Forslaget bifaltes med 77 mot 32 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 19.08.20)

Votering i sak nr. 18

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Per Sandberg på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en melding hvor en lik utbetaling erstatter dagens lovgivning vedrørende fødsels- og adopsjonspenger.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 91 mot 19 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 19.08.41)

Votering i sak nr. 19

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Ågot Valle på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringa fremme forslag til endringer i folketrygdlovens kapittel 14, slik at mor og far likestilles i forhold til retten til fødselspenger. Dette innebærer at en yrkesaktiv far skal ha rett til fødselspenger ut fra egen opptjent rett etter folketrygdloven, uavhengig av mors disposisjoner før og etter fødselen.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Votering i sak nr. 20

Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Trond Helleland på vegne av Høyre oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til å gjøre om de offentlige tjenstepensjonsordningene til nettoordninger slik at eventuelle endringer i folketrygden får betydning for alle.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 87 mot 19 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 19.09.18)

Votering i sak nr. 21

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide og iverksette et tilbud til domfelte seksualforbrytere under soning/sikring om frivillig kjemisk kastrering, og gi retningslinjer for hvordan slik behandling kan skje.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 75 mot 35 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 19.09.38)

Votering i sak nr. 22

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at overgrep mot barn skal medføre tap av stilling som innebærer kontakt med barn.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 91 mot 19 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 19.09.58)

Votering i sak nr. 23

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte den 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som medfører at det for personer som er dømt for alvorlige seksuelle overgrep mot mindreårige kan stilles krav om medisinsk behandling (kastretning) før de slipper ut fra fengsel etter endt soning/forvaring.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 88 mot 16 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 19.10.21)

Votering i sak nr. 24

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om nødvendige lovendringer eller gjennomføre forskrifts- endringer slik at personer som er dømt for alvorlige seksuelle overgrep mot mindreårige mister adgangen til permisjoner fra fengsel dersom de ikke er underlagt medisinsk behandling.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 89 mot 21 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.10.53)

Votering i sak nr. 25

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram resultatet av utredningen om behovet for behandling av personer som er dømt for grovere seksuallovbrudd, og herunder foreta en evaluering av forsøk med frivillig hormonbehandling for seksualforbrytere som er dømt for de mest alvorlige formene for seksuelle overgrep.»

Alle partier unntatt Fremskrittspartiet står bak dette forslaget.

Jan Simonsen (Frp) (fra salen): Ettersom våre forslag er falt, kan vi støtte forslagene i sakene nr. 25 og 26.

V o t e r i n g :

Forslaget bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 26

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om at overgrep mot barn som hovedregel skal føre til tap av stilling som innebærer kontakt med barn.»

Alle partier står bak dette forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 27

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om forbud mot i ervervsøyemed offentlig å stille ut nakenbilder eller kjønnslige skildringer, som er egnet til å vekke anstøt.»

Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet står bak dette forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget bifaltes med 73 mot 37 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 19.11.57)

Votering i sak nr. 28

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Arne Lyngstad på vegne av Kristelig Folkepar-

ti, Høyre, Senterpartiet og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til korreksjonsordning med sikte på å skape større forutsigbarhet for kommunen ved etablering av privatskoler.»

Presidenten antar at Fremskrittspartiet også vil støtte dette forslaget.

Carl I. Hagen (Frp) (fra salen): Det er riktig.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre bifaltes med 60 mot 50 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 19.12.37)

Votering i sak nr. 29

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Ursula Evje på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en melding om endringer i lærerutdanningen. Endringene skal omhandle kunnskap om å forebygge uro ved bruk av forskjellige metoder ut fra det enkelte barns egenart. Det skal også utarbeides metodekunnskap om å løse uenigheter som fører til bruk av voldelige metoder i skolen.

Det forutsettes at de nye fagdimensjoner er av en slik beskaffenhet at de ved enkle midler kan evalueres og endres dersom evalueringen åpenbarer svakheter i forhold til legitimitet basert på etikk og troverdighet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 86 mot 19 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.13.01)

Votering i sak nr. 30

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Ursula Evje på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen om snarest å implementere menneskerettighetene i norsk lovgivning om opplæring, for på den måten å ivareta Norges internasjonale forpliktelser og Grunnlovens § 110 c.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 91 mot 19 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.13.24)

Votering i sak nr. 31

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Ursula Evje på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om en samlet opplæringslov som hjemler frihet og likestilling ved å kunne etablere og benytte alternative kvalitative opplæringstilbud uavhengig av livssyn og alternativ pedagogikk. Det bærende element må være Norges ønske om å etterleve og implementere Menneskerettighetene i all norsk lovgivning.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 90 mot 19 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.13.44)

Votering i sak nr. 32

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen legge til grunn at staten skal fullfinansiere merkostnadene for fylkeskommunene knyttet til voksnes rett til videregående opplæring.»

V o t e r i n g :

Forslaget bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 33

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 13. juni 2000:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak der en drøfter årsakene til og konsekvensene av skolenedleggelse. I denne saken bør det fremmes tiltak for å støtte opp under grendeskolen i livskraftige lokalmiljø.»

V o t e r i n g :

Forslaget bifaltes enstemmig.

S a k n r . 3 4

Referat

1. (285) Forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen, Øystein Hedstrøm og Ulf Erik Knudsen om å redusere skjemaveldet i norsk forvaltning ved å innføre en ordning der den enkelte statsråd personlig skal godkjenne ethvert nytt skjema som skal brukes i forhold til næringslivet, og at det skal foretas utredning av nye skjemas økonomiske konsekvenser for næringslivet (Dokument nr. 8:87 (1999-2000))
Enst.: Sendes familie-, kultur- og administrasjonskomiteen.
2. (286) Forslag fra stortingsrepresentant Erna Solberg om å endre prinsippene for registrering av bostedskommune for studenter slik at studenter får valgfrihet mellom hjemstedskommune og studiekommune (Dokument nr. 8:70 (1999-2000))
3. (287) Forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen, Jørn L. Stang og Ulf Erik Knudsen om å forby offentliggjøring av skattelister (Dokument nr. 8:77 (1999-2000))
4. (288) Forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen, Christopher Stensaker, Thore Aksel Nistad og Ulf Erik Knudsen om avvikling av systemet med produktavgift på kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer (kullsyreavgiften) (Dokument nr. 8:81 (1999-2000))
5. (289) Forslag fra stortingsrepresentant Hallgeir H. Langeland om å vurdere utvidelse av prinsippet i lov om fritaking for militærtjeneste slik at det gis mulighet til å overføre skatt til fredsskapende arbeid (Dokument nr. 8:85 (1999-2000))
Enst.: Nr. 2-5 sendes finanskomiteen.
6. (290) Forslag fra stortingsrepresentantene Jørn L. Stang, Terje Knudsen, Steinar Bastesen og Torbjørn Andersen om utbygging av norsk værradarnett (Dokument nr. 8:86 (1999-2000))
Enst.: Sendes kirke-, utdannings- og forskningskomiteen.
7. (291) Dei fiskeriatvalene Noreg har inngått med andre land for 2000 og fisket etter avtalene i 1998 og 1999 (St.meld. nr. 44 (1999-2000))
8. (292) Forslag fra stortingsrepresentantene Terje Knudsen, Øystein Hedstrøm, Vidar Kleppe, Jørn L. Stang, Harald T. Nesvik og Lodve Solholm om å be Regjeringen omgående oppheve Norges selvpålagte eksportforbud av vågehvalprodukter (Dokument nr. 8:79 (1999-2000))
Enst.: Nr. 7 og 8 sendes næringskomiteen.
9. (293) Forslag fra stortingsrepresentantene Terje Johansen og Odd Einar Dørum om å endre forskrift til vegtrafikkloven slik at kollektivfelt bare kan brukes av minibusser som brukes i reell kollektiv sammenheng (Dokument nr. 8:78 (1999-2000))
10. (294) Forslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg, Thore Aksel Nistad og Christopher Stensaker om å stoppe prosjektet E6 gjennom Steinkjer i Nord-Trøndelag og å ta folkekravet om at ny E6 blir bygget utenom Steinkjer sentrum på alvor (Dokument nr. 8:84 (1999-2000))
11. (295) Forslag fra stortingsrepresentantene Thore Aksel Nistad, Christopher Stensaker og Ulf Erik Knudsen om å øke fartsgrensen på motorveier klasse A fra 90 km/t til 110 km/t (Dokument nr. 8:80 (1999-2000))
Enst.: Nr. 9-11 sendes samferdselskomiteen.
12. (296) Forslag fra stortingsrepresentantene Vidar Kleppe, Harald T. Nesvik, Øystein Hedstrøm, Øyvind Vaksdal, Terje Knudsen, Øyvind Korsberg og Per Ove Width om å forlenge tidsfristen for nedleggelse av Nasjonalhjelpens Fond for Krigens Ofres kuratorkontorer i Fredrikstad, Tønsberg, Arendal, Stavanger, Bergen, Trondheim, Bodø og Tromsø fra 31. desember 2001 og foreløpig frem til 31. desember 2005 (Dokument nr. 8:75 (1999-2000))
13. (297) Forslag fra stortingsrepresentantene Magnhild Meltveit Kleppa, Gudmund Restad og Marit Tingelstad om at ei ordning med friviljug deling av pensjonsinntektene mellom ektefellar i felles verksemd vert

gjort gjeldande for perioden 1967 til 1986 (Dokument nr. 8:82 (1999-2000))

14. (298) Forslag fra stortingsrepresentantene Annelise Høegh og Sonje Irene Sjøli om å sette inn tiltak for å øke behandlingskapasiteten for mennesker med spiseforstyrrelser (Dokument nr. 8:83 (1999-2000))

Enst.: Nr. 12 - 14 sendes sosialkomiteen.

15. (299) Eksport av forsvarsmateriell frå Noreg i 1999 (St.meld. nr. 45 (1999-2000))

16. (300) Forslag fra stortingsrepresentantene Lars Sponheim, Einar Steensnæs og Johan J. Jakobsen om større åpenhet og innflytelse i EØS-arbeidets beslutningsprosesser (Dokument nr. 8:88 (1999-2000))

Enst.: Nr. 15 og 16 sendes utenrikskomiteen.

Presidenten: Før møtet heves, vil presidenten gjøre oppmerksom på at Stortingets forhandlinger gjenopptas torsdag 28. september kl. 13 med et møte i Odelstinget og umiddelbart deretter møte i Stortinget.

Da dette er det siste ordinære stortingsmøte før ferien, vil presidenten benytte anledningen til å takke alle for godt samarbeid og for den innsatsen som er gjort denne våren, og ønske alle medrepresentanter, Regjeringens medlemmer, Stortingets ansatte, presselosjen og alle andre som ellers har sitt daglige virke knyttet til Stortinget, en riktig god og helsebringende sommer.

Møtet hevet kl. 19.15
